



Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Government

Broj: 02-04-7240-2/23
Sarajevo, 22.03.2023. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka) Vlada Kantona Sarajevo, na **121.** sjednici održanoj **22.03.2023.** godine, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o poslovanju KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, na nadležno odlučivanje.
3. Ovim zaključkom stavlja se van snage Zaključak Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-28548-7/22 od 21.07.2022. godine.

VRŠITELJICA DUŽNOSTI PREMIJERA

ministrica Softić Kadenić Darja

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo,
6. KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo (putem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo),
7. Evidencija,
8. A r h i v a.

Na osnovu člana 18. stav (1) tačka (m) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) i člana 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 14/12 – Drugi novi prečišćeni tekst), člana 6. stav (2) Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12), Skupština Kantona Sarajevo, na _____ radnoj sjednici održanoj dana _____ 2023.godine, donijela je

O D L U K U
o ne usvajanju Izvještaja o poslovanju
KJKP „VODOVOD I KANALIZACIJA“ d.o.o. Sarajevo za 2021.godinu

Član 1.

Ne usvaja se Izvještaj o poslovanju KJKP „VODOVOD I KANALIZACIJA“ d.o.o. Sarajevo za 2021.godinu.

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Elvedin Okerić

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo,
6. KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo (putem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša),
7. Za objavu u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“
8. Evidencija,
9. A r h i v a

OBRASLOŽENJE

I – PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u članu 18. stav (1) tačka (m) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) kojim je propisano da Kanton vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisim i člana 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 14/12 – Drugi novi prečišćeni tekst).

Članom 6. stav 2. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) propisano je da Skupština podnosi općinskom vijeću, skupštini kantona, odnosno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine izvještaje o radu i poslovanju javnih preduzeća najmanje jednom godišnje.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

U skladu sa članom 6. stav 2. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.:8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) propisano je da: „Skupština podnosi općinskom vijeću, skupštini kantona, odnosno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine izvještaje o radu i poslovanju javnih preduzeća najmanje jednom godišnje.

Shodno tome, KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo je dostavilo Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2021. godinu sa priložima, a koji je Vlada Kantona Sarajevo usvojila Zaključkom broj:02-04-28548-7/22 od 21.07.2022.godine. Međutim, u međuvremenu je Ured za reviziju institucija FBiH završio finansijsku reviziju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu, o čemu je sačinjen Izvještaj broj: 01-02-09-11-4-2723-6/21, a kojim je dat osnov za negativno mišljenje. Kako je mišljenje Ureda za reviziju ukazalo na nepravilnosti u radu preduzeća, na 12. vanrednoj sjednici Skupštine Preduzeća stavljene su van snage Odluka Skupštine preduzeća o usvajanju Izvještaja o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu i Odluka Skupštine preduzeća o pokriću gubitka u poslovanju preduzeća za period 01.01.-31.12.2021. godine te pokrenut je proces ponovnog razmatranja istih.

Skupština Preduzeća je na 3.redovnoj sjednici donijela Odluku o neusvajanju Izvještaja o poslovanju preduzeća za 2021.godinu koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju broj: 3R-01/23 od 25.01.2023.godine.

Preduzeće je ostvarilo gubitak u iznosu od 13. 289. 937,00 KM na dan 31.12.2021.godine.

U skladu sa važećim propisima iz oblasti finansija i odgovarajućim odredbama Zakona o javnim preduzećima Izvještaj o poslovanju preduzeće treba da razmatra Skupština Kantona Sarajevo. S tim u vezi predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo donošenje odluke kao u prilogu.



Broj: 02-04-28548-7/22
Sarajevo, 21.07.2022. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka) Vlada Kantona Sarajevo, na **214. vanrednoj** sjednici održanoj **21.07.2022.** godine, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo na nadležno odlučivanje.



Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo,
6. KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo (putem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo),
7. Evidencija,
8. A r h i v a.



KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE

"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2021. GODINU



SARAJEVO, MART 2022. GODINE

SADRŽAJ

1	UVOD	5
1.1	Bitna dešavanja za Preduzeće u 2021. godini	5
1.2	Izvršni sažetak	6
2	O PREDUZEĆU	7
2.1	Administrativni, institucionalni i pravni okvir poslovanja	7
2.2	Unutrašnja organizacija preduzeća	8
2.3	Glavne karakteristike javnog sistema vodosnabdijevanja	10
2.4	Glavne karakteristike javnog sistema odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda	11
3	FINANSIJSKO POSLOVANJE	13
3.1	Analiza bilansa uspjeha	13
3.2	Poslovni rezultat	30
3.3	Analiza bilansa stanja	31
3.4	Analiza izvještaja o gotovinskim tokovima	38
3.5	Pokazatelji poslovanja	38
4	AKTIVNOSTI POGONA „VODOVOD“	40
4.1	Služba za proizvodnju i distribuciju vode	40
4.2	Služba za održavanje vodovodne mreže i objekata	47
4.3	Služba za elektro održavanje	51
4.4	Služba za sanitarni nadzor i kontrolu kvaliteta vode	52
4.5	Služba vodomjera i dezinfekciju vode	53
4.6	Služba za mašinsko održavanje	55
5	AKTIVNOSTI POGONA „KANALIZACIJA“	56
5.1	Služba održavanja kanalizacione mreže i objekata	56
5.2	Služba za održavanje mehanizacije i vozila	58
5.3	Postrojenje za prečišćavanje otpadne vode (PPOV) – Butila	59
6	AKTIVNOSTI SEKTORA ZA TEHNIČKE POSLOVE I RAZVOJ	61
6.1	Služba za projektovanje i nadzor	61
6.2	Tehnička služba Pogona „Vodovod“	62
6.3	Tehnička služba Pogona „Kanalizacija“	63
7	ODNOSI SA POTROŠAČIMA	65
7.1	Očitavanje potrošnje vode	65
7.2	Isporučene (registrovane) količine vode	66
7.3	Fakturisane (prodate) količine vode	66
7.4	Fakturisana i naplaćena potraživanja	67
7.5	Reklamacije potrošača	69
7.6	Cijena usluga	70
7.7	Stopa tekuće naplata	71
7.8	Potraživanja od kupaca u periodu 2010. - 2020. godine	72
7.9	Sumnjiva i sporna potraživanja	73
8	LJUDSKI RESURSI	73
8.1	Broj radnika	73
8.2	Fluktuacija radnika	74
8.3	Kvalifikaciona struktura radnika	75
8.4	Lična primanja radnika	75
8.5	Spolna i starosna struktura radnika	76
8.6	Korištenje radnog vremena	77
9	ULAGANJA I RAZVOJ SISTEMA	78
9.1	Subvencije Budžeta Kantona Sarajevo	78
9.2	Kapitalni transferi iz Budžeta Kantona Sarajevo	78
9.3	Sredstva iz budžeta Općina	78
9.4	Kapitalna ulaganja i razvoj sistema putem zajmova	80
10	OPIS GLAVNIH RIZIKA U POSLOVANJU PREDUZEĆA	82
11	MJERE PREDUZETE NA ZAŠTITI OKOLIŠA	84
11.1	Smanjenje tereta zagađenja od urbanih/sanitarnih otpadnih voda	84



Izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

11.2	Očuvanje vodnih resursa.....	85
11.3	Zaštita izvorišta	86
12	ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	

SADRŽAJ TABELA:

Tabela 1.	Pregled finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod I kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.....	13
Tabela 2.	Pregled ukupnih prihoda preduzeća u 2017/18/19/20/21. godine	14
Tabela 3.	Pregled poslovnih prihoda u 2017/18/19/20/21.godine.....	14
Tabela 4.	Pregled prihoda od prodaje vode i usluga odvodnje po kategorijama potrošača (u mil. KM)	16
Tabela 5.	Analički pregled planiranih i ostvarenih prihoda u 2017/18/19/20/21. godini.....	17
Tabela 6.	Pregled ukupnih rashoda preduzeća u 2017/18/19/20/21. godine	19
Tabela 7.	Materijalni troškovi	20
Tabela 8.	Troškovi plata i ostalih primanja radnika	21
Tabela 9.	Efikasnost ljudskog potencijala.....	21
Tabela 10.	Troškovi proizvodnih usluga	22
Tabela 11.	Amortizacija i troškovi rezervisanja	22
Tabela 12.	Nematerijalni troškovi	23
Tabela 13.	Pokrivenost poslovnih rashoda sa poslovnim prihodima	23
Tabela 14.	Analički pregled planiranih i ostvarenih rashoda u 2017/18/19/20/21. godini.....	24
Tabela 15.	Poslovni rezultat u 2017/18/19/20/21. godini	30
Tabela 16.	Bilans stanja na dan	31
Tabela 17.	Stalna sredstva na dan	32
Tabela 18.	Otpisanost stalnih sredstava na dan 31.12.2021.godine	33
Tabela 19.	Tekuća sredstva na dan	34
Tabela 20.	Kapital i dugoročna rezervisanja na dan	36
Tabela 21.	Pregled obaveza, rezervisanja i razgraničenja.....	36
Tabela 22.	Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike i dugoročna razgraničenja (KM).....	37
Tabela 23.	Pasivna vremenska razgraničenja (KM)	37
Tabela 24.	Izveštaj o gotovinskim tokovima	38
Tabela 25.	Zahvatanje vode	41
Tabela 26.	Trend kretanja gubitaka vode u periodu 2017.-2020. godina	43
Tabela 27.	Vrijednosti indikatora za period januar- decembar 2021/2020.....	43
Tabela 28.	Vodni bilans januar-decembar 2021.....	44
Tabela 29.	Održavanje vodovodne mreže.....	47
Tabela 30.	Cjevovodi izgrađeni ili rekonstruisani u 2021. godini	50
Tabela 31.	Aktivnosti službe za elektro održavanja	51
Tabela 32.	Aktivnosti Službe za sanitarnu zaštitu i kontrolu voda	52
Tabela 33.	Ispitivanje i kalibraciju vodomjera.....	53
Tabela 34.	Daljinski prenos očitanja	53
Tabela 35.	Zamjena i opravka vodomjera	53
Tabela 36.	Održavanje sistema za dezinfekciju vode	54
Tabela 37.	Aktivnosti Službe za mašinsko održavanje	55
Tabela 38.	Snimanje kanalizacione mreže kamerom.....	56
Tabela 39.	Čišćenje kanalizacione mreže i hitne intervencije.....	57
Tabela 40.	Održavanje kanalskih objekata.....	57
Tabela 41.	Opravka i rekonstrukcija kanalske mreže.....	57
Tabela 42.	Aktivnosti na pružanju eksternih usluga	57
Tabela 43.	Radionica za remont specijalnih vozila.....	58
Tabela 44.	Tehnička priprema	58
Tabela 45.	Aktivnosti na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda BUTILA-1.....	59
Tabela 46.	Aktivnosti na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda BUTILA-2.....	60
Tabela 47.	Projektovanje i nadzor	61
Tabela 48.	Vodovodna mreža i priključci	62
Tabela 49.	Plan i katastar	63
Tabela 50.	Nadzor.....	63
Tabela 51.	Saglasnosti i priključci.....	64
Tabela 52.	Plan i katastar	64
Tabela 53.	Nadzor.....	64
Tabela 54.	Pregled isporučenih (registrovanih) količina vode u 2017/18/19./20/21.godine	66
Tabela 55.	Isporučene (registrovane) količine vode, po kategorijama potrošača u 2017/18/19./20./21.godine	66
Tabela 56.	Fakturisane (prodane) količine vode u 2017/18/19./20/21.godine	66
Tabela 57.	Fakturisane (prodane) količine vode, po kategorijama potrošača u 2017/18/19./20./21.godine	66
Tabela 58.	Nefakturisane količine vode u 2017/18/19./20./21.godine	67
Tabela 59.	Fakturisana potraživanje od prodaje vode i usluga odvodnje (sa PDV i PVN) u 2017/18/19/20/21.godini.....	67
Tabela 60.	Naplaćena potraživanje od prodaje vode i usluga odvodnje (sa PDV i PVN) u 2017/18/19/20/21.godini	68
Tabela 61.	Naplata "starih računa" i izdatih računa u 2021. godini	68
Tabela 62.	Ostvareni rezultati Odjela za kontrolu i nadzor u 2020/2021. godini.....	69
Tabela 63.	Reklamacije potrošača u 2021. godini.....	70
Tabela 64.	Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda – DOMAĆINSTVA.....	70
Tabela 65.	Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda po 1 m3 -INSTITUCIJE.....	70
Tabela 66.	Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda po 1 m3 - OSTALI KORISNICI	71
Tabela 67.	Stopa tekuće naplate po kategorijama u 2019./2020./2021. godini	71
Tabela 68.	Nenaplaćena potraživanja po računima izdatim u 2021.godini.....	72

Tabela 69. Realizacija sudskih sporova po tužbama za neplaćanje vode i odvodnje	73
Tabela 70. Prosječan broj radnika prema starju na kraju mjeseca	73
Tabela 71. Fluktucija radnika u 2021. godini-1	74
Tabela 72. Fluktucija radnika u 2021. godini-2	74
Tabela 73. Kvalifikaciona struktura radnika u 2017/18/19/20/21. godine	75
Tabela 74. Prosječna neto plata po kvalifikacijama radnika i za preduzeće u petogodišnjem periodu 2017-2021. godina (u KM).....	76
Tabela 75. Prosječna osnovna plata na nivou preduzeća za petogodišnji period 2017-2021. godina.....	76
Tabela 76. Starosna i spolna struktura radnika decembar 2021 godine.....	76
Tabela 77. Trend starosne dobi radnika u petogodišnjem periodu.....	77
Tabela 78. Korištenje radnog vremena.....	77
Tabela 79. Subvencije javnim preduzećima iz Budžeta Kantona Sarajevo	78
Tabela 80. Kapitalni transferi iz Budžeta Kantona Sarajevo	78
Tabela 81. Nabavka stalnih sredstava.....	78
Tabela 82. Glavni rizici u poslovanju preduzeća	82

SADRŽAJ SLIKA:

Slika 1. Organizaciona šema	9
Slika 2. Trend kretanja prihoda u periodu 2017.-2021. godina	15
Slika 3. Prihodi od prodaje vode i odvodnje po kategorijama potrošača u 2021. godini (mil. KM)	16
Slika 4. Trend kretanja poslovnih prihoda i rashoda u periodu 2017. -2021. godina u mil. KM	23
Slika 5. Struktura sredstava preduzeća na dan 31.12.2017/18/19/20/21. god.	32
Slika 6. Struktura izvora sredstava preduzeća na dan 31.12.2017/18/19/20/21. godine.....	35
Slika 7. Ukupno zahvaćene količine vode u periodu 2012.-2021. godina u mil. m ³	42
Slika 8. Trend kretanja ukupnih gubitka vode u periodu 2017.-2021. godina	43
Slika 9. Broj popravljenih kvarova godišnje (Služba za održavanje vodovodne mreže i objekata)	48
Slika 10. u ulici Baruthana br. 29 pukla je glavna	48
Slika 11. Puštanje u rad novih pumpnih agregata (30. 11. 2021.)	56
Slika 12. U ulici Jukićeva radovi na rekonstrukciji kanalizacione mreže (13.09.2021.)	58
Slika 13. Kretanje broja potrošača u periodu 2017.- 2021. godina	65
Slika 14. Isporučene, fakturisane i nefakturisane količine vode u periodu 2017. – 2021. godine	67
Slika 15. Fakturisana i naplaćena potraživanja od vode i odvodnje u periodu 2017-2021.god.	68
Slika 16. Trend kretanja potraživanja od kupaca od 2012. do 2021.godine	72
Slika 17. Trend kretanja broja radnika u periodu 2017.-2021.godine	74
Slika 18. Kvalifikaciona struktura radnika	75
Slika 19. Spolna struktura radnika	76

SADRŽAJ OKVIRA:

Okvir 1.	5
Okvir 2.	20
Okvir 3.	31
Okvir 4.	44
Okvir 5.	69

Okvir 1.

U smislu financija, ali i prioriteta, usluge vodosnabdijevanja i kanalizacije su i dalje najvažnije usluge lokalnih vlasti. Skoro 40% stanovnika u zemlji nema pristup sigurnoj vodi, a manje od 40% je priključeno na javne kanalizacijske sisteme. Gubici vode često iznose više od 50%, što dovodi do prekomjernog iskorištavanja izvora vode i visokih troškova distribucije. Sistemi za vodosnabdijevanje su stari i nepravilno održavani. Trenutačno, većina javnih komunalnih preduzeća u zemlji nije finansijski samoodrživa, što u budućnosti može izazvati dugoročne probleme sa vodosnabdijevanjem. Kapaciteti i odgovornost kod upravljanja isporukom usluga su ograničeni, a zahtijevaju i intervencije kroz regulatorne okvire, kako bi se osigurala funkcionalna i fiskalna usklađenost na različitim razinama. Iznosi tarifa za vodu su često premali da pokriju troškove rada i održavanja, a kamoli da omoguće kapitalna ulaganja. Politički utjecaj kod utvrđivanja iznosa tarifa je izrazito snažan i prednost se daje socijalnim prije nego ekonomskim kriterijima. Potrebno je osigurati povrat svih troškova, sa naglaskom na opravdane troškove. Također je upitna kvaliteta vode, posebno u vodovodnim sistemima sa velikim gubicima. Često se zanemaruje amortizacija, a stoga i održavanje infrastrukture za vodosnabdijevanje, a postoji i potreba za izmjenom regulative u sektoru komunalnih vodnih usluga, kako bi se omogućilo odgovarajuće upravljanje i održavanje infrastrukture za vodosnabdijevanje..

Izvor: Operativna autonomija vodovodnog preduzeća; Publikacija objavljena je u okviru Projekta općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG) kojeg podržava i finansira Vlada Švicarske, a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH; str. 8

1 UVOD

Izveštaj o poslovanju za 2021. godinu ima za cilj prezentirati KJKP „Vodovod i kanalizaciju“ d.o.o Sarajevo (u daljnjem tekstu Preduzeće), kroz obavljanje njegove osnovne funkcije, a to je kvalitetno vodosnabdijevanje, odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda, te prikazati ostvarene rezultate u poslovnom i finansijskom smislu. Namijenjeno je predstavljanju vlasnicima i poslovnim suradnicima, te radnicima Preduzeća.

U vrijeme sastavljanja ovog Izveštaja za 2021. godinu, (mart 2022.), nažalost, i dalje smo suočeni s najvećom svjetskom pandemijom korona virusa / COVID—19, koja traje od kraja marta 2020. godine. Radili smo gotovo cijelu prošlu godinu u uslovima strožijih ili labavijih epidemioloških mjera propisanih od Kriznog štaba civilne zaštite, a sve radi sigurnosti, naših radnika i potrošača. Preduzeće se uvijek brinulo, a naročito u ovim uslovima o sigurnom i održivom upravljanju sistemom vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda.

U takvim kriznim uslovima vodosnabdijevanje je bilo bez poremećaja ili prekida u snabdijevanju vodom cijelog Kantona Sarajevo, sa zdravstveno ispravnom vodom.

1.1 Bitna dešavanja za Preduzeće u 2021. godini

- 05.01.2021. godine, Nadzorni odbor je za vršioca dužnosti direktora preduzeća imenovao Aidu Pendek, dipl.ing.grad.
- Odlukom Vlade Kantona Sarajevo od 04.02.2021. godine, dato je ovlaštenje punomoćniku Elmiru Bajriću, radi vršenja ovlaštenja Skupštine KJKP ViK, u ime i za račun Vlade KS.
- 09.03.2021. godine, na period do okončanja konkursne procedure a najduže na period do šest mjeseci, imenovani su vršioci dužnosti predsjednika i članova Nadzornog odbora u sastavu:
 1. Zlatko Mijatović, v.d. predsjednik,
 2. Nedim Pervan, v.d. član i
 3. Želimir Bukarić, v.d. član.

- 22.07.2021. godine, a nakon razrješenja Aide Pendek sa pozicije vršioca dužnosti direktora preduzeća, Nadzorni odbor je donio rješenje o imenovanju Rusmira Salića za vršioca dužnosti direktora preduzeća, počevši sa danom 31.07.2021. godine.
- Na osnovu ukazane potrebe za boljom i efikasnijom komunikacijom i realizacijom procesa, u KJKP"VIK" formiran je Tim za razvoj i saradnju sa Općinama u Kantonu Sarajevo. Tim čine članovi Uprave preduzeća i rukovodioci Sektora za tehničke poslove i razvoj.
- Temeljem analize organizacije, poslovnih procesa, ljudskih resursa i pripadajućih organizacijskih akata u 2021.godini pristupilo se razmatranju prijedloga nove strukture koja će u konačnici kada bude usvojena obuhvatiti izradu nove organizacijske sheme Preduzeća, pravilnika o unutarnjoj strukturi i sistematizaciji radnih mjesta, popisa radnih mjesta s opisom poslova te broj izvršilaca po radnom mjestu kao i uslove za svako radno mjesto. Potrebno je uskladiti sistematizaciju s potrebama Preduzeća koje nastaju radi modernizacije, optimizacije poslovanja i promjene obima usluga te uvođenja novih tehnologija.

1.2 Izvršni sažetak

- Tokom 2021. godine vodosnabdijevanje je bilo kontinuirano, uz napomenu da smo na nekim izvorištima kao i prethodnih godina imali kratkotrajne pojave zamućenja tokom dužih i intenzivnijih kišnih razdoblja. Kontrola i dezinfekcija vodovodne mreže i rezervoara se uredno provodila. Bez većih zastoja funkcionirao je i sistem odvodnje.
- Za vrijeme otklanjanja kvarova na mreži, oglašavanjem putem elektronskih medija pravovremeno smo obavještavali građane o kratkotrajnim prekidima u vodosnabdijevanju i svim drugim značajnim informacijama iz djelokruga našeg rada.
- U 2021. godini ukupno zahvaćene količine vode iznose 82.7 miliona m³ i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 2%. (vidi Tabela br. 25, str. 41)
- Neoprihodovana voda (NRW) u % iznosi u 2021. godini 70,5%, a u 2020. godine NRW je 71,3%.(vidi Tabela br. 26, str. 43)
- Za period januar-decembar u 2021. (365 dana) popravljeno je ukupno 2888 kvarova, dok je za isti period 2020. popravljeno 2839 kvarova. (vidi str. 48)
- U 2021. godini ukupno je izgrađeno ili rekonstruisano 19.545,65 m cjevovoda raznih profila. Dužina rekonstruisane mreže sredstvima kredita EBRD iznosi 9.662,80 m. (vidi Tabela br. 30, str. 50)
- U 2021. godini ukupno fakturisane količine vode kod potrošača iznose 24,2 miliona m³ i veće su u odnosu na 2020. godinu za 1%. (vidi Tabela br. 56, str. 66)
- Prosječan broj radnika u 2021. godini, izračunat na bazi stanja na kraju mjeseca, iznosi 843.
- Prosječno isplaćena neto plata u 2021. godini iznosila je 1.234 KM i za 2% je veća nego što je bila u 2020. godini (1.213 KM). (vidi Tabela br. 74, str. 76)
- Od ukupno planiranih sredstava u Budžetu Kantona Sarajevo u 2021. godini preduzeću je doznačeno na ime subvencija i kapitalnih transfera ukupno 3.819.104 KM. (vidi str. 78)

Vezano za finansijsko poslovanja Preduzeća želimo istaći sljedeće:

- U 2021. godini ukupni prihodi su povećani za 2,5 miliona KM ili 5% u odnosu na 2020. godinu i iznose cca. 53,5 miliona KM. (vidi Tabela br. 2, str. 14.)
- Ukupni rashodi preduzeća ostvareni u 2021. godini iznosili su 66,8 miliona KM i veći su u odnosu na rashode ostvarene prošle godine za 2% ili cca. 1,5 miliona KM. (vidi Tabela br. , str. 19)
- Preduzeće je 2021. poslovnu godinu završilo sa gubitkom od 13,3 miliona KM. U odnosu na 2020. godinu gubitak je manji za 7%, odnosno cca. 1,0 milion KM. Smanjenje gubitka u 2021. godini je prije svega rezultat povećanja poslovnih prihoda i smanjenja poslovnih rashoda. (vidi Tabela br. 15, str. 30)
- Preduzeće je u 2021. godini naplatilo cca. 46,5 miliona KM po osnovu računa za isporučeno vodu odvodnju otpadnih voda i u odnosu na 2020. godinu to predstavlja povećanje od 4%. (vidi Tabela br. 60, str. 68)
- U 2021. godini stopa tekuće naplate za vodu i odvodnju, uzeta na dan 14.01.2022.godine iznosi 86% i veća je za 1% u odnosu na 2020. godinu. (vidi Tabela br. 67, str. 72)
- Obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2021. godine iznose cca. 4,2 miliona KM i manje su za 27 % odnosno 1,5 miliona KM u odnosu na 2020. godinu kada su iznosili cca. 5,7 miliona KM. (vidi Tabela br. 21, str. 36)
- Potraživanja od kupaca na dan 31.12.2021. godine, a nastala u 2021. godini, su iznosila cca. 5,3 miliona KM i manja su za 32% ili za cca. 2,5 miliona KM u odnosu na 31.12.2020. godinu. (vidi Tabela br. 19, str. 34)

2 O PREDUZEĆU

2.1 Administrativni, institucionalni i pravni okvir poslovanja

Komunalna preduzeća dužna su, prema Zakonu o komunalnim djelatnostima, osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih usluga, kao jedno od osnovnih načela svog poslovanja, a u cilju ostvarenja održivog razvoja. S tim u vezi, važno je također osigurati održavanje komunalnih objekata i uređaja u stanju funkcionalne sposobnosti te osigurati javnost rada.

Preduzeće je u sadašnjem obliku organizovano Odlukom o usklađivanju statusa Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo sa Zakonom o javnim preduzećima Federacije Bosne i Hercegovine usvojenom 2005. godine na Skupštini Kantona Sarajevo (Službeni list Kantona Sarajevo, br. 30/05).

U skladu sa Odlukom, preduzećem upravljaju:

- Skupština (1 član),
- Nadzorni odbor (predsjednik i 2 člana),
- Uprava (direktor i 4 izvršna direktora).

Preduzeće upravlja imovinom koja je u cjelosti u vlasništvu Kantona Sarajevo (Član 4 Odluke).

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta bliže su određeni Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Osnovni zakoni koji uređuju odnose između Kantona Sarajevo kao vlasnika Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i samog preduzeća su:

- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o javnim preduzećima Federacije Bosne i Hercegovine.

Glavna djelatnost preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo je snabdijevanje pitkom vodom (uključuje zahvatanje, prečišćavanje vode do stepena zdravstvene ispravnosti i distribuciju putem sistema javnog vodosnabdijevanja), te odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda (uključuje skupljanje otpadnih voda, odvodnju, prečišćavanje i ispuštanje u prijemnik putem sistema javne odvodnje) i održavanje kišnih slivnika na području Kantona Sarajeva.

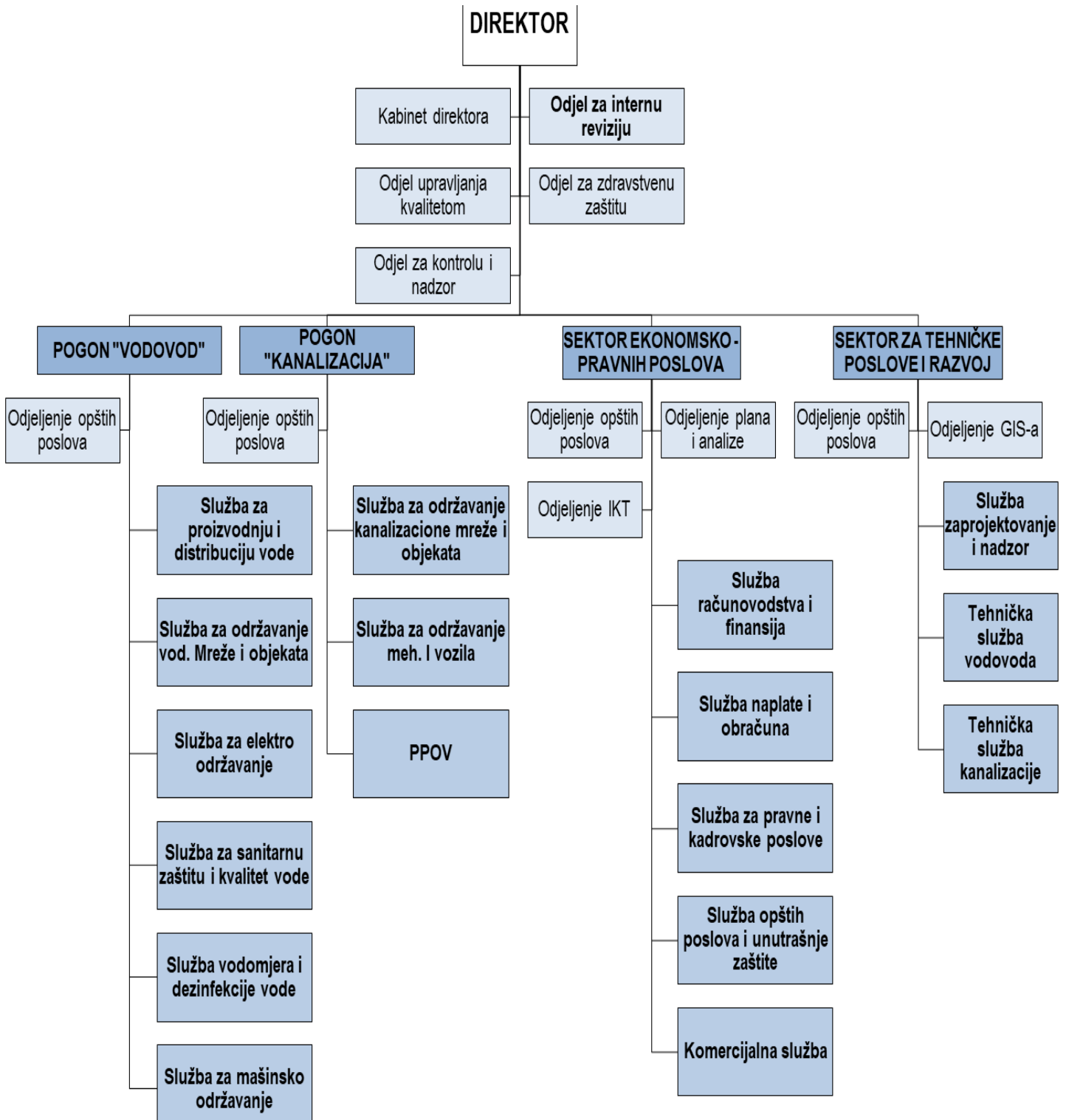
Djelatnost preduzeća se obavlja na području općina: Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo, Novi Grad, Ilidža, Vogošća i olimpijskih planina Bjelašnica i Igman (općina Trnovo).

2.2 Unutrašnja organizacija preduzeća

Tehnološki proces, organizaciono se odvija u dva pogona: pogon „Vodovod“ zadužen za vodovodni sistem i pogon „Kanalizacija“ zadužen za prikupljanje, odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda. Administrativno-stručni poslovi su jedinstveni za cijelo preduzeće i organizovani u Odjelima pri Kabinetu direktora, u sektoru „Ekonomsko-pravnih poslova“ i „Sektoru za razvoj i investicije“. U okviru pogona i sektora funkcionišu službe i odjeljenja kao niži organizacioni oblici. (Slika 1.)

Organizacija Vodovoda i kanalizacije d.o.o. postavljena je tako da funkcionalno odgovara svim zahtjevima koji se pred nju stave. Postojeća organizacija kontinuirano se prilagođava zakonskim propisima i poslovanju Preduzeća.

Pravilnik o radu je dokument Preduzeća koje donosi Uprava Preduzeća nakon konsultacija sa Sindikatom i uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora Preduzeća.



Slika 1. Organizaciona šema

2.3 Glavne karakteristike javnog sistema vodosnabdijevanja

Vodovodni sistem se većim dijelom prostire na području općina Stari Grad, Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo, Ilidža, Vogošća, te manjim dijelom na području općina Hadžići i Trnovo (zona vodosnabdijevanja objekata na Igmanu i Bjelašnici). S obzirom na kompleksnost sistema, te konfiguraciju terena, formirano je 57 zona vodosnabdijevanja i 136 podzona.

Ukupna dužina vodovodne mreže iznosi 1170 km + 212 km ucrtane priključne mreže. Dužina glavnih transportnih cjevovoda iznosi 97,8 km.¹

Sistem vodosnabdijevanja predstavlja kombinaciju pumpnog i gravitacionog sistema. S obzirom na topografske karakteristike terena, većina vode se sa izvorišta doprema pumpanjem (cca 90%), dok se ostatak potrebnih količina vode dovodi gravitacionim putem. U vodovodnom sistemu postoji više različitih tipova izvorišta sa kojih se voda transportuje u sistem. Najveći broj izvorišta su u direktnoj nadležnosti ViK Sarajevo, dok određeni broj izvorišta sa kojih se voda kupuje i transportuje u sistem, nije u nadležnosti preduzeća.

Zastupljeni tipovi izvorišta su kaptirana vrela, te zahvati površinskih i podzemnih voda.

Glavna koncentracija izvorišta se nalazi na jugozapadnom i zapadnom dijelu Kantona Sarajevo, područje općine Ilidža uz rijeke Bosna i Željeznica, gdje je većina izvorišta podzemnog tipa, a distribucija vode u sistem se vrši pumpanjem. Ova zona izvorišta se naziva zona Sarajevsko polje i obuhvata bunarske zahvate vode u Konacima, Bačevu, Sokolović koloniji i Stupu. Sa ovog izvorišta, u kom je aktivno 39 bunara, zahvata se cca 70-74% ukupnih količina vode koja se transportuje u sistem. Najveća količina vode se doprema iz bunarskog zahvata Bačevo – Mojnilo, sa ukupno 15 bunara.

U prosjeku oko 8% od ukupno zahvaćenih količina vode u sistem se distribuira i sa planinskih i brdskih izvorišta gravitacijski. Najveća količina vode se zahvata sa Vrela Mošćanice, od 25 – 100 l/s, u zavisnosti od izdašnosti vrela.

Kada su u pitanju zahvati sa otvorenih vodotoka, sa filterskih postrojenja Mošćanica, Bosna i Vogošća nakon prečišćavanja, u prosjeku cca 15% od ukupno zahvaćenih količina vode se pumpanjem transportuje u sistem. Voda se na filterskom postrojenju Mošćanica dovodi sa Vrela Crnil, iako je prvobitno zamišljen zahvat na rijeci Mošćanici.

Kupovina vode se ostvaruje sa Peračkog i Jahorinskog vrela, te Tilave, te i na taj način u prosjeku uzimamo 3% vode i isporučujemo gravitacijski u sistem.

Kako je prethodno navedeno, koncept vodosnabdijevanja se najvećim dijelom zasniva na distribuciji vode pumpanjem, dok se ostatak potrebnih količina vode doprema gravitacijom u sistem.

Glavni transportni vod sa izvorišta Sarajevsko polje počinje iz pumpne stanice i rezervoara Bačevo, koji predstavlja sabirni bazen za zahvaćenu vodu iz 10 bunara u neposrednom okruženju, odakle se voda transportuje do rezervoara: Alipašin Most, Mojnilo i Igman.

Iz 15 bunara u Bačevu i 5 bunara u Sokolović Koloniji, voda se direktno transportuje do rezervoara Mojnilo, dok se još iz 5 bunara u Bačevu voda direktno transportuje do rezervoara Alipašin Most. Iz jednog bunara na Bačevu voda se direktno pumpa u distributivnu mrežu. Pored navedenih bunara, crpljenje iz Sarajevskog polja se vrši i u naselju Stup iz 3 bunara, odakle se voda pumpa u rezervoar Stup.

Iz pumpne stanice Alipašin Most voda se dalje transportuje u pumpnu stanicu Centar i rezervoar Kobilja Glava, a u proteklom periodu, za pumpe za pravac rezervoar Buća potok I izvršena je preraspodjela tako da se pumpe fizički nalaze u pumpnoj stanici Alipašin most, ali vodu uzimaju sa pravca rezervoar Mojnilo – pumpna stanica Alipašin most .

Iz pumpne stanice Centar, voda se transportuje do rezervoara Bjelave, Crni Vrh i Podhrastovi.

¹ Izvor: GIS baza podataka na dan 03.02.2022. godine

Iz rezervoara Mojnilo voda se gravitacionim putem dovodi do rezervoara Alipašin most i rezervoara Hrasno. Iz rezervoara Hrasno, preko pumpne stanice Hrasno, voda se dovodi do rezervoara Lukavac i rezervoara Skenderija. Iz rezervoara i pumpne stanice Skenderija, voda se pumpa prema pumpnoj stanici Hambina Carina.

S obzirom na kompleksnost sistema, prethodno opisana distribucija vode predstavlja glavne transportne vodove kojima se transportuje najveća količina vode koja je zahvaćena u izvorištu Sarajevsko polje.

U sistemu se nalazi još 63 rezervoara (6 nije u funkciji) i 30 pumpnih stanica i 12 hidrofleks postrojenja koje dalje distribuiraju vodu prema ostalim rezervoarima i padinskim dijelovima grada.

Distribucije vode, koja se zahvata na vrelima: Moščanica, Crnil, Kovačići, Sedrenik Vrelo vode i Uroševno vrelo, vrši se gravitacionim putem do istoimenih zona odnosno pripadajućih rezervoara. U sistemu su zastupljena dva zahvata na vrelima Vrelo Bosne i Vrelo Hrasnica gdje se zahvaćena voda putem pumpne stanice transportuje do istoimenih rezervoara, a zatim sistemom gravitacije distribuirana prema potrošačima.

U sistemu su zastupljena i tri zahvata površinskih voda kao što su:

- filter postrojenje u Vogošći, odakle se pumpanje vode vrši prema rezervoarima Vogošća i Kobilja Glava;
- filter postrojenje Moščanica, zahvaćena voda se distribuirana ka zoni snabdijevanja sa ovog izvorišta i prema rezervoaru Grdonj;
- filter postrojenje Bosna, odakle se voda transportuje prema rezervoaru Bačevo i rezervoaru Blažuj.

U vodovodnom sistemu kao što vidimo postoji više različitih tipova izvorišta sa kojih se voda transportuje u sistem. Najveći broj izvorišta su u direktnoj nadležnosti ViK Sarajevo, dok određeni broj izvorišta sa kojih se voda kupuje i transportuje u sistem, nije u nadležnosti ovog preduzeća. Kupovina vode vrši se sa Peračkog i Jahorinskih vrela i Tilave. Voda zahvaćena sa Peračkog vrela se distribuirana prema zoni snabdijevanja i rezervoaru Vogošća. Potrebne količine vode koje se zahvataju sa Jahorinskih vrela gravitaciono se transportuju prema rezervoaru Pogledine, dok se voda zahvaćena na izvorištu Tilava također gravitaciono transportuje prema zoni vodosnabdijevanja Stup.²

Za održavanje kvaliteta pitke vode primarna dezinfekcija se vrši gasnim hlorom. U sistemu je 15 hlornih stanica, sa instalisanom savremenom opremom. Svaka hlorna stanica posjeduje dvije nezavisne linije za doziranje hlora, sa mogućnošću brzog prelaska sa jedne na drugu liniju hlorinacije.

U sklopu sistema nalazi se i laboratorija za kontolu kvaliteta vode gdje se vrši kontrola kvaliteta vode u skladu sa Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće.

Vodovod raspolaže vlastitom radio mrežom, koristeći fiksne i mobilne radio stanice, a u funkciji je telemetrijski sistem koji omogućava daljinski nadzor i upravljanje skoro svih izvorišta i pumpnih stanica. GIS je uspostavljen 2006. godine na arhitekturi server/klijent. GIS baza sadrži podatke o vodovodnoj mreži i objektima, kvarovima na vodovodnoj mreži, ulaznim količinama vode u zone snabdijevanja, ulicama, kanizacionoj mreži kao i lokaciji vodomjernih mjesta. Podaci se pravovremeno ažuriraju primjenom web aplikacija ili softvera koji imaju direktnu komunikaciju sa bazom, te koriste za različite analize po zadanim kriterijima, za izradu tematskih karti i slično.

2.4 Glavne karakteristike javnog sistema odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda

Nivo pokrivenosti područja KS javnim sistemom vodosnabdijevanja je znatno veći od nivoa pokrivenosti javnim sistemom prikupljanja i odvodnje otpadnih voda. Centralni sistem za prikupljanje i odvođenje otpadnih voda (kanizacioni sistem) je poprilično star, a neki dijelovi su stari i preko 100 godina. KJKP ViK je odgovoran za

² Podaci iz Službe za proizvodnju i distribuciju vode; Belma Mujačić; 28.01.2022.

rad i održavanje centralnog sistema za prikupljanje i odvodnju otpadnih voda. Pokriva područje općina Stari Grad Sarajevo, Centar Sarajevo, Novo Sarajevo, Novi Grad Sarajevo, Ilidža i dio Vogošće.

Centralni kanalizacioni sistem je projektovan kao separatan, s tim da su kroz uže gradsko jezgro fekalni kolektori dimenzionirani tako da mogu primiti i dio oborinskih voda sa područja iz sistema mješovite kanalizacije. Na primarnim fekalnim kolektorima je predviđena izgradnja kišnih preliva koji imaju za cilj rasterećenje fekalnih kanala od veće količine oborinskih voda. Pošto je u međuvremenu uglavnom izgrađivana kanalizacija fekalnog tipa, na koju su nelagalno priključene i oborinske vode, pogoršalo se stanje funkcionalnosti sveukupne kanalizacione mreže. Mješoviti sistem je u početku građen da opslužuje područje starog dijela grada Sarajeva, ali se na novoizgrađenim područjima gradio separatan sistem. Može se reći da funkcionišu istovremeno 3 različita kanalizaciona sistema: mješoviti, separatan i nepotpuni separatan sistem. U užem području grada Sarajeva, u pogledu pokrivenosti kanalizacionom mrežom, je neujednačena pokrivenost pojedinih naselja i općina. Prema procjenama, postojeći sistem pokriva oko 80% stanovništva. Samo u centralnim područjima općina djelimično je riješena odvodnja otpadnih voda separatom kanalizacijom, a u padinskim dijelovima sa individualnom stambenom izgradnjom oborinske vode zajedno sa fekalnim uključene su u fekalnu javnu kanalizaciju koja nizvodno preopterećuje glavne kolektore i izaziva probleme u funkcionisanju sistema.³

Na području Kantona Sarajevo pod kontrolom preduzeća je cca 1454 km kanalizacione mreže, 49.071 kanalizacionih šahtova i 11.107 slivnika⁴.

Dužina glavnih kolektora iznosi oko 55 km. Kolektori transportuju otpadnu vodu iz kanalizacionog sistema centralnog dijela Sarajeva ka postrojenju za postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda (u daljem tekstu PPOV) u Butilama. Hadžički kolektor, a koji dolazi na PPOV u Butilama, nije sastavni dio centralnog kanalizacionog sistema.

Stanovništvo koje živi u područjima bez kanalizacionog sistema, svoje otpadne vode uglavnom ispušta u septičke jame.

Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda izgrađeno je u Butilama, Općina Novi Grad na površini od 413.752 m².

Sanacijom i modernizacijom Postrojenja omogućeno je prečišćavanje otpadnih voda Kantona Sarajevo i kontrolisano ispuštanje prečišćenih voda u recipijent rijeku Bosnu u tačno propisanom obimu i propisanog kvaliteta, a sve u skladu sa aktuelnom Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije.

Okolinska dozvola je izdata dana 28.01.2020. godine od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma i ista važi 5 godina, a dana 25.12.2020.godine, nakon tri godine od završetka radova na projektu izgradnje Postrojenja za tretman otpadnih voda na Butilama, koji je koštao 57 mil. KM, KJKP "ViK" je dobilo upotrebnu dozvolu od strane Federalnog ministarstva prostornog uređenja.

Postrojenje je dimenzionirano za biološko opterećenje od 600.000 ES (ekvivalentnih stanovnika) u I fazi rekonstrukcije sa mogućnošću naknadnog proširenja i unapređenja u II fazi. Postrojenje je funkcionalno podijeljeno na tri dijela:

- prečišćavanje otpadne vode,
- tretman i obrada mulja,
- iskorištenje energije (biogas).

³ Izvještaj o stanju okoliša u Kantonu Sarajevo, novembar 2016.

⁴ Izvor: GIS baza podataka na dan 03.02.2022. godine

3 FINANSIJSKO POSLOVANJE

U Tabeli 1. prikazan je sažetak bilansa uspjeha, bilansa stanja, i gotovinskih tokova za 2017/18/19/20/21.godinu.

Tabela 1.Pregled finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod I kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo

BILANS USPJEHA					
OPIS	I-XII 2017.g.	I-XII 2018.g.	I-XII 2019.g.	I-XII 2020.g.	I-XII 2021.g.
Poslovni prihodi	46.017.270	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.585.182
Poslovni rashodi	59.586.996	61.791.623	60.593.494	59.410.295	58.291.771
Dobit/Gubitak od poslovnih aktivnosti	-13.569.726	-14.382.995	-10.097.535	-12.019.587	-9.706.590
Dobit/Gubitak od finansijskih aktivnosti	313.399	686.558	287.732	306.817	365.047
Gubitak redovne aktivnosti	-13.256.327	-13.696.437	-9.809.803	-11.712.771	-9.341.543
Dobit/Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	-3.609.941	-366.164	-1.043.912	-2.489.787	-3.749.897
Prihodi iz ranijih perioda	0	0	0	0	0
Rashodi iz ranijih perioda	61.903	581.615	361.465	53.860	198.496
Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	-16.928.171	-14.644.215	-11.215.180	-14.256.418	-13.289.937
BILANS STANJA					
OPIS	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.
Stalna sredstva i dugoročni plasmani	861.288.303	849.460.238	833.474.048	823.382.055	815.587.476
Tekuća sredstva	26.435.246	16.303.253	17.059.875	17.869.459	16.590.854
Poslovna aktiva	887.723.549	865.763.491	850.533.923	841.251.514	832.178.330
Kapital	751.664.355	739.244.170	728.028.991	713.772.573	700.482.636
Dugoročna rezervisanja	104.078.183	105.469.549	104.485.264	103.078.251	101.518.712
Dugoročne obaveze				8.565.590	17.875.722
Kratkoročne obaveze	19.969.895	11.955.225	12.060.704	11.913.569	8.861.534
Pasivna vremenska razgraničenja	12.011.116	9.094.546	5.958.964	3.921.531	3.439.726
Poslovna pasiva	887.723.549	865.763.491	850.533.922	841.251.514	832.178.330
GOTOVINSKI TOKOVI					
OPIS	I-XII 2017.g.	I-XII 2018.g.	I-XII 2019.g.	I-XII 2020.g.	I-XII 2021.g.
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	11.801.375	0	2.891.878	3.501.717	12.029.297
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	3.094.632	8.740.166	4.119.332	2.709.648	10.729.418
NETO PRILIV GOTOVINE	8.706.743			792.069	1.299.879
NETO ODLIV GOTOVINE		8.740.166	1.227.454		
Gotovina na početku izvještajnog perioda	2.531.993	11.238.736	2.498.570	1.271.116	2.063.185
Gotovina na kraju izvještajnog perioda	11.238.736	2.498.570	1.271.116	2.063.185	3.363.064

Bilans uspjeha prikazuje poslovni rezultat preduzeća u 2021. godini. Preduzeće je poslovnu 2021. godinu završilo sa gubitkom od cca. 13,3 miliona KM koji je manji za 7%, odnosno 1,0 milion KM u odnosu na gubitak u 2020. godini.

Bilans stanja daje trenutnu sliku veličine i strukture sredstava i njihovih izvora. Aktiva prikazuje sredstva, odnosno imovinu – materijalnu konstituciju, a pasiva izvore sredstava, odnosno kapital- finansijsku konstituciju preduzeća.

Izveštaj o novčanim tokovima u sažetom obliku prikazuje kako promjene u bilansu utječu na zalihe novca tokom obračunskog perioda. Ono također uspoređuje početno i konačno stanje novca u posmatranom periodu. Detaljnija analiza ovih izvještaja data je u nastavku teksta.

3.1 Analiza bilansa uspjeha

Bilans uspjeha služi za utvrđivanje ostvarenih rezultata poslovanja. On predstavlja pregled prihoda, rashoda i ostvareni finansijski rezultat za određeni vremenski period.

3.1.1 Prihodi

U 2021. godini preduzeće je ostvarilo ukupne prihode u iznosu od cca. 53,5 miliona KM.

Tabela 2. Pregled ukupnih prihoda preduzeća u 2017/18/19/20/21. godine

OPIS	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Plan	Indeks				
	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2021.	6/2	6/3	6/4	6/5	6/7
1	2	3	4	5	6	7					
Poslovni prihodi	46.017.270	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.585.182	48.386.723	106	102	96	103	100
<i>Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje</i>	39.441.783	39.646.739	40.041.517	38.391.596	39.329.711	39.683.723	100	99	98	102	99
<i>Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu</i>	2.700.263	3.837.804	3.573.713	4.827.413	3.736.134	3.550.000	138	97	105	77	105
<i>Prihodi od upotrebe vlastitih usluga za investicije</i>	0	17.862									
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	3.875.224	3.906.224	6.880.729	4.171.699	5.519.336	5.153.000	142	141	80	132	107
Finansijski prihodi	660.844	755.381	796.811	664.500	788.191	721.700	119	104	99	119	109
Ostali prihodi	4.233.228	4.268.903	3.668.584	2.966.196	4.123.149	3.580.100	97	97	112	139	115
UKUPNI PRIHODI	50.911.341	52.432.913	54.961.355	51.021.404	53.496.522	52.688.523	105	102	97	105	102

Strukturu ukupnih prihoda čine poslovni prihodi, finansijski prihodi i ostali prihodi. Posmatrajući ukupne prihode uočavamo trend rasta u periodu 2017.-2019. godine u prosjeku za 5%. U 2020. godini ukupni prihodi su se smanjili za cca. 4 miliona KM ili 7% u odnosu na 2019. godinu. Na smanjenje ukupnih prihoda u 2020. godini prvenstveno je uticala proglašena pandemija COVID-19, usljed smanjenja privrednih aktivnosti pravnih subjekata, te ograničenja kretanja fizičkih lica tokom mjeseca marta, aprila i maja. Međutim, već u 2021. godini dolazi do oporavka odnosno rasta prihoda zbog popuštanja mjera zabrane rada pravnih lica i slobodnijeg kretanja, pa u 2021. godini ukupni prihodi rastu za 2,5 miliona KM ili 5% u odnosu na 2020. godinu.

U odnosu na plan 2021. godine ukupni prihodi su ostvareni za 2% više nego što su planirani.

3.1.1.1 Poslovni prihodi

U poslovne prihode spadaju prihodi ostvareni od prodaje usluga vodosnabdijevanja i usluga odvodnje otpadnih voda, te pružanja raznih usluga iz domena osnovne djelatnosti i u strukturi prihoda preduzeća čine najveći dio.

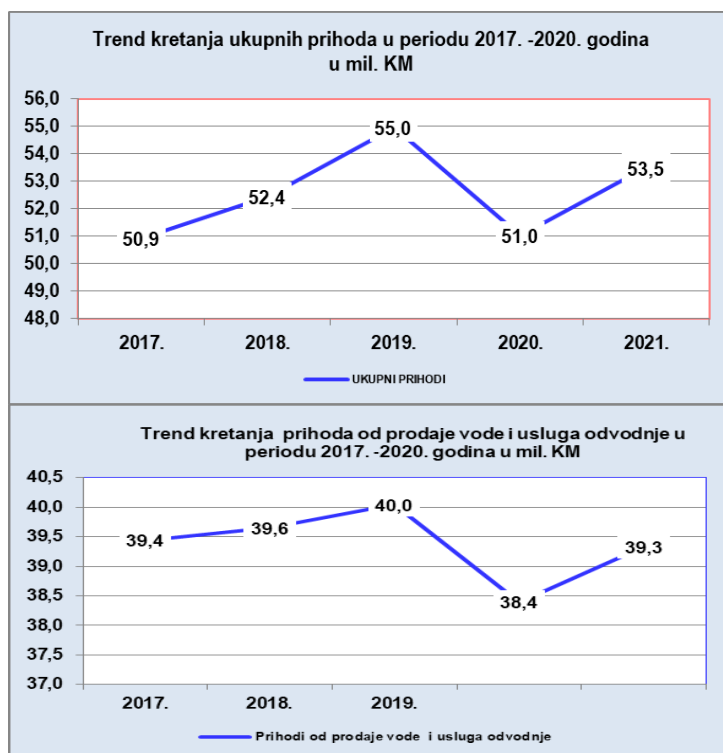
Tabela 3. Pregled poslovnih prihoda u 2017/18/19/20/21. godine

OPIS	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	PLAN	Indeks				
	2017.	2018.	2019.	2020	2021	2021.	6/2	6/3	6/4	6/5	6/7
1	2	3	4	5	6	7					
<i>Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje</i>	39.441.783	39.646.739	40.041.517	38.391.596	39.329.711	39.683.723	100	99	98	102	99
<i>Prihodi od pruženih usluga</i>	2.700.263	3.837.804	3.573.713	4.827.413	3.736.134	3.550.000	138	97	105	77	105
<i>Prihodi od upotrebe vlastitih usluga za investicije</i>		17.862									
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	3.875.224	3.906.224	6.880.729	4.171.699	5.519.336	5.153.000	142	141	80	132	107
Poslovni prihodi	46.017.270	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.585.182	48.386.723	106	102	96	103	100

Ostvareni poslovni prihod u 2021. godini iznose 48,6 miliona KM i veći su za cca. 1,2 miliona KM (3%) u odnosu na 2020. godinu. U odnosu na plan 2021. godine poslovni prihodi su ostvareni 98%.

U obračunskom periodu za 2021. godinu najveći su prihodi evidentirani na kontu 601 – Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje u iznosu od 39,3 miliona KM, što je 73,5% od ukupnog prihoda. Ukoliko posmatramo samo prihode od prodaje vode i usluga odvodnje, povećanje tih prihoda u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu je iznosilo cca. 0,9 miliona KM (2%). Činjenica je da su se i prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje do 2019. godine u prosjeku povećavali za 1%, a onda je u 2020. godine došlo do smanjenja fakturisanih količina vode za 0,6 miliona m³, što je uzrokovalo i pad prihoda od prodaje usluga, a uzrok je pandemija Covid-19.

U odnosu na plan 2021. godine ostvareni prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje su ostvareni 99%.



Slika 2. Trend kretanja prihoda u periodu 2017.-2021. godina

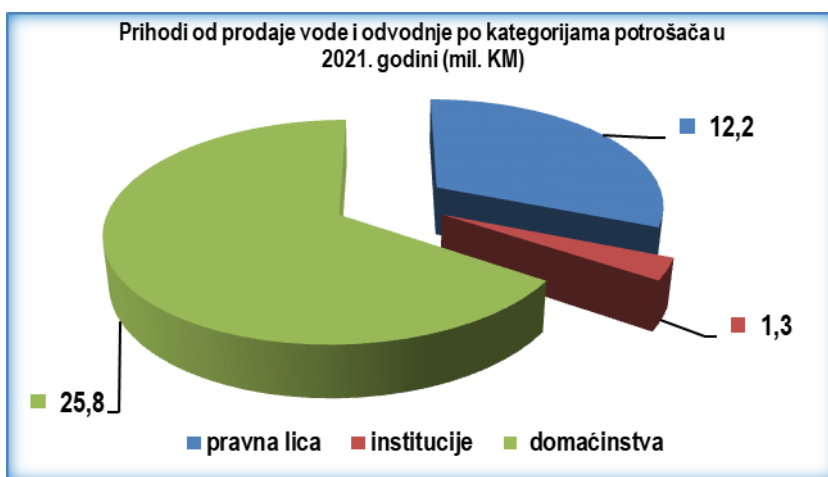
Ostali poslovni prihodi u 2021. godine su iznosili cca. 5,5 miliona KM , a čine ih:

– Prihod od dotacija - Projekat otpadne vode	1.282.906	KM
– Prihod od Kantonalnog ministarstva za postrojenje Butile	1.419.500	KM
– Prihod od ministarstva Kantona za PDV-učešće za kredit EBRD-a	935.130	KM
– Prihod od Kantona za dio duga prema IUO	170.940	KM
– Ostali prihodi od zakupa	25.010	KM
– Prihodi od donacija- obračun amortizacije	1.472.174	KM
– Prihod od doniranog materijala Kantona	9.536	KM
– Prihod od JU Zavod za zapošljavanje KS za javne radove	203.493	KM
– Prihodi ZZO Kantona Sarajevo-	647	KM
Ostali poslovni prihodi	5.519.336	KM

U odnosu na isti period predhodne godine ovaj prihod ima povećanje u iznosu od 1,3 miliona KM (32%).

Tabela 4. Pregled prihoda od prodaje vode i usluga odvodnje po kategorijama potrošača (u mil. KM)

Opis	2017.	2018.	2019.	2020.	2021	Plan 2021.
1	2	3	4	5	6	7
Prihodi od prodaje vode	24,4	24,5	24,7	23,5	24,1	24,4
pravnim licima	7,6	7,9	8,1	7,1	7,8	8,0
institucijama	1,0	1,1	1,2	0,9	0,9	0,8
domaćinstavima	15,8	15,5	15,4	15,6	15,5	15,6
Prihodi od prodaje usluga odvodnje otpadnih voda	10,1	10,1	10,2	9,8	10,1	10,1
pravnim licima	3,3	3,5	3,6	3,1	3,4	3,5
institucijama	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3
domaćinstvima	6,8	6,6	6,6	6,7	6,6	6,6
Prihodi od vode i odvodnje - FIKSNI DIO	4,5	4,5	4,6	4,6	4,7	4,7
pravna lica	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0
institucije	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
domaćinstva	3,6	3,6	3,7	3,7	3,7	3,7
UKUPNO	39,4	39,6	40,0	38,4	39,3	39,7
pravna lica	11,8	12,3	12,7	11,1	12,2	12,5
institucije	1,5	1,6	1,7	1,3	1,3	1,2
domaćinstva	26,1	25,8	25,7	26,0	25,8	26,0



Slika 3. Prihodi od prodaje vode i odvodnje po kategorijama potrošača u 2021. godini (mil. KM)

Analizom prodaje usluga po pojedinim kategorijama potrošača ustanovljeno je da su se prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje kod kategorije potrošača:

- „Pravna lica“ (ostali korisnici) u 2021. godini povećali za cca.1,1 milion KM ili 10% u odnosu na 2020. godinu,
- „Institucije“ smanjili za cca. 32.600 KM ili 3% u odnosu na 2020. godinu.
- „Domaćinstava“ ostala na približno istom nivou kao što su bila u 2020. godini.

U odnosu na plan 2021. godine ostvareni prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje su veći kod kategorija potrošača „Pravnih lica“ (ostalih korisnika) za 8%. Kod ostale dvije kategorije su prihodi manji u odnosu na plan 2021. i to kod „Institucija“ za 4% i kod „Domaćinstava“ za 2%

3.1.1.2 Finansijski prihodi

Ovi prihodi u 2021. godini iznose cca. 788.000 KM. U odnosu na prethodnu godinu ukupni finansijski prihodi su veći za cca. 0,1 milion KM (19%). Ove prihode najvećim dijelom čine zatezne kamate po osnovu ispostavljenih računa za vodu i odvodnju u iznosu od cca. 618.000 KM

Povećanje prihoda od zateznih kamata po osnovu ispostavljenih računa za vodu i odvodnju u 2021. godini u odnosu na prethodnu iznosi cca. 105.000 KM ili 20%.

U odnosu na plan prihodi od zateznih kamata po osnovu ispostavljenih računa za vodu i odvodnju su veći za cca. 58.000 KM ili 10%.

3.1.1.3 Ostali prihodi

U 2021. godini ostali prihodi su iznosili cca. 4,1 milion KM. Najveću stavku ovih prihoda čine prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja („utužena voda“) u iznosu od cca. 3.9 miliona KM. U odnosu na prethodnu godinu prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja su veći za cca. 0,9 miliona KM (32%), a u odnosu na plan 2021. godine veći su za cca. 0,5 miliona KM (14%).

3.1.2 Analitički pregled prihoda preduzeća

U slijedećoj tabeli dat je detaljan pregled planiranih i ostvarenih poslovnih, finansijskih i ostalih prihoda.

Tabela 5. Analitički pregled planiranih i ostvarenih prihoda u 2017/18/19/20/21. godini

Konto	Opis	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Plan 2021.	Indeks	
		2017	2018	2019	2020	2021		7/6	7/8
1	2	3	4	5	6	7	8		
6010	Prihodi od prodaje vode pravnim licima	7.554.151	7.876.936	8.145.333	7.066.966	7.790.514	7.994.959	110	97
60100	Prihodi od prodaje vode institucijama	1.028.604	1.079.256	1.160.190	875.236	851.988	804.018	97	106
6011	Prihodi od otpadnih voda pravnih lica	3.243.500	3.376.688	3.483.242	3.011.249	3.337.969	3.426.588	111	97
60110	Prihodi od otpadnih voda institucijama	439.575	461.221	495.808	374.033	364.098	344.579	97	106
6012	Prihodi od prodaje vode domaćinstvima i kućnim savjetima	15.777.353	15.523.479	15.406.052	15.586.704	15.477.288	15.643.787	99	99
6013	Prihodi od otpadnih voda domaćinstvima i kućnim savjetima	6.758.483	6.649.933	6.599.385	6.675.779	6.629.797	6.618.897	99	100
6014	Prihodi od vode sa 0% PDV	124	11						
6015	Prihodi od otpadne vode sa 0% PDV	105.012	88.832	97.788	98.544	106.784	86.153	108	124
60151	Prihodi od prodaje vode sa nultom stopom PDV-a, Tužilaštvo BIH			4.811					
60152	Prihodi od otpadnih voda sa nultom stopom PDV-a, Tužilaštvo BIH			2.075					
60153	Prihod od vode i odvodnje-fiksni dio-Tužilaštvo BIH			360					
6016	Prihodi od vode po zaokruženjima	2.999	3.033	3.093	3.623	1.479	1.330	41	111
6017	Prihodi od vode i odvodnje - fiksni dio - privreda	906.358	921.388	940.360	957.528	986.962	985.000	103	100
60170	Prihodi od vode i odvodnje - fiksni dio - institucije	47.480	48.504	50.176	50.944	51.504	51.000	101	101
6018	Prihodi od vode i odvodnje - fiksni dio - domaćinstva	3.577.616	3.616.966	3.652.366	3.690.510	3.730.848	3.727.000	101	100
6019	Prihodi od vode i odvodnje - fiksni dio - bez PDV	528	492	480	480	480	412	100	117
60	Prihodi od prodaje vode i odvodnje	39.441.783	39.646.739	40.041.517	38.391.596	39.329.711	39.683.723	102	99
6110	Prihodi od usluga Pogona vodovod - pravna lica	146.318	216.856	263.246	204.162	153.671	180.000	75	85
6111	Prihodi od usluga Pogona kanalizacija - pravna lica	379.628	355.388	334.381	316.059	291.835	300.000	92	97
61110	Prihod od kantona za čišćenje slivnika	128.205	128.205	153.249	234.510	580.415	700.000	248	83
61111	Prihod od KS za održavanje postrojenja Trnovo	113.633	32.051						
61112	Prihod od sredstava Kantona i Fonda za okoliš iz ranijih godina	23.373							
61113	Prihod od izrade projektne dokumentacije	60.863	11.320						
61114	Prihod od neovlaštenog korištenja vode	22.802	234.296	1.750.049	1.177.157	222.377	220.000	19	101
6112	Prihodi od usluga Pogon vodovoda - fizička lica	223.113	149.651	144.155	129.454	124.600	130.000	96	96
61120	Prihod od priključaka za vodu	94.875	627.116	140.416	1.204.778	751.202	800.000	62	94



Izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Konto	Opis	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Plan 2021.	Indeks	
		2017	2018	2019	2020	2021		7/6	7/8
1	2	3	4	5	6	7	8		
61121	Prihod od priključaka za kanalizaciju	256.685	477.966	430.978	537.331	370.267	400.000	69	93
61122	Prihod od izrade vodovodne i kanalizacione mreže po sporazumu	432.052	1.224.889	211.022	906.343	1.128.152	700.000	124	161
6113	Prihodi od usluga Pogona kanalizacija - fizička lica	88.034	94.180	95.745	75.091	70.873	80.000	94	89
61130	Prihod od izdavanja potvrda, izvoda projekata	31.848	30.024	29.824	21.602	28.140	27.000	130	104
6114	Prihodi od usluga sa nultom % PDV	7.946	8.498	8.963	7.920	7.878	7.000	99	113
6116	Prihodi od prefakturisanih računa	682.455	241.605	6.516	9.282	2.321	2.000	25	
6117	Prihod od telefonskih usluga radnika	6.538	5.758	5.170	3.724	4.404	4.000	118	110
6119	Prihodi od tenderske dokumentacije	1.895							
61	Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	2.700.263	3.837.804	3.573.713	4.827.413	3.736.134	3.550.000	77	105
62	Prihodi od upotrebe vlastith usluga za investicije		17.862						
6502	Prihod od dotacija - Projekat otpadne vode	65.965							
6505	Prihod od ministarstva komunalne privrede-voda (Tilava), materijal, NRW projekat	1.199.157	1.837.001	1.143.276	1.007.515	1.282.906	1.300.000		
6506	Prihod od dotacija ministarstva vanjske trgovine	854.701							
6507	Prihod od Kantonalnog ministarstva za postrojenje Butile		74.445	854.701		1.419.500	1.000.000		142
6508	Prihod od doznačenih sredstava Civilne zaštite		80.330						
6509	Prihod od Kantona - rekonstrukcije vodov. i kanal. mreže				551.217				
65091	Prihod od ministarstva Kantona za PDV-učešće za kredit EBRD-a				854.701	935.130	1.095.000	109	85
65092	Prihod od Kantona za dio duga prema IUO					170.940			
6511	Ostali prihodi od zakupa	25.034	23.010	25.010	25.010	25.010	25.000	100	100
6520	Prihodi od donacija- obračun amortizacije	1.668.407	1.806.970	1.785.804	1.588.753	1.472.174	1.600.000	93	92
6521	Prihod od doniranog materijala Kantona	21.746	33.254	15.259	23.162	9.536	12.000	41	79
6522	Prihod od donacije-konsultantske usluge PPG			145.709					
6523	Prihod od min.kom. privrede-od stalnih sredstava			1.364.572					
6524	Prihod od Kantona-doznačeno 2017.god.-za nabavljeni materijal			1.546.398					
6590	Prihod od JU Zavoda za zapošljavanje KS-pripravnici	20.400				0			
6592	Prihod od JU Zavod za zapošljavanje KS za javne radove	19.614	51.214		116.695	203.493	120.000	174	
6593	Prihod po presuda suda	200							
6594	Prihodi ZZO Kantona Sarajevo-				4.645	647	1.000	14	
65	Ostali poslovni prihodi	3.875.224	3.906.224	6.880.729	4.171.699	5.519.336	5.153.000	132	107
	UKUPNI POSLOVNI PRIHODI	46.017.270	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.585.182	48.386.723	103	100
6610	Prihodi od kamata	1.059	1.968	390	265	197	200	74	98
6611	Prihodi od kamata iz dužničko povjerilačkih odnosa	2.239	6.298	6.378	1.573	8.738	2.500	556	350
6612	Prihodi od zatezne kamate, računi vode - pravna lica	183.672	185.704	136.171	107.085	159.245	110.000	149	145
66121	Prihodi od zatezne kamate, računi vode-široka potrošnja	323.521	386.698	456.773	406.378	458.933	450.000	113	102
6691	Prihodi od naplate štete od osiguravajućeg društva	5.889	5.337	11.549	2.831	8.495	9.000	300	94
6692	Prihodi od troškova spora	120.195	168.924	185.550	139.846	152.584	150.000	109	102
6693	Prihod iz ranijih godina	24.270	452						
6694	Prihodi od štete na vozilima od osiguranja				6.524				
66	Finansijski prihodi	660.844	755.381	796.811	664.500	788.191	721.700	119	109
6750	Prihod od prodaje otpadaka	1.316	51.719	31.883	8.813	134.898	65.000		



Izvještaj o poslovanju za 2021. godinu

Konto	Opis	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Plan 2021.	Indeks	
		2017	2018	2019	2020	2021		7/6	7/8
1	2	3	4	5	6	7	8		
6761	Viškovi sirovina i materijala	2.541	146.289	31.369	507	24.161	25.000		
6762	Viškovi novčanih sredstava		640						
6770	Naplaćena otpisana potraživanja od pravnih lica	1.061.984	665.182	305.485	271.886	287.452	300.000	106	96
6771	Naplaćena otpisana potraživanja - kućni savjeti	1.417.866	1.389.157	1.348.174	1.514.968	2.094.911	1.800.000	138	116
6772	Naplaćena otpisana potraživanja - građani	1.649.081	1.407.234	1.435.217	1.109.308	1.309.959	1.200.000	118	109
6773	Naplaćena otpisana potraživanja - usluge	13.380	17.290	15.555	36.189	171.213	90.000	473	190
6775	Naplaćena otpisana potraživanja - Fehrić	9.000	9.000	1.000					
67901	Prihod od otpisa obaveza				14.933				
6791	Prihod od ukinutih rezervisanja za sudske sporove i sporove radnika	78.001	578.222	499.823	9.408	100.399	100.000		
6792	Ostali prihodi	60	4.172	80	185	156	100	84	
67	Ostali prihodi	4.233.228	4.268.903	3.668.584	2.966.196	4.123.149	3.580.100	139	115
	UKUPNI PRIHODI	50.911.341	52.432.913	54.961.355	51.021.404	53.496.522	52.688.523	105	102

3.1.3 Rashodi

Ukupni rashodi preduzeća ostvareni u 2021. godini iznosili su 66,8 miliona KM i veći su u odnosu na rashode ostvarene prošle godine za 2% ili cca. 1,5 miliona KM, a u odnosu na 2017. godinu manji su za 2% ili 1,1 milion KM.

Najveći uticaj na povećanje ukupnih rashoda u 2021. godini u odnosu na prethodnu godinu imali su „Ostali rashodi“ na kojima su knjiženi rashodi nastali po osnovu utuženih potraživanja. Ovi rashodi su povećani za 2,4 miliona KM ili 44% u odnosu na prethodnu godinu.

Struktura ukupnih rashoda data je u Tabeli 6.:

Tabela 6. Pregled ukupnih rashoda preduzeća u 2017/18/19/20/21.godine

OPIS	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Plan 2021	Indeks				
	2017	2018	2019	2020	2021		6/2	6/3	6/4	6/5	6/7
1	2	3	4	5	6	7					
Poslovni rashodi	59.586.996	61.791.623	60.593.494	59.410.295	58.291.771	58.155.828	98	94	96	98	100
Finansijski rashodi	347.445	68.823	509.079	357.684	423.145	167.000	122	615	83	118	253
Ostali rashodi	7.843.169	4.635.066	4.712.497	5.455.983	7.873.047	7.607.000	100	170	167	144	103
Rashodi iz ranijih perioda	61.903	581.615	361.465	53.860	198.496	198.000	321	34	55	369	100
UKUPNO RASHODI	67.839.513	67.077.127	66.176.535	65.277.822	66.786.459	66.127.828	98	100	101	102	101

3.1.3.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi su rashodi koji u preduzeću nastaju iz operativnih aktivnosti odnosno pružanjem usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda. Čine ih troškovi sadržani u prodanim uslugama i robama, te ostali troškovi perioda. U Bilansu uspjeha za 2021. godinu preduzeće je iskazalo poslovne rashode u iznosu od 58,3 miliona KM.

Poslovne rashode čine slijedeći troškovi:

Materijalni troškovi
Tabela 7. Materijalni troškovi

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2017	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Plan 2021	Povećanje /smanjenje	
1	2	3	4	5	6	7	8	(7-6)/6	(7-8)/8
51	Materijalni troškovi	12.170.567	12.280.135	11.876.292	11.614.348	10.627.995	10.932.328	-8%	-3%
511	Utrošene sirovine i materijal	2.168.343	2.626.961	2.137.610	2.286.506	2.114.334	2.150.000	-8%	-2%
512	Utrošena električna energija	9.352.164	8.817.435	8.837.220	8.621.627	7.759.166	8.090.000	-10%	-4%
512	Utrošena ostala energija (plin) i gorivo	490.826	704.375	619.506	444.179	562.644	527.328	27%	6%
513	Utrošeni rezervni dijelovi	76.815	29.190	100.004	154.151	112.919	90.000	-27%	20%
514	Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	82.420	102.175	181.952	107.885	78.931	75.000	-27%	5%

Materijalne troškove čine utrošene sirovine i materijal, sitni inventar, utrošena energija, utrošeni rezervni dijelovi, utrošeni materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje objekata i opreme i ostali materijalni troškovi. U 2021. godini iznose cca. 10,6 miliona KM i čine 18% ukupnih poslovnih rashoda preduzeća. U odnosu na 2020. godinu ovi troškovi su manji za cca. 1,0 milion KM ili 8%.

U okviru materijalnih troškova na kontu 511 - "Utrošene sirovine i materijal" troškovi za materijal za hemijska sredstva, vodovodni materijal, građevinski materijal, elektro materijal, materijal za održavanje vozila i materijal za održavanje pumpi iznose cca. 2,1 milion KM i ovi troškovi su manji za 8% u odnosu na ostvarene troškove u prethodnoj godini. Na smanjenje ovih troškova utjecalo je smanjenje utroška vodovodnog materijala (cca. 248.000 KM), i troškova održavanja pumpi (cca. 113.000 KM).

U okviru materijalnih troškova, najveći iznos predstavljaju troškovi električne energije (7,8 miliona KM). U 2021. godini troškovi električne energije (proizvodna i režijska) su činili 73% svih materijalnih troškova (13% ukupnih poslovnih rashoda). U odnosu na 2020. godinu ovi troškovi električne energije su smanjeni za 10% ili cca. 0,9 miliona KM (uključujući potrošnju el. energije postrojenja za tretman otpadnih voda). Razlog smanjenja troškova električne energije je u smanjenju cijene za 7% u 2021. godini.

Ostvareni materijalni troškovi u odnosu na planirane manji su za 3%.

Okvir 2

Postrojenja za tretman pitke vode i otpadnih voda su obično najveći potrošači energije. Pumpanje u vodovodnim sistemima (čak i u kanalizacionim sistemima), uključujući apstrakciju podzemne vode, transport vode u druge zone i konačnu distribuciju vode potrošačima, također predstavljaju izvore velike potrošnje energije. Jedinice lokalne samouprave koje imaju u svom vodovodnom sistemu zone na velikim nadmorskim visinama i koje uzimaju vodu iz velikih dubina mogu imati i do 40% operativnih troškova koji otpadaju na električnu energiju.

Uključivanjem praksi energijske efikasnosti u vodovodne i kanalizacione sisteme, kao i optimizirajući upravljanje pritiskom u mreži i zamjenom zastarjelih pumpnih sistema sa novim i energijski efikasnijim pumpnim sistemima, javna poduzeća (JKP/JVP) mogu napraviti značajne uštede energije čime se smanjuju troškovi poslovanja, kao i doprinosi smanjenju emisije ugljika, a time i ublažavanju klimatskih promjena.

Izvor: Upravljanje sistemom vodosnabdjevanja; MEG Projekat općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja; UNDP; Švajcarska agencija za razvoj i suradnju SDC

Troškovi plata i ostalih primanja radnika
Tabela 8. Troškovi plata i ostalih primanja radnika

KONTO	P O Z I C I J A	Ostvareno 2017	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Plan 2021	Povećanje /smanjenje	
1	2	3	4	5	6	7	8	(7-6)/6	(7-8)/8
52	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	23.629.575	25.512.970	25.224.993	24.279.463	23.399.138	23.551.000	-4%	-1%
5200 do									
5205	Troškovi plaća	11.138.258	12.030.691	11.557.211	11.089.722	10.752.064	10.780.000	-3%	0%
5206,52	Doprinosi iz PIO, zdravstvo i nezaposlene iz i na plaće	7.803.475	8.411.060	8.184.604	7.886.254	7.563.433	7.550.000	-4%	0%
07									
521	Troškovi naknada plaća	1.764.586	1.861.374	1.943.212	1.945.227	1.706.982	1.775.000	-12%	-4%
523	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	7.535	9.989	6.219	2.083	424	4.000	-80%	-89%
524	Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih	2.815.701	3.093.138	3.099.934	3.107.272	2.975.265	3.049.000	-4%	-2%
527	Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	49.884	50.063	53.909	35.974	40.277	43.000	12%	-6%
529	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	50.137	56.656	379.904	212.932	360.693	350.000	69%	

Plata je novčana protuvrijednost izvršenog rada. Plata radnika određuje se na osnovu zakonskih propisa i internih akata samog preduzeća. Troškovi plata radnika u računu dobiti i gubitka iskazuju se podijeljeni u dvije kategorije:

- Plata i naknade,
 - Troškovi poreza, penzionog i socijalnog osiguranja i sl.
- Obaveze poslodavca za isplatu plata i naknada radnika određuju se :

- Zakonom o radu,
- Kolektivnim ugovorima koji obvezuju poslodavca,
- Pravilnikom o radu,
- Ugovorom o radu koji su pri zasnivanju radnog odnosa zaključili radnik i poslodavac.

Na temelju toga, za svaki mjesec za sve radnike obračunava se bruto iznos obaveza za platu sa svim dodacima i naknadama u tom periodu.

U ove troškove naknada uključene su dnevnice, troškovi službenih putovanja, troškovi prijevoza na posao i s posla, troškovi usavršavanja te svi drugi troškovi koji su nastali u vezi sa sadašnjim i budućim radom. Troškovi rada vrlo često sudjeluju u troškovima poslovanja u značajnoj mjeri i sve više im se posvećuje pažnja. Porast ovih troškova rezultat je bonusa koji radnici dobivaju na platu. Osim gore navedenih naknada, postoje određeni bonusi koji se daju radnicima kako bi ih dodatno motivirali za rad. To su npr. nagrade za određene godine staža, bonusi za ostvarene dobre rezultate i sl.

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja radnika u 2021. godini su iznosili 23,4 miliona KM, i čine 40% ukupnih poslovnih rashoda preduzeća. U odnosu na prethodnu godinu ovi troškovi su se smanjili za 0,9 miliona KM ili 4%. Razlog smanjenja troškova za plate jeste u prirodnom odlivu radnika (20 radnika otišlo u penziju; 4 radnika umrlo) i sa određenim brojem radnika koji radi na određeno vrijeme raskinut je Ugovor o radu.

U odnosu na plan za 2021. godine ovi troškovi su ostvareni u procentu od 99% od planiranih.

Tabela 9. Efikasnost ljudskog potencijala

	2017. god	2018. god	2019. god	2020. god	2021. god
Prosječan broj radnika	885	949	941	893	843
Poslovni prihod	46.017.270	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.585.182
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	23.629.575	25.512.970	25.224.993	24.279.463	23.399.138
Poslovni prihod po radniku	51.997	49.956	53.662	53.069	57.634
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja po jednom radniku	26.700	26.884	26.807	27.189	27.757
Index efikasnosti radnika	1,95	1,86	2,00	1,95	2,08
Učešće troškova radnika po radniku u poslovnom prihodu po radniku	51%	54%	50%	51%	48%

Troškovi proizvodnih usluga
Tabela 10. Troškovi proizvodnih usluga

KONTO	POZICIJA	Ostvaren o 2017.	Ostvaren o 2018.	Ostvaren o 2019.	Ostvaren o 2020	Ostvaren o 2021	Plan 2021	Povećanje /smanjenje	
1	2	3	4	5	6	7	8	(7-6)/6	(7-8)/8
53	Troškovi proizvodnih usluga	2.170.436	2.349.069	1.115.555	1.491.219	1.753.594	1.725.000	18%	2%
531	Troškovi transportnih usluga	190.886	193.609	35.500	45.237	54.610	55.000	21%	-1%
532	Troškovi usluga održavanja	414.174	462.430	489.016	484.439	607.135	557.000	25%	9%
533	Troškovi zakupa	3.491	8.648	9.795	16.731	14.480	15.000	-13%	-3%
539	Troškovi ostalih usluga	1.561.885	1.684.382	581.244	944.812	1.077.370	1.098.000	14%	-2%

Troškovi proizvodnih usluga nastaju kao posljedica korištenja usluga koje preduzeću pružaju druga preduzeća, druge pravne i fizičke osobe. U te troškove obično spadaju troškovi transportnih usluga, usluga održavanja i zaštite, troškovi zakupnina, reklamiranja i troškovi ostalih proizvodnih usluga.

U 2021. godini ovi troškovi su iznosili 1,8 miliona KM i čine 3% od ukupnih poslovnih rashoda.

Ovi troškovi su veći za 0,3 miliona KM ili 18% u odnosu na prethodnu godinu.

Do povećanja ovih troškova došlo je zbog nastalih troškova na kontu 5392 - „Troškovi priključka struje i opravke“ usljed ugradnje opreme Elektdistribucije i date suglasnosti za korištenje rekonstruisanih pumpi (EBRD projekat) u iznosu od 173.608 KM.

U okviru proizvodnih usluga došlo je i do povećanja na grupi konta 532 – „Troškovi usluga održavanja „ (troškovi održavanja građevinskih objekata - vodovodne i kanalizacione mreže, troškovi održavanja opreme, troškovi održavanja putničkih automobila, troškovi pregleda i ovjere vodomjera) za cca.123.000 KM (25%).

Amortizacija i troškovi rezervisanja

Pojmom amortizacije označava se postupno trošenje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine, pri čemu se utrošena vrijednost pojavljuje kao sastavni dio vrijednosti pruženih usluga.

Tabela 11. Amortizacija i troškovi rezervisanja

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2017.	Ostvareno 2018.	Ostvareno 2019.	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Plan 2021	Povećanje /smanjenje	
1	2	3	4	5	6	7	8	(7-6)/6	(7-8)/8
54	Amortizacija i troškovi rezervisanja	19.291.392	19.170.897	19.148.480	18.723.165	18.628.493	18.908.200	-1%	-1%
540	Amortizacija	18.507.551	18.854.457	18.895.440	18.723.165	18.535.798	18.908.200		
548	Troškovi rezervisanja za sudske sporove i stetne ugovore	783.841	316.440	253.039		92.695			

Obračunata amortizacija i troškovi rezervisanja za 2021. godinu iznose cca. 18,6 miliona KM što je za 1% manje nego što su bili prethodne godine. Učešće ovih troškova u poslovnim rashodima preduzeća je 32%, a u ukupnim rashodima je 28%.

Od ukupno evidentiranih troškova amortizacije na troškove amortizacije:

- građevinskih objekata i mreže odnosi se 16.916.726 KM (91%),
- postrojenja i oprema 699.916 KM (4%),
- alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja 380.096 KM (2%)
- transportnih sredstava 438.732 KM (2%).

Obračun amortizacije materijalnih stalnih sredstava se vrši primjenom vremenske linerane metode, po stopama određenim prema procjenjenom vijeku trajanja sredstva:

Opis	Stopa amortizacije
Građevinski objekto	1%, 1,18%, 1,05%, 1,30%, 1,52%, 1,89%, 3,03%, 7,69%
Postrojenja i oprema	10%, 20%, 12,5%
Alati, pogonski i kancela. Namještaj	12,5%, 10%
Transportna sredstva	12,50%

Nematerijalni troškovi

Tabela 12. Nematerijalni troškovi

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2017.	Ostvareno 2018.	Ostvareno 2019.	Ostvareno 2020.	Ostvareno 2021.	Plan 2021.	Povećanje /smanjenje	
1	2	3	4	5	6	7	8	(7-6)/6	(7-8)/8
55	Nematerijalni troškovi	2.325.025	2.478.551	3.228.174	3.302.100	3.882.552	3.002.300	18%	29%
550	Troškovi neproizvodnih usluga	427.239	543.639	656.273	715.434	856.272	733.300	20%	17%
551	Troškovi reprezentacije	15.168	10.380	14.549	1.801	238	1.000	-87%	-76%
552	Troškovi premija osiguranja	90.319	144.468	165.661	136.991	159.648	145.000	17%	10%
553	Troškovi platnog prometa	11.573	13.683	19.338	19.361	22.951	10.500	19%	119%
554	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	766.719	789.948	881.769	1.222.383	1.298.690	1.110.000	6%	17%
555	Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret pravnog lica	853.805	837.627	1.341.232	1.039.875	1.397.643	724.500	34%	93%
556	Troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza	10.666	15.028	15.457	10.956	25.368	26.000	132%	-2%
559	Ostali nematerijalni troškovi	149.536	123.778	133.896	155.299	121.742	252.000	-22%	-52%

U „Nematerijalne troškove“ spadaju troškovi raznih neproizvodnih usluga, reprezentacije, premije osiguranja, platnog prometa, poštanskih i telekomunikacionih usluga i ostalih nematerijalni troškovi, kao i troškovi poreza, naknada, taksi, članskih doprinosa i drugih propisanih dažbina ili davanja koje padaju na teret preduzeća. Ovi troškovi čine 7% ukupnih poslovnih rashoda preduzeća.

Nematerijalni troškovi su iznosili cca. 3,9 miliona KM u 2021. godinu i veći su u odnosu na ostvarene troškove prethodne godine za 18% ili za cca. 0,6 miliona KM.

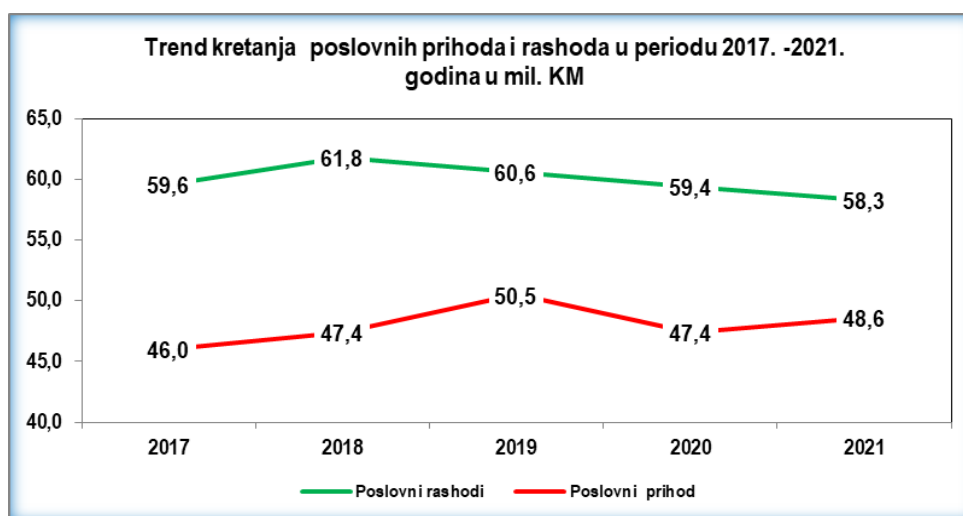
Ključne stavke koje su utjecale na povećanje nematerijalnih troškova su:

- na kontu 5543 - „Troškovi isporuke računa putem pošte“ – sa povećanjem u odnosu 2020. godinu za cca. 91.000 KM ili 19%. Razlog ovog povećanja jeste povećani broj računa koji se isporučuju putem pošte.
- na kontu 5506 – „Opravki ulica - asfaltiranje prokopa“ - povećanje za cca. 80.000 KM ili 17%;
- na kontu 55592 – „Troškovi naknadno utvrđenih poreza –PDV“ – povećanje za cca. 412.000 KM ili 162%

U odnosu na plan za 2021. godinu ovi troškovi su ostvareni u procentu većem za 29% od planiranih.

Tabela 13. Pokrivenost poslovnih rashoda sa poslovnim prihodima

OPIS	Ostvareno 2017.	Ostvareno 2018.	Ostvareno 2019.	Ostvareno 2020.	Ostvareno 2021.	PLAN 2021.
Poslovni rashodi	59.586.996	61.791.623	60.593.494	59.410.295	58.291.771	58.155.828
Poslovni prihod	46.017.270	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.585.182	48.386.723
Pokrivenost pos. rashoda sa pos. prihodima	77%	77%	83%	80%	83%	83%



Slika 4. Trend kretanja poslovnih prihoda i rashoda u periodu 2017. -2021. godina u mil. KM

3.1.3.2 Finansijski rashodi

Ukupni finansijski rashodi u 2021. godini iznose 423.145 KM i veći su za cca. 117.000 KM ili 38%. Najveće stavke u okviru finansijskih rashoda se odnose na troškove:

- zatezne kamate za PDV-zapisnik Uprave za indirektno oporezivanje (270.482 KM).
- rashode od kamata i naknada po kreditu EBRD (134.965 KM).

3.1.3.3 Ostali rashodi

Ukupni ostali rashodi iznose cca. 7,9 miliona KM. Najveći dio se odnosi na rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisanih nenaplaćenih potraživanja. Samo utužena potraživanja za vodu i usluge čine 6,9 miliona KM, a čine ih:

– Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-pravna lica	1.064.669	KM
– Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-kućni savjeti	3.218.196	KM
– Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-gradani	2.337.371	KM
– Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-usluge	295.913	KM
Ukupno	6.916.149	KM

3.1.4 Analitički pregled rashoda preduzeća

U slijedećoj tabeli dat je detaljan pregled planiranih i ostvarenih poslovnih, finansijskih i ostalih rashoda.

Tabela 14. Analitički pregled planiranih i ostvarenih rashoda u 20/17/18/19/20/21.godini

Konto	Opis	Ostvareno 2017	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Plan 2021.	Indeks	
1	2	3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
5110	Utrošeni kancelarijski materijal	54.661	59.149	57.205	41.856	64.631	65.000	154	99
51101	Utrošeni obrasci računa za vodu	48.750	40.503	17.044	2.152	2.423	3.000	113	81
5111	Utrošeni kanalizacioni materijal	325.331	333.668	298.811	330.616	481.921	450.000	146	107
51112	Utrošene sirovine I materijal-ostali materijal	17.761	22.362	29.529	15.308	22.417	20000	146	112
51113	Utrošene sirovine i materijal-blagajna	209	292	44	1.239	1.014	1000	82	101
51114	Troškovi materijala -PIT	2.679							
51115	Troškovi materijala i zaštitnih sredstava za COVID-19			1.039	12.450	985	1000	8	98
51116	Troškovi materijala - Butile					5.734	7000		
5112	Utrošeni materijal za higijenu (KLASA 51)	20.258	19.303	21.296	22.529	18.705	21.000	83	89
5113	Utrošeni materijal za hemijska sredstva (KLASA 52)	232.764	330.968	313.052	301.847	264.800	250.000	88	106
5114	Utrošeni vodovodni materijal (KLASA 83)	1.040.420	1.146.552	870.495	972.779	724.795	800.000	75	91
5115	Utrošeni građevinski materijal (KLASA 82)	101.260	167.100	122.967	96.397	137.092	135.000	142	102
5116	Utrošeni elektro materijal (KLASA 81)	18.359							
5117	Utrošeni materijal za održavanje vozila (KLASA 74-78)	102.852	148.710	126.249	108.664	135.769	135.000	125	101
5118	Utrošeni materijal za održavanje pumpi	181.483	326.792	264.620	357.507	244.513	250.000	68	98
5119	Utrošeni materijal nabavljen sredstvima Kantona	21.556	31.563	15.259	23.162	9.536	12.000	41	79
5120	Utrošena el. energije -proizvodna	9.260.365	8.731.724	8.750.963	8.528.355	7.664.215	8.000.000	90	96
5121	Utrošena el. energije -režijska	91.799	85.710	86.256	93.272	94.951	90.000	102	106
5122	Troškovi goriva i maziva (skladište)	13.205	24.310	20.058	13.176	21.000	22.000	159	95
5123	Troškovi goriva za putnička vozila	87.706	92.603	82.131	79.718	52.922	55.000	66	96
5124	Troškovi goriva za teretna vozila i mašine	219.468	325.809	338.803	248.903	296.803	300.000	119	99
5125	Troškovi plina	159.763	252.680	168.888	91.511	180.917	140.328	198	129



Izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Kont o	Opis	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Plan 2021.	Indeks	
		2017	2018	2019	2020	2021		8	7/6
1	2	3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
5126	Troškovi centralnog grijanja	10.684	8.973	9.625	10.871	11.003	10.000	101	110
5130	Utrošeni rezervni dijelovi	76.815	29.190	100.004	154.151	112.919	90.000	73	125
5140	Otpis sitnog inventara u upotrebi	54.821	79.966	147.537	88.530	65.967	65.000	75	101
5141	Otpis auto guma	27.598	22.209	34.415	19.355	12.964	10.000	67	130
51	Materijalni troškovi	12.170.567	12.280.135	11.876.292	11.614.348	10.627.995	10.932.328	92	97
5200	Neto plate iz tekućeg rada	9.310.075	10.109.703	9.814.404	9.420.332	8.979.014	9.000.000	95	100
5201	Plate za rad na državne praznike	61.587	66.532	59.777	58.002	57.195	60.000	99	95
5202	Plate za rad duži od punog radnog vremena	194.992	302.339	153.680	72.329	78.536	90.000	109	87
5203	Plate za noćni rad	203.510	194.825	183.360	180.298	175.029	180.000	97	97
5204	Plate za minuli rad	1.327.778	1.321.607	1.304.412	1.293.481	1.294.959	1.300.000	100	100
5205	Plate iz osnova stimulacije	40.318	35.686	41.579	65.280	167.331	150.000	256	112
5206	Doprinosi za PIO, zdravstvo i nezaposlene iz plaća	5.829.101	6.282.960	6.113.801	5.890.936	5.649.793	5.650.000	96	100
5207	Doprinosi za PIO, zdravstvo i nezaposlene na plaće	1.974.373	2.128.099	2.070.804	1.995.317	1.913.640	1.900.000	96	101
5210	Troškovi naknada plata za godišnji odmor	1.205.704	1.249.381	1.307.990	1.222.236	1.129.845	1.200.000	92	94
5211	Troškovi naknada plata za vrijeme praznika	186.045	198.465	194.545	154.652	123.596	120.000	80	103
5212	Troškovi naknada plata za plaćeno odsustvo	82.422	98.656	92.633	146.963	77.151	90.000	52	86
5213	Troškovi naknada plata za vrijeme bolovanja do 42 dana	251.918	259.038	275.627	352.383	345.709	330.000	98	105
5214	Troškovi naknade plaća za bolovanje preko 42 dana	38.497	55.834	72.417	68.993	30.681	35.000	44	88
5230	Troškovi dnevnica za službena putovanja u zemlji	350	588	100	225	75	500	33	15
5231	Troškovi prevoza na službenom putu u zemlji		244				500		
5232	Troškovi smještaja na službenim putovanjima u zemlji						500		
5233	Dnevnice za službena putovanja u inostranstvu	2.150	6.920	3.840	1.320	260	500	20	52
5234	Troškovi prevoza na služ. putu u inostranstvu	2.584	1.460	1.224	93		1.000		
5235	Troškovi smještaja na službenom putu u inostranstvu	1.872	298	910	375	89	1.000	24	
5236	Ostali troškovi službenih putovanja u inostranstvu (prevoz, reprezentaci)	579	278						
5238	Ostali troškovi službenih putovanja		201	145	70				
5240	Troškovi toplog obroka zaposlenih	1.646.129	1.825.877	1.834.858	1.832.667	1.789.359	1.800.000	98	99
5241	Troškovi prevoza na posao i sa posla	615.154	664.346	645.662	627.287	593.824	600.000	95	99
5242	Troškovi regresa za godišnji odmor	356.800	385.600	418.500	438.980	382.560	450.000	87	85
5243	Troškovi za otpremnine prilikom odlaska u penziju	83.992	75.523	68.672	78.364	72.051	70.000	92	103
5245	Troškovi u slučaju teže bolesti	57.903	73.865	63.230	76.491	68.003	60.000	89	113
5246	Pomoć naknade troškova sahrane u slučaju smrti	47.896	63.344	54.292	50.292	58.653	60.000	117	98
5247	Kotizacija za seminare, savjetovanja, simpozije	2.890	2.085	7.151	2.791	5.031	3.000	180	168
5248	Naknade za stručno usavršavanje i osposobljavanje	4.938	2.500	7.568	400	5.784	6.000	1.446	96
5270	Troškovi naknada članovima Skupštine društva	14.321	14.724	14.090	10.582	5.494	10.000	52	55
5271	Troškovi naknade članovima Nadzornog odbora	15.513	14.724	15.395	14.537	14.964	15.000	103	100
5272	Troškovi naknade članovima Odbora za reviziju	14.321	14.724	15.395	9.270	16.490	15.000	178	110
5273	Troškovi naknada direktora interne revizije	5.728	5.890	6.158	1.585	3.329	3.000	210	111
5275	Troškovi ostalih naknada-komisija			2.871					
5290	Troškovi po osnovu povremenih i privremenih poslova	50.137	56.656	379.904	212.932	360.693	350.000	169	
52	Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih	23.629.575	25.512.970	25.224.993	24.279.463	23.399.138	23.551.000	96	99



Izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Kont o	Opis	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Plan 2021.	Indeks	
		2017	2018	2019	2020	2021		7/6	7/8
1	2	3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
5310	Troškovi transportnih usluga tuđim kamionom i bagerom	70.224	18.310	13.777	15.470	21.100	25.000	136	84
5311	Troškovi špediterskih usluga i carinskih taksi	773				798	1.000		
5312	Troškovi transporta novca	1.498	10.264	19.003	25.020	20.400	25.000	82	82
5313	Troškovi iznajmljivanja opreme i radnika	118.391	60.155						
5314	Usluge najma i održavanja BDS sistema		89.842						
5315	Usluge najma vozila-renta car		8.786						
5317	Usluge Bihamk-a (prevoz hav. vozila i vozila u kvaru)		512	2.720	3.292	7.691	4.000	234	192
5318	Usluge nadzora i održavanja sistema tehničke zaštite		5.740		1.455	4.620		318	#DIV/0!
5320	Troškovi održavanja građevinskih objekata - vodovodne i kanalizacione mreže	72.520	53.801	72.063	65.835	112.543	75.000	171	150
5321	Troškovi održavanja opreme	183.139	246.916	252.666	278.663	309.243	300.000	111	103
53211	Troškovi održavanja i iznajmljivanja opreme-PIT-a	21.246							
53212	Troškovi iznajmljivanja printera					18.881	14.000		
53213	Troškovi printanja, uvezivanja i isporuka glavnih projek. za Butila					6.000	6.000		
53214	Održavanje soft startera Butila					800			
53215	Pristup parametrima procesa putem web i mob. apl.-Butila					5.900			
5322	Troškovi održavanja transportnih sredstava	72.349	85.398	94.660	77.938	68.200	70.000	88	97
5323	Troškovi održavanja putničkih automobila	10.511	16.474	6.588	5.876	15.029	8.000	256	188
5324	Troškovi održavanja pumpi za vodu	2.230	390	5.888	6.311	1.390	2.000	22	70
5325	Troškovi pregleda i ovjere vodomjera	28.786	24.600	36.349	10.573	12.155	11.000	115	111
53251	Troškovi standardizacijskih dokumenata		1.496						
53252	Troškovi kalibracije laboratorijske opreme na PPOV Bitile				2.078	0	2.000		
53253	Kalibracija vodomjera					14.950	18.000		
5326	Usluge održavanja i uređenja okoliša	6.991				6.000	6.000		
5328	Troškovi održavanja centralnog grijanja	4.756	12.368		4.140		5.000		
5329	Usluge satelitskog praćenja vozila	11.646	20.987	20.802	33.024	36.042	40.000	109	90
5330	Troškovi održavanja zajedničkih dijelova zgrada	2.891	2.285	2.738	3.211	3.953	5.000	123	79
5331	Troškovi zakupa za poslovni prostor	600	6.364	7.058	6.680	10.526	10.000	158	105
5333	Troškovi zasnivanja prava služnosti				6840				
5390	Potrošnja vode sa izvorišta Jahorina	893.435	905.645	304.878	588.359	541.728	540.000	92	100
5391	Potrošnja vode sa Peračkog vrela	486.954	526.474	254.878	339.284	347.048	370.000	102	94
5392	Troškovi priključka struje i opravke kablova	20.064	11.048	4.949	2.640	173.608	173.000		
5393	Potrošnja vode naselje Novakovići (Tilava)	161.432	241.214	16.539	14.529	14.986	15.000	103	100
53	Troškovi proizvodnih usluga	2.170.436	2.349.069	1.115.555	1.491.219	1.753.594	1.725.000	118	102
5400	Amortizacija nematerijalnih stalnih sredstava	107.217	212.396	72.033	110.020	100.329	112.000	91	90
5401	Amortizacija vodovodne mreže	5.935.308	5.874.563	5.831.085	5.750.340	5.725.651	5.800.000	100	99
5402	Amortizacija građ. objekata vodovoda (rez. pumpne st., bunari)	3.054.281	3.058.878	3.063.855	2.998.556	2.915.933	3.030.000	97	96
54020	Amortizacija građ.objekata-građevinski objekat Pofalići	9.082	9.082	9.082	9.082	9.082	9.200	100	99
54021	Amort. građ.objekata-uređaja i opreme za preč. otpadnih voda-Butile	216.053	216.053	216.053	216.053	216.053	218.000	100	99
5403	Amortizacija kanalizacione mreže	7.835.149	7.839.267	7.846.964	7.849.156	7.849.156	7.930.000	100	99



Izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Kont o	Opis	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Plan 2021.	Indeks	
		2017	2018	2019	2020	2021		8	7/6
1	2	3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
5404	Amortizacija upravnih zgrada	200.850	200.850	200.850	200.850	200.850	203.000	100	99
5405	Amortizacija pumpi i ostale opreme za primamu proizvodnju	463.505	532.913	510.666	489.670	471.266	495.000	96	95
5406	Amortizacija ostale opreme (računari, kopir aparati)	102.882	115.993	147.895	213.778	228.650	216.000	107	106
5407	Amortizacija alata, pogonskog i kancela. Namještaja	178.944	246.023	332.195	361.962	380.096	365.000	105	104
5408	Amortizacija transportnih sredstava	404.278	548.439	664.761	523.696	438.732	530.000	84	83
548	Troškovi rezervisanja za sudske sporove i setne ugovore	783.841	316.440	253.039		92.695			
54	Amortizacija do visine porezno priznatih rashoda	19.291.392	19.170.897	19.148.480	18.723.165	18.628.493	18.908.200	99	99
5500	Troškovi zdravstvene usluge-sistematski pregledi radnika	20.143	7.961	15.348	9.473	5.752	10.000	61	58
5501	Troškovi advokatskih usluga	10.161	12.168	9.450	7.423	7.544	7.000	102	108
55010	Troškovi usluge vještačenja	2.625	1.060		753	5.345	5.500	710	97
55011	Troškovi održavanja zelenih površina	668	3.312	379	2.072	869		42	#DIV/0!
55012	Troškovi prevođenja	1.180	210						
55013	Troškovi konsultantskih usluga			145.709		300	500		
55014	Troškovi izrade elaborata tehničkog prijema PPOV Butile			5.995	48.250	15.880		33	
55015	Troškovi raznih mjerenja na PPOV Butila-buke, plinova i dr.				1.040	22.916	15.000		
55016	Troškovi izrade projektne dokumentacije					40.060	41.000		
55017	Izrada elaborata privremene izmjene saobraćaja					2.500			
5502	Troškovi odvoza smeća	31.339	42.782	43.476	39.212	49.889	40.000	127	125
55021	Troškovi odvoza opasnog otpada				6.908	792	800	11	99
5503	Troškovi revizorskih usluga	10.000	10.000	10.000	10.000	12.000	12.000	120	100
5504	Troškovi dezinfekcije i deratizacije	20.200	8.560	24.803	28.669	29.142	30.000	102	97
5505	Troškovi analize vode		2.310	392	14.709	47.338	35.000	322	135
55051	Troškovi fizičko-hemijske analize otpadnih voda		5.410	11.854	43.900	26.270	30.000	60	88
55052	Troškovi reagenasa za laboratoriju			7.616					
5506	Troškovi opravki ulica - asfaltiranje prokopa	323.421	444.028	375.862	479.596	559.884	500.000	117	112
5507	Troškovi naknade opštinama za prokope ulica			10		2.503	1.000		
5508	Troškovi provjere kvaliteta - ISO 9001	5.576	4.502	4.374	4.404	4.501	4.500	102	100
5509	Troškovi hemijskog čišćenja	1.924	1.337	1.004	108	848	1.000	785	85
55091	Usluge čišćenja poslovnog prostora po ugovoru				18.918	21.937	20.000	116	
5510	Troškovi reprezentacije	7.869	7.880	11.847	1.801	238	1.000	13	24
5511	Troškovi reprezentacije u poklonima	390		202					
5514	Troškovi smještaja	1.187							
5515	Troškovi reprezentacije-gosti iz Države Turske	5.722							
5516	Troškovi reprezentacije kotizacija-komunalijada		2.500	2.500					
5520	Troškovi osiguranja vozila	35.017	47.139	48.602	44.408	46.881	35.000	106	134
5521	Troškovi osiguranja od opće odgovornosti	36.147	66.520	66.500	65.000	48.750	50.000	75	97
5522	Troškovi osiguranja radnika	17.475	27.145	26.013	24.758	46.192	40.000	187	115
5523	Troškovi osiguranja imovine		65	65					
5524	Troškovi ostalih osiguranja	1.680	3.600	24.480	2.825	17.825	20.000		
5530	Troškovi bankovne provizije Unicredit banka	3.523	3.856	4.817	5.818	5.263	5.000	90	105
5531	Troškovi bankovne provizije Raiffeisen banka	1.656	4.190	4.132	1.148	1.494	1.500	130	100
5532	Troškovi bankovnih usluga - garancije i konverzija	482		6.388	3.676	214	1.000		
5534	Troškovi bankovne provizije - Intesa	683	553	342	304	290	1.000	95	29



Izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Kont o	Opis	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Plan 2021.	Indeks	
		2017	2018	2019	2020	2021		8	7/6
1	2	3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
	Sanpaolo banka								
5535	Troškovi bankovne provizije - Vakufska banka	1.538	4.558	1.710	119	67	1.000	56	7
5536	Troškovi bankarske provizije - Sparkasse bank	174	526	288	297	312	1.000	105	31
5537	Troškovi bankovne provizije -Union banka	18							
5538	Usluge preuzimanja pazara- Raiffeisen bank	3.500							
5539	Troškovi bankovne provizije-BBI-a banke			1.660	7.716	15.018	15.000	195	100
55390	Troškovi bankovne provizije Sberbank d.d.				214	209	1.000	97	21
55391	Troškovi bankovne provizije ZiraatBank BH d.d.				67	80	1.000	119	8
55392	Troškovi bankovne provizije ASA banka					5			
5540	Troškovi telefonskih usluga	79.205	76.024	66.867	62.838	57.986	55.000	92	105
5541	Troškovi usluga mobitela	25.168	37.573	36.349	29.555	33.527	30.000	113	112
5542	Troškovi usluga interneta	19.567	37.696	66.859	83.715	90.071	80.000	108	113
5543	Troškovi isporuke računa putem pošte	620.082	611.801	674.887	1.003.943	1.095.192	920.000	109	119
55431	Poštanske usluge - prenos podataka	12.376	13.264	13.290	23.232	13.456	15.000	58	90
5544	Ostali troškovi poštanskih usluga	7.104	13.591	22.955	19.099	8.459	10.000	44	85
5546	Troškovi usluga mobitela za daljinsko očitavanje vode	3.217		564					
5551	Troškovi poreza na vozila	3.700	2.690	2.100	2.160	1.090	2.500	50	44
5552	Troškovi administrativne takse	6.293	14.890	15.008	8.280	9.346	8.500	113	110
5553	Troškovi sudskih taksi	4.657	8.490	24.139	34.520	20.876	25.000	60	84
5554	Posebna nanada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	61.428	65.907	65.324	62.486	60.459	60.000	97	101
5555	Naknada za vode - opća vodna naknada	61.428	65.907	65.324	62.486	60.451	60.000	97	101
5556	Troškovi posebne vodne naknade za zahvaćenu vodu	675.710	638.091	587.465	576.146	556.957	550.000	97	101
5557	Naknada za šume	35.638	36.703	38.473	35.715	18.724	15.000	52	125
5558	Takse za istaknutu firmu	4.950	4.950	3.400	3.400	3.400	3.500	100	97
55592	Troškovi naknadno utvrđenih poreza -PDV			540.000	254.682	666.339		262	
5560	Troškovi članarine udruženju poslodavaca komunalne privrede u FBiH	9.712	13.132	14.511	10.776	9.316	10.000	86	93
5561	Troškovi članarine Vanjskotrgovinskoj komori BiH	954	1.896	946	180	16.052	16.000		
55904	Troškovi oglašavanja	3.536	4.453	13.190	2.996	20.997	20.000	701	105
55905	Troškovi oglasa javnih nabavki	13.721	20.830	25.680	15.510	19.312	18.000	125	107
55907	Troškovi stručne literature	592	1.282	1.190	2.762	778	1.000	28	78
55908	Troškovi baždarenja boca za hlor	8.100	12.450	10.784	6.173	13.650	10.000	221	137
55909	Troškovi dnevne štampe	273	793	130	680	602	1.000	89	60
5591	Ostali razni troškovi			56	36		0	0	#DIV/0!
55910	Troškovi fotokopiranja, prepisa, izrade naljepnica, RTV I korištenja KAT	9.704	11.885	19.593	11.176	8.731	8.000	78	109
55911	Troškovi tehničkog pregleda i registracije vozila	48.091	50.201	47.110	46.467	43.522	37.000	94	118
55913	Troškovi naknada za dozvolu u radiokomunikacijama	8.840	8.925	8.260	8.280	9.051	10.000	109	91
55916	Naknade za studentski servis	8.643	5.690						
55918	Troškovi korištenja cestovnog zemljišta	20	3.120	5.520	2.134	2.656	5.000	124	53
55919	Ostali razni troškovi	4.407	4.150	2.383	13.466	2.043	2.000	15	102
55920	Troškovi iznajmljivanja printera za printanje računa za potrošače	5.440			3.231				
55922	Troškovi izrade studije za smanjenje gubitka vode	37.169							



Izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Kont o	Opis	Ostvareno 2017	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Plan 2021.	Indeks	
								7/6	7/8
1	2	3	4	5	6	7	8		
55936	Materijalna šteta po presudi - Hajrija Mravović				36.639		140.000		
55937	Šteta Mustafa Musić					400			
5594	Troškovi projekta za izdavanja vodne dozvole	1.000							
5599	Troškovi projekta elektroinstalacije jake i slabe struje biogasa				5.750				
55	Nematerijalni troškovi	2.325.025	2.478.551	3.228.174	3.302.100	3.882.552	3.039.300	118	128
UKUPNI POSLOVNI RASHODI		59.586.996	61.791.623	60.593.494	59.410.295	58.291.771	58.155.828	98	100
5610	Rashodi od zateznih kamata iz dužničko-povjerilačkih odnosa	340.818	68.823	20.122	13.633	6.277	7.000	46	90
5612	Zatezne kamate za PDV-zapisnik Uprave za ind.oporezivanje				283.046	270.482		96	
5614	Rashodi od kamata po kreditima banaka	6.627			9.056	10.088	10.000	111	101
5616	Rashodi za kamatu i naknadu EBRD-a				51.948	134.965	150.000	260	90
5690	Troškovi provizije po kreditu EBRD-a			488.958		1.332			
56	Finansijski rashodi	347.445	68.823	509.079	357.684	423.145	167.000	118	253
5700	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	11.035	1.613	966	313	1.738	1000	556	174
5701	Gubici od zamijenjene vodovodne mreže	34.420		64.909					
5751	Rashod materijala					44.507	50000		
5780	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-pravna lica	751.265		860.799	131.488	1.064.669	1.000.000	810	106
5781	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-kućni savjeti	4.181.580	2.365.639	1.121.518	2.275.296	3.218.196	3.220.000	141	100
5782	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-gradani	2.494.130	1.432.937	678.076	1.400.587	2.337.371	2.340.000	167	100
5783	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-usluge	27.786	14.211	1.380.395	1.009.717	295.913	350.000	29	85
5785	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-pravna lica	836							
5786	Otpis potraživanja iz ranijih godina-široka potrošnja	237.012	291.034	227.540	166.428	185.510	170.000	111	109
5787	Otpis potraživanja iz ranijih godina-pravna lica	55.088	95.571	112.503	314.632	92.615	100.000	29	93
5788	Otpis potraživanja iz ranijih godina-usluge	222	747	426					
5789	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti-Mujezinović i Fahrić		38						
57891	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-mobiteli				926				
5790	Novčane kazne za privredne presteupe i prekršaje preduzeća	7.350	11.700	26.403	10.961	22.970	25000	210	92
57901	Novčane kazne za privredne presteupe i prekršaje za zaposlenike	100	3.365	2.257	1.450	750	1000	52	75
57902	Porezi i doprinosi na novčane kazne radnika		747	1.235					
5791	Naknadno utvrđeni ostali troškovi iz ranijih godina	6.147	1.425	20.645	12	30.151	25000		
5792	Otpis potraživanja iz ranijih godina				179				
5794	Troškovi sudskih i drugih sporova	19.289	92.513	50.697	31.458	97.467	100.000	310	97
5795	Naknade štete trećim licima	5.941	38.506	14.899	9.871	243.149	5000	2.463	4.863
5797	Troškovi kamate po tužbi radnika	10.968	285.022	149.229	102.666	238.041	220000	232	108
57	Ostali rashodi i gubici	7.843.169	4.635.066	4.712.497	5.455.983	7.873.047	7.607.000	144	103
5911	Razlika refundacije bolovanja preko 42 dana			4.230	6.370				
5912	Rashodi po osnovu neto plaća iz prethodnih godina-presuda	19.935	337.602	133.579	19.370	43.879	50.000	227	88
5913	Rashodi po osnovu poreza iz prethodnih godina-presuda	4.874	30.426	28.911		1.330	2.000		
5914	Rashodi po osnovu doprinosa iz prethodnih godina-presuda	29.429	159.197	159.540	23.944	93.552	95.000	391	98
5915	Rashodi po osnovu regresa i otpremnine iz preth. godina-presuda	7.665	51.896	32.553	4.176	59.602	50.000		119



Izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

Kont o	Opis	Ostvareno 2017	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Plan 2021.	Indeks	
								7/6	7/8
5916	Rashodi vodnih naknada po tužbama		2.493	2.653		133	1.000		
59	Rashodi iz ranijih perioda	61.903	581.615	361.465	53.860	198.496	198.000	369	100
	UKUPNO RASHODI	67.839.513	67.077.127	66.176.535	65.277.822	66.786.459	66.127.828	102	101

3.2 Poslovni rezultat

Tabela 15. Poslovni rezultat u 2017/18/19/20/21. godini

OPIS	2017 god.	2018 god.	2019 god.	2020 god.	2021 god.	Plan 2021.g.
Poslovni prihodi	46.017.270	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.585.182	48.386.723
Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje	39.441.783	39.646.739	40.041.517	38.391.596	39.329.711	39.683.723
Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	2.700.263	3.837.804	3.573.713	4.827.413	3.736.134	3.550.000
Prihodi od upotrebe vlastitih usluga za investicije	0	17.862	0	0	0	0
Ostali poslovni prihodi	3.875.224	3.906.224	6.880.729	4.171.699	5.519.336	5.153.000
Poslovni rashodi	59.586.996	61.791.623	60.593.494	59.410.295	58.291.771	58.155.828
Materijalni troškovi	12.170.567	12.280.135	11.876.292	11.614.348	10.627.995	10.932.328
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	23.629.575	25.512.970	25.224.993	24.279.463	23.399.138	23.551.000
Troškovi proizvodnih usluga	2.170.436	2.349.069	1.115.555	1.491.219	1.753.594	1.725.000
Amortizacija	18.507.551	18.854.457	18.895.440	18.723.165	18.535.798	18.908.200
Troškovi rezervisanja	783.841	316.440	253.039	0	92.695	0
Nematerijalni troškovi	2.325.025	2.478.551	3.228.174	3.302.100	3.882.552	3.039.300
Dobit/Gubitak od poslovnih aktivnosti	-13.569.726	-14.382.995	-10.097.535	-12.019.587	-9.706.590	-9.769.105
Finansijski prihodi	660.844	755.381	796.811	664.500	788.191	721.700
Finansijski rashodi	347.445	68.823	509.079	357.684	423.145	167.000
Dobit/Gubitak od finansijskih aktivnosti	313.399	686.558	287.732	306.817	365.047	554.700
Gubitak redovne aktivnosti	-13.256.327	-13.696.437	-9.809.803	-11.712.771	-9.341.543	-9.214.405
Ostali prihodi i dobiti	4.233.228	4.268.903	3.668.584	2.966.196	4.123.149	3.580.100
Ostali rashodi i gubici	7.843.169	4.635.066	4.712.497	5.455.983	7.873.047	7.607.000
Dobit/Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	-3.609.941	-366.164	-1.043.912	-2.489.787	-3.749.897	-4.026.900
Prihodi iz ranijih perioda						
Rashodi iz ranijih perioda	61.903	581.615	361.465	53.860	198.496	198.000
Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	-16.928.171	-14.644.215	-11.215.180	-14.256.418	-13.289.937	-13.439.305

Preduzeće je proteklu poslovnu godinu završilo sa gubitkom od 13,3 miliona KM. Smanjenje gubitka u poslovanju Preduzeća za 7%, odnosno cca. 1,0 milion KM, je prije svega rezultat povećanja poslovnih prihoda u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu za 1,2 miliona KM ili 3%. Naime u 2021. godini na povećanje poslovnih prihoda prvenstveno je uticalo:

- povećanje na kontu 60 - „Prihoda od prodaje usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda za 0,9 miliona (2%) i
- povećanje na kontu 65 - „Ostalih poslovnih prihoda“(na kojima se knjiže uglavnom dotacije iz KS) za 1,3 miliona KM (32%).

Smanjenju gubitka također je uticalo i smanjenje poslovnih rashoda za 1,1 milion KM (2%). U okviru poslovnih rashoda evidentirano je smanjenje:

- na kontu 51 - „Materijalni troškovi“ za 1,0 milion KM (8%), i
- na kontu 52 – „Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja“ za 0,9 miliona KM (4%).

U odnosu na plan gubitak u 2021. godini je manji za cca. 150.000 KM ili 1%.

3.3 Analiza bilansa stanja

Bilans stanja predstavlja trenutnu sliku imovinske situacije preduzeća.

Pod imovinom se podrazumevaju sredstva - stvari, prava i gotovina, kojima se izvršavaju poslovni zadaci i postižu ciljevi preduzeća. Ista se posmatra sa dva aspekta:

a) Imovina se posmatra prema funkciji koju ima u procesu proizvodnje - AKTIVA,

b) Imovina se posmatra po porijeklu, pripadnosti, odnosno vlasništvu - PASIVA;

iz čega proizilazi kvantitativna jednakost, tj. *aktiva = pasiva*, odnosno, *aktiva = kapital + obaveze*.

Pregled bilansa stanja na dan 31.12. 2017/2018/2019/20/21.godine dat je u Tabeli 16.

Tabela 16. Bilans stanja na dan

OPIS	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	Povećanje/smanjenje			
	1	2	3	4	5	(6-2)/2	(6-3)/3	(6-4)/4	(6-5)/5
Stalna sredstva i dugoročni plasmani	861.288.303	849.460.238	833.474.048	823.382.055	815.587.476	-5%	-4%	-2%	-1%
Tekuća sredstva	26.435.247	16.303.253	17.059.875	17.869.459	16.590.854	-37%	2%	-3%	-7%
Poslovna aktiva	887.723.549	865.763.491	850.533.923	841.251.514	832.178.330	-6%	-4%	-2%	-1%
Kapital	751.674.355	739.244.170	728.028.991	713.772.573	700.482.636	-7%	-5%	-4%	-2%
Dugoročna rezervisanja	104.078.183	105.469.549	104.485.264	103.078.251	101.518.712	-2%	-4%	-3%	-2%
Dugoročne obaveze				8.565.590	17.875.721				109%
Kratkoročne obaveze	19.969.895	11.955.225	12.060.704	11.913.569	8.861.534	-56%	-26%	-27%	-26%
Pasivna vremenska razgraničenja	12.011.116	9.094.546	5.958.964	3.921.531	3.439.727	-71%	-62%	-42%	-12%
Poslovna pasiva	887.733.549	865.763.491	850.533.923	841.251.514	832.178.330	-6%	-4%	-2%	-1%

3.3.1 Sredstva preduzeća (aktiva)

Okrvir 3

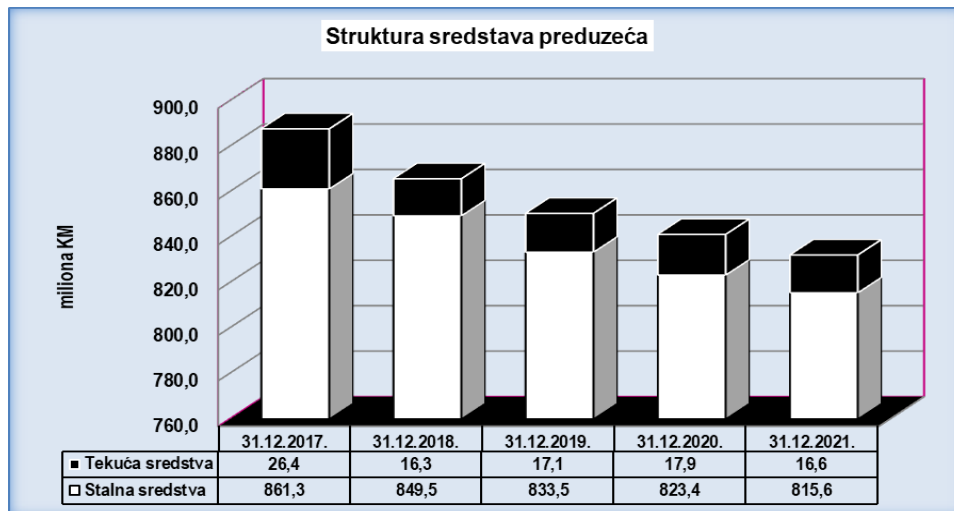
Upravljanje imovinom

- Vlasnik ili većinski vlasnik imovine (infrastrukture) koja je povjerena JKP/JVP na upravljanje i održavanje je jedinica lokalne samouprave (JLS),
- Vlasnik imovine je obavezan da vodi računa o: redovnom ažuriranju registra (inventara) imovine koju ima i koju koristi za pružanje vodnih usluga (JLS i JKP/JVP svake godine redovno ažuriraju inventurnu listu opreme namještaja i drugih materijalnih sredstava, međutim to ne rade za puno vrijedniju imovinu od pomenute jer u svojim knjigama o stalnim sredstvima vrlo često nemaju dokumentirane cijevi, pumpne stanice, rezervoare i sl.), redovnom održavanju i redovnom obnavljanju imovine i da za tu svrhu redovno prema odgovarajućim amortizacionim stopama u odnosu na različite dijelove komunalne infrastrukture planira amortizacione troškove,
- Vlasnik imovine (JLS) i pružatelj usluge (JKP/JVP) kojem je imovina povjerena na upravljanje i održavanje zajednički planiraju i donose odluke u pogledu nabavke nove imovine (stalnih sredstava) putem izgradnje kapitalnih infrastrukturnih investicija, odnosno razvoja vodovodnog i kanizacionog sistema, kao i JKP/JVP u cjelini.

Izvor: Operativna autonomija vodovodnog preduzeća; Publikacija objavljena je u okviru Projekta općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG) kojeg podržava i finansira Vlada Švicarske, a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH; str.20

Poslovna sredstva su neophodna za obavljanje poslovnih zadataka (poslovne djelatnosti) i ona se prema svojoj funkciji (namjeni) dijele na:

- stalna sredstva
- tekuća (obrtna) sredstva.



Slika 5. Struktura sredstava preduzeća na dan 31.12.2017/18/19/20/21. god.

3.3.1.1 Stalna sredstva

Stalna sredstva su ona sredstva od kojih se očekuje da preduzeću donesu koristi u periodu dužem nego kada je to slučaj sa tekućim (obrnim) sredstvima. Stalna sredstva se obuhvataju u klasi 0 Kontnog okvira i za njih se obračunava amortizacija i otpisuju se duže od jednog obračunskog perioda.

Stalna sredstva se uobičajno razvrstavaju na sljedeće kategorije:

- Nematerijalna sredstva;
- Materijalna sredstva;
- Dugoročna finansijska sredstva (ulaganja, plasmani).

Prema knjigovodstvenoj evidenciji preduzeće je u ovom izvještajnom periodu raspolagalo stalnim sredstvima slijedeće vrijednosti:

Tabela 17. Stalna sredstva na dan

OPIS	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	Horizontalna analiza (povećanje/smanjenje)			
						(6-2)/2	(6-3)/3	(6-4)/4	(6-5)/5
1	2	3	4	5	6				
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	861.288.303	849.460.238	833.474.048	823.382.055	815.587.476	-5%	-4%	-2%	-1%
Nematerijalna sredstva	428.105	231.298	252.473	221.711	137.623	-68%	-40%	-45%	-38%
<i>Koncesije, patenti, licence i druga prava</i>	413.675	211.513	237.106	210.761	131.092	-68%	-38%	-45%	-38%
<i>Ostala nematerijalna sredstva</i>	14.430	19.785	15.367	10.949	6.531	-55%	-67%	-57%	-40%
Nekretnine, postrojenja i oprema	860.767.143	849.147.547	833.158.742	823.107.242	815.408.552	-5%	-4%	-2%	-1%
<i>Zemljište</i>	21.049.675	21.049.675	21.049.675	21.049.675	21.049.675	0%	0%	0%	0%
<i>Građevinski objekti</i>	562.039.464	547.427.208	531.636.477	514.837.574	498.222.081	-11%	-9%	-6%	-3%
<i>Postrojenja i oprema</i>	5.428.041	8.661.851	8.871.687	7.680.195	6.692.516	23%	-23%	-25%	-13%
<i>Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi</i>	272.249.963	272.008.814	271.600.903	279.539.798	289.444.281	6%	6%	7%	4%
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	8.373	8.373	8.373	8.373	8.373	0%	0%	0%	0%
Dugoročni finansijski plasmani	84.682	73.020	54.460	44.730	32.928	-61%	-55%	-40%	-26%
<i>Dugoročni krediti dati u zemlji</i>	84.567	72.905	54.345	44.615	32.813	-61%	-55%	-40%	-26%
<i>Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju</i>	115	115	115	115	115	0%	0%	0%	0%
POSLOVNA AKTIVA	887.723.549	865.763.491	850.533.923	841.251.514	832.178.330	-6%	-4%	-2%	-1%

Nematerijalna sredstva čine licence, računarski program i mreža ukupne nabavne vrijednosti 1.505.376 KM, otpisane vrijednosti 1.367.753 KM (91%) i sadašnje vrijednosti 137.623 KM.

Materijalna imovina (građevinski objekti, postrojenja i oprema, alati, transportna sredstva) iskazana je po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procjenjenog korisnog vijeka trajanja.

Najveći dio stalnih sredstava čine građevinski objekti, postrojenja i oprema. Ukupna stalna sredstva su otpisana u procentu od 72%.⁵

Tabela 18. Otpisanost stalnih sredstava na dan 31.12.2021.godine

Konto	Stalna sredstva	Nabavna vrijednost (Bruto vrijednost) KM	Ispravka vrijednosti u KM	Sadašnja vrijednost (Neto vrijednost) KM	% otpisa stalnog sredstva
0110	Licence	1.057.577	926.485	131.092	88%
014	Software	447.799	441.267	6.531	99%
021	Građevinski objekti	1.768.205.317	1.270.059.334	498.222.081	72%
022	Postrojenja i oprema (mašine)	29.280.249	26.421.341	2.858.908	90%
023	Alati, pogonski i kancelarijski namještaj	7.310.129	5.138.052	2.172.077	70%
024	Transportna sredstva	11.487.215	9.822.297	1.664.918	86%
Ukupno		1.817.788.287	1.312.808.777	505.055.607	72%

U građevinske objekte najvećim dijelom spada vodovodna i kanalizaciona mreža, te rezervoari, pumpne stanice i elektro postrojenja. Na dan 31.12. 2021. godine vrijednost građevinskih objekata iznosila je cca. 498,2 milion KM, a stopa otpisanosti 72%. U odnosu na stanje početkom godine ova sredstva imaju smanjenje za 16,6 miliona KM (3%). Pojedinačno otpisanost je bila kako slijedi:

021 - Građevinski objekti	72%
– upravne zgrade	62%
– čelične kon.za prelaz cijevi preko ri	97%
– prilaz.putevi za pumpne st.i bunare	100%
– kaptaze	100%
– bunari	54%
– rezervoari	74%
– pumpne stanice	55%
– filteri	69%
– vodovodna mreža	83%
– kanalizaciona mreža	64%
– filtacioni vodovodni kanali	58%
– barake	100%
– betonska skloništa	68%
– grad.objekti energ.postrojenja	87%
– podzemni kablovi za telemetriju	100%
– telemetrijska oprema	93%

U opremu spadaju postrojenja i razne mašine, alati i pogonski i kancelarijski namještaj, kao i vozila i njihova vrijednost na dan 31.12.2021. godine iznosila je cca 2,9 miliona KM. Otpisanost postrojenja i mašina je bila 90%, a pojedinačno otpisanost opreme, alata, namještaja i transportnih sredstava bila je kako slijedi:

022 - POSTROJENJA I OPREMA (MAŠINE)	90%
– postrojenja za prim.proizv.pumpe	87%
– ostala oprema za prim. Pro.	93%
– Oprema za prečišćavanje-Butila	19%
– računarska oprema PC štam.	87%
– kopir aparati	91%
– telefonska i telef. Oprema	85%
– mobiteli	64%
– radio stanice	78%
– ostala uredska oprema	82%
– oprema za grijanje i klima	96%
– protupožarna oprema	97%
– telefonske itel. Centrale	65%

⁵ Stepen istrošenosti osnovnih sredstava- predstavlja procentualno izražen odnos otpisane i nabavne vrednosti osnovnih sredstava, a ostatak do 100% ukazuje na stepen preostale upotrebljivosti.

– laboratorijska oprema	79%
– oprema za građ.	93%
– ostala postrojenja i oprema	78%

023 - ALATI, POGONSKI I KANCELARIJSKI NAMJEŠTAJ	70%
– univerzalni i ostali alati	100%
– mjerni i kont. Uređ. Vodomjeri	63%
– ostali mjerni instrumenti	81%
– pogonski i skl. Namještaj	99%
– kancelarijski namještaj	98%
– audio i video aparati	93%
– ostalo	94%

024 - TRANSPORTNA SREDSTVA	86%
putnički automobili	91%
dostavna vozila	51%
teretna i vozna vozila	89%
mehanizacija-građevinske mašine	82%

3.3.1.2 Tekuća sredstva

Tekuća sredstva na dan 31.12.2021.godine su iznosila cca. 16,6 miliona KM, a čine ih vrijednost materijala u skladištu, kratkoročnih potraživanja, novčana sredstva na računu i blagajni i aktivna vremenska razgraničenja. Tekuća sredstva čine 2% sredstava (aktivne) i 31.12.2021. godine bila su manja za 7% u odnosu na 31.12.2020. godine. (Tabela 19.)

Tabela 19. Tekuća sredstva na dan

OPIS	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	Horizontalna analiza (povećanje/smanjenje)			
						(6-2)/2	(6-3)/3	(6-4)/4	(6-5)/5
1	2	3	4	5	6				
TEKUĆA SREDSTVA	26.435.247	16.303.253	17.059.875	17.869.459	16.590.854	-37%	2%	-3%	-7%
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	3.039.408	3.674.661	4.001.917	3.701.858	3.604.588	19%	-2%	-10%	-3%
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	2.820.531	3.100.776	3.268.965	2.965.666	3.074.920	9%	-1%	-6%	4%
Dati avansi	218.877	573.885	732.952	736.192	529.668	142%	-8%	-28%	-28%
Gotovina	11.238.736	2.498.570	1.271.116	2.063.185	3.363.064	-70%	35%	165%	63%
Gotovina	11.238.736	2.498.570	1.271.116	2.063.185	3.363.064	-70%	35%	165%	63%
Kratkoročna potraživanja	7.529.044	7.948.350	8.712.875	9.332.411	7.311.415	-3%	-8%	-16%	-22%
Kupci u zemlji	7.003.829	7.170.758	7.535.501	7.805.697	5.303.753	-24%	-26%	-30%	-32%
Druga kratkoročna potraživanja	525.215	777.591	1.177.374	1.526.714	2.007.662	282%	158%	71%	32%
Kratkoročni finansijski plasmani	15.039	12.380	10.592	10.302	10.050	-33%	-19%	-5%	-2%
Potraživanja za PDV	288.194	157.620	211.367	258.295	161.498	-44%	2%	-24%	-37%
Aktivna vremenska razgraničenja	4.324.825	2.011.673	2.852.008	2.503.408	2.140.240	-51%	6%	-25%	-15%
POSLOVNA AKTIVA	887.723.549	865.763.491	850.533.923	841.251.514	832.178.330	-6%	-4%	-2%	-1%

Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitanog inventara i dati avansi u okviru tekućih sredstava čine značajnu stavku i iznose 3,6 miliona KM, a manja su u odnosu na dan 31.12.2020. godine za cca. 0,1 milion KM ili 3%.

Gotovina

Na dan 31.12.2021. godine novčana sredstva su iznosila cca. 3,4 miliona KM i veća su za 1,3 miliona KM ili 63% u odnosu na 31.12.2020. godine.

Kratkoročna potraživanja

Slijedeća stavka u okviru tekućih sredstava su kratkoročna potraživanja koju čine potraživanja od kupaca i druga potraživanja i čine 44% ukupnih tekućih sredstava. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iskazana su po svojoj fer vrijednosti i svode se na svoju procijenjenu ostvarivu vrijednost putem ispravke vrijednosti.

Na dan 31.12.2021. godine kratkoročna potraživanja iznosila su 7,3 miliona KM, i manja su u odnosu na prošlu godinu za cca. 2,0 miliona KM (22%).

Potraživanja od kupaca jedan su od važnijih elemenata poslovanja, jer stanje i naplata potraživanja utječe na likvidnost, visinu ukupnog prihoda, vrijednost imovine i sa svim tim zajedno i na financijski rezultat. Potraživanja od kupaca na dan 31.12.2021. godine, a nastala u 2021. godini, su iznosila cca. 5,3 miliona KM i manja su za 32% ili za cca. 2,5 miliona KM u odnosu na 31.12.2020. godinu. Potraživanja od kupaca čine sljedeće stavke:

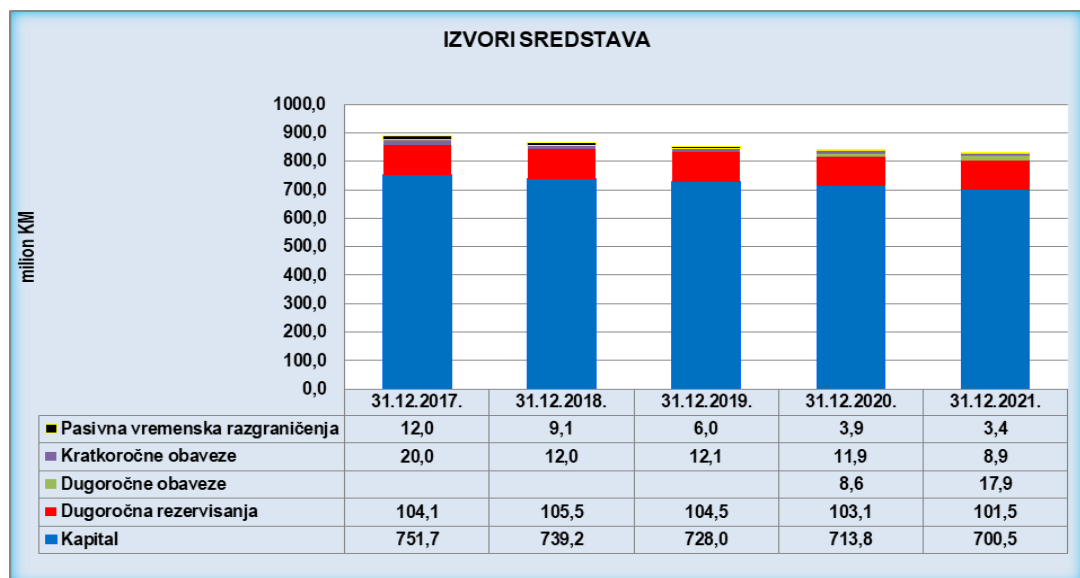
- Kupci za vodu - pravna lica	2.251.691	KM
- Kupci za vodu - domaćinstva	2.571.649	KM
- Kupci za usluge	480.413	KM
Ukupno	5.303.753	KM

3.3.2 Izvori sredstava (pasiva)

Izvori sredstava preduzeća predstavljaju porijeklo, odnosno način na koji su sredstva pribavljena. Izvori sredstva su:

- Vlastiti kapital
- Dugoročne i kratkoročne obaveze (prema kreditorima, dobavljačima, zaposlenima i dr.)

U ovom dijelu bilansa najvažniji je kapital kao osnovni izvor sredstava, a također su prezentirane ukupne obaveze preduzeća. Da bi bilans bio uravnotežen, potrebno je da aktiva i pasiva imaju istu vrijednost. Iz toga proizlazi da izvori sredstava (vlastiti i tuđi) moraju odgovarati sredstvima, odnosno imovini preduzeća.



Slika 6. Struktura izvora sredstava preduzeća na dan 31.12.2017/18/19/20/21. godine

3.3.2.1 Kapital

U ukupnoj pasivi u bilansu stanja na dan 31.12. 2021. godine kapital je iznosio cca. 700,5 miliona KM.

Tabela 20. Kapital i dugoročna rezervisanja na dan

P O Z I C I J A	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	Horizontalna analiza (povećanje/smanjenje)			
						(6-2)/2	(6-3)/3	(6-4)/4	(6-5)/5
1	2	3	4	5	6				
KAPITAL	751.674.355	739.254.170	728.028.991	713.772.573	700.482.636	-7%	-5%	-4%	-2%
Osnovni kapital	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	0%	0%	0%	0%
Rezerve	768.592.526	753.888.385	739.234.171	739.234.171	713.762.573	-7%	-5%	-3%	-3%
Gubitak do visine kapitala	16.928.171	14.644.215	11.215.180	25.471.598	13.289.937	-21%	-9%	18%	-48%
Gubitak ranijih godina				11.215.180					-100%
Gubitak izvještajne godine	16.928.171	14.644.215	11.215.180	14.256.418	13.289.937	-21%	-9%	18%	-7%

Osnovni kapital iskazan u iznosu registrovanom kod nadležnog suda predstavlja 100% udio državnog vlasništva i iznosi 10.000 KM.

Najveća stavka u kapitalu nalazi se na kontu 32 – „Rezerve“, u iznosu od 713,8 miliona KM, a rezultat je usaglašavanja knjigovodstvenog stanja na dan donošenja odluke o usklađivanju statusa preduzeća sa Zakonom o javnim preduzećima u Federaciji BiH iz 2005.godine.

Gubitak iskazan u iznosu od 13.289.937 KM odnosi se na gubitak izvještajne godine.

3.3.2.2 Obaveze, rezervisanja i razgraničenja

Ukupne obaveze, rezervisanja i razgraničenja na dan 31.12.2021. godine iznosile su ukupno cca. 131,7 miliona KM (Tabela 21).

Tabela 21. Pregled obaveza, rezervisanja i razgraničenja

P O Z I C I J A	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	Horizontalna analiza (povećanje/smanjenje)			
						(6-2)/2	(6-3)/3	(6-4)/4	(6-5)/5
1	2	3	4	5	6				
DUGOROČNA REZERVISANJA	104.078.183	105.469.549	104.485.264	103.078.251	101.518.712	-2%	-4%	-3%	-2%
Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike	2.777.743	2.515.961	2.269.177	2.172.578	1.942.250	-30%	-23%	-14%	-11%
Dugoročna razgraničenja	101.300.440	102.953.588	102.216.087	100.905.673	99.576.462	-2%	-3%	-3%	-1%
DUGOROČNE OBAVEZE				8.565.590	17.875.722				109%
KRATKOROČNE OBAVEZE	19.969.895	11.955.225	12.060.704	11.913.569	8.861.534	-56%	-26%	-27%	-26%
Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	1.500.000	0				-100%
Obaveze iz poslovanja	14.097.983	9.476.845	8.799.780	7.880.543	6.117.022	-57%	-35%	-30%	-22%
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	4.041.441	1.527.179	2.231.558	1.880.195	1.704.702	-58%	12%	-24%	-9%
Dobavljači u zemlji	9.739.063	7.660.734	6.308.840	5.673.390	4.163.528	-57%	-46%	-34%	-27%
Ostale obaveze iz poslovanja	317.479	288.932	259.382	326.958	248.792	-22%	-14%	-4%	-24%
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	1.955.707	2.051.230	2.109.608	1.980.222	1.921.688	-2%	-6%	-9%	-3%
Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća	1.801.565	1.888.445	1.939.994	1.804.605	1.742.702	-3%	-8%	-10%	-3%
Obaveze po osnovu naknada plaća koje se refundiraju	13.307	11.979	169.614	9.076	14.610	10%	22%	-91%	61%
Obaveze za ostala primanja zaposlenih	140.835	150.807	0	166.541	164.376	17%	9%		-1%
Druge obaveze	4.793	4.251	500.109	4.193	3.892	-19%	-8%	-99%	-7%
Obaveze za PDV	1.358.900	99.117	330.697	221.670	405.322	-70%	309%	23%	83%
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	2.552.512	323.782	320.510	326.941	413.610	-84%	28%	29%	27%
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	12.011.116	9.094.546	5.958.964	3.921.531	3.439.726	-71%	-62%	-42%	-12%
POSLOVNA PASIVA	887.733.549	865.763.491	850.533.923	841.251.514	832.178.330	-6%	-4%	-2%	-1%

Dugoročna rezervisanja i razgraničenja

Dugoročna rezervisanja i razgraničenja na dan 31.12.2021. godine iznose cca. 101,5 miliona KM, a u okviru njih najveći dio predstavljaju dugoročna razgraničenja u iznosu od cca. 99,6 miliona KM i ta se razgraničenja odnose najvećim dijelom na neamortizovanu vrijednost stalnih sredstava koja su finansirana iz doniranih sredstava Kantona Sarajevo, općina i drugih donatora (Tabela 22).

Tabela 22. Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike i dugoročna razgraničenja (KM)

Rezervisanja po započetim sudskim sporovima radnika	1.727.794
Rezervisanja po započetim sudskim sporovima-štete	214.456
Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike	1.942.250
Odloženi prihodi od donacija-stalna sredstva	42.945.341
Odloženi prihod - Kanton (Svjetska banka)	8.880.522
Odloženi prihodi -nabavljeni materijal Kanton	302.080
Odloženi prihod-sredstva 2007. Butile	581.411
Odloženi prihod - Butile - Svjetska banka	46.764.573
Odloženo prihod - projekat Sarajevsko polje -Svjetska banka	102.534
Dugoročna razgraničenja	99.576.462
DUGOROČNA REZERVISANJA	101.518.712

3.3.2.3 Dugoročne obaveze zaboravila

Na dan 31.12 2021. godine dugoročne obaveze iznose cca. 17,9 miliona KM, a uglavnom se odnose na dugoročni finansijski kredit EBRD-a.

3.3.2.4 Kratkoročne obaveze

Na dan 31.12 2021. godine kratkoročne obaveze iznose cca. 8.9 miliona KM.

Najvećim dijelom ih čine obaveze prema dobavljačima koje na dan 31.12 2021. godine iznose cca. 4.2 miliona KM i manje su za 27 % odnosno 1,5 miliona KM u odnosu na 2020. godinu kada su iznosili cca. 5,7 miliona KM.

Druge obaveze se odnose na obaveze po osnovu plata i naknada radnicima za decembar 2021. godine (cca. 1,9 milion KM), te druge obaveze u iznosu od cca. 0,8 miliona KM u koje prvenstveno spadaju obaveze za PDV, te za poreze i druge dažbine (naknade za šume, PVN).

3.3.2.5 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja troškova koriste se u slučaju kad su troškovi zaista realizirani u određenom razdoblju, ali za koje nije primljena faktura u tom razdoblju.

Na dan 31.12. 2021. godine pasivna vremenska razgraničenja iznose cca. 3,4 miliona KM, a najvećim dijelom ga čine odloženi prihod po osnovu donacije stalnih sredstava i izdate i primljene avansne fakture. U odnosu na prethodnu godinu pasivna vremenska razgraničenja su manja za cca 0,5 miliona KM (12%). (Tabela 23).

Tabela 23. Pasivna vremenska razgraničenja (KM)

Obračunati troškovi perioda za koje nije primljena faktura	4.113
Odloženi prihodi po osnovu donacije-stalna sredstva	1.200.038
Odloženi prihodi po osnovu donacije-Kanton(Svjetska banka)	272.134
Ostala PVR - Izdate avansne fakture	1.452.980
Ostala PVR - Primljene avansne fakture	510.461
	3.439.727

3.4 Analiza izvještaja o gotovinskim tokovima

Izveštaj o protoku gotovine prikazuje prilive i odlive gotovine kao rezultat: poslovnih, investicijskih i finansijskih aktivnosti preduzeća.

Poslovne aktivnosti: uključuju aktivnosti koje su u računu dobiti i gubitka prikazani kao operativni tj. poslovni prihodi ili rashodi.

Investicijske aktivnosti: uključuju sve novčane transakcije koje su nastale u svrhu kupovine ili prodaje dugotrajne imovine.

Finansijske aktivnosti: uključuju sve novčane transakcije koje utječu na dugoročne obaveze i kapital.

Konačno stanje novčanih sredstava na računu i blagajni na dan 31.12. 2021. godine je iznosilo cca. 3,4 miliona KM.

Tabela 24. Izvještaj o gotovinskim tokovima

OPIS	01.01.- 31.12.2017.	01.01.- 31.12.2018.	01.01.- 31.12.2019.	01.01.- 31.12.2020.	01.01.- 31.12.2021.
Neto gubitak za period	-16.928.171	-14.644.215	-11.215.180	-14.256.418	-13.289.937
Amortizacija i gubici (dobici) od otuđenja sredstava	18.553.007	18.856.070	18.961.315	18.723.478	16.976.259
Povećanje (smanjenje) gotovine iz poslovnih aktivnosti	10.176.539	-4.595.991	-4.854.257	-2.377.945	544.644
Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti	11.801.375	-384.136	2.891.878	2.089.115	4.230.966
I. Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	15.047	14.322	20.348	10.020	0
II. Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	2.807.679	8.370.352	4.139.680	2.719.668	10.729.418
Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti				0	0
Neto odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	2.792.632	8.356.030	4.119.332	2.709.648	10.729.418
I. Priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti	0	0	0	1.500.000	9.298.331
II. Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	302.000	0	0	87.398	1.500.000
Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti				1.412.602	7.798.331
Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti	302.000	0	0	0	0
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	11.801.375	0	2.891.878	3.501.717	12.029.297
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	3.094.632	8.740.166	4.119.332	2.709.648	10.729.418
NETO PRILIV GOTOVINE	8.706.743	0	0	792.069	1.299.879
NETO ODLIV GOTOVINE	0	8.740.166	1.227.454	0	0
Gotovina na početku izvještajnog perioda	2.531.993	11.238.736	2.498.570	1.271.116	2.063.185
Gotovina na kraju izvještajnog perioda	11.238.736	2.498.570	1.271.116	2.063.185	3.363.064

3.5 Pokazatelji poslovanja

Pokazatelj profitabilnosti

Pokazatelj koji pokazuje profitabilnost u odnosu prema prodaji. Pokazatelji profitabilnosti su odnosi koji povezuju dobit/gubitak s prihodima iz prodaje, a ukupno posmatrani pokazuju ukupnu efikasnost poslovanja preduzeća.

POKAZATELJ POSLOVANJA		2017. god.	2018. god.	2019. god.	2020. god.	2021. god.
(koeficijent profitabilnosti) Neto marža dobiti (gubitka)	neto dobit (gubitak) / prihod od prodaje	-0,33	-0,28	-0,20	-0,28	-0,25

U 2021. godini, za svakih 100 KM ukupnog prihoda, preduzeće ostvari 25 KM gubitka.

U 2020. godini, za svakih 100 KM ukupnog prihoda, preduzeće ostvari 28 KM gubitka.

Ovaj pokazatelj je povećan u 2021. godini u odnosu na prošlu godinu za 11,1%.

Pokazatelji ekonomičnosti

Mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Ukoliko je vrijednost pokazatelja ekonomičnosti manja od 1, to znači da preduzeće posluje s gubitkom (neekonomično).

POKAZATELJ POSLOVANJA		2017. god.	2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.
Koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja	ukupan prihod / ukupan rashod	0,750	0,782	0,831	0,782	0,801

U 2021.godini, preduzeće je ostvarivalo 80,1 KM ukupnog prihoda za svakih 100 KM ukupnih rashoda.

U 2020.godini, preduzeće je ostvarivalo 78,2 KM ukupnog prihoda za svakih 100 KM ukupnih rashoda.

Ovaj pokazatelj je povećan u odnosu na prošlu godinu za 2,5%.

POKAZATELJ POSLOVANJA		2017. god.	2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.
Stopa ekonomičnosti prodaje	Poslovni prihod / poslovni rashodi*100	77%	77%	83%	80%	83%

U 2021.godini, preduzeće je ostvarilo 83 KM prihoda od prodaje za svakih 100 KM poslovnih rashoda.

U 2020.godini, preduzeće je ostvarilo 80 KM prihoda od prodaje za svakih 100 KM poslovnih rashoda.

Ovaj pokazatelj je povećan u odnosu na prošlu godinu za 4,5%.

Pokazatelji likvidnosti

Koeficijent ubrzane likvidnosti (acid-test, quick ratio) pokazuje sposobnost preduzeća da u vrlo kratkom roku osigura određenu količinu gotovine za izmirenje kratkoročnih obaveza, a utvrđuje se iz odnosa novca + potraživanja i kratkoročnih obaveza. Poželjnim se smatra odnos 1:1.

POKAZATELJ POSLOVANJA		2017. god.	2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.
Koeficijent ubrzane likvidnosti	novac+potraživanja / kratkoročne obaveze	0,940	0,874	0,828	0,957	1,20

Na dan 31.12.2021. godine preduzeće je imalo 120 KM novčanih sredstava i potraživanja za plaćanje svakih 100 KM kratkoročni obaveza.

Na dan 31.12.2020. godine preduzeće je imalo 95,7 KM novčanih sredstava i potraživanja za plaćanje svakih 100 KM kratkoročni obaveza

Ovaj pokazatelj je povećan u odnosu na prošlu godinu za 25,9%.

Koeficijent tekuće likvidnosti (current ratio) - pokazuje u kolikoj su mjeri kratkoročnim (tekućim) sredstvima pokrivene kratkoročne obaveze. Poželjnim se smatra odnos tekuća sredstva prema tekućim obavezama 2:1. U opštem slučaju, visoka vrijednost ovog omjera ukazuje na neefikasnu upotrebu kapitala, dok suviše mala vrijednost ukazuje na nelikvidnost preduzeća.

POKAZATELJ POSLOVANJA		2017. god.	2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.
Koeficijent tekuće likvidnosti	tekuća sredstva / kratkoročne obaveze	1,32	1,36	1,41	1,50	1,87

Na dan 31.12.2021. godine preduzeće je imalo 187 KM tekućih sredstava za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza.

Na dan 31.12.2020. godine preduzeće je imalo 150 KM tekućih sredstava za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza.

Ovaj pokazatelj je povećan u odnosu na prošlu godinu za 24,8%.

Koeficijent finansijske stabilnosti uvijek treba biti manji od 1, jer ako je veći od 1 znači da je dugoročna imovina finansirana iz kratkoročnih obaveza, tj. da postoji deficit radnog kapitala (radni kapital=kratkoročna sredstva-kratkoročne obaveze).

POKAZATELJ POSLOVANJA		2017. god.	2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.
Koeficijent finansijske stabilnosti	stalna sredstva / kapital + dugoročne obaveze	1,146	1,149	1,145	1,140	1,135

Na dan 31.12. 2021. godine preduzeće je sa 113,5 KM vlasničkog kapitala i dugoročnih obaveza finansiralo svakih 100 KM stalnih sredstava (dugoročne imovine).

Na dan 31.12. 2020. godine preduzeće je sa 114 KM vlasničkog kapitala i dugoročnih obaveza finansiralo svakih 100 KM stalnih sredstava (dugoročne imovine).

Ovaj pokazatelj je smanjen u odnosu na prošlu godinu za 0,4%.

Pokazatelji zaduženosti

Stopa zaduženosti (eng. debt ratio, leverage ratio, indebtedness coefficient) pokazuje do koje mjere preduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Što je veći odnos duga i imovine, veći je finansijski rizik. U pravilu bi vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala biti 50% ili manja.

POKAZATELJ POSLOVANJA		2017. god.	2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.
Stopa zaduženosti	ukupne obaveze / ukupna imovina*100	1,4%	1,4%	2,3%	2,4%	3,2%

Na dan 31.12.2021. godine, ukupna imovina finansirana je iz tuđih sredstava sa 3,2%.

Na dan 31.12.2020. godine, ukupna imovina finansirana je iz tuđih sredstava sa 2,4%.

Ovaj pokazatelj je povećan u odnosu na prošlu godinu za 32%.

Trajanje naplate potraživanja u danima

Ovaj pokazatelj daje informaciju kada će potraživanje od kupaca stvarno biti naplaćeno. U 2021. godini broj dana za naplatu potraživanja od kupaca iznosi 49 i manji je za 25 dana u odnosu na prošlu godinu.

4 AKTIVNOSTI POGONA „VODOVOD“

U ovom poglavlju daje se pregled ključnih aktivnosti i pokazatelja, segmentirano po djelatnostima i poslovnim procesima.

4.1 Služba za proizvodnju i distribuciju vode

Glavna izvorišta se nalazi na jugozapadnom i zapadnom dijelu Kantona Sarajevo, područje općine Ilidža uz rijeke Bosnu i Željeznicu, gdje je većina izvorišta podzemnog tipa, a distribucija vode u sistem se vrši pumpanjem. Ova zona izvorišta se naziva zona Sarajevsko polje i obuhvata bunarske zahvate vode u Konacima, Bačevu, Sokolović koloniji i Stupu.

U sistem se distribuira voda i sa planinskih i brdskih izvorišta gravitacijski.

Kada su u pitanju zahvati sa otvorenih vodotoka, sa filterskih postrojenja Moščanica, Bosna i Vogošća nakon prečišćavanja, voda se pumpanjem transportuje u sistem.

Kupovina vode se ostvaruje sa Peračkog (1.334.800 m³) i Jahorinskog vrela (1.405.384 m³), te Tilave (29.556 m³).

Ukupno zahvaćena voda u 2021. godini u količini od 82,7 miliona m³ i dobila se sa:

– Planinskih izvora	7.332.668	8,87%
– Podzemnih akumulacija	60.330.529	72,98%
– Otvorenih tokova	12.239.219	3,35%
– Kupljena voda	2.769.740	14,80%
Ukupno:	82.672.156	100%

Transportni sistem je najvećim dijelom pumpni zbog neujednačene topografije i velike razlike u visinskim kotama. Ukupno zahvaćena voda pumpanjem iznosi prosječno 91 %, a gravitacijom 9 %. Za period od dvanaest mjeseci (365/366 dana) u 2021. godini pumpnim sistemom proizvedeno je manje u prosjeku -50,2 l/s, gravitacijom više u prosjeku za 7,8 l/s.

U 2021. godini ukupno zahvaćene količine vode (82.7 miliona m³) u odnosu na prethodnu godinu manje su za 2% ili cca. 1,6 milion m³.

Tabela 25. Zahvatanje vode

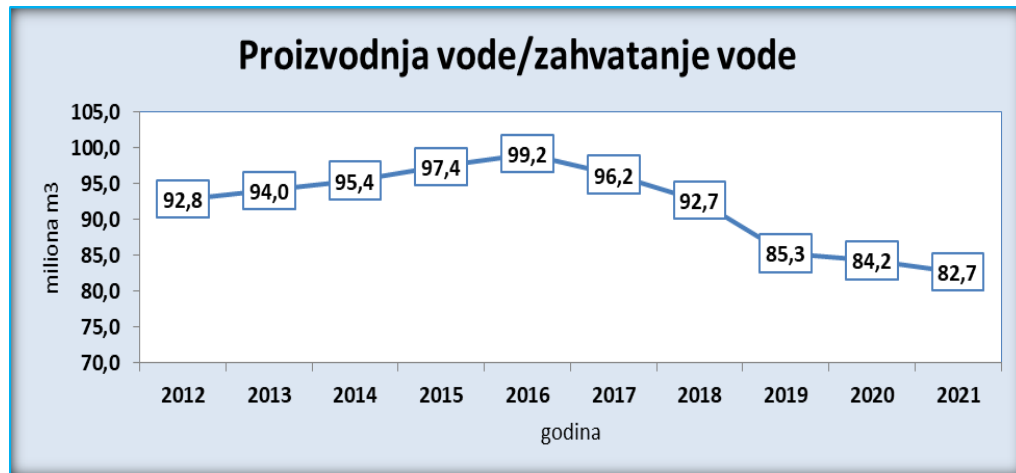
Proizvodnja vode	Ostvareno 2020		Ostvareno 2021		Plan za 2021.g	
	l/s	m ³	l/s	m ³	l/s	m ³
Pumpni sistem:						
Bačevo-Mojmilo (bunari)	885,5	28.002.498	821,9	25.920.676	837,0	26.395.632
Bačevo-A.Most (bunari)	418,0	13.218.990	363,0	11.448.742	378,8	11.945.837
Bl-1(R-5)	37,4	1.181.972	44,5	1.402.430	44,4	1.400.198
Konaci-R.Bačevo(bunari)	242,4	7.664.286	289,2	9.120.791	280,4	8.842.694
Hrasnica	45,3	1.432.214	38,2	1.204.878	36,9	1.163.678
Stup (bunari)	82,4	2.606.847	88,8	2.800.789	87,5	2.759.400
Sokolovići-R.Mojmilo	281,9	8.913.648	305,6	9.637.101	294,5	9.287.352
FP Vogosća (V. zahvat)	46,2	1.462.337	27,6	870.308	32,9	1.037.534
Peračko vrelo- FP Vogosća	2,7	85.935	8,7	274.224	1,3	40.997
FP Mošćanica	7,3	230.178	14,0	440.693	4,6	145.066
FP Bosna-R.Bačevo-R.Blažuj	358,9	11.348.573	360,5	11.368.911	358,6	11.308.810
Vrelo Bosne	15,4	486.990	11,2	351.855	12,5	394.200
Ukupno pumpni sistem :	2.423,4	76.634.468	2.373,2	74.841.398	2369,4	74.721.398
Gravitacija:						
Peračko vrelo - R.V. Gornja	40,8	1.291.200	42,3	1.334.800	48,2	1.520.035
Vrelo Mošćanica	81,8	2.585.327	84,7	2.670.277	83,9	2.645.870
Vrelo Kovačići	53,9	1.704.763	60,7	1.913.309	56,6	1.784.938
dolaz Jahorinskih vrela	47,7	1.508.613	44,6	1.405.384	42,8	1.349.741
Mala vrela	15,4	486.673	15,1	477.432	13,5	425.736
Tilava Kotorac	0,9	28.558	0,9	29.556	0,8	25.229
Tilava Hrasno	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Ukupno gravitacija:	240,5	7.605.134	248,3	7.830.758	245,8	7.751.549
Ukupno: P.S.+ Gravitacija	2.664	84.239.602	2.621,5	82.672.156	2.615,2	82.472.947
Pumpni sistem %		91%		90,5%		91%
Gravitacija %		9%		9,5%		9%

Neophodne količine vode tokom dana za kontinuiranu 24 satnu isporuku vode su promjenjive, što zavisi od stanja instalirane hidro-mašinske opreme, izdašnosti izvorišta i potrošnje.

Tokom 2021. godine(od juna do kraja oktobra) usljed klimatoloških prilika sa izrazito visokim dnevnim temperaturama zraka, te vremenskih prilika bez padavina, imali smo često povećanu isporuku vode sa rezervoara usljed povećane potrošnje krajnjih korisnika.

Izdašnost izvorišta je u direktnoj vezi sa količinom padavina, te se tokom godine u zavisnosti od navedenog vrši preusmjeravanje vode u cilju zadovoljavanja potreba korisnika. S tim u vezi planirane količine će se uvijek razlikovati u odnosu na ostvarene. Međutim, zahvaćena količina vode u 2021. godini je u skladu sa planiranim količinama za 2021. godinu.

Posmatrajući količine proizvedene vode u posljednjih 10 godina vidno je kontinuirano povećanje u godinama do 2016. godine, a zatim dolazi do pada ukupno zahvaćenih/proizvedenih količina vode što se nastavilo i u 2021. godini.



Slika 7. Ukupno zahvaćene količine vode u periodu 2012.-2021. godina u mil. m³

4.1.1 Gubici (neoprihodovane količine vode)

Gubici vode podrazumijevaju količinu vode koja je zahvaćena i unijeta u sistem, ali nije isporučena korisniku i ne donosi prihod.

Smanjenju gubitaka vode treba se pristupiti sistemski i planski te primjenjivati najbolje prakse i metode koje su se pokazale uspješnim. U tom smislu koristi se metodologija IWA-e (International Water Association), međunarodnog udruženja za vode. IWA je globalna mreža profesionalaca iz svih polja vodnih djelatnosti, te na osnovu iskustava iz cijelog svijeta definira metodologiju smanjenja gubitaka, definira terminologiju te interpretira rezultate.

Vodni bilans i gubici vode su i u ovom izvještaju prikazani po standardnoj IWA metodologiji (pristup od vrha ka dnu). IWA metodologija omogućila je i ponudila primjenu indikatora koji su presudni za donošenje pravilnih odluka.

Posebno značajni su indikatori pri čijem izračunu se uzima u obzir specifičnost sistema, a koriste se za praćenje gubitaka te poređenje sa drugim sistemima. To su prije svega, tehnički indikator stvarnih gubitaka (TIRL), neizbježni godišnji stvarni gubici (UARL) i infrastrukturni indeks isticanja (ILI). Svjetska banka je dala smjernice radi praćenja stanja gubitaka iskazane preko infrastrukturnog indeksa isticanja – ILI i to za zemlje u razvoju i za razvijene zemlje i to je osnovna klasifikacija koja se koristi.

Ukupne gubitke po IWA metodologiji čine:

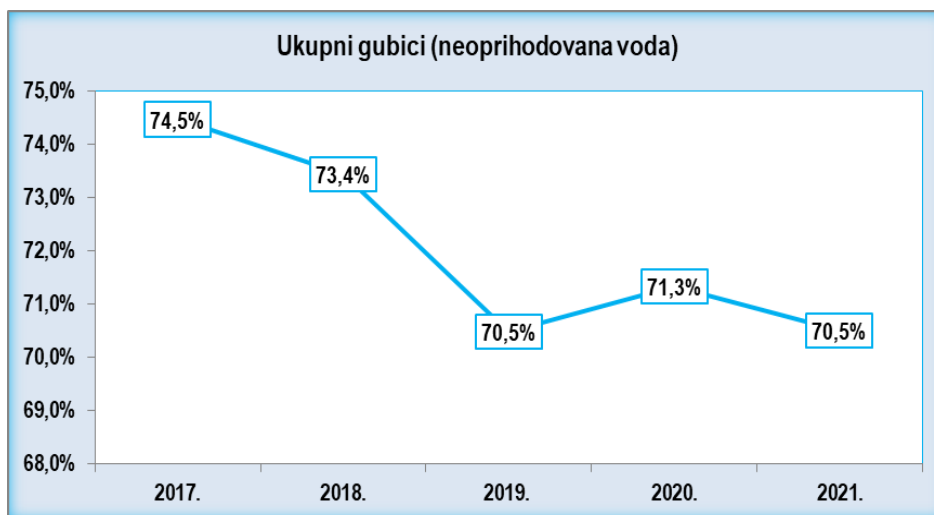
- Stvarni gubici (fizički gubici) i u 2021. godini iznose 61,5%.
Stvarni gubici podrazumijevaju vodu izgubljenu u sistemu zbog curenja i kvarova na prijenosnim i distributivnim cjevovodima, iz rezervoara ili zbog preljeva, također i izgubljena voda zbog curenja ili kvarova na priključcima kod potrošača.
- Prividni (administrativni) gubici i u 2021. godini iznose 9%
Prividni gubici predstavljaju bilo kakvu neovlaštenu potrošnju vode: ilegalno uzimanje vode iz hidranata, ilegalni priključci, by-pass prema vodomjerima potrošnje, zloupotreba vodomjera od strane korisnika itd.
Također, netačnost vodomjera i pogrešna obrada podataka kod čitanja vodomjera i sistema naplate.

Oprihodovane količine vode u 2021. godini iznosile su cca. 24.2 miliona m³ ili 29,52% od proizvedene vode i odnose se na fakturisanu naplaćenu i nenaplaćenu potrošnju.

Tabela 26. Trend kretanja gubitaka vode u periodu 2017.-2020. godina

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Tehnički gubici (isticanja na mreži)	65,5%	64,6%	61,3%	62,5%	61,5%
Administrativni gubici od proizvedene vode	8,9%	8,8%	9,2%	8,8%	9,0%
Ukupni gubici (neoprihodovana voda)	74,5%	73,4%	70,5%	71,3%	70,5%

Neoprihodovana voda (NRW) u % iznosi u 2021. godini 70,5%, a u 2020. godine NRW je 71,3%. Procentulano smanjenje stvarnih gubitaka u 2021. godini može nam se učiniti beznačajno, ali posmatrano u m³ to iznosi 1,81 mil.m³.



Slika 8. Trend kretanja ukupnih gubitaka vode u periodu 2017.-2021. godina

Izrada bilansa vodosnabdijevanja 'odozgo prema dole' za cijeli sistem ukazuje na postojanje izrazito velikih gubitaka vode, odnosno vrijednost infrastrukturnog indeksa isticanja - ILI⁶ za sarajevski vodovodni sistem je izrazito velika. Razlog ovakvog stanja je prije svega činjenica stalnog disbalansa između ukupno proizvedenih i isporučenih količina vode. Stvarni efekat poduzetih aktivnosti u 2021. godini se potvrđuje preko vrijednosti ILI. Za period januar-decembar 2021. godine ILI iznosi 24,7 i bio je sa znakovitim trendom pada iz mjeseca u mjesec. Vrijednost od 24,7 za ILI je i dalje izrazito velika, ali znatno manja u odnosu na godine prije (npr. 2018. godine ILI iznosi 29,4). Mnogo bolji uvid u smanjenje gubitaka imamo preko ovog indikatora nego posmatrajući samo vrijednost za NRW. Općenito, može se zaključiti da su gubici vode manji, i da se evidentira kontinuirani mjesečni trend pada zbog inteziviranih aktivnosti na popravci kvarova, zamjeni i opravci vodomjera.

Tabela 27. Vrijednosti indikatora za period januar- decembar 2021/2020

	2021.g	2020.g
NRW%	70,5	71,3
TIRL (l/Prik/dan)	1849,3	1929,0
ILI	24,7	25,7

Za razliku od prethodnih godina (u posmatranom petogodišnjem periodu) od 2018 godine bilježimo značajna smanjenja na mjesečnom i godišnjem nivou ukupno proizvedenih/zahvaćenih količina i 24 satno snabdijevanje potrošača, a što je posljedica najvećim dijelom realizovanih aktivnosti unutar NRW projekta tokom 2018/2019 godine i rekonstrukcije određenih dionica cjevovoda u periodu 2018 - 2021 godine.

U posljednjih 5 godina održavanje vodovodne mreže se popravljalo iz godine u godinu i sa trendom rasta broja popravljenih kvarova na vodovodnoj mreži. Iz ovoga možemo izuzeti jedino godine 2020 i 2021 gdje dolazi do pada i stagnacije u određenim periodima godine. Također, možemo reći da su se radovi na rekonstrukciji

⁶ Infrastrukturni indeks isticanja – ILI se izračunava kao odnos tehničkih i neizbježnih stvarnih gubitaka, i to je bezdimenziona veličina.

vodovodne mreže dodatno uvećali sa postizanjem efektivnosti kredita kod EBRD banke. Tako da imamo značajan rast rekonstruisane mreže na godišnjem nivou.

Okvir 4

Vodni bilans je odnos između: suma svih količina vode koje ulaze u vodovodni sistem i suma svih količina vode koje izlaze iz vodovodnog Sistema.

Vodni bilans ima za cilj da prati i svaku komponentu vode koja je dodana ili oduzeta iz sistema vodosnabdijevanja u okviru definisanog perioda vremena.

Izvor: Upravljanje sistemom vodosnabdijevanja; MEG Projekat općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja; UNDP; Švajcarska agencija za razvoj i suradnju SDC

Tabela 28. Vodni bilans januar-decembar 2021.

PROIZVEDENE KOLIČINE VODE 82.035.580 m ³	Ovlaštena potrošnja 25.864.150 m ³ ili 31,53 od PV	Fakturisana ovlaštena potrošnja 24.217.020 m ³	Fakturisana izmjerena i neizmjerena potrošnja 24.217.020 m ³	PRIHODOVANA KOLIČINA VODE 24.217.020 m ³ ili 29,52%	
		Nefakturisana ovlaštena potrošnja 1.647.130 m ³	Nefakturisana izmjerena potrošnja 573.720 m ³		Nefakturisana izmjerena potrošnja ispiranje cjevovoda 40.000 m ³
			Nefakturisana neizmjerena potrošnja (1,25% od isporučene količine) 1.033.400 m ³		
	Gubici vode 56.171.430 m³ ili 68,47 % od PV	Prividni gubici 5.736.180 m ³ ili 6,99% od PV 10,21% od ukupnih gubitaka	Bespravna potrošnja (5% od isporučene količine vode) 4.101.780 m ³	NEOPRIHODOVANA VODA 57.818.560 m³ ILI 70,48% od PV	
			Greške na mjernom mjestu kod potrošača (+3,0% obračunate izmjerene potrošnje) 766.720 m ³		
		Stvarni gubici 50.435.250 m ³ ili 61,48% od PV 89,79% od ukupnih gubitaka	Neočitavanja i greške u bazi kod prenosa podataka (3,5% obračunate izmjerene potrošnje) 867.680 m ³		
			Isticanja na cjevovodu, na priključnim cijevima, na armaturama i ostala isticanja , pozadinska isticanja, isticanja na transportnim cjevovodima, pretok i propuštanja rezervoara		
		Preostali gubici (CARL-poznate komponente stvarnih gubitaka)			

Jednom kada sam
budeš nosio svoju vodu,
shvatićeš vrijednost
svake kapi.



4.1.2 Projekat smanjenja neprihodovane vode (NRW) u Kantonu Sarajevo

Vlada Kantona Sarajevo u septembru.2017. godine donijela je devet mjera koje je neophodno poduzeti u cilju unapređenja stanja u oblasti vodosnabdijevanja Kantona Sarajevo, a rebalansom Budžeta Kantona za 2017. godinu obezbjedila je 10,0 miliona KM za njihovo sprovođenje.

Jedna od mjera je i realizacija Projekta detekcije curenja i smanjenja neprihodovane vode u Kantonu Sarajevo (NRW projekat). Cilj je detektovati curenja vode u sistemu, kako bi se mogle poduzeti adekvatne mjere na smanjenju neoprihodovane vode, odnosno smanjili sada veoma veliki gubici vode u mreži. Projekat je veoma obiman, zahtjeva aktivnosti na cijeloj teritoriji koju pokriva vodovodna mreža Preduzeća, ali i znatno angažovanje materijalnih sredstava i ljudstva.

Izveštaj o statusu projekta i aktivnostima za period novembar 2017. – juni 2018. godine

- Formiran je početni sastav Tima za koji je, obzirom da preduzeće još uvijek ne raspolaže svim potrebnim brojem stručno-tehničkih kadrova zahtjevanih profila i sposobnosti za rad u Timu, od neophodnih 111 kadrova za rad na projektu, angažovano-novouposleno je 72 radnika na određeno vrijeme do završetka projekta.
- Preduzeće je pristupilo urgentnoj popravci svih prijavljenih curenja, kao i redovnim popravkama svih novonastalih vidljivih curenja. Od početka ovih aktivnosti pa do izvještajnog perioda izvršena je opravka 2 414 kvarova, na nivou cjelokupnog sistema vodosnabdijevanja.
- Maksimalno su intenzivirane aktivnosti na otkrivanju nelegalnih potrošača i krađe vode.
- Tim je u saradnji sa angažovanim konsultantom izvršio klasifikaciju svih zona vodosnabdijevanja sa mjernim zonama po prioritetima, te definisao optimalan broj DMA zona u kojima će se provoditi aktivnosti na smanjenju NRW a koje se naslanjaju jedna na drugu.
- Nakon provedene tenderske procedure realizovana je nabavke cjelokupne opreme sa kojom preduzeće treba da raspolaže u cilju uspješne realizacije svih aktivnosti na neophodnim mjerenjima i detekciji curenja (ultrazvučni mjerači protoka, CCTV kamere, senzori zvuka, korelatori, data logeri pritiska, akvafoni i geofoni).
- U skladu sa dinamičkim planom izgradnje od planirana 23 mjerna i mjerno-regulaciona šahta, izvršena izgradnja i stavljanje u funkciju 16 šahtova (Šahtovi koji nisu izgrađeni, zbog nereguliranih imovinsko pravnih odnosa).
- Završene su aktivnosti na izradi detaljnih mapa mjernih zona (adaptacija u postojećem GIS-u)
- Pripremljeni svi potrebni podaci za vodni bilans za svaku zonu posebno.
- Hidraulička mjerenje pritiska i protoka uspostavljena su u svih 15 DMA u kojima su izgrađeni mjerni šahtovi sa mjernom opremom.
- U svim DMA u kojima su provedena hidraulička mjerenja na mjesečnom nivou i izvršeni step testinzi, odnosno prelociranja i pinpointing detekcija, kontinuirano se provode aktivnosti na analizi rezultata sa

ciljem izrade listi cjevovoda koji će biti predmet zamjene, dok se opravka kvarova na istima provodi na kontinuiranom nivou.

Izvještaj o statusu projekta i aktivnostima za period januar - maj 2019. godine

I pored stanovitih problema u realizaciji cjelokupnog projekta, koji su posebno bili izraženi u početnoj fazi, na osnovu svih dosadašnjih rezultata da se konstatovati da je sam projekat već sada u potpunosti opravdan i da isti treba nastaviti i u svim narednim godinama. Ovakva konstatacija uporište ponajprije ima u ostvarenju primarnog cilja- ukidanje redukcija i stabilizacija vodosnabdijevanja na kontinuiranom, 24-satnom periodu, ali i u:

- metodičnom i planskom pristupu u rješavanju osnovnog problema vodosnabdijevanja,
- timskom radu uz formiranje značajne grupe mladih, stručnih tehničkih kadrova koji su osposobljeni da samostalno upravljaju i provode aktivnosti na daljnjem smanjenju neprihodovane vode u Kantonu Sarajevo,
- cjelovitom i potpunom opremanju sa najsavremenijom opremom za mjerenje i detekciju curenja i monitoring sistema vodosnabdijevanja,
- osposobljavanju znatnog broja svih zatvarača u sistemu uz znatno skraćivanje potrebnih vremena za bilo koje manipulacije na sistemu,
- tehničko-tehnološkom unapređenju u vidu uvođenja vodomjera sa maksimalnom tačnošću i pouzdanošću registrovanja potrošnje vode uz nadzornad istom putem integrisanih radiomodula sa funkcijm data logiranja niza radnih parametara mjerenja i registracije cjelokupne potrošnje,
- metodičnom i kontinuiranom pristupu detekcije svih slabih mjesta cjelokupnog sistema kroz plansko istraživanje distributivnog sistema,
- uspostavom potpunog monitoringa nad dijelovima sistema koji su tretirani kroz NRW projekat, te
- pokretanjem aktivnosti na otkrivanjima nelegalnih potrošača i krađe vode najsavremenijim metodama i tehničkim sredstvima.

Izvještaj o statusu projekta i aktivnostima za period januar – august 2020. godine

Iako se u toku implementacije NRW projekta pojavio problem kadrovskog popunjavanja NRW tima i tehničkog osposobljavanja, ostvareni su značajni rezultati u implementaciji projekta.

Zaključuje se da je nakon 2 mjeseca provedbe kontinuiranih aktivnosti na smanjenju NRW u DMA 8 ostvaren odličan rezultat koji se vidi u smanjenju noćnog minimalnog dotoka u zonu za cca 21 l/s, kao i u smanjenju srednjeg dnevnog dotoka u zonu, takođe za cca 19 l/s.

Također, zaključuje se da je i u mjesecu junu 2020. godine nastavljeno smanjenje ukupno zahvaćenih količina vode. U mjesecu junu 2020. godine u sistem se distribuiralo 75 l/s manje nego u mjesecu junu 2019. godine.

Osim navedenih izrazito pozitivnih rezultata važno je istaći da je u prvih 7 mjeseci 2020. godine urađeno i sljedeće:

- Izvršena je analiza stanja vodomjera s aspekta poštivanja rokova za verifikaciju istih, a sve u skladu s važećim zakonima BiH. Paralelno za analizom stanja vodomjera s aspekta ispravnosti verifikacije napravljen je Plan zamjene vodomjera po prioritetima.
- izvršena je provjera ispravnosti svih „važnih“ zatvarača u sistemu. Pod „važnim“ zatvaračima se podrazumjevaju zatvarači čija je ispravnost neophodna za funkcionalno upravljanje sistemom i provođenje aktivnosti „step testinga“.
- Izrađena je projektna dokumentacija za nove 24 DMA čime bi cijeli sistem vodosnabdijevanja Kantona Sarajevo bio obuhvaćen DMA.
- Ostvareni su odlični rezultati u otkrivanju krađe vode i drugih manipulacija.

Posebno je važno istaći da se gotovo čitavo vrijeme radi u izrazito otežanim uslovima koje je prouzrokovala situacija nastala sa koronavirusom (COVID – 19), gdje je osnovna zadaća Uprave i NRW tima da se sačuva zdravlje zaposlenika i održi sistem u funkciji.

Na kraju, lokalni savjetnik (konsultant) zaključuje da su se i pored svih problema na koje se naišlo pri implementaciji planiranih aktivnosti (nedostatak kadrovskih i tehničkih kapaciteta te rad u ograničenim uslovima uslijed nastanka pandemije s koronavirusom COVID – 19) postigli odlični rezultati u implementaciji NRW projekta.

Još je važno istaći da su planirane aktivnosti u proteklom periodu implementirane u kontinuitetu i da bi se iste trebale nastaviti implementirati u skladu sa usvojenim Planom kako bi se nastavio pozitivan trend provođenja NRW aktivnosti i ostvarili još značajniji rezultati.

Izveštaj o statusu projekta i aktivnostima za 2021. godinu

Formiranje DMA je izvršeno u svrhu lakše mikrolokacije mjesta curenja te sanacije i smanjenja gubitaka u konačnici. Do sad imamo formirano ukupno 26 DMA u zonama Mojmiilo Dobrinja (5), Mojmiilo Hrasno (5) Igman (7), Kobilja glava (5), Skenderija (2), Crni Vrh i Hrasnica po jedna DMA. Ulazne količine vode-isporka u DMA zona su se pratile svakodnevno. Od kako su formirane nabrojane DMA znatno se smanjila isporučena količina vode u predmetne zone, a tu se prije svega misli na zone Mojmiilo Hrasno, Igman, Kobilja glava i Mojmiilo Dobrinja. Dok je namanje planskih radova bilo u DMA zone Skenderija i Crni vrh, te tu i nemamo značajnijih rezultata po pitanju smanjenja gubitaka vode.

Parametri DMA zona i vodni bilansi detaljno su se računali na mjesečnom nivou do kraja marta 2021 godine. Od marta 2021 inženjeri koji su bili uposleni u sklopu NRW projekta za ove poslove nisu obnovili ugovore. Zbog velikog broja neophodnih podataka prati se samo isporuka vode u DMA zone i daju upute za lociranje kvarova. Bez obzira na navedeno, tokom 2021 bili su zastupljeni svakodnevni radovi na vodovodnoj mreži i pumpnim stanicama, zamjenjeno je 5152 vodomjera, popravljeno je 2546 kvarova, izgrađeno je 48 šahtova i ugrađena oprema za mjerenje, zamjenjeno je 11 zatvarača.

Voda se zbog radova na vodovodnoj mreži preusmjeravala u nekim zonama, pa tek kada se DMA vrate u granice obuhvata moguće je vršiti mjesečno praćenje i poređenje. Najveće vrijednosti NRW u m³ imaju DMA zone: Skenderija, zatim DMA 8 (Mojmiilo Hrasno), DMA 18 i DMA 19 (Kobilja glava), DMA 9 i DMA 10 (Mojmiilo Hrasno), DMA 14 (Igman) i DMA 3 (Mojmiilo Dobrinja).

U cilju ovladavanja u potpunosti dijelovima sistema u koje su se uložila značajna materijalna sredstva neophodno je obezbjediti i ljudske resurse kako bi imali kvalitetan monitoring nad ovim dijelovima sistema. Na taj način se može uspostaviti efikasno upravljanje i monitoring sistema. Neophodno je da se upražnjena mjesta inženjera što prije nadomjestite kako bi formiranje novih 20 DMA zona bilo adekvatno i na vrijeme popraćeno i evidentirano. Neophodno je naglasiti da se radi o značajnom dijelu sistema za koji je neophodno uraditi detaljna ispitivanja, hidraulička mjerenja te uspostaviti izračun vodnog bilansa.

4.2 Služba za održavanje vodovodne mreže i objekata

Služba održavanja vodovodne mreže i objekata svakodnevno je vršila popravke kvarova na vodovodnoj mreži, kao i radove u okviru NRW projekta. Dnevno se popravljalo u prosjeku deset kvarova.

Tabela 29. Održavanje vodovodne mreže

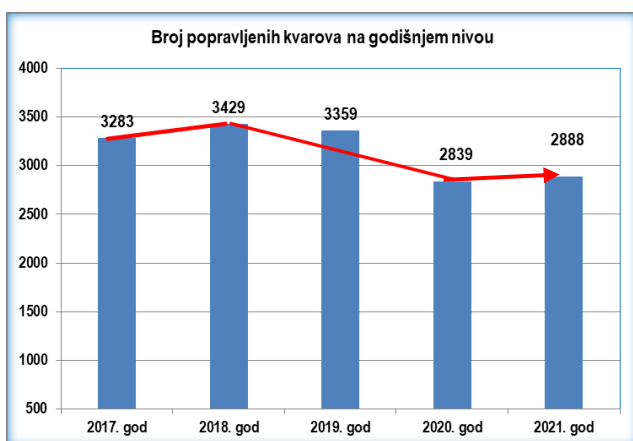
R.br.	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020. god	Ostvareno u 2021. god	Plan za 2021. god	Index	
						21/20	21/pl
A.							
1.	Opravka uličnih ventila	kom.	130	166	150	128	111
2.	Opravka zatvarača	kom.	173	179	250	103	72
3.	Opravka hidranata	kom.	39	40	60	103	67
4.	Opravka cjevovoda	kom.	1174	1197	1350	102	89
5.	Opravka dijela priključka	kom.	1252	1226	1300	98	94
6.	Ostali radovi	kom.	71	80	60	113	133
7.	Razni zastoji	kom.	15	14	50	93	28
8.	Pogrešno detektovani kvarovi	kom.	358	303	200	85	152
U K U P N O (A):		kom.	3212	3205	3420	100	94
B.							
9.	Blindovanje priključaka	kom.	69	79	85	114	93
10.	Podizanje kapa	kom.	138	114	250	83	46

R.br.	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020. god	Ostvareno u 2021. god	Plan za 2021. god	Index	
						21/20	21/pl
11.	Pročepljenje instalacija	kom.	10	19	20	190	95
12.	Opravka u šahtu	kom.	15	15	20	100	75
13.	Vezanje cjevovoda	kom.	10	12	25	120	48
14.	Radovi po zahtjevu (OB-09-117)	kom.	12	37	30	308	123
15.	Sanacija prokopa u vlastitoj režiji	kom.	251	288	280	115	103
16.	Isključenja potrošača radi duga	kom.	5	19	180	380	11
17.	Uključenja potrošača po izmirenju duga	kom.	6	12	180	200	7
	U K U P N O (B):	kom.	516	595	1070	115	56
C.							
16.	<u>RAD ZA TREĆA LICA:</u>						
-	Izrada novih priključaka na vodovodnu mrežu	kom.	199	152	250	76	61
-	Rad po narudžbi	kom.	143	119	80	83	149
-	Vezanje cjevovoda	kom.	223	149	150	67	99
-	Rekonstrukcija priključaka kod novopoloženih cjevovoda	kom.	967	487	550	50	89
	U K U P N O (C):	kom.	1532	907	1030	59	88
	U K U P N O (A+B+C):	kom.	5260	4707	5520	89	85
D.							
17.	Polaganje cjevovoda – interno	m	164	143	500	87	29
18.	Izmještanje cjevovoda – interno	m	6	69	0	1150	
19.	Polaganje cjevovoda – eksterno	m	3918	2046	1000	52	205
20.	Izmještanje cjevovoda – eksterno	m	273	485	50	178	970
	U K U P N O (D):	m	4361	2743	1550	63	177

4.2.1 Kvarovi na vodovodnoj mreži

Na slici 9. dat je pregled ukupnog broja popravljenih kvarova na godišnjem nivou.

Za period januar-decembar u 2021 (365 dana) popravljeno je ukupno **2888** kvarova, dok je za isti period 2020 popravljeno **2839** kvarova. (Slika 9). Najveći broj kvarova je u velikim zonama kao što su Mojnilo Hrasno, Kobilja glava i Igman, mada kada se uzme u obzir dužina mreže najčešća pojava kvarova je u zonama Hambina Carina, Pogledine, Hrid i Hrasnica.



Slika 9. Broj popravljenih kvarova godišnje (Služba za održavanje vodovodne mreže i objekata)



Slika 10. u ulici Baruthana br. 29 pukla je glavna vodovodna cijev DN 300. (24.06. 2021.g.,)

Dosadašnji trend popravke kvarova ne zadovoljava potrebe održavanja vodovodne mreže u sarajevskom vodovodnom sistemu. Dinamika popravke kvarova nije zadovoljavajuća, jer pored popravljenih kvarova uvijek

imamo zaostatak od cca 300 do 500 nepopravljenih kvarova. Česta pojava kod dnevnih planova popravke je i pojava tkz. vanrednih kvarova do kojih dolazi usljed građevinskih radova različite vrste pri čemu dolazi do oštećenja cjevovoda. Takvi kvarovi su svakako prioritet. Pored vanrednih kvarova u 2021.g imamo i veći broj eksternih realizacija (rekonstrukcija vodovodne mreže, novi priključci itd). Sve to narušava plan popravke kada su planske aktivnosti u pitanju. Aktivnost održavanje vodovodne mreže svakako zahtjeva korektivne mjere kako bi se uspješnije odgovorilo potrebama za smanjenje gubitaka. Da li je to reorganizacija posla u cilju ostvarenja boljeg učinka od dosadašnjeg koji se kreće 7-10 kvarova dnevno (na 30 dana), nabavka mehanizacije i materijala, povećanje broja ljudi.... angažovanje drugih aktera u popravci zaostalih kvarova i sl., svakako treba preispitati. Dosadašnji način definisanja mjerljivog cilja u odnosu na mjesečni plan svakako ne daje pravo stanje, što također treba predefinisati na broj popravljenih kvarova u odnosu na broj prijavljenih kao i vrijeme za popravku jednog kvara. Sada je situacija da je broj dana za popravku veći od 20, osim u vanrednim slučajevima većeg isticanja i štete, gdje je broj dana 1, tj. nekoliko sati od zatvaranja vode, što je neprihvatljivo u kontekstu smanjenja gubitaka. Broj sati za opravku kvara ne bi smio biti veći od 72, te planove treba usmjeriti da se ostvari ovaj cilj.

4.2.2 Rekonstrukcija mreže

Rekonstrukcije cjevovoda se rade uglavnom iz sredstava Općina i vodnih naknada. Aktuelan je i EBRD kredit čija je namjena sanacija vodovodnog sistema. Završena je prva faza, odnosno prva tranša od 10 mil. eura, u sklopu koje je izvršena rekonstrukcija glavnih pumpnih stanica, rekonstrukcija vodovodne mreže i izgradnja šahtova sa mjernom i mjerno regulacionom opremom za uspostavu novih 20 DMA zona. Treba napomenuti da se prva faza odvijala od sredine 2019 godine pa sve do kraja 2021g. (svi radovi još nisu zaključeni, npr SCADA, DMA šahtovi) .⁷

Pored radova na opravkama kvarova kao i radovima po NRW projektu uposlenici ove Službe održavanja vodovodne mreže i objekata bili su angažovani i na polaganjima cjevovoda, vezanjima cjevovoda kako onim koje je polagala naša služba tako i na cjevovodima koje su polagale druge firme, prebacivanjima priključaka na novopoložene cjevovode te drugim poslovima na eksternoj realizaciji: rad po narudžbi, davanja novih priključaka. Aktivnosti na isključenjima dužnika sa sistema vodosbadijevanja pojačane su u drugom dijelu godine.



Slika 11. Radovi na uvezivanju dijela rekonstruisanog potisnog cjevovoda za pravac pumpanja Alipašin most – Centar (22. 09. 2021.)

⁷ KJKP „Vodovod i kanalizacija“ Sarajevo; **Vodni bilans sarajevskog vodovodnog sistema za period januar-decembar 2021**; Odjeljenje za vodni bilans i tehničku pripremu, NRW Tim; Sarajevo, januar 2022

U 2021. godini ukupno je izgrađeno ili rekonstruisano 19.545,65 m cjevovoda raznih profila. Dužina rekonstruisane mreže sredstvima kredita EBRD iznosi 9.662,80 m. U narednoj tabeli prikazano je izgrađeno/rekonstruisano cjevovoda po lokacijama:

Tabela 30. Cjevovodi izgrađeni ili rekonstruisani u 2021. godini

ULICA	INVESTITOR	IZVOĐAČ	DUŽINA (m)
21. MARTA	OPŠTINA ILIDŽA	DINALSA d.o.o Sarajevo	322,54
ALIFAKOVAC	OPŠTINA STARI GRAD	MIBRAL\ doo Sarajevo	173,06
BAČEVO-DŽEMALA BIJEDIĆA	OPŠTINA ILIDŽA	MEVLUDIN COMERC\ doo Sarajevo	75,60
BARSKA	COMPACT INVEST\ doo Sarajevo	HIKNET\ doo Sarajevo	39,74
BOSANSKIH GAZIJA	OPŠTINA ILIDŽA	MEVLUDIN COMERC\ doo Sarajevo	22,36
BRAČE MORIĆ	OPŠTINA STARI GRAD	MIBRAL\ doo Sarajevo	7,11
BRANILACA HOTONJA	ISHAD INVEST\ doo Sarajevo	HIKNET\ doo Sarajevo	129,95
BULEVAR MEŠE SELIMOVIĆA	KJKP\VIK\ doo Sarajevo (EBRD)	MIBRAL\ doo Sarajevo	3.310,64
BULEVAR MIMARA SINANA	KJKP\VIK\ doo Sarajevo (EBRD)	MIBRAL\ doo Sarajevo	953,14
ČEKALUŠA	OPŠTINA CENTAR	KJKP\VIK\ doo Sarajevo	113,36
DEJZINA BIKIĆA	OPŠTINA CENTAR	KJKP\VIK\ doo Sarajevo	221,49
DŽAVIDA HAVERIĆA	VANS DRIVE\ doo Sa. - ISMART INVEST\ doo Sa.	MIBRAL\ doo Sarajevo	191,00
DŽEMALA BIJEDIĆA	OPŠTINA NOVI GRAD	KJKP\VIK\ doo Sarajevo	1.022,88
DŽEMALA BIJEDIĆA poprečno	TIBRA PACIFIK\ doo Kiseljak	TIBRA PACIFIK\ doo Kiseljak	53,43
FRANJEVAČKA	OPŠTINA STARI GRAD	MIBRAL\ doo Sarajevo KJKP\VIK\ doo Sarajevo IGRAKOP\ doo Kiseljak	2,94
GORICA	OPŠTINA CENTAR	KJKP\VIK\ doo Sarajevo (EBRD)	2,76
HAJRUDINA ŠABANIJE	KJKP\VIK\ doo Sarajevo (EBRD)	KJKP\VIK\ doo Sarajevo (EBRD)	64,36
IBRAHIMA LJUBOVIĆA	OPŠTINA ILIDŽA	MEVLUDIN COMERC\ doo Sarajevo	62,89
IGMANSKA	OPŠTINA VOGOŠĆA	MIBRAL\ doo Sarajevo	361,87
IV VITEŠKE BRIGADE	p.l. Mašić Nihad	BUJICE\ doo Konjic	141,60
IZETA DELIĆA	OPŠTINA VOGOŠĆA	MIBRAL\ doo Sarajevo	806,32
JOŠANIČKA	OPŠTINA VOGOŠĆA	MIBRAL\ doo Sarajevo	12,01
JUKIĆEVA	KJKP\VIK\ doo Sarajevo (EBRD)	MIBRAL\ doo Sarajevo	1.097,03
KAMENICA	OPŠTINA STARI GRAD	HIDRAL\ doo Sarajevo	208,85
KARLA BATKA	(blank)	(blank) KJKP\VIK\ doo Sarajevo IGRAKOP\ doo Kiseljak	106,93
KLJUČKA	OPŠTINA CENTAR	KJKP\VIK\ doo Sarajevo	4,00
KODŽINA	p.l. Fatima Dacić	KJKP\VIK\ doo Sarajevo	23,17
KOLODVORSKA	VANS DRIVE\ doo Sa. - ISMART INVEST\ doo Sa.	MIBRAL\ doo Sarajevo	271,32
KRIVOGLAVCI I	OPŠTINA VOGOŠĆA	UNIGRADNJA\ doo Sarajevo	201,37
KRIVOGLAVCI II	OPŠTINA VOGOŠĆA	MIBRAL\ doo Sarajevo	428,06
KUPREŠKA	OPŠTINA NOVO SARAJEVO	MIBRAL\ doo Sarajevo	362,29
KUPREŠKA	OPŠTINA NOVO SARAJEVO	KJKP\VIK\ doo Sarajevo	222,50
LEPENIČKA	KJKP\VIK\ doo Sarajevo (EBRD)	MIBRAL\ doo Sarajevo	1.921,35
LOŽIONIČKA	VANS DRIVE\ doo Sa. - ISMART INVEST\ doo Sa.	MIBRAL\ doo Sarajevo	3,14
MAGUDA	OPŠTINA STARI GRAD	MIBRAL\ doo Sarajevo	123,25
MAGUDA ČIKMA	OPŠTINA STARI GRAD	MIBRAL\ doo Sarajevo	4,74
MEGARA	OPŠTINA STARI GRAD	MIBRAL\ doo Sarajevo	132,95
MIDHATA HUJDURA-HUJKE	GROS HG\ MEKSER PETROL\	MANJOL\ doo Sarajevo KJKP\VIK\ doo Sarajevo IGRAKOP\ doo Kiseljak	94,80
MOSTARSKA	OPŠTINA CENTAR	KJKP\VIK\ doo Sarajevo	2,00
MUHAMEDA EF. PANDŽE	KJKP\VIK\ doo Sarajevo	KJKP\VIK\ doo Sarajevo	72,08
MUSTAFA BEHMENA	KJKP\VIK\ doo Sarajevo (EBRD)	MIBRAL\ doo Sarajevo	766,68
PAJE MALTA	OPŠTINA STARI GRAD	HIDRAL\ doo Sarajevo	83,42
PUT FAMOSA	CANBOS\ doo Sarajevo	MIMAS\ doo Sarajevo	118,04
RADENKA ABAZOVIĆA	MANJOL\ doo Sarajevo	Uset Pramenković	120,39
RADIĆEVA	OPŠTINA CENTAR	KJKP\VIK\ doo Sarajevo	73,98
RANOVAČKA	OPŠTINA NOVI GRAD	BUJICE\ doo Konjic	254,47
SAFETA KRUPIĆA	OPŠTINA VOGOŠĆA	MIBRAL\ doo Sarajevo	33,59
STUPSKA	TIBRA PACIFIK\ doo Kiseljak	TIBRA PACIFIK\ doo Kiseljak	564,36
STARI KOVAČI	OPŠTINA ILIDŽA	Bujice doo Konjic	282,00
ŠEHIDSKA	OPŠTINA NOVI GRAD	BUJICE\ doo Konjic	860,87
TEPEBAŠINA	OPŠTINA CENTAR	KJKP\VIK\ doo Sarajevo IGRAKOP\ doo Kiseljak	328,53

ULICA	INVESTITOR	IZVOĐAČ	DUŽINA (m)
TRG SOLIDARNOSTI	KJKP \VIK\ doo Sarajevo (EBRD)	MIBRAL\ doo Sarajevo	944,00
UGLJEŠIĆI	\SINERGIJA\ doo Vogošća	MANJO\ doo Sarajevo	55,28
VELEŠIĆI	KJKP \VIK\ doo Sarajevo (EBRD)	MIBRAL\ doo Sarajevo	354,10
VELIKI ALIFAKOVAC	OPŠTINA STARI GRAD	MIBRAL\ doo Sarajevo	75,20
ZMAJA OD BOSNE	KJKP \VIK\ doo Sarajevo (EBRD)	MIBRAL\ doo Sarajevo	1.259,86
UKUPNO:			19.545,65

4.3 Služba za elektro održavanje

Ova služba ima prioritetni zadatak da održava u ispravnom stanju elektro opremu, uređaje i električne instalacije, koje postoje na tehnološkim objektima pogona Vodovod (pumpne stanice, filter postrojenja, rezervoari).

Tabela 31. Aktivnosti službe za elektro održavanja

R.br.	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020. god.	Ostvareno u 2021. god.	Plan za 2021 god.	Index	
						21/20.	21/pl
1.	Preventivni pregled elektroenergetske, mjernoregulacione i opreme za grijanja i ventilaciju na pumpnim stanicama	kom	533	523	540	98	97
2.	Preventivni pregled elektroenergetske, mjernoregulacione i opreme za grijanja i ventilaciju na bunarima	kom	400	447	414	112	108
3.	Preventivni pregled elektroenergetske, mjernoregulacione i opreme za grijanja i ventilaciju na rezervoarima	kom	294	312	406	106	77
4.	Preventivni pregled elektroenergetske, mjernoregulacione i opreme za grijanja i ventilaciju na filterskim postrojenjima	kom	81	84	62	104	135
5.	Demontaža i montaža bunarskih crpnih agregata	kom	14	12	24	86	50
6.	Demontaža i montaža centrifugalnih crpnih agregata	kom	34	25	35	74	71
7.	Popravka NN elektroenergetske opreme na tehnološkim objektima Vodovoda	kom	244	252	500	103	50
8.	Popravka kućnih instalacija (rasvjeta, prekidači, utičnice ...) u poslovnim prostorima Pogona Vodovod	kom	183	176	264	96	67
9.	Popravka mjernoregulacione i signalne opreme na tehnološkim objektima Vodovoda	kom	49	58	264	118	22
10.	Popravka opreme za grijanje i ventilaciju u poslovnim prostorima Pogona Vodovod	kom	47	26	130	55	20
11.	Intervencije na telemetrijskom sistemu u saradnji sa Tenderski dobavljačem za usluge	kom	6	9	20	150	45
12.	Intervencije na trafo stanicama u saradnji sa Tend. dobavljačem za usluge	kom	12	3	18	25	17
13.	Preventivni pregled trafo stanica u saradnji sa tenderskim dobavljačem usluga	kom	7	15	40	214	38
14.	Izrada novih kućnih instalacija	kom	12	11	10	92	110
15.	Montaža i povezivanje nove elektroenergetske opreme na tehnološkim objektima Vodovoda	kom	6	5	10	83	50
16.	Montaža i povezivanje nove mjernoregulacione i signalne opreme na tehnološkim objektima Vodovoda	kom	1	2	3	200	67
17.	Montaža i povezivanje nove opreme za grijanje, ventilaciju i rasvjetu u poslovnim prostorima pogona Vodovod	kom	2	2	25	100	8
18.	Održavanje radio stanica			1	15		7
19.	Razni nepredviđeni poslovi			125	120		104
	U K U P N O	kom	1925	2088	2900	108	72

Elektro služba je obavljala sve neophodne poslove iz domena održavanja elektro opreme.

Plan je ostvaren u ukupnom procentu od 72%. Do odstupanja od plana je došlo iz dva razloga:

1. dio aktivnosti se odnosi na interventno održavanje koje se ne mogu precizno predvidjeti.

2. jednim dijelom se odstupa u planskom održavanju zbog dodatnih aktivnosti na rekonstrukciji PS Bačevo, Centar i A. Most.

4.4 Služba za sanitarni nadzor i kontrolu kvaliteta vode

Kontrola zdravstvene ispravnosti vode za piće u sistemu javnog vodosnabdijevanja u nadležnosti ViK-a se vrši u skladu sa zahtjevima Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“ br. 40/10, 30/12 i 62/17).

Interna kontrola zdravstvene ispravnosti vode se vrši u Laboratoriji za kontrolu kvaliteta vode pri KJKP VIK pri čemu se svakodnevno vrše fizičke-hemijske, hemijske i mikrobiološke analize.

Eksternu kontrolu u toku 2021. godine prema ugovorima sklopljenim nakon provedenih postupaka javnih nabavki po zahtjevu ViK-a vrše akreditovane laboratorije:

- Zavod za javno zdravstvo KS fizičko-hemijski, hemijski i mikrobiološki parametri,
- Zavod za javno zdravstvo FBiH parametri radioaktivnosti
- Institut za vode Bijeljina hemijski parametri

Laboratorija za kontrolu kvaliteta vode pri KJKP „ViK“ d.o.o. Sarajevo je u 2021. izvršila fizičko-hemijske i hemijske analize 9323 uzoraka vode i mikrobiološke analize 8211 uzorka vode. Zavod za javno zdravstvo KS je vršilo također fizičko-hemijske, hemijske i mikrobiološke analize uzoraka vode, a Zavod za javno zdravstvo FBiH je vršio analize parametara radioaktivnosti uzoraka vode. Rezultati svih izvršenih analiza potvrđuju zdravstvenu ispravnost vode u sistemu javnog vodosnabdijevanja u nadležnosti ViK-a.

U slučaju utvrđivanja zdravstvene neispravnosti vode ili u slučaju postojanja opravdane sumnje u zdravstvenu ispravnost vode, stanovništvo ugroženog lokaliteta će zavisno od veličine lokaliteta biti upoznato sa problemom na jedan ili više sljedećih načina: putem direktnog kontakta, putem mjesne zajednice, općine, sredstava medija i web stranice ViK-a.

Tabela 32. Aktivnosti Službe za sanitarnu zaštitu i kontrolu voda

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2020 god.	Ostvareno 2021. god.	Plan 2021.god.	Index	
						21/20.	21/pl
1.	Uzimanje uzoraka vode iz primarne i sekundarne mreže	broj kont.	9.177	9364	9.200	102	102
2.	Kontrola hemijskog kvaliteta vode	broj kont.	9.068	9323	9.100	103	102
3.	Kontrola bakteriološkog kvaliteta vode	broj kont.	7.897	8211	8.400	104	98
4.	Kontrola rezidualnog klora u distributivnom sistemu	broj kont.	11.639	8790	11.500	76	76
5.	Reklamacije - primjedbe potrošača na kvalitet vode	broj kont.	40	64	48	160	133
6.	Provjera ispravnosti vode u cjevovodima, rezervoarima, cisternama i unutrašnjim instalacijama radi izdavanja atesta	broj kont.	312	224	220	72	102
7.	Sanitarno-higijenska kontrola priključaka i kućnih instalacija	broj kont.	22	13	36	59	36
8.	Sanitarno-higijenska kontrola kod otklanjanja kvarova na mreži	broj kont.	3.096	2770	3.000	89	92
9.	Sanitarno-higijenska kontrola vodnih objekata	broj kont.	312	423	200	136	212

„Kontrola rezidualnog hlora“ i „Sanitarno- higijenska kontrola priključaka i kućnih instalacija“ je ostvarena nešto manja u odnosu na plan 2021. godine. Uzrok manje realizacije jeste pandemija nastala uslijed COVID 19 (smanjenog broja uposlenika zbog izolcije kao i preraspodjele uposlenika).

Realizacija kod „Sanitarno-higijenske kontrole vodnih objekata“ je veća od plana zbog potrebe za češćim provođenjem mjera dezinfekcije objekata usljed pandemije izazvane virusom COVID-19.

Ostale aktivnosti službe:

- Na objektu Vrelo Kovačići je umjesto dosadašnjeg sistema hlorinacije na principu „kapavca“ nabavljen i pušten u rad novi sistem za hlorinaciju.
- U laboratoriji za kontrolu kvaliteta vode je nabavljen novi instrument – UV/VIS spektrofotometar. Za razliku od spektrofotometara koje laboratorija već posjeduje i koji rade samo u vidljivom dijelu spektra, novi instrument radi i u ultraljubičastom (UV) području spektra i zahvaljujući tome ima dodatne mogućnosti za izvođenje hemijskih analiza.
- Laboratorija je uspješno učestvovala u međunarodnom međulaboratorijskom poređenju i time potvrdila tačnost rezultata analiza za određene parametre kvaliteta vode.
- Nastavljene su aktivnosti na pripremi dokumentacije i usklađivanja rada laboratorije sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17025 za potrebe akreditacije laboratorije.

- Na filterskom postrojenju Vrelo Mošćanica je izvršena instalacija opreme za doziranje hemikalija u svrhu poboljšanja tehnološkog procesa i precizne kontrole doziranja koagulanta.
- U laboratoriji za kontrolu kvaliteta vode je nabavljen Headspace sampler i izvršena njegova nadogradnja na postojeći instrument Gasni hromatograf sa masenim spektrometrom. Pomoću headspace samplera je uvedena analiza lakoisparljivih supstanci u vodi koje mogu davati neugodan miris vode i osim toga biti toksične po ljude.

4.5 Služba vodomjera i dezinfekciju vode

U Odjeljenju opravke i izmjene vodomjera svakodnevno se obavljaju aktivnosti opravke kvarova, montaže/demontaže vodomjera, izmjene vodomjera, montaže vodomjerne garniture, otklanjanje začepjenja, te izmiještanja vodomjernih garnitura. Angažovane su neophodne monterke ekipe. Težište rada ovog odjeljenja je stavljeno na otklanjanje kvarova u vodomjernom mjestu i realizaciji eksternih naloga.

U Odjeljenju daljinskog očitavanja svakodnevno se obavljaju aktivnosti tehničkih prijema, kontrole i programiranja vodomjera sa data loggerima, te kontrole u skladu sa reklamacijama potrošača. Uporedo sa tim aktivnostima, prati se potrošnja vode po korisnicima gdje se uočavaju devijacije curenja na instalacijama poslije vodomjera, preventivno se djeluje ili se primjećuju moguće manipulativne radnje, te se korektivno djeluje.

Održavanje sistema za dezinfekciju vode podrazumjeva održavanje instaliranih postrojenja za dezinfekciju vode gasnim i tečnim hlorom i održavanje instaliranih sistema za doziranje hemikalija (dozir pumpi) na tehnološkim objektima Pogona vodovod.

Tabela 33. Ispitivanje i kalibraciju vodomjera

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020. god	Ostvareno u 2021. god	Plan 2021.god.	Index	
						21/20.	21/pl
1	Verifikacija vodomjera \varnothing 15 mm	kom	324	606	400	187	152
2	Verifikacija vodomjera \varnothing 20 mm	kom	5385	3206	6500	60	49
3	Verifikacija vodomjera \varnothing 25 mm	kom	72	397	360	551	110
4	Verifikacija vodomjera \varnothing 32 mm	kom	47	279	300	594	93
5	Verifikacija vodomjera \varnothing 40 mm	kom	116	280	240	241	117
6	Ukupno kalibracija vodomjera profila od \varnothing 15-\varnothing 40mm	kom	5.944	4.768	7.800	80	61
7	Prva verifikacija	kom			200		
8	Prvi pregled vodomjera	kom			200		
9	Održavanje laboratorijski opreme	kom	272	395	240	145	165
10	Međukalibracione provjere laboratorijske opreme	kom	240	274	240	114	114

Tabela 34. Daljinski prenos očitavanja

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020. god	Ostvareno u 2021. god	Plan 2021.god.	Index	
						21/20.	21/pl
1	Tehnički prijem vodomjera u objektima kolektivnog stanovanja-starogradnja	kom	186	454	200	244	227
2	Tehnički prijem vodomjera u objektima kolektivnog stanovanja-novogradnja	kom	1261	2351	1020	186	230
3	Održavanje postojeće opreme za daljinsko očitavanje	kom	2381	3231	2500	136	129
4	Kontrola i programiranje vodomjera sa data logger-om	kom.	1639	2180	2600	133	84
5	Prijem i obrada reklamacija-ispravnost elektronike	kom.	433	402	480	93	84

Tabela 35. Zamjena i opravka vodomjera

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020. god	Ostvareno u 2021. god	Plan 2021.god.	Index	
						21/20.	21/pl
1	Zamijenjeno vodomjera \varnothing 15mm	kom	363	519	400	143	130
2	Zamijenjeno vodomjera \varnothing 20mm	kom	5675	3294	6500	58	51

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020. god	Ostvareno u 2021. god	Plan 2021.god.	Index	
						21/20.	21/pl
3	Zamijenjeno vodomjera \varnothing 25mm	kom	75	508	360	677	141
4	Zamijenjeno vodomjera \varnothing 32mm	kom	46	415	300	902	138
5	Zamijenjeno vodomjera \varnothing 40mm	kom	52	345	240	663	144
6	Ukupno zamijena vodomjera od \varnothing15mm do \varnothing40mm		6.211	5.081	7.800	82	65
7	Zamijenjeno vodomjera \varnothing 50mm	kom	40	41	120	103	34
8	Zamijenjeno vodomjera \varnothing 65mm	kom	4	4	24	100	17
9	Zamijenjeno vodomjera \varnothing 80mm	kom	9	16	40	178	40
10	Zamijenjeno vodomjera \varnothing 100mm	kom	0	9	12		75
11	Zamijenjeno vodomjera \varnothing 150mm	kom	1	1	4	100	25
12	Ukupno zamijena vodomjera od \varnothing 50mm do \varnothing 150mm	kom	54	71	200	131	36
13	Ukupno zamijena vodomjera od \varnothing 15mm do \varnothing 150mm		6.265	5.152	8.000	82	64
14	Opravka vodomjera \varnothing 15mm	kom	371	535	360	144	149
15	Opravka vodomjera \varnothing 20 mm	kom	5371	3115	6450	58	48
16	Opravka vodomjera \varnothing 25mm	kom	51	406	336	796	121
17	Opravka vodomjera \varnothing 32mm	kom	28	269	288	961	93
18	Opravka vodomjera \varnothing 40mm	kom	28	256	230	914	111
19	Ukupno opravke vodomjera od 15mm-40mm	kom	5.849	4.581	7.664	78	60
20	Opravka vodomjera \varnothing 50 mm	kom	0	0	180		
21	Opravka vodomjera \varnothing 65 mm	kom	0	0	48		
22	Opravka vodomjera \varnothing 80mm	kom	0	0	84		
23	Opravka vodomjera \varnothing 100 mm	kom	0	0	20		
24	Opravka vodomjera \varnothing 150mm	kom	0	0	4		
25	Ukupno opravke vodomjera 50mm-150mm	kom	0	0	336		
26	Ukupno opravka vodomjera 15mm-150mm	kom	5.849	4.581	8.000	78	57
27	Montaža vodomjera	kom	87	88	120	101	73
28	Demontaža vodomjera	kom	97	58	120	60	48
29	Opravka kvara	kom	3321	2736	3600	82	76
30	Blindiranje na vodomjernom mjestu	kom	11	12	24	109	50
31	Montaža vodomjera i mjeme garniture	kom	404	284	420	70	68
32	Rekonstrukcija mjeme garniture	kom	16	2	18	13	11

Tabela 36. Održavanje sistema za dezinfekciju vode

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020. god	Ostvareno u 2021. god	Plan 2021.god.	Index	
						21/20.	21/pl
1	Zamjena boca gasnog hlora na tehnološkim objektima	kom	530	505	624	95	81
2	Kontrola hlornih stanica	kom	52	52	52	100	100
3	Transport natrijum hipoklorita po tehnološkim objektima	kom	190	227	240	119	95
4	Preventivno održavanje sistema za doziranje hemikalija	kom	119	131	156	110	84

Za period januar-decembar 2021. godine zamjenjeno je ukupno 5152 vodomjera (2020. godine zamjenjeno je ukupno 6265 vodomjera). U odnosu na plan 2021. godine ostvarenje je samo 64%.

U 2021. godini popravljeno je 4581 vodomjer od 50 do 150 mm promjera (2020. godini popravljeno je 5849 vodomjera od 50 do 150 mm promjera). U odnosu na plan ostvarenje je 57%.

Osnovni razlozi odstupanja od plana poslovanja za 2021. godinu uglavnom se odnose na nedostatak radne snage:

- radnici angažovani ugovorom na određeno vrijeme;
- uticaj pandemije korona virusa (6 uposlenika bilo zaraženo korona virusom);
- jedan uposlenik otišao u penziju;

– dva uposlenika teško obolila (promjena radnog mjesta).
 Pored toga, tokom čitave godine služba je imala problem sa kvarovima vozila i dugim vremenskim intervalima opravke, kao i neregistrovanim vozilima na vrijeme.
 Poseban problem predstavljao je nedostatak materijala za montažu vodomjera (problematika tenderskog postupka).

4.6 Služba za mašinsko održavanje

Kako zahvaćene količine vode u sistemu iznose 90% pumpnim sistemom veliku ulogu ima Služba za mašinsko održavanje. U sistemu vodosnabdijevanja postoje tri izvorišta (Bačevo, Sokolovići i Stup) sa 39 instaliranih bunarskih pumpnih agregata u bunarskim bušotinama, preko 200 instaliranih pumpnih agregata po pumpnim stanicama, hidrofleks postrojenjima, vodozahvatima i filterskim postrojenjima. Služba za mašinsko održavanje ima zahtijevan zadatak da obezbijedi ispravan - zamjenski pumpni agregat za sve tehnološke objekte u sistemu. To podrazumjeva rad na izradi tenderskih dokumentacija za nabavku rezervnih dijelova, rad na generalnim remontima sa premotavanjima namotaja statora el.motora, ispitivanjima, demontažama i montažama pumpnih agregata te puštanje u rad opreme.

Tabela 37. Aktivnosti Službe za mašinsko održavanje

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2020. god	Ostvareno 2021. god	Plan za 2021 god.	Index	
						21/20.	21/pl
1.	Preventivni pregledi instalirane hidromašinske i hidromehaničke opreme na bunarima, pumpnim stanicama, vodozahvatima i filterskim postrojenjima na Izvorištu Bačevo	kom	604	600	604	99	99
2.	Preventivni pregledi instalirane hidromašinske i hidromehaničke opreme na bunarima na Izvorištu Sokolovići	kom	122	120	100	98	120
3.	Preventivni pregledi instalirane hidromašinske i hidromehaničke opreme na bunarima i na pumpnoj stanici na Izvorištu Stup	kom	86	88	86	102	102
4.	Preventivni pregled instalirane hidromašinske i hidromehaničke opreme na pumpnim stanicama, hirofleks postrojenjima i filterskim postrojenjima	kom	1420	1420	1450	100	98
5.	Servis mašinske opreme (pumpni agregati, vodovodne armature, KMI oprema)	kom	420	402	400	96	101
6.	Remont bunarskih pumpnih agregata	kom	24	30	24	125	125
7.	Remont centrifugalnih pumpnih agregata	kom	28	31	28	111	111
8.	Demontaža i montaža bunarskih pumpnih agregata	kom	30	30	28	100	107
9.	Demontaža i montaža centrifugalnih pumpnih agregata	kom	50	40	40	80	100
10.	Izrada i popravka građevinske bravarije sa montažom	kom	248	288	260	116	111
11.	Popravka građevinske limarije sa montažom	kom	54	42	40	78	105
12.	Izrada i dorada fazonskih komada, reparacija vodovodnih armatura i regulacione opreme	kom	120	176	140	147	126
13.	Montaža armatura, fazonskih komada i mjerne opreme.	kom	64	82	60	128	137
14.	Opravka i izrada sredstava rada	kom	252	270	260	107	104
15.	Izrada dijelova na tokarskom stroju	kom	508	540	520	106	104
UKUPNO:		kom	4030	3619	4040	90	90

Kako ne bi došlo do ugroženosti nekog od pravca pumpanja i slabljenja pogonske sigurnosti instalirane hidromašinske opreme Služba za mašinsko održavanje nastoji povećati broj preventivnih pregleda i servisa.

Obzirom da je došlo do realizacije projekta EBRD, odnosno do rekonstrukcije pumpnih stanica Bačevo, Alipašin most, Centar" (I-tranša), isti je uticao na smanjenje broja inteventnog održavanja na ovim tehnološkim objektima, zbog ugrađene nove opreme koja je pouzdanija i sa većim stepenom efikasnosti.



Slika 11. Puštanje u rad novih pumpnih agregata (30. 11. 2021.)

Problem s kojim se suočava Služba za mašinsko održavanje je nedovoljan broj uposlenika sa adekvatnom stručnom spremom, znanjima i vještinama potrebnim za održavanju različite opreme instalirane na tehnoškim objektima u sistemu vodoopskrbe.

5 AKTIVNOSTI POGONA „KANALIZACIJA“

5.1 Služba održavanja kanalizacione mreže i objekata

Služba za održavanje kanalizacione mreže i objekata obavlja sve zadatke i aktivnosti na kanalizacionoj mreži kako bi obezbijedila i omogućila normalno funkcionisanje iste odnosno prihvata i evakuaciju otpadnih voda (fekalne i oborinske) iz naselja i njen transport mrežom kolektora do postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

Služba za održavanje kanalizacione mreže i objekata sastoji se iz tri organizacione jedinice (odjeljenja):

- Tehnička priprema
- Odjeljenje za čišćenje kanalizacione mreže i objekata i hitne intervencije
- Odjeljenje za opravke, rekonstrukciju i izgradnju kanal. mreže

Odjeljenje za održavanje kanalizacione mreže, objekata i hitne intervencije obavlja aktivnosti na čišćenju kanalizacione mreže, pročepljavanju kanalizacionih kanala i priključaka, čišćenju slivnika i pročepljenju priključaka slivnika, crpanju otpadne vode iz septičkih jama, podruma i drugih objekata i ručno čišćenje kanala i ulivnih građevina.

Kroz treću smjenu koja je uvedena u periodu od juna do novembra 2021. godine, povećan je učinak na terenu te kao ukupan rezultat je izvršeno čišćenje kanala na 315 ulica Grada Sarajeva, a sve u skladu sa utvrđenim Planom koji je izrađen prema potrebama i prioritetima.

Također, važno je istaći aktivno učešće tokom poplava u mjesecu novembru, gdje se 10 dana u kontinuitetu na terenu bilo na usluzi KUCZ 24 sata. Kroz navedene aktivnosti obavljeno je oko 142 intervencije.

Tabela 38. Snimanje kanalizacione mreže kamerom

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021.	Index	
						21/20.	21/pl
1.	Snimanje kanalizacione mreže kamerom	m	5.763	1.800	6.000	31	30

Plan snimanja kamerom nije ispunjen zbog kvara na kameri. Razlog je što je u funkciji samo ručna kamera za snimanje priključaka i otkrivanju kvarova na kanalizacionoj mreži. Pokrenute su aktivnosti na opravi dvije kamere za snimanje novopoložene kanalizacione mreže.

Tabela 39. Čišćenje kanalizacione mreže i hitne intervencije

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021.	Index	
						21/20.	21/pl
1	Čišćenje kanala specijalnim vozilom	m	48290	50410	45000	104	112
2	Mašinsko pročepljenje kanala preko Ø 200 mm	kom	463	563	500	122	113
3	Mašinsko pročepljenje kanala do Ø200 mm	kom	1171	1174	1400	100	84
4	Pročepljenje kanala priručnim sredstvom	kom	10	19	10	190	190
5	Ručno čišćenje šahtova (kante)	kom	1265	1330	1400	105	95
6	Ispitivanje kanala specijalnim vozilom	sat	331	368	350	111	105
7	Sapiranje prokopa posle intervencije na mreži	kom	376	436	400	116	109

Planirano mašinsko pročepljenje kanala profila preko 200 mm nije ostvareno zbog umanjenog broja zahtijeva za pročepljenje iz razloga povećanog čišćenja kanala specijalnim vozilom.

Tabela 40. Održavanje kanalskih objekata

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021.	Index	
						21/20.	21/pl
1.	Mašinsko čišćenje slivnika	kom	6624	6963	7000	105	99
2.	Čišćenje i pročepljenje slivnika	kom	1345	1728	1700	128	102
3.	Čišćenje koritastih slivnika	m	847	357	300	42	119
4.	Ručno čišćenje bazena	m3	48,5	86	80	177	108
5.	Crpanje septičkih jama	kom	196	229	300	117	76
6.	Ručno čišćenje slivnika	kom	503	684	250	136	274
7.	Čišćenje preliva	h	71	51	100	72	51
8	Crpanje podruma/separatora/septičkih jama - Externo (471) i Interno (561)	tura	776	1032	400	133	258

Prema sporazumu iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje broj 05-11-3733/21 za 2021. godinu koji je potpisan na 700.000 KM.

Tabela 41. Oправка i rekonstrukcija kanalske mreže

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021.	Index	
						21/20.	21/pl
1	Opravke i intervencije na kanalskoj mreži	m'	285,25	305,2	300	107	102
2	Opravke i intervencije na kanalskim objektima	kom	86	83	90	97	92

Tabela 42. Aktivnosti na pružanju eksternih usluga

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021.	Index	
						21/20.	21/pl
1	Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih kanalizacionih kanala	m	372	1521	500,00	409	304
2	Izrada kanalizacionih priključaka	m	397	388	385,00	98	101

Rekonstrukcija kanalizacione mreže u dužini od 1.521 metara vršena je na sljedećim lokacijama/ulicama: Dejzina Bikića, Gornja Breka, Jukićeva ulica, Čekaluša.

Opravke na kanalizacionoj mreži (89 istih) i priključaka na kanalizacionu mrežu (388 istih) u 2021 godini, na području Kantona vršene su najviše u Općinama: Novi Grad, Centar, Novo Sarajevo i Vogošća, a sve u skladu sa zahtjevima dobivenim od fizičkih/pravnih lica ili nadležnih službi Općina kroz realizaciju planiranih projekata. Ukupan ostvareni prihod od eksternih radova u 2021. godini iznosio je 1,2 miliona KM.



Slika 12. U ulici Jukićeva radovi na rekonstrukciji kanalizacione mreže (13.09.2021.)

5.2 Služba za održavanje mehanizacije i vozila

Služba za održavanje mehanizacije i vozila, obavlja redovne i vanredne poslove na održavanju voznog parka u ispravnom stanju. Vozni park se sastoji od 146 voznih jedinica (u 2020. godini je bilo 155 voznih jedinica) i to:

- 41 komada putničkih vozila (2020. godine – 42),
- 66 komada teretnih vozila (u 2020. – 62),
- 35 radnih vozila (u 2020. – 19),
- 4 priključna teretna vozila (2020. – 4) i
- 4 priključnih radnih vozila (u 2020. – 8).“

Tabela 43. Radionica za remont specijalnih vozila

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2022	Indeks	
						21/20	21/pl
1.	Automehaničarske usluge	kom	1158	960	1000	83	96
2.	Autoelektričarske usluge	kom	348	320	360	92	89
3.	Bravarske usluge	kom	8	56	60	700	93
4.	Limarske usluge	kom	26	42	48	162	88
5.	Intervencije na vozilima i građ. mašinama po gradilištima	kom	289	260	264	90	98
6.	Pranje, podmazivanje	kom	1523	1400	1404	92	100
7.	Preventivni-mjesečni pregledi vozila i građ. mašina	kom	97	80	120	82	67
8.	Vulkanizerske usluge	Kom	5	20	40	400	50

Tabela 44. Tehnička priprema

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2022	Indeks	
						21/20	21/pl
1.	Dnevni tehnički pregledi (vozila i građevinske mehanizacije)	kom	15.905	14.500	18.000	91	81
2.	Izdavanje i ovjera putnih naloga (sa kontrolom i prijemom završenih putanih naloga)	kom	15.905	14.500	18.000	91	81
3.	Tromjesečni i šestomjesečni tehnički pregledi (priprema i slanje vozila i građevinske mehanizacije)	kom	85	125	120	147	104

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2022	Indeks	
						21/20	21/pl
4.	Godišnja registracija vozila	kom	114	85	160	75	53
5.	Kontrola tahograf traka (jednodnevne tahograf trake)	kom	15.905	14.500	18.000	91	81
6.	Obračun putnih naloga (pređeni kilometri, sati rada, utrošeno gorivo, utrošeno mazivo)	kom	15.905	14.500	18.000	91	81
7.	Trebovanje materijala i otvaranje radnih naloga	kom	1.084	1.000	1.100	92	91
8.	Kontrola potrošnje goriva i maziva (očitanje mjernih uređaja, prosječna potrošnja, izrada izvještaja)	kom	15.905	14.500	18.000	91	81

U 2021. godini, aktivnosti Službe bile su usmjerene na slijedeće:

- Provođenje preventivnog i korektivnog održavanja vozila, kako bi se osigurala tehnička ispravnost, pouzdanost i sigurnost vozila,
- Produživanje funkcionalnosti tj. upotrebnog vijeka vozila,
- Vršenje nadzora i kontrole eksploatacije vozila putem GPS-a,
- Upravljanje zalihama rezervnih dijelova i materijala koji se koriste u radu Službe te
- Kontinuirano podizanje kvaliteta rada Službe tj. održavanje vozila u tehnički ispravnom stanju i kroz poboljšanje uslova rada i stručno osposobljavanje i usavršavanje radnika.

5.3 Postrojenje za prečišćavanje otpadne vode (PPOV) – Butila

U 2021. godini je na Postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda Butila prečišćeno je ukupno 30.354.427,00 m³ sirove kanalizacione vode. Proizvedeno je blizu 200.000,00 m³ vlastitog biogasa koji se koristio za tehnološki proces i grijanje objekata na postrojenju. U pojedinim fazama tretmana iz otpadnih voda je izdvojeno 122,5 kontejnera ili 612,5 m³ selektovanog otpada (pijesak, šljunak, tekstil) koji se u skladu sa Rješenjem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša KS transportuje na RCUO Smiljevići.

U skladu sa važećom Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. novine FBiH br 26/20) u toku 2021. urađen je godišnji monitoring otpadnih voda na PPOV Butila i svi ispitivani parametri su u graničnim vrijednostima propisanim datom Uredbom što se odnosi i na prečišćenu vodu (efluent) koja se ispušta u rijeku Bosnu kao krajnji produkt procesa prečišćavanja. Stepenn redukije organske materije izražen kroz srednju vrijednost za pojedine mjerne parametre je slijedeći: suspendovana materija 97,25 %, hemijska potrošnja kisika 95,33 %, biološka potrošnja kisika 95,84 % i amonijačni azot 69,77 %.

Tabela 45. Aktivnosti na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda BUTILA-1

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021.	Index	
						21/20	21/pl
1.	Upravljanje i nadzor na PPOV Butila	sati	15.000	14.993	15.312	100	98
2.	Preventivni pregled elektro opreme na svim objektima PPOV Butila	sati	4.450	4.120	4.500	93	92
3.	Preventivno održavanje elektro opreme	sati	2.490	2.200	2.400	88	92
4.	Interventno održavanje elektro opreme	sati	2.150	1.980	2.200	92	90
5.	Održavanje elektro instalacija na svim objektima PPOV Butila	sati	740	700	750	95	93
6.	Održavanje industrijske elektronike	sati	850	860	900	101	96
7.	Održavanje VN postrojenja i transformatora (u saradnji sa tenderskim dobavljačem)	sati	100	100	100	100	100
8.	Održavanje mjerno regulacione opreme (u saradnji sa tenderskim dobavljačem)	kom.	95	110	110	116	100
9.	Održavanje vanjske rasvjete	kom.	32	25	32	78	78
10.	Održavanje kogeneracijskog postrojenja	sati	155	0	365	0	0
11.	Održavanje kotlovnice – tri kotla Tip: kotao UT-L4, toplinske snage 1000 KW, redovan pregled, opravka	sati	1.980	2.000	2.000	101	100
12.	Održavanje NETZSCH opreme, redovan pregled, provjera nivoa ulja, istrošenosti dijelova, zamjena itd:	sati	3.870	3.900	4.000	101	98
13.	Održavanje ventilacije-klima komora – kalolifera, redovan	sati	3.000	2.000	3.200	67	63

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021.	Index	
						21/20	21/pl
	pregled, kontrola istrošenosti remenova, ispravnosti elektronike, kontrola temperature i zamjena istrošenosti dijelova:						
14.	Održavanje elektro zatvarača.	sati	1.150	1.090	1.200	95	91
15.	Održavanje kranskih dizalica, redovan pregled, podmazivanje i zamjena istrošenih i oštećenih dijelova:	sati	1.150	920	1.200	80	77
16.	Održavanje Willo miksera i pumpi, kontrola rada, kontrola ulja u mikserima, zamjena oštećenih dijelova:	sati	3.675	3.400	3.700	93	92
17.	Održavanje Robuschi kompresora, redovna kontrola, provjera nivoa ulja, provjera stanja remenova i drugih sklopova u kompresorskoj stanici kao i njihova zamjena:	sati	1.950	1.900	1.900	97	100
18.	Održavanje mostova, redovan pregled, podmazivanje svih sklopova, kontrola nivoa ulja u reduktorima:	sati	3.150	3.100	3.150	98	98
19.	Održavanje grubih i finih rešetki, redovan pregled, zamjena istrošenih i oštećenih dijelova, podmazivanje svih sklopova, kontrola nivoa ulja itd:	sati	2.400	2.450	2.500	102	98
20.	Interventno održavanje	sati	3.245	3.150	3.500	97	90
21.	Održavanje četiri mapro kompresora:	sati	1.070	980	1.050	92	93
22.	Vanjsko uređenje i održavanje kompleksa	sati	2.476	2.840	3.880	115	73
23.	Administrativni poslovi	sati	1.736	1.816	1.808	105	100
24.	Poslovi transporta	sati	3.096	3.472	3.644	112	95
	Ukupno	sati	60.010	58.106	63.401	97	92

Tabela 46. Aktivnosti na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda BUTILA-2

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021.	Index	
						21/20	21/pl
1.	Prečišćavanje otpadne vode	m ³	43.203.354	31.918.134	46.000.000	74	69
2.	Proizvodnja bioplina	m ³	959.454	195.156	1.000.000	20	20
3.	Proizvodnja el. energije – CHP postrojenje	kWh	430.360	0	900.000	0	0
4.	Demontaža i montaža remen kaiševa na pužnim pumpama	kom.	20	18	20	90	90
5.	Intervencije na WILLO mikserima	kom.	161	151	160	94	94
6.	Intervencije na Mapro kompresorima	kom.	70	55	70	79	79
7.	Intervencije na Robuschi kompresorima	kom.	14	14	15	100	93
8.	Intervencije na ventilaciji i klima komorama	kom.	100	63	100	63	63
9.	Laboratorijske analize otpadne vode	kom.	8.800	6.593	10.000	75	66

Stavka 1. Prečišćavanje otpadne vode

Od kraja augusta 2020. i tokom 2021. godine radi samo jedna pužna pumpa (od četiri predviđene). Broj priključaka separatne kanalizacije koji odvajaju oborinsku od sirove kanalizacione vode je također u stalnom porastu. Zbog svih gore navedenih faktora ulazna brana A209 u 2021. godini je bila otvorena 5 % čime je limitiran dotok otpadne vode na dnevnih cca 105.000 m³ umjesto očekivanih cca 130.000 m³.

Stavka 2. Proizvodnja bioplina

Razlog manje produkcije biogasa je kvar motora CHP jedinice tako da se višak biogasa spaljuje bakljom te linija gasa radi u smanjenom režimu. Bitno je napomenuti da je u funkciji svega jedan pojasni zgušnjivač od pet predviđenih kao i jedan centrifugalni dekanter od tri predviđena. Popunjenost privremenih deponija također limitira količinu novoga mulja koji se može prebaciti iz skladišta na deponije. Realizacija ugovora za otklanje kvarova je u toku.

Stavka 3. Proizvodnja el.energije - CHP postrojenje

Dana 06.06.2020. godine došlo je do kvara na motoru usljed nekvalitetnog biogasa koje koristi kao pogonsko gorivo, te se zbog toga pojavilo značajno odstupanje od planiranih vrijednosti proizvodnje el. energije za 2020. i 2021. godinu. Kroz 2021 godinu opravka/nabavka CHP postrojenja se nije realizovala prvenstveno zbog problema realizovanja usluge opravke istog ili nabavke novog, uzrokovane izrazito visokim cijenama na tržištu kao i općenito mogućnostima realizacije zbog ne/dostupnosti rezervnih dijelova u datom trenutku, sve to uzrokovano uticajem Pandemijom Corona virusa Covid-19 i važećim mjerama nametnutim zbog iste.

Stavka 9. Laboratorijske analize otpadne vode

Razlozi za smanjen broj planiranih laboratorijskih analiza su slijedeći: kvarovi opreme na liniji mulja, požar koji se desio u trafostanici br. 2 u mjesecu augustu, kao i velika poplava u mjesecu novembru 2021. Sve navedeno je dovelo do djelimičnih prekida u radu postrojenja tako da je bilo onemogućeno uzimanje uzoraka za laboratorijske analize.

Gorući problem je nedostatak kvalificirane radne snage za održavanje cjelokupnog sistema koji funkcioniše 24 sata na dan. Ukoliko se ne obezbjedi adekvatan broj zaposlenika za upravljanje i održavanje PPOV Butila dovodi se u pitanje funkcionalnost najvećeg postrojenja u BiH. Vodovod i Kanalizacija d.o.o. Sarajevo nije dugoročno riješila pitanje finasiranja rada PPOV Butila. Vlada Kantona Sarajevo je Budžetom za 2021. godinu izdvojila 1.000.000,00 KM za rad PPOV Butila, dok se ostala sredstva za rad i održavanje finasiraju iz budžeta Vodovoda i Kanalizacije d.o.o. Sarajevo. Usluga prečišćavanja otpadnih voda u Kantonu Sarajevo na PPOV Butila se još uvijek ne naplaćuje.

U okviru iznalaženja mogućnosti dodatnog tretmana dehidriranog mulja koji nastaje kao nus produkt u procesu prečišćavanja otpadnih voda, urađene su određene studije i rješenje ovog pitanja je još uvijek aktuelno.

6 AKTIVNOSTI SEKTORA ZA TEHNIČKE POSLOVE I RAZVOJ
6.1 Služba za projektovanje i nadzor

U okviru Sektora za tehničke poslove i razvoj je Služba za projektovanje i nadzor koja obavlja poslove projektovanja, prije svega, hidrotehničkih objekata i nadzora na izvođenju investicionih objekata.

U okviru projektovanja, Služba pruža projektne usluge u oblasti komunalne hidrotehnike, a na nivou idejnih rješenja (programi radova), idejnih i glavnih projekata. Pored izrade projektnih rješenja, u okviru službe vrše se i revizije projekata, a po potrebi i obrada tender dokumentacije u sklopu investicionih radova. Poslovi nadzora su uglavnom na izvođenju cjevovoda, a prema potrebi i na drugim objektima, koji se izvode za potrebe sarajevskog vodovodnog sistema.

Tabela 47. Projektovanje i nadzor

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021.	Index	
						21/20.	21/pl
1.	PROJEKTOVANJE VODOVODA						
1.1.	Izrada glavnih projekata vodovoda prema inicijativi - zahtjevu Tehničke službe "ViK"-a ili stručnih kantonalnih ili općinskih službi	m ¹	7.053	9.735	10.000	138	97
2.	PROJEKTOVANJE KANALIZACIJE						
2.1.	Izrada glavnih projekata kanalizacije prema inicijativi - zahtjevu Tehničke službe "ViK"-a ili stručnih kantonalnih ili općinskih službi	m ¹	8.635	2.458	4.000	28	61
3.	POSLOVI NADZORA						
3.1.	Nadzor nad izvođenjem vodovodne mreže, a prema inicijativi (zahtjevu) Tehničke službe "ViK"-a, stručnih kantonalnih i općinskih službi, kao i drugih eksternih zahtjeva.	m ¹	10.868	11.728	10.000	108	117
3.2.	Nadzor na izgradnji kanalizacione mreže prema inicijativi (zahtjevu) Tehničke službe „ViK“-a, kantonalnih i općinskih službi, kao i drugih eksternih zahtjeva.	m ¹	15.965	7.170	10.000	45	72
3.3.	Nadzor nad izvođenjem karakterističnih objekata vodovodnog sistema rezervoara, pumpnih stanica i slično, na zahtjev različitih subjekata.	kom	4	3	1	75	300
4.	OSTALI RADOVI						
4.1.	Izrada tender dokumentacije za projekte izvođenja.	komplet TD	3	1	4	33	25
4.2.	Učešće u radu komisije za reviziju investiciono-tehničke dokumentacije koje su urađene u drugim projektnim kućama.	projekat	4	6	4	150	150
4.3.	Potrebne aktivnosti za dobijanje potrebnih saglasnosti i odobrenja za realizaciju vlastitih i zajedničkih projekata	komplet postupak	35	40	20	114	200

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021.	Index	
						21/20.	21/pl
	izgradnje i rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže						
4.4	Izrada projektnih zadataka prema eksternim zahtjevima	kom	10	7	4	70	175
4.5	Pružanje konsultantskih usluga prema eksternim zahtjevima	kom	2		-	0	

6.2 Tehnička služba Pogona „Vodovod“

Tehničku službu Vodovoda čine odjeljenja:

- Vodovodna mreža i priključci
- Plan i katastar
- Nadzor

Poslovi koji se obavljaju su vezani za vodovodnu mrežu, kvalitet vodosnabdjevanja, polaganje cjevovoda, rekonstrukciju cjevovoda, izradu priključaka, geodetsko snimanje cjevovoda i priključaka, stalni nadzor na vodovodnoj mreži u svrhu kontrole snabdjevenosti vodom potrošača.

Tabela 48. Vodovodna mreža i priključci

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021	Index	
						21/20.	21/pl
1.	Izdavanje Načelne saglasnosti za vodovodnu mrežu	kom	1077	948	1150	88	82
1.1.	Terenski uvidaj radi davanja saglasnosti	kom	34	48	60	141	80
	Primanje, protokolisanje pošte i djelimična obrada:						
	-za Tehničku službu Vodovoda	kom	4.284	3.989	4450	93	90
	-Za Tehničku službu Kanalizacije	kom	2.047	1.806	2150	88	84
	Ukupno	kom	6.331	5.795	6600	92	88
	Izlazak na teren za obradu (DU;PI)						
	1.Novih priključaka	kom	260	254	260	98	98
	2.Rekonstrukcija priključaka	kom	13	30	15	231	200
	3.Sporednih mjerila	kom	196	203	380	104	53
	4.Razdvajanja	kom	68	83	140	122	59
	5.Ostalo	kom	99	194	105	196	185
	Ukupno	kom	636	764	900	120	85
	Izrada predmjera i predračuna za:						
	1.Nove priključke	kom	167	155	150	93	103
	2.Rekonstrukcije priključaka	kom	9	23	10	256	230
	3.Ostalo-razdvajanja	kom	386	384	365	99	105
	Ukupno	kom	562	562	525	100	107
	Otvaranje Radnih naloga za izradu:						
	1.Novih priključaka	kom	129	226	145	175	156
	2.Rekonstrukciju priključaka	kom	9	23	10	256	230
	3.Ostalo+razdvajanja	kom	511	406	365	79	111
	Ukupno	kom	649	655	520	101	126
	Registracija						
	1.Novih priključaka	kom	217	275	200	127	138
	2.Rekonstrukcija priključaka	kom	0	2	10		20
	3.Sporednih mjerila	kom	1.044	2.455	1280	235	192
	4.Razdvajanja	kom	71	72	120	101	60
	5.Ostalo	kom	162	263	90	162	292
	Ukupno	kom	1.494	3.067	1700	205	180
	Pregled i ovjera projektne dokumentacije i izdavanje saglasnosti na iste						
	-za objekte do 100 m ²	kom	69	29	52	42	56
	-za objekte od 100m ² do 1000 m ²	kom	123	207	198	168	105
	-za objekte preko 1000 m ²	kom	70	84	50	120	168
	Ukupno	kom	262	320	300	122	107
4.1.	Pregled i ovjera projektne dokumentacije uslovljenog cjevovoda i izdavanje saglasnosti na iste	kom	30	56	68	187	82

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021	Index	
						21/20.	21/pl
5.	Pregled i ovjera Regulatornih planova i izdavanje saglasnosti na iste	kom	12	5	20	42	25
6.	Izrada tehničkih rješenja za rekonstrukciju i polaganje nove vodovodne mreže	km	6	15	3,5	250	423
7.	Saradnja sa institucijama u Kantonu, projektantima i izvođačima radova na vodovodnoj mreži.	kom	386	367	350	95	105

Tabela 49. Plan i katastar

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021	Index	
						21/20.	21/pl
1.	Snim.vodovodne mreže za kartone- interni katastar	km	8,26	22,21	15	269	148
2.	Usaglašavanje stvarnog stanja položaja cjevovoda u odnosu na stanje na kartonu	kom	947	947	1040	100	91
3.	Snimanje urađenih veza novopoloženog cjevovoda	kom	116	77	60	66	128
4.	Snimanje cjevovoda za stalni katastar za ZIK sa mreže državnog premjera	km	4,4	3,9	11,70	89	33
5.	Izrada elaborata - za cjevovode	km	5,74	3,19	11,70	56	27
	- za priključke > 1"	kom	43	13	82	30	16
6.	Rad za Projektni biro - ukupno						
	- rekognosciranje	km	0,65	5,4	2,82	831	191
	-snimanje za uzdužni profil	km	0,65	5,4	2,82	831	191
7.	Precrtavanje dotrajalih kartona na nove kartone svih razmjera	kom	17	11	20	65	55
8.	Snimanje , obrada i postavljanje tablica	kom	866	900	900	104	100
9	Ažuriranje listova detalja u ZIK-u ažuriranje geodetskih podloga	kom	190	190	190	100	100
10	Ažuriranje listova detalja u ZIK-u preuzimanje nove vodovodne mreže	kom	190	190	190	100	100
11	Saradnja sa ostalim službama (kopiranje većih formata i dr.)	kom	129	129	135	100	96
12.	Rad na iskolčenju trase cjevovoda za potrebe Izvođača	km	5,4	5,8	3,70	107	157
13.	Obilježavanje trase cjevovoda za potrebe Izvođača	km	5,8	6,4	8,6	110	74
14.	Rad sa Pravnom službom radi rješavanja imovinsko - pravnih odnosa	kom	13	7	9	54	78
15	Snimanje položaja signalnih kablova	m			160		
16	Snimanje šahtova na bespravnim cjevovodima	kom			3		
17	Unošenje u GIS novopoloženih cjevovoda, usaglašavanje cjevovoda sa stvarnim stanjem/ispavka ranije unešenog i GIS/	km	25	40	28,3	160	141
18	Ucrtavanje u GIS položaj visoko naponskog elektro kabla i signalnog kabla za potrebe Elektro službe	km	-	15	-		

Tabela 50. Nadzor

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021	Index	
						21/20.	21/pl
1	Redovan obilazak terena u svrhu kontrole snabdjevenosti terena vodom	kom	4.955	4.965	5.900	100	84
2	Uočeni kvarovi na terenu	kom	1.051	1.348	1.080	128	125
3	Nadzor na opravci grešaka	kom	3.839	3.588	3.800	93	94
4	Praćenje rada drugih Izvođača pri izgradnji komunalne infrastrukture	kom	37	47	28	127	168
5	Kontrola po dojavi ili zahtjevu stranke	kom	68	108	210	159	51
6	Saradnja sa inspekcijским organima	kom	45	91	360	202	25

6.3 Tehnička služba Pogona „Kanalizacija“

Poslovi koji se obavljaju u Službi odnose se na problematiku odvodnje otpadnih voda sa područja Kantona Sarajevo, a obuhvataju:

- kontrolu funkcionisanja kanalskog sistema,
- vršenje nadzora nad održavanjem (čišćenjem i opravkom) i investicionom izgradnjom kanalizacione mreže i objekata,
- izrada planske dokumentacije
- kontrola projektne dokumentacije za izgradnju nove kanalizacione mreže,
- obavljanje poslova geodetskog snimanja mreže za potrebe ažuriranja katastra podzemnih instalacija.

Tabela 51. Saglasnosti i priključci

R.b	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021. god.	Index	
						21/20.	21/pl
1.	Izdavanje načelne saglasnosti na kanalizacionu mrežu	kom	1063	981	900	92	109
2.	Terenski uvidaj radi izdavanja saglasnosti	kom	20	27	30	135	90
3.	Terenski uvidaj :			305	211		145
	- uzimanje podataka za izradu predmjera	kom	156	173	148	111	117
	- davanje uputstva i kontrola istog		74	132	63	178	210
4.	Izrada predmjera za:			153	100	#DIV/0!	153
	- priključak	kom	85	164	89	193	184
	- ulična mreža		20	9	11	45	82
5.	Predaja predmeta na izvođenje	kom	124	137	89	110	154
6.	Izrada sporazuma - ulična mreža	kom	20	9	9	45	100
7.	Izrada ugovora za izvođenje priključka	kom	160	166	89	104	187
8.	Prihvatanje odobrenja za izvođenje priključka i razni dopisi	kom	384	166	200	43	83
9.	Pregled i ovjera projektne dokumentacije i izdavanje saglasnosti na istu						
	- za objekte do 100m ²						
	- za objekte od 100-500m ²	kom	464	492	400	106	123
	- za objekte preko 500-2000m ²						
	- za objekte preko 2000m ²						
10.	Pregled i ovjera projektne dokumentacije, uslovljene kanalizacione mreže i izdavanje saglasnosti na istu	kom	38	17	30	45	57
11.	Pregled i ovjera Regulacionih planova i izdavanje saglasnosti na iste	kom	17	7	5	41	140
12.	Saradnja sa institucijama u Kantonu, projektantima i izvođačima radova na kanalizacionoj mreži	kom	524	799	285	152	280

Tabela 52. Plan i katastar

R.b	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021. god.	Index	
						21/20.	21/pl
1.	Snimanje kanalizacione mreže za stalni katastar za ZIK sa mreže državnog premjera	km	4,66	4,6	5	99	92
2.	Izrada elaborata: ulične kanale i priključke	km	3,76	6,85	4	182	171
3.	Rad za projektni biro						
	1. rekognosciranje	km	6,53	2,9	2,6	44	112
	2. iskolčavanje	km	5,17	3,4	2,7	66	126
	3. snimanje za uzdužni profil	km	5	3,05	2,5	61	122
3.	Preuzimanje nove kanalizacione mreže i ažuriranje na GIS	km	24,638	40,45	30	164	135
4.	Iskolčavanje trase kanalizacione mreže za potrebe izvođača (externo/interno)	km	4,23	8,4	10	199	84

Tabela 53. Nadzor

R.b	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Ostvareno u 2020	Ostvareno u 2021	Plan 2021. god.	Index	
						21/20.	21/pl
1.	Prijem informacija	kom	1362	1168	1400	86	83
2.	Terenski uvidaj po prijavi	kom	877	870	756	99	115
3.	Otvoreni radni nalozi	kom	795	850	791	107	107
4.	Opravka kvarova						
	-izrada predmjera i predračuna	kom	67	38	50	57	76
	-predato predmeta u rad	kom	41	35	40	85	88
5.	Nadzor na otklanjanju kvarova, ispitivanju kanala i dr.- interno	kom	201	293	200	146	147
6.	Saradnja sa inspekcijским organima i izrada dopisa	kom	273	85	150	31	57

7 ODNOSI SA POTROŠAČIMA

Upravljanje odnosima sa korisnicima usluga je proces koji omogućava interakciju preduzeća sa sadašnjim i potencijalnim budućim korisnicima usluga koji za cilj ima analizirati podatke o njima, kako bi se unaprijedili poslovni odnosi sa korisnicima posebno sa naglaskom na zadržavanje istih i postizanje njihovog zadovoljstva pruženim uslugama (posljedično i redovnog plaćanja istih), te u cilju povećanja njihovog broja. Jedan važan aspekt pristupa u upravljanju odnosima sa korisnicima usluga su sistemi koji skupljaju podatke iz niza različitih komunikacijskih kanala, uključujući web stranice preduzeća, telefon, e-mail, i društvene mreže.

7.1 Očitavanje potrošnje vode

Odjeljenje za obračun utroška vode je organizaciona jedinica u okviru Službe naplate u kojoj se obavljaju poslovi očitavanje vodomjera. Područje koje se snabdijeva vodom je podijeljeno u 20 sektora za očitavanje, sa 788 očitavih hodova.

Očitavanje vodomjera se vrši mjesečno

Ukupan broj vodomjera za očitavanje (glavni +sporedni) se povećava iz godine u godinu. Povećanje se bilježi kod svih kategorija potrošača. Ujedno se povećava broj vodomjera sa elektronskim očitavanjem (28% od ukupnog broja vodomjera za očitavanje je sa elektronskim očitavanjem). U bazi podataka KJKP „Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo je bilo registrovano za očitavanje u mjesecu:

- decembru 2021 god. 109.559 vodomjera.
- decembru 2020. godine 106.764 vodomjera,
- decembru 2019. godine 105.058 vodomjera.

Od ukupno 109.559 vodomjera nije očitano 9.728 VM (8,88 %) iz slijedećih razloga: vodomjerna okna u zaključanim dvorištima, na šahtovima postavljeni katanci ili građevinski materijal, voda u šahtu, nasilno ponašanje vlasnika objekata i sl.

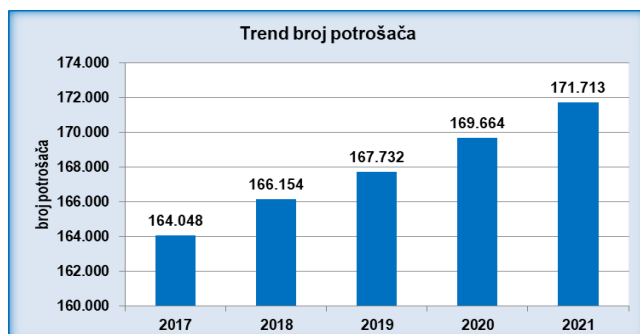
Pored vizuelnog očitavanja kojim se očitavalo 77.231 vodomjer, elektronskim putem vršilo se očitavanje 32.328 vodomjera i to:

- sistemom M-bus elektronskog očitavanja vodomjera – 11.508 vodomjera
- sistemom HRI (eng. High Resolution Impulse) – 82 vodomjera.
- sistemom GPRS (eng. General Packet Radio Service) je način očitavanja vodomjera koji ne iziskuje odlazak očitavača na teren. Ukupno ima 10.390 vodomjera sa ovim načinom očitavanja.
- radijskim sistemom očitavanja vodomjera – 10.348 vodomjera

U 2021. godini u prosjeku je mjesečno isporučivano cca.172.000 računa, i to:

- Pravnim licima 14.845 računa
- Institucijama 1.074 računa
- Domaćinstvima- Potrošači u zgradama 95.794 računa
- Domaćinstvima – Privatne kuće 60.001 računa

Broj potrošača je u 2021. godini povećan je za 2050 u odnosu na prethodnu godinu.



Slika 13. Kretanje broja potrošača u periodu 2017.- 2021. gc

7.2 Isporučene (registrovane) količine vode

Isporučene (registrovane) količine vode su količine vode izmjerene na mjernim instrumentima registrovanih potrošača. U 2021. godini ukupno isporučene količine vode (fakturisane i nefakturisane) kod potrošača iznosile su 24,8 miliona m³ što je više u odnosu na isti period prošle godine za cca. 296.000 m³ (1%), ali još uvijek manje nego što su bile isporučene količine u 2017. godini. Kao što se može vidjeti iz Tabele br.54 značajno smanjenje se desilo 2020. godine zbog proglašene pandemije COVID-19 i kada je mjerama Kriznog štaba FBiH zatvorena većina privrednih subjekata i komercijalnih potrošača, a već u 2021. godini se privreda počela polako oporavljati što se odrazilo i na povećanje potrošnje vode za 8% (Tabela 55.).

Tabela 54. Pregled isporučenih (registrovanih) količina vode u 2017/18/19./20/21.godine

Mjesec	Isporučena (registrovana) voda (m ³)					Indeks			
	2017.	2018.	2019.	2020	2021	6/5	6/4	6/3	6/2
1	2	3	4	5	6				
Ukupno	25.268.081	25.219.501	25.335.706	24.489.235	24.785.169	101	98	98	98

Smanjenje registrovanih količina vode zabilježeno je kod kategorija potrošača „Domaćinstva – sa zajedničkim vodomjerom“ za 1%.

Tabela 55. Isporučene (registrovane) količine vode, po kategorijama potrošača u 2017/18/19./20./21.godine

Kategorija potrošača	Isporučena voda (registrovana) u m ³					Indeks			
	2017	2018	2019	2020	2021	6/5	6/4	6/3	6/2
1	2	3	4	5	6				
Domaćinstva - sa vlastitim vodomjerom	9.228.415	8.879.190	8.907.171	9.119.042	9.114.674	100	102	103	99
Domaćinstva - sa zajedničkim vodomjerom	10.592.820	10.872.017	10.625.913	10.501.873	10.427.209	99	98	96	98
Ostali korisnici	5.446.846	5.468.294	5.802.622	4.868.320	5.243.286	108	90	96	96
Ukupno	25.268.081	25.219.501	25.335.706	24.489.235	24.785.169	101	98	98	98

7.3 Fakturisane (prodate) količine vode

Fakturisane količine vode do 2020. godine bile su u mjesečnom prosjeku od 1,9 mil. m³ do 2,1 mil. m³. Do tada bio je evidentan rast fakturisanih količina vode. U 2020. godini prosječne mjesečne fakturisane količine iznosile su 1,7 miliona m³ (što je posljedica smanjenog očitavanja zbog epidemije korona virusa). Međutim, u 2021. godini stanje se popravlja tako da ukupno fakturisane količine vode kod potrošača iznose 24,2 miliona m³ i veće su u odnosu na 2020. godinu za cca. 291.000 m³ ili 1% (Tabela 56.). Treba imati u vidu da raste i broj potrošača - priključaka na vodovodnu mrežu, odnosno dolazi do širenja sistema.

Tabela 56. Fakturisane (prodate količine vode u 2017/18/19./20/21.godine

Mjesec	Fakturisane količine vode (m ³)					Indeks			
	2017	2018	2019	2020	2021	6/5	6/4	6/3	6/2
1	2	3	4	5	6				
Ukupno	24.378.161	24.436.879	24.504.100	23.926.482	24.217.743	101	99	99	99

U odnosu na prošlu godinu, dolazi do povećanja fakturisanih količina kod kategorije „Ostali korisnici“ za cca. 422.000 m³ ili 10% (Tabela 57.).

Tabela 57. Fakturisane (prodate) količine vode, po kategorijama potrošača u 2017/18/19./20./21.godine

KATEGORIJA POTROŠAČA	FAKTURISANO u m ³					INDEKS			
	2017	2018	2019	2020	2021	6/5	6/4	6/3	6/2
1	2	3	4	5	6				
Domaćinstva - vlastiti vodomjer	9.224.436	8.867.776	8.904.006	9.111.498	9.096.858	100	102	103	99
Domaćinstva - zajednički vodomjer	10.471.311	10.621.220	10.465.576	10.409.603	10.293.907	99	98	97	98
Ostali korisnici	4.682.414	4.947.883	5.134.518	4.405.381	4.826.978	110	94	98	103
UKUPNO	24.378.161	24.436.879	24.504.100	23.926.482	24.217.743	101	99	99	99

Ostvarene količine prodane vode u 2021. godini (24.2 miliona m³) u skladu su sa planiranim količinama prodaje vode (24,2 miliona m³). Osnovni razlog je povećana prodaja vode kod kategorije „Ostali korisnici“.

Tabela 58. Nefakturisane količine vode u 2017/18/19./20./21.godine

Mjesec	Nefakturisane količine vode (m ³)					indeks
	2017	2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	6/5
Ukupno jan-dec	835.779	782.622	831.606	562.753	573.724	102

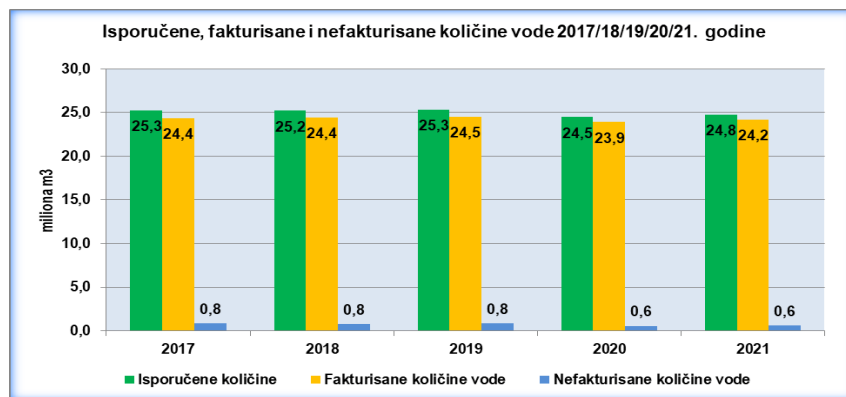
Nefakturisane količine vode odnose se i na:

- Potrošenu vodu za potrebe KJKP ViK (potrošnja na objektima ViK-a, ispiranje cjevovoda i sl.)
- Količine vode koje je komisija preduzeća, nakon reklamacije potrošača, prihvatila kao opravdane reklamacije
- Količine vode izmjerene na kontrolnim vodomjerima preduzeća, koji se postavljaju na početku bespravnih cjevovoda, kako bi se imao uvid u ukupne količine potrošene vode na tim cjevovodima (tzv „glavni vodomjer“ ili OBN vodomjeri). Fakturisanje potrošačima se vrši prema stvarnoj potrošnji izmjerenoj na njihovim vodomjerima, a po potrebi iznos se koriguje i za izračunatu razliku na glavnom i zbiru sporednih vodomjera. Kako se vrši očitavanje glavnog i svih sporednih vodomjera, to se na kraju očitavanje na glavnom vodomjeru stornira, tj. ono se ne fakturiše.

Ukupno nefakturisane količine vode u 2021. godini iznose 573.724 m³ i veće su za cca.11.000 m³ (2%) u odnosu na prethodnu godinu.

Posmatrano po komponentama, povećanje nefakturisanih količina se odnosi najviše na kategoriju 'Neobračunata potrošnja po osnovu:iznos=0 m³' (472.425 m³). Radi se o razlici potrošnje između glavnog i svih sporednih vodomjera, i najvećim dijelom to se odnosi na OBN vodomjere. Pretpostavljeni uzrok za povećanje kod ove kategorije je neočitavanje glavnih OBN vodomjera.

Količina nefakturisane vode ima u jednom dijelu ekvivalent prihoda koji ViK neće ostvariti u određenom periodu, već samo opterećuje operativne i ostale troškove preduzeća.



Slika 14. Isporučene, fakturisane i nefakturisane količine vode u periodu 2017. – 2021. godine

7.4 Fakturisana i naplaćena potraživanja

Fakturisana potraživanja od prodaje vode i usluga odvodnje (sa PDV i PVN) u 2021. godini iznosila su cca. 47,4 miliona KM i za cca. 0,9 miliona KM (2%) su veća nego u 2020. godini (Tabela 59.). To je prvenstveno rezultat ukidanja mjera zbog pandemije virusa COVID-19 i povećanja aktivnosti institucija i privrednih subjekata u Kantonu Sarajevo.

Tabela 59. Fakturisana potraživanja od prodaje vode i usluga odvodnje (sa PDV i PVN) u 2017/18/19/20/21.godini

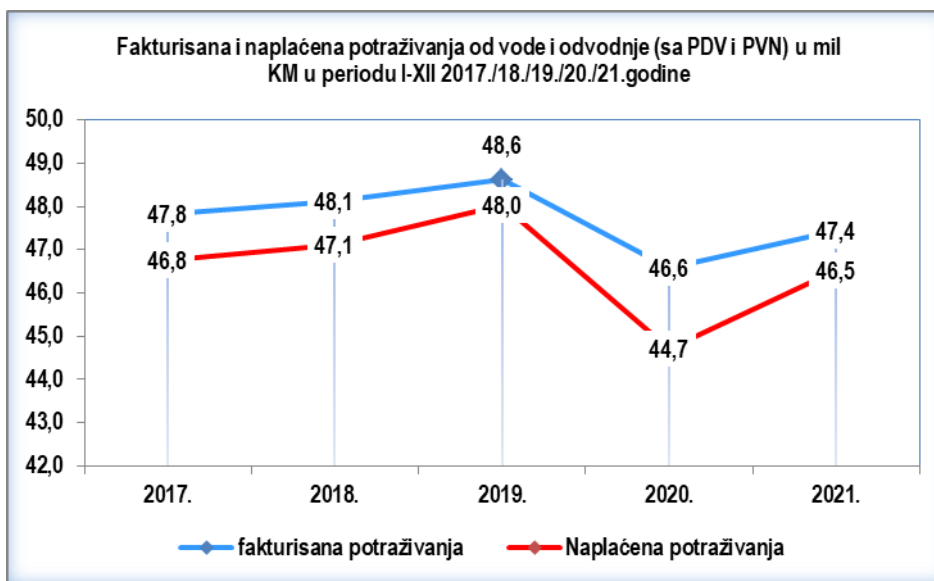
Mjesec	Fakturisana potraživanja od vode i odvodnje u KM (sa PDV i PVN)					Indeks			
	2017	2018	2019	2020	2021	6/5	6/4	6/3	6/2
1	2	3	4	5	6				
Ukupno	47.837.533	48.131.469	48.616.259	46.581.481	47.443.118	102	98	99	99

Naplaćena potraživanja (sa PDV i PVN) podrazumijevaju naplatu svih računa bez obzira u kojoj su godini izdati (dakle i naplatu tzv. „starih računa“). Ukupno naplaćena potraživanja u 2021. godini iznose cca. 46,5 miliona KM.

U odnosu na 2020. godinu naplaćena potraživanja su veća za cca. 1,8 miliona KM (4%). Ukoliko uporedimo sa 2017. godinom, u 2021. godini su naplaćena potraživanja bila još uvijek manja za 1%. Tabela 60. i Slika 15.

Tabela 60. Naplaćena potraživanje od prodaje vode i usluga odvodnje (sa PDV i PVN) u 2017/18/19/20/21. godini

Mjesec	Naplaćena potraživanja od vode i odvodnje u KM (sa PDV i PVN)					Indeks			
	2017	2018	2019	2020	2021	6/5	6/4	6/3	6/2
1	2	3	4	5	6				
Ukupno	46.759.009	47.119.758	48.032.149	44.707.481	46.520.180	104	97	99	99



Slika 15. Fakturisana i naplaćena potraživanja od vode i odvodnje u periodu 2017-2021.god.

Mjere naplate dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja obuhvaćaju sljedeće:

- usmeni kontakt,
- pismenu obavijest,
- mogućnost obročne otplate duga,
- pokretanje sudskog postupka radi naplate potraživanja

Da se naplati potraživanja za vodu i odvodnju poklanja izuzetna pažnja, te da postoje uredne evidencije o ovome, vidljivo je iz pregleda naplaćenih računa po starosti. (Tabela 61.)

Tabela 61. Naplata "starih računa" i izdatih računa u 2021. godini

UPLATE 2021.g.	Domaćinstva - vlastiti vodomjer	Domaćinstva - zajednički vodomjer	Ostali korisnici	UKUPNO
Uplate do 31.12.2021. Po računima izdatim do 31.12.2019.godine	654.492	1.652.781	434.518	2.741.791
Uplate do 31.12.2021. po računima izdatim do 31.12.2020.godine	1.053.218	1.645.825	1.862.212	4.561.255
Uplate do 31.12.2021. po računima izdatim do 31.12.2021. godine	12.668.047	13.265.687	13.272.720	39.206.455
UKUPNE UPLATE "STARIH" I NOVIH RAČUNA DO 31.12.2021.	14.375.758	16.564.293	15.569.450	46.509.501

Do 31.12.2021. godine po osnovu izdatih računa u periodu I-XII 2021. naplaćeno je cca. **39,2 miliona KM**, a po osnovu starih potraživanja naplaćeno je 7,3 miliona KM (u 2020. godini naplata starih potraživanja iznosila je 6,9 miliona KM) (u 2019. godini - 7,9 milion KM.)

Služba naplate u svojim redovnim aktivnostima, ali i putem posebno oformljenih mobilnih timova vrši stalne kontrole potrošača na terenu u cilju prikupljanja i ažuriranja svih relevantnih podataka o korisnicima usluga. U

neposrednoj komunikaciji sa korisnicima usluga, u svakoj prilici se informišu i upozoravaju o posljedicama neplaćanja za izvršenu komunalnu uslugu.

Odjel za kontrolu i nadzor, putem Tima za kontrolu i nadzor vodovodne i kanalizacione mreže vrši kontrolu nelegalne potrošnje i bespravnih korisnika naših usluga. I u ovom segmentu rada Preduzeće je bilo ometeno uvođenjem mjera Kriznog štaba FBiH i KS, na način da se naši kontrolori nisu mogli slobodno kretati i kontrolisati legalnost korištenja infrastrukture za vodosnabdijevanje, tako da su i rezultati slabiji.

Ostvareni rezultati Odjela za kontrolu i nadzor (dio koji se odnosi na aktivnosti Tima za kontrolu vodovodne i kanalizacione mreže) su dati u narednoj tabeli:

Tabela 62. Ostvareni rezultati Odjela za kontrolu i nadzor u 2020/2021. godini

Opis	jedinica	2020	2021
		Ukupno (domaćinstva + privreda)	
Kontrolisano	broj potrošača	8.322	13.664
Utvrđeno nelegalno korištenje komunalne vodne usluge	broj potrošača	569	800
Ukupno je izdato faktura za novčanu naknadu po pitanju nelegalnog korištenja vode	broj		375
Ukupno je izdato faktura za novčanu naknadu po pitanju nelegalnog korištenja vode	KM	355.506	202.644
Ukupno je naplaćeno po osnovu nelegalne potrošnje vode	KM	240.651	183.227
Potpisano Ugovora o izmirenju naknade za neovlašćeno korištenje komunalne vodne usluge	broj	199	108
Vrijednost potpisanih ugovora	KM	213.522	88.261
Iznos naplaćenih sredstava po osnovu ugovora	KM	116.412	64.066
Ukupno je izdato faktura i profaktura u iznosu	KM	1.434.772	317.692

Okvir 5

Jedan od osnovnih principa koje zagovara Projekat općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG) jeste promjena svijesti u upravljanju javnim vodovodnim poduzećima (JVP), odnosno postizanje potpunog razumijevanja da su JVP registrirana kao privredna društva, odnosno kompanije kojima treba upravljati na sličan ili skoro isti način kako se upravlja privatnim poduzećima, te da se moraju poštovati principi tržišnog poslovanja (osim što se od ovih poduzeća očekuje da ostanu neprofitna). Kad su u pitanju JVP taj princip se ogleda u činjenici da navedena poduzeća svojim korisnicima usluga isporučuju komunalne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i da za iste trebaju biti plaćena prema utvrđenim cijenama usluga. Problem redovnog plaćanja ovih usluga nastaje kada se zbog nepovoljne socio-ekonomske situacije u BiH javljaju kategorije stanovništva u stanju socijalne potrebe, čija je mogućnost plaćanja komunalnih vodnih usluga vrlo upitna ili znatno umanjena.

Navedeni problem moguće je riješiti uspostavljanjem i implementacijom programa subvencioniranja komunalnih usluga, vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, od strane jedinice lokalne samouprave (JLS). Odgovornost JLS za subvencioniranje komunalnih vodnih usluga proizilazi iz njene nadležnosti za provođenje socijalne politike na njenom teritoriju, a ujedno JLS, kao osnivač svog JVP, je njegov najvažniji garant nesmetanog, efikasnog i održivog poslovanja.

Izvor: Operativna autonomija vodovodnog preduzeća; Ova publikacija objavljena je u okviru Projekta općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG) kojeg podržava i finansira Vlada Švicarske, a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH.str.116

7.5 Reklamacije potrošača

U okviru Službe naplate djeluje „Centar za potrošače“.

Imamo dobro razvijen sistem, mrežu i komunikaciju sa korisnicima naših usluga, kvalitetno uređenu bazu podataka u koju se unose svi prijedlozi i žalbe, te definisanu proceduru odnosa sa korisnicima.

Najveći broj reklamacija se odnosi na ispostavljene račune za vodu i odvodnju.

Od ukupnog broja reklamacija na ispostavljene račune 3180 reklamacija je opravdano, 1304 neopravdano i 477 je u toku obrade.

Tabela 63. Reklamacije potrošača u 2021. godini

Izmjene u zgradama kolektivnog stanovanja	Reklamacije na ispostavljene račune					Ukupno naloga za kontrolu (Σ od 3 do 7)
	Zahtjevi za kontrolu očitavanja	Zahtjevi za umanjenje računa	Zahtjevi koji se odnose na Službu za vodomjere i dez.vode			
			Ostali zahtjevi	Zahtjev za zamjenu i kontrolu vodomjera	Zahtjevi po osnovu pojedinačnih vodomjera	
2	3	4	5	6	7	8
8.986	1.953	2.315	272	237	184	4.961

7.6 Cijena usluga

Uz podršku UNDP-a utvrđena je Metodologija utvrđivanja najniže osnovne cijene vodnih usluga u Federaciji BiH koja će stvoriti osnovne predušlove kojima se treba omogućiti otklanjanje postojećih prepoznatih nedostataka u radu komunalnih preduzeća u segmentu koji se odnosi na pružanje vodnih usluga te da pomogne da se pristup ovim uslugama osigura za svoje građane na održiv način u FBiH. Primjena Metodologije predstavlja ispunjavanje predušlova koje je neophodno za osiguranje dalje finansijske podrške međunarodnih razvojnih partnera u modernizaciji vodnih usluga u BiH. Metodologija je pripremljena s međunarodnim principima za oblasti vodnih usluga i Okvirnom direktivom o vodama EU. Utvrđivanjem minimalne usluge vodnih usluga planira se ekonomsko regulisanje i dostizanje optimalnog upravljanja sektorom vodnih usluga kako bi se pripremila provedba vodno-komunalnih direktiva EU i kapitalno investiranje u sektoru vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, a sve uz poštivanje principa priuštivosti za stanovništvo.

Trenutne cijene vode i odvodnje, koje KJKP „Vodovod i kanalizacija“ Sarajevo primjenjuje od 01.12.2013. godine:

Tabela 64. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda – DOMAĆINSTVA

VARIJABILNI DIO U STRUKTURI CIJENE			
	Potrošeni m3 vode		
	≤ 5 m3	> 5 m3 ≤ 30 m3	> 30 m3
Usluga snabdijevanja pitkom vodom (KM/m ³)	0,70	0,84	1,17
Usluga odvodnje otpadnih voda (KM/m3)	0,30	0,36	0,50
PDV	0,17	0,20	0,28
Svega	1,17	1,40	1,95
PVN za korištenje voda (KM/m3)		0,01	
PVN za zaštitu voda (KM/m3)		0,04	
Svega		0,05	
FIKSNI DIO U STRUKTURI CIJENE			
Fiksni dio (KM/mjes.)		2,00	
PDV		0,34	
Svega		2,34	

Tabela 65. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda po 1 m3 -INSTITUCIJE

VARIJABILNI DIO U STRUKTURI CIJENE	
Usluga snabdijevanja pitkom vodom (KM/m3)	1,17
Usluga odvodnje otpadnih voda (KM/m3)	0,50
PDV	0,28
Svega	1,95
PVN za korištenje voda (KM/m3)	0,01
PVN za zaštitu voda (KM/m3)	0,04
Svega	0,05
FIKSNI DIO U STRUKTURI CIJENE	
Fiksni dio (KM/mjes.)	4,00
PDV	0,68
Svega	4,68

Tabela 66. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda po 1 m³ - OSTALI KORISNICI

VARIJABILNI DIO U STRUKTURI CIJENE			
Usluga snabdijevanja pitkom vodom (KM/m ³)	2,18		
Usluga odvodnje otpadnih voda (KM/m ³)	0,94		
PDV	0,53		
Svega	3,65		
PVN za korištenje voda (KM/m ³)	0,01		
PVN za zaštitu voda-zagađivači (KM/m ³)	veliki	srednji	mali
	0,20	0,10	0,04
Svega	0,21	0,11	0,05
FIKSNI DIO U STRUKTURI CIJENE			
Fiksni dio (KM/mjes.)	profil vodomjera		
	do 40mm	50-100mm	150 mm i više
	4,00	20,00	40,00
PDV	0,68	3,40	6,80
Svega	4,68	23,40	46,80

Prosječna ostvarena cijena vode i odvodnje u 2021. godini iznosi 1,62 KM/m³ vode, a izračunata je na osnovu podatka o fakturisanom prihodu od vode i odvodnje i fakturisanim m³ vode.

Važno je istaknuti da u ovoj cijeni koja je u primjeni nisu uključeni svi troškovi u skladu s principom pokrivanja svih troškova, preciznije troškovi amortizacije, prečišćavanja otpadnih voda, PDV na PVN za korištenje voda i PDV na PVN za zaštitu voda, te troškovi otplate kredita EBRD-a.

Cijena kojom bi se pokrivali svi opravdani troškovi poslovanja iznosi 2,25 KM/m³ što je za 39% više od ostvarene cijene. Nedostajući poslovni prihod od prodaje vode i odvodnje, a kojim bi se pokrili poslovni rashodi iznosi cca. 15,2 miliona KM.

Donošenje odluke o izmjeni cjenovnika usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda je u nadležnosti Vlade Kantona Sarajevo koja bi trebala hitno izvršiti izmjenu važećeg cjenovnika usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanje otpadnih voda, kako bi se omogućilo stabilno poslovanje preduzeća.

7.7 Stopa tekuće naplate

Efikasnost naplate utiče na likvidnost preduzeća i sposobnost ViK-a da blagovremeno izmiruje dospjele obaveze. Tekuća naplata stavlja u odnos novčane prilive koji proističu iz naplate usluga i vrijednost fakturisane realizacije.

U 2021. godini stopa tekuće naplate za vodu i odvodnju, uzeta na dan 14.01.2022.godine iznosi 86%.

Tabela 67. Stopa tekuće naplate po kategorijama u 2019./2020./2021. godini

tekuće naplate po tipu potrošača	% tekuće naplate za period po računima izdatim za period
	I-XII
OKS- tekuća naplata na dan 14.01.2022.	84%
Privatne kuće - tekuća naplata na dan 14.01.2022.	89%
Privreda - tekuća naplata na dan 14.01.2022.	84%
Prosječan stopa tekuće naplate na dan 14.01.2022.	86%
Prosječan stopa tekuće naplate na dan 15.01.2021.	85%
Prosječan stopa tekuće naplate na dan 14.01.2020.	85%
Prosječan stopa tekuće naplate na dan 15.01.2019.	84%

Iz Tabele 67. se vidi da se prosječna stopa tekuće naplate u 2021. godini povećavala za 1%. U 2020. godini stopa naplate je ostala na istom nivou kao u 2019. godini zbog ograničenih mogućnosti naplate svojih usluga u godini kada je proglašena pandemija COVID-19.

Nakon popuštanja mjera zbog pandemije u toku 2021. godine nastavilo se sa mjerama u poboljšanju naplate kao što je isključivanje potrošača iz snabdijevanja vodom zbog neplaćenih računa. Također se je nastavilo i sa slanjem opomena uz račune potrošačima naših usluga zbog neplaćenih računa.

U 2021. godini je određenoj mjeri došlo do oporavka rada privrede što je imalo za posljedicu povećanje naplata računa od ove kategorije potrošača u 2021. godini.

7.8 Potraživanja od kupaca do 2021. godine

Preduzeće nije uspjelo u cjelosti naplatiti usluge koje su pružene i u 2021. godini što je rezultiralo rastom ukupnih potraživanja Preduzeća. Preduzeće ima potraživanja od potrošača i iz kategorije privrede i iz kategorije domaćinstava. Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2021. godine iznose cca. 68,0 milion KM.

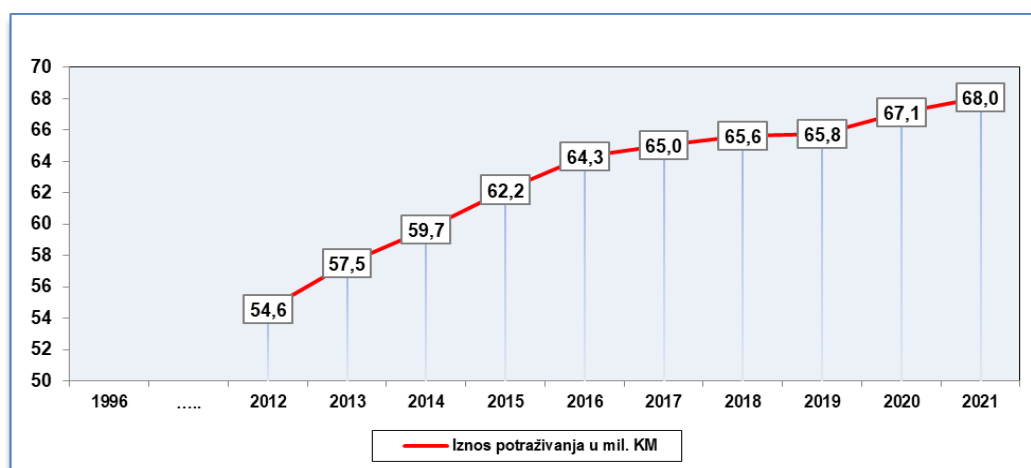
Loša socijalno – ekonomsku situaciju u državi, koja je u 2021. godini bila dodatno otežana pandemijom COVID 19, uticala je na slabljenje platežne moći građana i privrednih subjekata. U takvim uslovima egzistencijalne nesigurnosti, potrošači su u manjoj mjeri izmirivali svoje obaveze iz ranijeg perioda. U takvim uslovima, ukupna potraživanja su povećana u 2021. godini za cca. 0,9 miliona KM.

Gubitak prihoda je neizbježna posljedica nenaplaćenih potraživanja. Uslijed neplaćanja od strane potrošača, Preduzeće mora poduzeti određene radnje kako bi poboljšalo naplaćenost, a to znači korištenje dodatnih resursa, ljudi, sredstava za rad, radnog vremena, što proizvodi niz raznih drugih troškova koji sveukupno povećavaju rashode poslovnog perioda. Pored toga, ako potraživanje po izlaznim računima nije naplaćeno, nije nadoknađen ni porez na dodanu vrijednost (PDV) koji je plaćen po osnovu izlaznog računa.

Zbog visokih troškova koji proizlaze iz nenaplaćenih potraživanja potrebno je, donijeti odluku o načinu praćenja i poboljšanja naplate.

Tabela 68. Nenaplaćena potraživanja po računima izdatim u 2021.godini

Opis	Iznos KM
Saldo nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2020.	67.122.295
Privreda	462.209
Domaćinstva	460.729
Saldo nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2021.	68.045.233



Slika 16. Trend kretanja potraživanja od kupaca od 2012. do 2021.godine

7.9 Sumnjiva i sporna potraživanja

Korisnici usluga koji redovno ne izmiruju svoje obaveze se utužuju.

Tokom 2021. godine putem nadležnog suda u Sarajevu utuženo je nenaplaćenih potraživanja za vodu i odvođenje otpadnih voda u iznosu od cca 6,6 miliona KM i to prema kategoriji "Domaćinstva" cca. 5,6 miliona KM i prema kategoriji „Ostali korisnici“ cca. 1,1 milion KM.

U periodu od 1996. do 2021. godine podneseno je tužbi u vrijednosti od cca. 130,0 miliona KM. Od toga naplaćeno je cca. 68,7 miliona KM (53%).

Ukupno nenaplaćeni iznos po osnovu utuženja potrošača za period od 1996.-2021. godine iznosi cca. 61,3 miliona KM.

Tabela 69. Realizacija sudskih sporova po tužbama za neplaćanje vode i odvodnje

Godina	Iznos (KM)			Naplaćeno od utuženog (KM)	Naplaćeno od utuženog %
	Utuzeno "Ostali korisnici"	Utuzeno "Domaćinstva"	Utuzeno ukupno		
2021.	1.064.669	5.555.567	6.620.236	3.761.351	-
1996. - 31.12.2021.	20.701.654	109.306.636	130.008.291	68.679.662	53%

Prema Pravilniku o naplati potraživanja za vodu, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o Sarajevo utuženje korisnika usluge se vrši u sljedećim periodima:

a) korisnici usluge iz kategorije "domaćinstva" :

- svi neplaćeni računi za period 01.01.-30.06. utužuju se u mjesecu decembru tekuće godine
- svi neplaćeni računi za period 01.07.-31.12. tekuće godine, utužuju u mjesecu junu naredne godine.

b) svi ostali korisnici

- svi neplaćeni računi izdati u period 01.01.-31.12.tekuće godine ,utužuju se u mjesecu novembru naredne godine.

Uprava preduzeća može po potrebi donijeti odluku kojom će utvrditi i druge periode utuženja. Takva odluka (broj 09-08/19) je donesena od strane Nadzornog odbora 08.11.2019.godine.

8 LJUDSKI RESURSI

8.1 Broj radnika

Prosječan broj radnika u 2021. godini, izračunat na bazi stanja na kraju mjeseca, iznosi 843

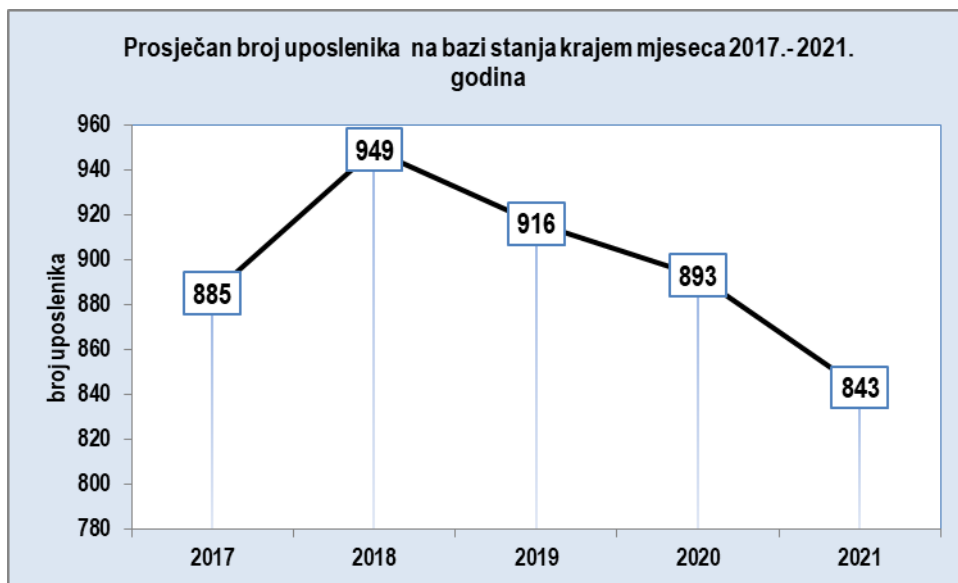
Na dan 31.12. 2021. godine preduzeće je imalo 865 radnika.

Prosječan broj radnika na bazi ukalkulisanih sati rada za 2021 godinu je 852 radnika (prošle godine iznosio je 912).Ovi pokazatelji su izračunati na osnovu podataka o isplaćenim platama radnika.

Na osnovu prikazanih podataka u sljedećoj tabeli, evidentan je pad broja radnika u posljednje tri godine.

Tabela 70. Prosječan broj radnika prema stanju na kraju mjeseca

	Prosječan broj uposlenika na bazi stanja krajem mjeseca				
	2017	2018	2019	2020	2021
KJKP "ViK"	885	949	916	893	843
Trend kretanja broja radnika	1%	7%	-3%	-3%	-6%



Slika 17. Trend kretanja broja radnika u periodu 2017.-2021.godine

8.2 Fluktuacija radnika

Tabela 71. Fluktuacija radnika u 2021. godini po mjesecima

Mjesec	Došlo (1)	Otišlo (2)	Stanje (3)=(PS*)+(1)-(2)
01.01.2021.			839
januar	65	2	902
februar	0	2	900
mart	1	45	856
april	1	63	794
maj	0	19	775
juni	21	0	796
juli	14	3	807
august	32	0	839
septembar	12	7	844
oktobar	2	6	840
novembar	12	21	831
decembar	37	3	865
UKUPNO	197	171	865

* početno stanje

Tabela 72. Fluktuacija radnika u 2021. godini

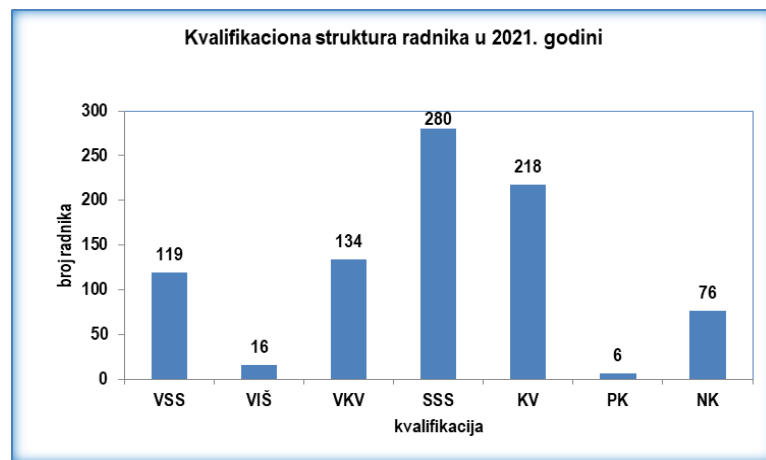
Stanje 01.01.2021.		839	
PRILIV RADNIKA	na neodređeno	2	
	na određeno	195	
	Prisposobitelji	0	
ukupno		197	
ODLIV RADNIKA	Penzionisani	20	
	Umrli	4	
	Otkazi	otkaz zaposlenim na određeno vrijeme	121
		otkaz zaposlenim na neodređeno vrijeme	0
	Sporazumni raskid	4	
	Istek Ugovora	21	
	Neplaćeno odsustvo	1	
	Promjena statusa	prešli u određeno	0
		prispriavnik	0
	ukupno		171
Stanje 31.12.2021.		865	

8.3 Kvalifikaciona struktura radnika

Prosječan broj radnika prema stanju na kraju mjeseca prema kvalifikacionoj strukturi je sljedeći:

Tabela 73. Kvalifikaciona struktura radnika u 2017/18/19/20/21.godine

Kvalifikacija		2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	%	indeks
							2021	21/20
VSS	Visoka stručna sprema	101	113	111	106	119	14%	112
VIŠ	Viša stručna sprema	32	16	19	19	16	2%	84
VKV	Visoko kvalifikovani radnik	202	210	212	188	134	16%	71
SSS	Srednja stručna sprema	211	242	245	238	280	33%	118
KV	Kvalifikovani radnik	235	252	239	233	218	26%	94
PK	Polu kvalifikovani radnik	35	32	31	30	6	1%	20
NK	Nekvalifikovani radnik	69	85	59	80	76	9%	95
Svega (prosječan broj tokom godine)		885	949	916	893	850	100%	95



Slika 18. Kvalifikaciona struktura radnika

Kao što se vidi iz Tabele 73. i Slike 18. najveći broj uposlenika su radnici sa srednjom stručnom spremom (SSS) i ima ih 280 (33%).

8.4 Lična primanja radnika

Preduzeće je u 2020. godini vršilo isplatu plata zaposlenicima po koeficijentima složenosti poslova svakog zaposlenika iz važećeg Pravilnika o platama. Osnovna neto plata svakog zaposlenika, prije oporezivanja, bila je proizvod satnice prije oporezivanja od 2,31 KM, odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova koje zaposlenik obavlja i broja izrađenih sati za normalne uslove i rezultate rada. Apsolutna i indeksna odstupanja uporednih podataka iz 2020. i 2021. godine po kvalifikacionim spremama rezultat su različitih činjenica kao što su: izmjene ličnih odbitaka i poreznih podsticaja kod pojedinih zaposlenika zbog izmijenjenog broja izdržanih članova porodice, povećanje neto plaća po osnovu većih stopa minulog rada u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu kod dugogodišnjih zaposlenika preduzeća, manje neto plaće po osnovu manjih stopa minulog rada kod novoupisanih koji su zamijenili penzionisane zaposlenike i slično.

Prosječno isplaćena neto plata u 2021. godini iznosila je 1.237 KM i za 2% je veća nego što je bila u 2020. godini (1.213 KM).

Tabela 74. Prosječna neto plata po kvalifikacijama radnika i za preduzeće u petogodišnjem periodu 2017-2021. godina (u KM)

Kvalifikacija	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	% '21/'20
VSS Visoka stručna sprema	1.716	1.736	1.748	1.758	1.810	103%
VIS Viša stručna sprema	1.542	1.559	1.562	1.545	1.554	101%
VKV Visoko kvalifikovani radnik	1.312	1.318	1.295	1.305	1.332	102%
SSS Srednja stručna sprema	1.172	1.170	1.150	1.162	1.184	102%
KV Kvalifikovani radnik	1.077	1.098	1.065	1.080	1.086	101%
PKV Polu kvalifikovani radnik	891	922	926	934	953	102%
NKV Nekvalifikovani radnik	879	911	828	884	892	101%
PROSJEČNA neto PLATA U KJKP "ViK"	1.216	1.225	1.217	1.213	1.237	102%

Ako se iz prosječne plate izuzme dio za minuli rad, prekovremeni rad, noćni rad, rad na praznik i po osnovu stimulacije, onda je prosječna osnovna plata na nivou preduzeća za 2021. godinu iznosila 1038 KM.

Tabela 75. Prosječna osnovna plata na nivou preduzeća za petogodišnji period 2017-2021. godina

KJKP "ViK" d.o.o. Sarajevo	Prosječna osnovna plata (u KM)				
	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
	1033	1043	1041	1041	1038

Isplata naknade za ishranu u 2021. godini vršena je u skladu sa članom 102. Pravilnika o radu, na osnovu čega se zaposlenicima po danu prisustva na poslu vršio obračun i isplata naknade za ishranu u toku rada (topli obrok) u visini od 1% od prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

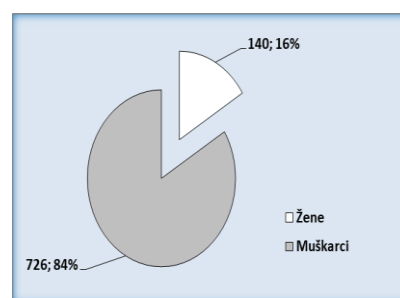
Regres za korištenje godišnjeg odmora za 2021. godinu isplaćen je u jednakom iznosu za sve zaposlenike, u visini 480 KM, što predstavlja iznos od 50 % prosječne neto plade u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.⁸

Naknada troškova prevoza na posao i sa posla isplaćivana je u gotovini u visini stvarne cijene karte u gradskom i javnom saobraćaju u skladu sa Pravilnikom o radu (član 101.).

8.5 Spolna i starosna struktura radnika

Tabela 76. Starosna i spolna struktura radnika decembar 2021 godine

Starost	Ukupno	Žene	Muškarci
od 19 do 24 godine	5		5
od 25 do 29 godina	24	3	21
od 30 do 34 godine	44	3	41
od 35 do 39 godina	82	11	71
od 40 do 44 godine	101	17	84
od 45 do 49 godina	156	30	126
od 50 do 54 godine	169	21	148
od 55 do 59 godina	175	30	145
od 60 do 64 godine	109	25	84
65 godina i više	1		1
Ukupno	866	140	726


Slika 19. Spolna struktura radnika

⁸ Odluka o isplati regresa za 2021. god. Izvod broj 8-6/21

Tabela 77. Trend starosne dobi radnika u petogodišnjem periodu

	starosna dob radnika		prosječna starost radnika
	od 20 do 40 godina	od 40 do 65 godina	
2017	32%	68%	47,4
2018	36%	64%	46,6
2019	23%	77%	47,3
2020	20%	80%	49,1
2021	18%	82%	51,4

Prosječna starost uposlenika na dan 31.12 2021. godine je bila 51 godina.

Prevladavajuća starosna dob uposlenika je od 40 do 60 godina – ukupno 601 uposlenik ili 69% (u 2020. je bilo 622) . Uposlenika do 35 godina starosti ima samo 73 ili 8% (u 2020. je bilo 101). Iz prezentiranih brojeva zaključujemo da se već duži niz godina preduzeće vrlo sporo obnavlja mladom radnom snagom i da je prosječna starost uposlenika sve veća.

Starost radne snage ima za posljedicu sve češća obolijevanja što znatno doprinosi smanjenju efikasnosti ljudskog potencijala, jer isti koriste bolovanje, nisu u radnom procesu, smanjuje se broj raspoloživih radnika itd. U cilju poboljšanja nepovoljne starosne strukture, zapošljavanje novih zaposlenika u Preduzeću bi se trebao vršiti prvenstveno iz reda mladih i stručnih radnika.

8.6 Korištenje radnog vremena

U 2021. godini u odnosu na 2020. godinu, bile su manje isplate radnicima po osnovu tzv. „redovnog rada“ za 5%.

„Ostali rad“ u 2021. godini (bolovanja, noćni rad, prekovremeni rad i rad na praznike, kao i stimulacije) povećan je ukupno za 14% u odnosu na 2020. godinu. Na ovo povećanje je najviše uticalo povećanje u kategoriji „radni učinak“ - za 56% u odnosu na 2020. godinu , a za čak 152% u odnosu na 2017. godinu..

Zanimljiv podatak je da je kategorija bolovanja bila manja u 2021. godini nego u 2020. godini bez obzira na pandemiju COVID-19.

Tabela 78. Korištenje radnog vremena

Opis	2017	2018	2019	2020	2021	%		
	1	2	3	4	5	6	(6-5)/5	(6-2)/2
Redovan rad		11.412.458	10.109.751	9.767.429	12.199.463	11.557.893	-5%	1%
Ostali rad:		643.681	1.004.058	893.568	724.416	823.799	14%	28%
– Prekovremeni rad		49.332	302.339	153.680	68.455	78.536	15%	59%
– Bolovanje		359.110	406.878	455.758	352.383	345.709	-2%	-4%
– Rad na praznik		37.190	66.532	59.776	58.002	57.195	-1%	54%
– Noćni rad		150.550	194.825	183.360	180.298	175.029	-3%	16%
– Radni učinak (stimulacije)		47.499	33.484	40.994	65.280	167.331	156%	252%
UKUPNO		12.056.139	11.113.809	10.660.997	12.923.880	12.381.692	-4%	3%

Uprava Preduzeća vodi brigu o kontinuiranom ulaganju u kvalitet ljudskih resursa te se na godišnjem nivou donosi Plan i program obrazovanja radnika.

Redovno se provodi obuka iz područja zaštite na radu i zaštite od požara.

9 ULAGANJA I RAZVOJ SISTEMA

9.1 Subvencije Budžeta Kantona Sarajevo

U Budžetu Kantona Sarajevo - Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture za 2021. godinu su planirana finansijska sredstva na ime subvencija za KJKP "Vodovod I kanalizacija" u iznosu od 1.700.000 KM.

Od ukupno planiranih sredstava subvencije u 2021. godini preduzeću je doznačeno ukupno 1.424.002 KM prema pozicijama prikazanim u donjoj tabeli.

Tabela 79. Subvencije javnim preduzećima iz Budžeta Kantona Sarajevo

Ekonom. kod	Sub analitika	Fun.	Opis	Budžet KS za 2021 godinu	Doznačeno u KJKP "ViK" do 31.12.2021.
			– Sufinansiranje održavanja prečištača Butila	1.000.000	843.587
614400	YAO002	056F	– Čišćenje uličnih slivnika, ulaznih građevina i kanala za atmosferske vode	700.000,00	580.415
Ukupno				1.700.000	1.424.002

9.2 Kapitalni transferi iz Budžeta Kantona Sarajevo

U 2021. godini Budžetom Kantona Sarajevo planirana su i doznačena sredstva kapitalnog transfera kako je prikazano u sljedećoj tabeli:

Tabela 80. Kapitalni transferi iz Budžeta Kantona Sarajevo

Sub analitika	Fun.	Opis	Budžet KS za 2021 godinu	Doznačeno u KJKP "ViK" do 31.12.2021
YAU030	052F	– Projekat sanacije vod.sistema putem ViK-a - vlastito učešće za kredit EBRD-plaćanje PDV-a	1.094.102	1.094.102
YAU037	052F	– Smanjenje gubitka na vodovodnoj mreži	1.301.000	1.301.000
Ukupno:			2.395.102	2.395.102

9.2.1 Nabavka stalnih sredstava iz sredstava doznačenih iz Budžeta KS i iz vlastitih sredstava

U 2021. godini izvršila se nabavka sljedećih stalnih sredstava iz sredstava doznačenih iz donacija (BH Telecom i EM TELEKTRO d.o.o) i iz vlastitih sredstava (iznosi su u KM bez PDV-a):

Tabela 81. Nabavka stalnih sredstava

Opis	Vlastita sredstva	Donacije
Vodomjeri	189.495	
Pumpe	99.409	35.160 (Emtelektro d.o.o)
IT oprema i licence	49.396	1.640 (BH Telecom)
Kanc. oprema i namještaj	17.765	
Alati i ostala oprema	157.194	774 (BH Telecom)
Ukupno	513.258	37.574
Sveukupno	550.832	

9.3 Sredstva iz budžeta Općina

Na osnovu ukazane potrebe za boljom i efikasnijom komunikacijom i realizacijom procesa, u KJKP "VIK" formiran je Tim za razvoj i saradnju sa Općinama u Kantonu Sarajevo. Tim čine članovi Uprave preduzeća i rukovodioci Sektora za tehničke poslove i razvoj. Kao rezultat novog pristupa u rješavanju problema potpisani su sljedeći sporazumi za rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže:



Općina Centar – KJKP ViK

Sporazum naš broj 206/21 od 24.05.2021. godine na iznos od 86444,30 KM (sa PDV)

Predmet Sporazuma: Izgradnja cjevovoda - dva kraka u ulici Dejzina Bikića br. 197 do 169 i Dejzina Bikića br. 213 do 219

Izvođač radova: KJKP ViK

Investitor: Općina Centar

Status: 29. 09. 2021. završeno

Općina Centar – KJKP ViK

Sporazum naš broj 259/21 od 21.06.2021.. godine na iznos 788.251,83 KM (sa PDV)

Predmet Ugovora: Rekonstrukcija separativne kanalizacione mreže u ulici Jukićeve

Izvođač radova: KJKP ViK

Investitor: Općina Centar (700.000 KM) i KJKP ViK (88.251,83 KM)

Status radova: završeno

Plaćeno: 510.207,66

Općina Centar – KJKP ViK

Sporazum naš broj 263/21 od 22.06.2021. godine na iznos 226.511,91 KM (sa PDV)

Predmet Ugovora:

- Rekonstrukcija separativne kanalizacione mreže u kraku ulice Čekaluša od broja 74-80 i dijelu glavne ulice;
- Rekonstrukcija cjevovoda u ulici Tepebašina u dužini 333m

Izvođač radova: KJKP ViK

Investitor: Općina Centar

Status radova: završena ul. Tepebašina 16.11.2021.

Plaćeno: 60.872,35 KM

Općina Centar – KJKP ViK

Sporazum naš broj 267/21 od 24.06.2021. godine na iznos 145.583,42 KM (sa PDV)

Predmet Ugovora:

- Izrada separativne kanalizacione mreže u ulici Gornja Breka do broja 42
- Rekonstrukcija sabirne kanalizacione mreže u dijelu ulice Gornja Breka do broja 74
- Rekonstrukcija sabirne kanalizacione mreže u dijelu ulice Dejzina Bikića broj 213 Izvođač radova: KJKP ViK

Investitor: Općina Centar

Status radova: završeno

Plaćeno: 145.583,42 KM

Općina Centar – KJKP ViK

Sporazum naš broj 311/21 od 22.07.2021. godine na iznos 23.350,87 KM (sa PDV)

Predmet Ugovora: Izgradnja cjevovoda dužine cca 50 metara u ul. Aleksandra Puškina pp 32

Investitor: Općina Centar

Status radova: radovi u toku

Općina Centar – KJKP ViK

Sporazum naš broj 337/21 od 10.08.2021. godine na iznos 595.000,00 KM (sa PDV)

Predmet Ugovora: Implementacija projekta rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže u ul. Kranječevića II faza

Investitor: Općina Centar

Status radova: radovi nisu započeti

Općina Centar – KJKP ViK

Sporazum naš broj 359/21 od 24.08.2021. godine na iznos 34.516,47 KM (sa PDV)

Predmet Ugovora:

- Sanacija vodovodne mreže u kraku ulice Gornja Breka do broja 42;
- Sanacija vodovodne mreže u kraku ulice Gornja Breka do broja 74

Investitor: Općina Centar

Status radova: Izveden dio; jedan krak PHD DN 50, RN nije došao na obračun, a od drugog dijela Općina odustala i neće se raditi

Općina Centar – KJKP ViK

Sporazum naš broj 401/21 od 20.09.2021. godine na iznos 112.496,74 KM (sa PDV)

Predmet Ugovora:

- Rekonstrukcija vodovodne mreže u ul. Ludviga Kube prema dostavljenom predmjeru i predračunu KJKP ViK broj 475/21 od 13.08.2021. god.
- Rekonstrukcija separatne kanalizacione mreže u ul. Ludviga Kube prema dostavljenom predmjeru i predračunu KJKP ViK broj 112/21 od 04.06.2021. god.

Investitor: Općina Centar

Status radova: radovi nisu počeli

Općina Novi Grad –KJKP ViK

Sporazum naš broj 292/21 od 08.07.2021. godine na iznos od 30.000 KM (sa PDV)

Predmet Sporazuma: Izvođenje radova hitne intervencije na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži na području Općine Novi grad

Izvođač radova: KJKP ViK

Investitor: Općina Novi Grad

Status radova: po ovom Sporazumu nije bilo otvaranja RN

Općina Ilidža – KJKP ViK

Sporazum naš broj 53/21 od 11.02.2021. godine na iznos 23.883,21 KM (sa PDV)

Predmet Sporazuma: Izmještanje vodovodnih instalacija DN500 i izrada veza sa DN250mm na kružnoj raskrsnici u ul- Ibrahima Ljubovića M17

Izvođač radova: KJKP ViK

Investitor: Općina Ilidža

Status radova: Završeno 29. 01. 2021.

Plaćeno: 23.883,21

Općina Vogošća – KJKP ViK

Ugovor naš broj 443/21 od 22.10.2021. godine na iznos 21.837,61 KM (sa PDV)

Predmet Sporazuma: Izvođenje radova na kanalizacionoj mreži a koji se odnose na izradu kanalizacionih priključaka na području Općine Vogošća, naselje Gornja Jošanica I

Izvođač radova: KJKP ViK

Investitor: Općina Vogošća

Status radova:

9.4 Kapitalna ulaganja i razvoj sistema putem zajmova

9.4.1 Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj (EBRD)

U cilju sanacije sistema za vodosnabdijevanje izrađen je projektni prijedlog za projekat „Sanacija vodovodnog sistema Kantona Sarajevo“, a koji je u skladu sa Strateškim opredjeljenjem Kantona Sarajevo 2017-2020.godina.

Projekat *Sanacija vodovodnog sistema*, se realizira iz sredstava kredita Evropske banke za obnovu i razvoj - EBRD-a. Planirano je da se realizacija kredita odvija u dvije tranše, a radi se o ukupnim sredstvima od 25,0 miliona Eura.

Aktivnosti na realizaciji EBRD zajma u 2021. godini izvedene su sve u sklopu I tranše, i obuhvatale su sljedeće:

Potpisivanje ugovora za rekonstrukciju cjevovoda

02.02.2021.god. potpisan preostali ugovor za rekonstrukciju distributivnih i potisnog cjevovoda faza 2 sa izvođačem radova Mibral d.o.o. Sarajevo, u vrijednosti od **1.599.705,35 EUR bez PDV-a**.

Potpisivanje ugovora za konsultantske usluge izrade „FOPIP“-A

19.02.2021. godine potpisan ugovor za projekat izrade Programa Finansijskog i Operativnog poboljšanja (FOPIP) sa kompanijom „KPMG Tax&Advisory B-H“ d.o.o iz Sarajeva. Vrijednost ugovora **329.713,00 EUR-a bez PDV-a**, a sredstva je obezbijedila banka od strane donatora (**grant sredstva**)

EBRD Banci je u junu 2021. godine dostavljen tadašnji prijedlog plana nabavki u okviru II tranše, a inovirani Plan nabavki poslan je u decembru u Banku na konsultacije prije zahtjeva za otvaranje II tranše.

Rekonstrukcije pumpnih stanica

Izvorište Bačevo: završeni kompletni radovi na rekonstrukciji hidromašinske opreme - zamjena svih pumpnih agregata za sve pravce pumpanja (R.Mojmilo, PS A.Most i PS Igman), kao i zamjena kompletne elektroenergetske opreme na srednjem i niskom naponu (zamjena transformatora, sredjenaponskih postrojenja, razvodno upravljačkih ormara, SCADA sistema za daljinski nadzor i upravljanje postrojenja u PS Bačevo kao i objekata koji gravitiraju prema PS Bačevo). Završena je i rekonstrukcija elektroenergetske opreme na **bunarskim objektima Izvorišta Bačevo** koja obuhvata 10 kV sredjenaponsku mrežu u dužini od cca. 6000 m, 30 transformatorskih stanica i pripadajućih SN postrojenja.

PS "Centar": Završeni kompletni radovi na rekonstrukciji hidromašinske opreme - zamjena svih pumpnih agregata za sve pravce pumpanja (R.Podhrastovi, R.Bjelave i R.Crni Vrh), kao i zamjena kompletne elektroenergetske opreme na srednjem i niskom naponu (zamjena transformatora, sredjenaponskih postrojenja, razvodnoupavljačkih ormara, SCADA Sistema za daljinski nadzor i upravljanje postrojenja u PS Centar kao i objekata koji Gravitiraju prema PS Centar)

PS "Alipašin Most": Završena rekonstrukcija dijela hidromašinske opreme - kao i kompletni radovi na rekonstrukciji elektroenergetske opreme. U sklopu rekonstrukcije hidromašinske opreme završena je zamjena svih pumpnih agregata za pravce pumpanja B.Potok, PS Centar i PS Kobilja glava, neophodni radovi na usisima iz lijeve rezervoarske komore, sa obradom otvora i montažom potrebnih fazonskih komada i armature, te radovi na potisu sa Bačeva, sa svim projektovanim fazonskim komadima i armaturama. Radovi su u završnoj fazi, okončanje je planirano u zadnjoj sedmici decembra 2021. godine.

Izgradnja i opremanje mjerno-regulacionih šahtova

Regulacioni šahtovi u ulicama Baruthana, Grličića brdo, Maršala Tita, Asima Ferhatovića, Enesa Herića, Igmanska, Prijedorska izgrađeni su i opremljeni kompletnom hidroma-mašinskom i elektro opremom, zvanično su pušteni u rad, uvezuju se u sistem daljinskog upravljanja, za neke se rade дренаže gdje je to neophodno i povezuju se na okna kišne kanalizacije. Šahtovi u ulicama Vrelo Bosne, Edhema Eke Dzubura, Igmanska, Gornja Jošanica i Nalina su također završeni i opremljeni, većina ih je puštena u rad (osim E.Džubura). Šahtovi u ulicama 10. brdske brigade, Azize Šaćirbegović, Husrefa Redžića i Bosanskih gazija planirano je da se zvanično puste u rad 29.12.2021. godine.

Izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne mreže – LOT 1, LOT 2 i AREA 3

Radovi na svim Ugovorima za rekonstrukciju cjevovoda (LOT 1 - Dumača, Hasana Bibera i Lepenička; LOT 2 - potisni cjevovod DN 500 mm od Veterinarskog fakulteta do TC Šentade (dijelovi ulica Bulevar Meše Selimovića i Zmaja od Bosne), dio cjevovoda DN 400 mm i dio potisnog cjevovoda DN 500 u ulici Bulevar Meše

Selimovića sa rekonstrukcijom hidrotehničkog mosta na ovom potezu, potisni cjevovod DN 500 u ulici Zmaja od Bosne (od ulice Hamdije Čemerlića do Halida Kajtaza); AREA 3 – potisni cjevovod DN 500 u ulici Bulevar Meše Selimovića od Otoke do Veterinarskog fakulteta, DN 400 i 150 u ulici Jukićeva, cjevovod u Bulevaru Mimara Sinana, DN 400 i 100 u ulici Mustafe Behmena i DN 200 i 150 u ulici Trg solidarnosti) su završeni do kraja septembra 2021. godine.

Od ostalih aktivnosti vezanih za realizaciju kompletnog projekta treba napomenuti pripremu IPA Ugovora o grantu u drugoj polovini decembra 2021. godine. U saradnji sa konsultantom pripremljena je i objavljena GPN – Opće obavijesti o nabavci od 21.12.2021. godine, te Eol (iskaz interesa) za konsultantske usluge nadzora nad izvođenjem radova 23.12.2021. godine u cilju dobijanja iskaza od zainteresovanih ponuđača i formiranja kratke liste (short list).

10 Opis glavnih rizika u poslovanju preduzeća

U ovoj tački Izveštaja prikazani su najznačajniji rizici i pretpostavke koje su identificirani u internom dokumentu „Strategija rizika za 2021“, a koji mogu imati značajan utjecaj na ostvarivanje ciljeva i rezultata poslovanja preduzeća.

Procjena uticaja rizika na ostvarenje ciljeva preduzeća se ocjenjuje prema značaju uticaja ocjenama od 1-9. U ovom izvještaju ćemo navesti samo rizike sa „jako značajnim uticajem“ koji su ocjenjeni sa ocjenom 9.

Tabela 82. Glavni rizici u poslovanju preduzeća

	Faktori koji utiču na rizik	Aktivnosti za smanjenje rizika
1	Rizik neprimjenjivanja ekonomske cijene vode	
	<ul style="list-style-type: none"> – Nedostatak finansijskih sredstava za izmirenje operativnih troškova zbog neekonomske cijene vode; – Nedefinisanje mjera Osnivača za finansiranje računa socijalno ugroženih kategorija stanovništva. – Neusklađenost načina formiranja cijena ili nadoknade razlike u cijeni za vodovodne i kanalizacione usluge suprotno odredbama člana 22. Zakona o komunalnim djelatnostima 	<ul style="list-style-type: none"> – -Nekonomska cijena vode i neprimjena člana 22. Zakona o komunalnim djelatnostima, dovodi do neizmirenja troškova poslovanja; – -Pokrenuti inicijativu prema resornom ministarstvu za izradu plana subvencioniranja socijalno ugrožene kategorije stanovništva.
2	Rizik pojave incidentnog zagađenja vodovodnog sistema	
	<ul style="list-style-type: none"> – Prodor terenskih voda u distributivni sistem usljed kvara na cjevovodu; – Neispunjavanje sanitarno-tehničkih uslova na vodnim objektima; – Korištenje dvojnog snabdijevanja (iz javnog vodovoda i lokalnog vodovoda); – Bespravni radovi na distributivnom sistemu; – Nedovoljan angažman nadležnih inspekcija; – Nedozvoljene aktivnosti u zonama sanitarne zaštite izvorišta; – Zastoj u doziranju hlora na objektima Pogona vodovod; – Nedovoljan broj uposlenika za sanitarni nadzor; – Neispravnost automobila za sanitarni nadzor. 	<ul style="list-style-type: none"> – Efikasnije opravke kvarova uz poduzimanje odgovarajućih sanitarno-tehničkih mjera zaštite; – -Vršiti sanitarno-higijensku kontrolu objekata i poduzimati korektivne i preventivne mjere; – -Poduzeti zakonske mjere za ukidanje dvojnog snabdijevanja i bespravnih radova na cjevovodima; – -Nadležnim inspekcijama i ministarstvima skretati pažnju na najvažnije rizike; – -Obezbjediti zaštitu i kontrolu vodozaštitnih zona; – -Redovno održavanje uređaja i instalacija za hlorinaciju; – -Redovno održavanje uređaja i instalacija za hlorinaciju; – -Izvršiti prijem novih uposlenika; – -Izvršiti nabavku automobile.

	Faktori koji utiču na rizik	Aktivnosti za smanjenje rizika
3	Rizik od nemogućnosti finansiranja	
	<ul style="list-style-type: none"> – Nemogućnost izvršavanja obaveza prema dobavljačima, zaposlenicima i dr. obaveza dovodi do rizika likvidnosti, – Otežana naplata potraživanja zbog neplaćanja računa od strane korisnika. 	<ul style="list-style-type: none"> – Nedostatak finansijskih sredstava za izmirivanje obaveza; – Neekonomska cijena usluga.
4	Rizik nepoštivanja važećih zakonskih propisa Zakona o komunalnoj djelatnosti i Uredbe od strane Općina i uposlenika	
	<ul style="list-style-type: none"> – Rizik samoinicijativnog priključenja na javni vodovodni i kanalizacioni sistem bez provedene zakonske procedure i izdavanja građevinskih dozvola. – Rizik neblagovremenog izdavanja građevinskih dozvola, urbanističkih saglasnosti i odobrenja za rad od nadležnih organa; – Nedovoljna koordinacija i usaglašenost evidencija saglasnosti između KJKP VIK i nadležnih institucija za izdavanje saglasnosti; – Rizik bespravno izgrađenih objekata; – Rizik nedostatka elaborata od strane izvođača radova. – Rizik malog broja priključaka u odnosu na broj izdatih saglasnosti – Rizik izvođenja vodovodnih priključaka prije adekvatne odvodnje otpadnih voda 	<ul style="list-style-type: none"> – Pojačana kontrola na terenu; – -Odgovorno ponašanje svih učesnika u procesu; – -Inoviranje postojećih procedura u - Preduzeću kojima će se detaljnije odrediti obaveze i odgovornosti; – -Kažnjavanje nedozvoljenih radnji urađenih mimo zakonskih procedura; – -Poboljšati saradnju Tehničkih službi preduzeća; – -Poboljšati saradnju sa nadležnim inspekcijskim organima na suzbijanju nelegalnih radnji.
5	Rizik izgradnje i priključ. sistema vodosnabdijev. bez izgrađenog kanalizacionog sistema ili propisno izgrađene septičke jame	
	<ul style="list-style-type: none"> – Rizik izgradnje kanalizacionog sistema, na prostorima na kojima nema izgrađenog kanalizacionog sistema, niti propisno izgrađene septičke jame može uticati na sanitarno-higijenski aspekt koji ugrožava vodosnabdijevanje i izaziva ostale negativne efekte po okolinu; – Rizik nezakonitog ugovaranja izvođenja priključaka između investitora i izvođača radova pa time i bespravnog priključenja. – Rizik predaje geodetskih elaborata sa netačnim parametrima u Katastar podzemnih instalacija. 	<ul style="list-style-type: none"> – Pojačati kontrolu na terenu – -Izmjena Zakona o katastru podzemnih instalacija
6	Rizik nedovoljnog broja podataka o kvalitetu vode na kraškim vrelima potrebnih za pravovremeno poduzimanje preventivnih i korektivnih akcija	
	<ul style="list-style-type: none"> – Nagla zamućenja kraških vrela nakon padavina; – Nedostatak opreme za monitoring kvaliteta vode na kraškim vrelima; – Neredovno praćenje mutnoće i rezidualnog hlora na objektima vodovoda; – Neispravnost opreme za monitoring kvaliteta vode na objektima vodovoda. 	<ul style="list-style-type: none"> – Planirati i nabaviti opremu potrebnu za monitoring fizičko-hemijskih parametara kvaliteta vode na pojedinim vrelima; – Redovno servisirati i održavati opremu za monitoring na tehnološkim objektima Pogona vodovod.
7	Rizik neadekvatnog transporta gasnog hlora	
	<ul style="list-style-type: none"> – Transport boca se vrši sa improvizovanim vozilom-kamionom, bez adekvatne zaštite za prevoz opasnih materija – hlor. 	<ul style="list-style-type: none"> – Osigurati adekvatna skladišta, a pogotovo transport hlora na objektima u skladu sa zakonom i normativima koji regulišu ovu oblast, zbog korištenja opasnih materija – hlor. – Mora se obezbjediti adekvatno vozilo za transport hlornih boca koje zadovoljava sve

	Faktori koji utiču na rizik	Aktivnosti za smanjenje rizika
		tehničke i zakonom propisane uslove za transport opasnih materija koje se vrše na objektima gdje se vrši hlorinacija.
8	Rizik likvidnosti	
	<ul style="list-style-type: none"> – Nemogućnost blagovremene naplate potraživanja može dovesti do rizika likvidnosti i neispunjenja odredbi Zakona o finansijskom poslovanju koji je stupio na snagu 01.01.2017 god., a kojim je preduzeće nelikvidno ako kasni više od 60 dana u izvršenju jedne ili više kratkoročnih novčanih obaveza, čiji iznos prelazi 20% iznosa njegovih kratkoročnih obaveza; – Obaveze za tužbe od strane zaposlenika za novčane nadoknade razlika po Kolektivnom ugovoru; – Visoki troškovi električne energije, te visoki troškovi održavanja i nabavke zastarjele opreme; – Nemogućnost dodatnog zaduživanja; – Nemogućnost izmirivanja kratkoročnih obaveza; – Nedostatak finansijskih sredstava za izmirivanje obaveza. 	Ekonomska cijena usluga.
9	Rizik nesolventnosti	
	<ul style="list-style-type: none"> – Nemogućnost obezbjeđenja finansijskih sredstava za izmirenje dospjelih obaveza; – Neadekvatnost neto radnog kapitala u bilansu; – Blokada računa (aktiviranjem datih mjenica i tužbama zaposlenika po kolektivnom ugovoru). 	Ekonomska cijena usluga.

11 MJERE PREDUZETE NA ZAŠTITI OKOLIŠA

U skladu sa član 40. stav 1. Zakona o računovodstvu godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća treba da sadrži i **opis mjera preduzetih na zaštiti okoliša**). Na zaštiti okoliša, prvenstveno zaštiti vodnih resursa, preduzeto je slijedeće:

11.1 Smanjenje tereta zagađenja od urbanih/sanitarnih otpadnih voda

Okvir 6

Postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda se projektuju, grade, upravljaju i održavaju kako bi se obezbijedilo ispunjavanje uslova propisanih ovom uredbom, te njihov dugoročan rad, u svim normalnim lokalnim klimatskim uslovima i pod svim uobičajenim sezonskim varijacijama opterećenja, te sa minimalno negativnim uticajima na okoliš.

Izvor: Uredba o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije; Službene novine FBiH broj 26/20, str. 48

Zdravstveni problemi čovjeka, te ekološka oštećenja prirode velikim su dijelom povezani sa zagađenjem vode i njezinim štetnim utjecajima. Zagađenje voda treba shvatiti kao veliki problem koji nikoga neće zaobići

Savremeni život čovjeka, ubrzan rast industrijalizacije i poljoprivrede su razlozi nastajanja otpadnih voda, a samim time i problema koje uzrokuju čovjeku i prirodi.

Poremećaji koji nastaju u ekološkim sistemima zbog ispuštanja otpadnih tvari su dugotrajniji i s višegodišnjim zakašnjenjem pojavljivanja njihovog utjecaja na okoliš.

Prečišćavanje otpadnih voda se može definisati kao proces uklanjanja zagađenja, odnosno štetnih tvari iz vode do nivoa pri kojem voda postaje prihvatljivog kvaliteta što znači da nema opasnosti za ljudsko zdravlje i ne ostavlja negativne posljedice na okoliš. Odgovarajuće prečišćavanje otpadnih voda je definisano kao obrada otpadnih voda bilo kojim postupkom, odnosno načinom ispuštanja, koja omogućava da prijemnik zadovoljava odgovarajuće ciljeve kakvoće za vode u skladu s graničnim vrijednostima emisije propisane za kategorije zagađujućih tvari. Tretman prečišćavanja otpadnih voda obuhvaća niz postupaka kojima se iz vode uklanjaju sve supstance koje mijenjaju svojstvo vode u smislu zagađenja vode. Izvori zagađenja vode su različiti i često teško prepoznatljivi kao što su infiltracija ljudskih i životinjskih otpadnih supstanci, prodiranje umjetnih gnojiva, herbicida i sl., prodiranje otpadnih voda iz nereguliranih odlagališta, otpadne vode iz domaćinstva i industrije. Prečišćavanjem otpadnih voda se poboljšava kvalitet prirodni vodnih sistema.

Uređaji za prečišćavanje su vodne građevine s postrojenjima kojima se prečišćavaju otpadne vode iz sistema javne odvodnje prije njihova ispuštanja u prirodni prijemnik. Iz tog razloga obnova postrojenja u Butilima se nametnula kao najveći prioritet u poslijeratnom periodu.

Sanacijom i modernizacijom Postrojenja omogućeno je prečišćavanje otpadnih voda Kantona Sarajevo i kontrolisano ispuštanje prečišćenih voda u prijemnik rijeku Bosnu u tačno propisanom obimu i propisanog kvaliteta.

Mjere u oblasti vodnih resursa i prioritizacija po strateškim ciljevima u kojima se KJKP ViK Sarajevo pojavljuje kao potencijalni nosioc mjera⁹

1. Uspostaviti integralni sistem upravljanja imovinom i potrošačima kao i akcioni plan za smanjenje neprihodovane vode
2. Uspostaviti monitoring nad vodovodnom mrežom u Kantonu u cilju utvrđivanja mjesta curenja i stanja sistema.
3. Implementirati mjere za smanjenje gubitakainfrastruktura i objekti
4. Smanjiti rizik u pogledu kvaliteta vode i poboljšati povezivanje stanovništva na glavne pravce vodosnabdjevanja
5. Razviti sistem za digitalno upravljanje opremom u oblasti otpadnih voda: Planovi za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda i planovi za sanaciju i proširenje s ciljem zaštite rijeke
6. Poboljšati kanalizacionu mrežu: proširenje, rekonstrukcija, novoizgrađena mreža
7. Proširiti kapacitete uređaja za pročišćavanje otpadnih voda uključujući kapacitet za uklanjanje nutrienata i realizovati optimalno rješenje za tretman aktivnog mulja
8. Procjena otpadnih voda u industriji regulacija i investicije u pročišćavanje
9. Izgraditi postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) i kanalizacione mreže u općinama Vogošća, Ilijaš.
10. Mjerenje protoka otpadnih voda, oborinskih voda i proticaja u rijekama recipijentima
11. Izgraditi održive sisteme odvodnje (OSO)
12. Izraditi Studiju o finansiranju pogona za pročišćavanje otpadnih voda, kanalizacije i OSO-a, analiza propisa i upravljanja komunalnim preduzećem

11.2 Očuvanje vodnih resursa

Projekat „Sanacija vodovodnog sistema“

Cjena usluga vodosnabdjevanja je dugo godina na nivou kojim se ostvaruje prihod maksimalno do visine troškova enregenata, plata zaposlenih i troškova za nabavku materijala za interventno

⁹ Zeleni akcioni plan Kantona Sarajevo; EBRD; decembar 2020.

održavanje. Dakle, naplatom usluga se ne obezbjeđuju sredstva potrebna za zamjenu dotrajalih dijelova cjevovoda i ostale opreme.

Kao jedan od centralnih ciljeva razvoja Kantona, navedeno je, da Sarajevo, između ostalog, treba da postane ambijent ugodnog življenja i unosnog poslovanja. Ovako globalno definirani ciljevi podrazumjevaju čitavu paletu sektora u kojima treba poduzeti aktivnosti kako bi se oni realizovali. Jedan od njih je i sektor vodosnabdjevanja.

Projekt obuhvata rekonstrukciju dotrajalih cjevovoda na kojima su registrirani gubici vode, što će rezultirati povećanjem sigurnosti vodosnabdjevanja i smanjenjem gubitaka vode na mreži.

Projekat *Sanacija vodovodnog sistema*, se realizira iz sredstava kredita Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD-a). Planirano je da se realizacija kredita odvija u tri tranše, a radi se o ukupnim sredstvima od 25,0 miliona Eura.

Opći cilj projekta je stvaranje mogućnosti za očuvanje vodnih resursa i energije za buduće generacije

11.3 Zaštita izvorišta

Sva izvorišta u vodovodnom sistemu KS su bez usvojene Odluke o zonama sanitarne zaštite i zaštitni mjerama koji su u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdjevanje stanovništva („Službene novine FBiH“, br. 88/12). Posljednje urađene Odluke o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama su zastarjele, a urađene su 1987. godine na osnovu Zakona o vodama iz 1975. godine. Nužno je ažuriranje i zamjena ove Odluke iz 1987. godine u skladu sa trenutnim potrebama i izmijenjenu situaciju na terenu.

Od aprila 2014. godine pa do danas u KS iznalaze se rješenja za prevazilaženje problema u donošenju nove Odluke o zaštiti izvorišta vode za piće u „Sarajevskom polju“. Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (FMPVŠ) dalo je preporuku da Odluku o zaštiti izvorišta u Sarajevskom polju donese KS, zbog nemogućnosti usvajanja ovog propisa kako je to definisano članom 68. stav 5. Zakona o vodama FBiH, a koji utvrđuje način donošenja Odluke u slučaju kad izvorišne zone prelaze entitetske granice kao što je to slučaj vezan za izvorište Sarajevsko polje. Ovaj član predviđa da se odluka donosi sporazumno sa drugim entitetom, odnosno odluku donosi Vlada FBiH sporazumno sa Vladom RS-a. U Zakonu o vodama u RS-u¹⁰ Odluku donose nadležna ministarstva entiteta. Ključni problem je neusaglašenost entitetskih zakona o vodama u situacijama kada se zaštitne zone izvorišta vode za piće protežu na području dva entiteta. Trenutno je u proceduri donošenja Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama u FBiH, u kojem će se utvrditi rješenje za ovakve slučajeve. U oktobru 2016. godine Skupština KS je donijela Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o vodama KS¹¹ kojim utvrđuje nadležnost za donošenje Privremene odluke o zaštiti izvorišta vode od značaja za buduće snabdjevanje vodom za piće za područje KS, do donošenja Odluke o zaštiti izvorišta u skladu sa članom 68. stav 5. Osnovnog zakona. Privremene mjere zaštite izvorišta voda biće definisane u Odluci i Elaboratu o zaštiti izvorišta. Također, stupanjem na snagu Privremene odluke o zaštiti izvorišta prestaje da važi Odluka o zaštiti izvorišta za piće u Sarajevskom polju („Službene novine Grada Sarajeva“, br. 2/87), za to izvorište, a koju su donijeli organi Grada i općina prije stupanja na snagu izmjene i dopune ovog Zakona.

Na osnovu Odluke br. 02-05-10130-23/17 od 16.03.2017.godine Vlade Kantona Sarajevo, formirana je Komisija za izradu Nacrta privremene odluke o zaštiti izvorišta vode za piće „Sarajevsko polje“, čija realizacija još uvijek nije završena.

KJKP „Vodovod i kanalizacija“ je pokrenulo inicijativu za donošenje Odluka:

¹⁰ Zakon o vodama ("Sl. glasnik RS" broj 50/06 od 31.05.2006. i 92/09 od 16.10.2009.g.); Zakon o izmjeni Zakona o vodama ("Sl. glasnik RS" broj 121/12 od 25.12.2012.god.)

¹¹ Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o vodama KS ("Sl. novine KS", br. 43/16)

- o zaštiti izvorišta vode za piće – Vrelo Hrasnica (veza – dopis KJKP „ViK“ upućen Općini Ilidža 06.02.2015.god.)
- o zaštiti izvorišta vode za piće – Vrelo Crnil
- o zaštiti izvorišta vode za piće – Vrelo Kovačići
- o zaštiti izvorišta vode za piće – Vrelo Mošćanica
- o zaštiti izvorišta vode za piće – Vrelo Sedrenik
- o zaštiti izvorišta vode za piće – Vrelo Uroševo
- o zaštiti izvorišta vode za piće – Vrelo Vode

¹²U martu 2022 godine formirana je Komisija za izradu Privremene odluke o zaštiti izvorišta vode za piće "Sarajevsko polje"

Na inicijativu Ministarstva privrede Kantona Sarajevo Vlada Kantona Sarajevo donijela je rješenje o formiranju Stručne komisije za izradu Nacrta privremene odluke o zaštiti izvorišta vode za piće "Sarajevsko polje"

Novoimenovana Komisija, shodno Rješenju, ima obavezu nastaviti niz aktivnosti koje je u prethodnom periodu provodila Komisija formirana rješenjem Vlade Kantona Sarajevo od marta 2017. godine, što između ostalog, podrazumijeva izradu "Nacrta privremene odluke o zaštiti izvorišta vode za piće „Sarajevsko polje“, kao i analizu i ocjenu ranije izrađenog Elaborata o zaštiti izvorišta, koji je izradio Institut za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu. Nakon detaljne analize ovog Elaborata Komisija treba ocijeniti da li se na osnovu njega može donijeti Odluka o zaštiti izvorišta vode za piće u Sarajevskom polju.

Obzirom da u prethodnom periodu nije došlo do usaglašavanja granica zone sanitarne zaštite, s ciljem ubrzanja procedura kod donošenja ove odluke za koju se smatra jednom od najbitnijih aktivnosti u Ministarstvu privrede, prije svega zbog zaštite zdravlja građana, Skupština Kantona Sarajevo je donijela Zakon o izmjeni Zakona o vodama Kantona Sarajevo kojim se mijenja član 43. Zakona o vodama Kantona Sarajevo, a koji se odnosi na donošenje Privremene odluke o zaštiti izvorišta vode od značaja za buduće snabdijevanje vodom za piće, korištenje izvora mineralne, termalne ili podzemne vode na području Kantona Sarajevo.

Komisiju čine predstavnici akademske zajednice iz oblasti struke, te predstavnici državnih institucija i javnih preduzeća.

¹² <https://vlada.ks.gov.ba/> 03 03 2022



Izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

12 ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

1. Preduzeće je uspješno obavilo svoju osnovnu funkciju snabdjevanja vodom svih registrovanih potrošača. Isporučena voda je zadovoljavala sve higijensko-sanitarne uslove. U oblasti odvodnje otpadnih voda nije bilo ekscenčnih situacija.
2. Aktuelne cijene usluga preduzeća (prosječna 1,62 KM/m³) su znatno manje od ekonomske cijene (prosječna 2,25 KM/m³), a osnivač, Kanton Sarajevo ne dotira razliku između aktuelne i ekonomske cijene poslovanja (prema Zakonu o kimunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo). To je razlog za donošenje odluke o izmjeni cjenovnika usluge vodosnabdjevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda od strane Vlade Kantona Sarajevo kako bi se omogućilo stabilno poslovanje preduzeća.
3. U 2021. godini ukupni prihodi su povećani za 2,5 miliona KM ili 5%
4. Preduzeće je proteklu poslovnu godinu završilo sa gubitkom koji je manji u odnosu na 2020. godinu zbog povećanja poslovnih prihoda i smanjenje poslovnih rashoda.
5. Potraživanja od kupaca na dan 31.12.2021. godine, a nastala u 2021. godini, su manja su za 32% u odnosu na 31.12.2020. godinu.
6. Stopa tekuće naplate za vodu i odvodnju, uzeta na dan 14.01.2022.godine veća je za 1% u odnosu na 2020.
7. Prema koeficijentu tekuće likvidnosti na dan 31.12.2021. godine preduzeće je imalo 187 KM tekućih sredstava za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza. Ovaj pokazatelj je povećan u odnosu na prošlu godinu za 24,8%.
8. Bez obzira na naprijed navedeno Preduzeće je imalo otežano izmirivanje obaveza prema dobavljačima. Međutim, maksimalnim korištenjem unutrašnjih rezervi, smanjenjem troškova u većini segmenata rada, povećanom stopom naplate, postignuto je da su obaveze preduzeća prema dobavljačima smanjene u odnosu na prošlu godinu.
9. Broj zaposlenih ima trend smanjenja, te time i smanjenje troškova plaća i ostalih ličnih primanja po ovom osnovu, ali već sada pojedini procesi oskudijevaju sa stručnom radnom snagom.

Pozitivan preokret u finansijskom poslovanju rezultat je brojnih preduzetih mjera, među kojima su, kvalitetnije upravljanje potraživanjima i efikasnija naplata, kontrola neurednih platiša, odgovornije trošenje finansijskih resursa preduzeća i generalno jedan domaćinski odnos prema vođenju preduzeća. I pored evidentnih pozitivnih trendova u 2021 godini, poslovanje u 2021. godini u postojećim uslovima nije bilo ni približno stanju koje bi se moglo označiti normalnim, ali Preduzeće je poduzelo sve raspoložive mjere da potrošači to što manje osjete. Ali ni naši korisnici još uvijek nisu shvatili da se bez plaćanja obaveza po računima za utrošenu vodu i korištenje mreže javne kanalizacije ne može održati funkcija našeg preduzeća. Princip da mora plaćati onaj ko troši i zagađuje je jedini i održiv. Potrošnje nema bez obezbjeđenja nove količine vode koja zahtijeva ulaganje u održavanje izvorišta, ulaganje u nabavku novih pumpnih i održavanje postojećih agregata, ulaganja u nove i održavanje postojećih cjevovoda, ulaganje u novi i održavanje postojećeg sistema za mjerenje, ulaganje u mašine, opremu, alate, hardver i softver, kao i plaćanja energije (električne energije, goriva, plina i sl.). Pored toga, neophodna su i sredstva za servisiranje plata uposlenika.



PRILOZI

PRILOG 1 – BILANS USPJEHA

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o.
 Naziv pravnog lica
 Sarajevo-Stari Grad, Jaroslava Černija br.8
 Sjedište i adresa pravnog lica

4200151980004
 Identifikacioni broj za direktnu porezu
 200151980004
 Identifikacioni broj za indirektnu porezu
 36.00
 Šifra djelatnosti po KD BiH 2010
 -
 Šifra djelatnosti po SKD
 109
 Šifra opštine

Sakupljanje, pročišćavanje i snabdjevanje vodom
 Djelatnost

Bosna Bank International d.d. Sarajevo
 Naziv banke
 1413065320199704
 Broj računa

FINANSIJSKOFINANCIJSKO
 INFORMATIČKA AGENCIJA
 POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
 REPUBLIKA BOSNA I HERCEGOVINA

25.02.2022

BILANS USPJEHA
 (Za pravna lica koja vode knjigovodstvo u skladu sa kontnim okvirom za privredna društva)
 za period od 1.1.2021. do 31.12.2021. godine

- u KM -

Grupa konta, konto	POZICIA	Bijela	Oznaka za ADP	I Z N O S	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	I. DOBIT ILI GUBITAK PERIODA				
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI				
	Poslovni prihodi (202+206+210+211)		201	48.585.181	47.390.708
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)		202	39.329.711	38.391.596
800	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima		203	0	0
601	b) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu		204	39.329.711	38.391.596
602	c) Prihodi od prodaje robe na stranom tržištu		205	0	0
61	2. Prihodi od prodaje učinaka (207 do 209)		206	3.735.134	4.827.413
610	a) Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima		207	0	0
611	b) Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu		208	3.735.134	4.827.413
612	c) Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu		209	0	0
62	3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		210	0	0
63	4. Ostali poslovni prihodi		211	5.519.336	4.171.699
	Poslovni rashodi (213+214+215+219+220+221+222+223+224)		212	58.291.773	59.410.295
50	1. Nabavna vrijednost prodane robe		213	0	0
51	2. Materijalni troškovi		214	10.627.994	11.614.348
52	3. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (216 do 218)		215	23.399.139	24.279.453
520-521	a) Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima		216	20.022.480	20.921.202
523-524	b) Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih		217	2.975.689	3.106.355
527-529	c) Troškovi naknada ostalim fizičkim licima		218	400.970	246.906
53	4. Troškovi proizvodnih usluga		219	1.753.595	1.491.219
540 do 542	5. Amortizacija		220	18.536.798	18.723.166
543 do 549	6. Troškovi rezeruisanja		221	92.695	0
55	7. Nematerijalni troškovi		222	3.882.552	3.302.100
poveć. 11 i 12, 8 595	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka		223	0	0
manj. 11 i 12, 8 596	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka		224	0	0
	Dobit od poslovnih aktivnosti (201-212)		225	0	0
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (212-201)		226	9.706.592	12.019.587
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI				
66	Finansijski prihodi (228 do 233)		227	788.192	684.500
660	1. Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica		228	0	0
661	2. Prihodi od kamata		229	627.113	515.300
662	3. Pozitivne kursne razlike		230	0	0
663	4. Prihodi od efekata valutne klauzule		231	0	0
664	5. Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja		232	0	0
669	6. Ostali finansijski prihodi		233	161.079	149.200

Kontabilni broj: 1171893630923437 str. 1 od 4

1	2	3	4	5	6
56	Finansijski rashodi (235 do 239)		234	423.144	357.684
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima		235	0	0
561	2. Rashodi kamata		236	421.813	357.684
562	3. Negativne kursne razlike		237	0	0
563	4. Rashodi iz osnova valutne klauzule		238	0	0
569	5. Ostali finansijski rashodi		239	1.331	0
	Dobit od finansijskih aktivnosti (227-234)		240	365.048	306.816
	Gubitak od finansijskih aktivnosti (234-227)		241	0	0
	Dobit redovne aktivnosti (225-226+240-241)>=0		242	0	0
	Gubitak redovne aktivnosti (225-226+240-241)<0		243	9.341.544	11.712.771
	OSTALI PRIHODI I RASHODI				
67 bez 673	Ostali prihodi i dobici, osim iz osnova stalnih sredstava namijenjenih prodaji i obustavljenog poslovanja (245 do 253)		244	4.123.149	2.966.196
670	1. Dobici od prodaje stalnih sredstava		245	0	0
671	2. Dobici od prodaje investicijskih nekretnina		246	0	0
672	3. Dobici od prodaje bioloških sredstava		247	0	0
674	4. Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		248	0	0
675	5. Dobici od prodaje materijala		249	134.898	8.813
676	6. Viškovi		250	24.161	507
677	7. Naplaćena otpisana potraživanja		251	3.863.535	2.932.350
678	8. Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika		252	0	0
679	9. Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi		253	100.555	24.526
57 bez 573	Ostali rashodi i gubici, osim iz osnova stalnih sredstava namijenjenih prodaji i obustavljenog poslovanja (255 do 263)		254	7.873.046	5.455.983
570	1. Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava		255	1.738	313
571	2. Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina		256	0	0
572	3. Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava		257	0	0
574	4. Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		258	0	0
575	5. Gubici od prodaje materijala		259	44.507	0
576	6. Manjkovi		260	0	0
577	7. Rashodi iz osnova zaštite od rizika		261	0	0
578	8. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja		262	7.194.273	5.299.074
579	9. Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi		263	632.528	156.596
	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (244-254)		264	0	0
	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (254-244)		265	3.749.897	2.489.787
	PRIHODI I RASHODI OD USKLADIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA (osim stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava obustavljenog poslovanja)				
68 bez 688	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti (267 do 275)		266	0	0
680	1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava		267	0	0
681	2. Prihodi od usklađivanja vrijednosti materijalnih stalnih sredstava		268	0	0
682	3. Prihodi od usklađivanja vrijednosti investicijskih nekretnina za koje se obračunava amortizacija		269	0	0
683	4. Prihodi od usklađivanja vrijednosti bioloških sredstava za koja se obračunava amortizacija		270	0	0
684	5. Prihodi od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		271	0	0
685	6. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha		272	0	0
686	7. Prihodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana		273	0	0
687	8. Prihodi od usklađivanja vrijednosti kapitala (negativni goodwill)		274	0	0
689	9. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostalih sredstava		275	0	0
58 bez 588	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti (277 do 284)		276	0	0
580	1. Umanjenje vrijednosti nematerijalnih sredstava		277	0	0
581	2. Umanjenje vrijednosti materijalnih stalnih sredstava		278	0	0
582	3. Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina za koje se obračunava amortizacija		279	0	0
583	4. Umanjenje vrijednosti bioloških sredstava za koja se obračunava amortizacija		280	0	0
584	5. Umanjenje vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		281	0	0
585	6. Umanjenje vrijednosti zaliha		282	0	0
586	7. Umanjenje vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana		283	0	0
589	8. Umanjenje vrijednosti ostalih sredstava		284	0	0

Kontrolni broj: 117180630923437

str. 2 od 4

1	2	3	4	5	6
do 64	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava (286 do 288)	285		0	0
640	Povećanje vrijednosti investicijskih nekretnina koje se ne amortizuju	286		0	0
641	Povećanje vrijednosti bioloških sredstava koja se ne amortizuju	287		0	0
642	Povećanje vrijednosti ostalih stalnih sredstava koja se ne amortizuju	288		0	0
do 64	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava (290 do 292)	289		0	0
643	Smanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina koje se ne amortizuju	290		0	0
644	Smanjenje vrijednosti bioloških sredstava koja se ne amortizuju	291		0	0
645	Smanjenje vrijednosti ostalih stalnih sredstava koja se ne amortizuju	292		0	0
	Dobit od usklađivanja vrijednosti (286-276+285-289) > 0	293		0	0
	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (286-276+285-289) < 0	294		0	0
690, 691	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki značajnih grešaka iz ranijih perioda	295		0	0
590, 591	Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki značajnih grešaka iz ranijih perioda	296		196.496	53.800
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA				
	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (242-243+264-265+293-294+295-296)>0	297		0	0
	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (242-243+264-265+293-294+295-296)<0	298		13.289.937	14.256.418
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA				
do 721	Porezni rashodi perioda	299		0	0
do 722	Odloženi porezni rashodi perioda	300		0	0
do 722	Odloženi porezni prihodi perioda	301		0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA				
	Neto dobit neprekinutog poslovanja (297-298-299-300+301)>0	302		0	0
	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (297-298-299-300+301)<0	303		13.289.937	14.256.418
	DOBIT ILI GUBITAK OD PREKINUTOG POSLOVANJA				
673 i 688	Prihodi i dobiti iz osnova prodaje i usklađivanja vrijednosti sredstava namijenjenih prodaji i obustavljenog poslovanja	304		0	0
673 i 588	Rashodi i gubici iz osnova prodaje i usklađivanja vrijednosti sredstava namijenjenih prodaji i obustavljenog poslovanja	305		0	0
	Dobit od prekinutog poslovanja (304-305)	306		0	0
	Gubitak od prekinutog poslovanja (305-304)	307		0	0
do 72	Porez na dobit od prekinutog poslovanja	308		0	0
	Neto dobit od prekinutog poslovanja (306-307-308)>0	309		0	0
	Neto gubitak od prekinutog poslovanja (306-307-308)<0	310		0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA				
	Neto dobit perioda (302-303+309-310)>0	311		0	0
	Neto gubitak perioda (302-303+309-310)<0	312		13.289.937	14.256.418
723	Međudividende i druge raspodjele dobiti u toku perioda	313		0	0
	II. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK				
	DOBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU (315 do 326)	314		0	0
	1. Dobici od realizacije revalorizacionih rezervi stalnih sredstava	315		0	0
	2. Dobici od promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	316		0	0
	3. Dobici iz osnova prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	317		0	0
	4. Aktuarski dobiti po planovima definisanih primanja	318		0	0
	5. Dobici iz osnova efektivnog dijela zaštite novčanog toka	319		0	0
	6. Ostali nerealizovani dobiti i dobiti utvrđeni direktno u kapitalu	320		0	0
	GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU (322 do 326)	321		0	0
	1. Gubici od promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	322		0	0
	2. Gubici iz osnova prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	323		0	0
	3. Aktuarski gubici po planovima definisanih primanja	324		0	0
	4. Gubici iz osnova efektivnog dijela zaštite novčanog toka	325		0	0
	5. Ostali nerealizovani gubici i gubici utvrđeni direktno u kapitalu	326		0	0

1	2	3	4	5	6
Ostala sveobuhvatna dobit prije poreza (314-321)	327		0	0	
Ostali sveobuhvatni gubitak prije poreza (321-314)	328		0	0	
Obracunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	329		0	0	
Neto ostala sveobuhvatna dobit (327-328-329) > 0	330		0	0	
Neto ostali sveobuhvatni gubitak (327-328-329) < 0	331		0	0	
Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (311-312+330-331) > 0	332		0	0	
Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda (311-312+330-331) < 0	333		13.289.937	14.256.418	
Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (311 ili 312)	334		-13.289.937	-14.256.418	
a) vlasnicima matice	335		-13.289.937	-14.256.418	
b) vlasnicima manjinskih interesa	336		0	0	
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak prema vlasništvu (332 ili 333)	337		-13.289.937	-14.256.418	
a) vlasnicima matice	338		-13.289.937	-14.256.418	
b) vlasnicima manjinskih interesa	339		0	0	
Zarada po dionici:	340		0	0	
a) obična	341		0	0	
b) razrijeđena	342		0	0	
Prosječan broj zaposlenih:					
- na bazi sati rada	343		852	912	
- na bazi stanja krajem svakog mjeseca	344		843	893	

Sarajevo-Stari Grad

BRAJIĆ (IBRAHIM) EDIM

25.2.2022.
DatumRUSMIR SALIĆ
Direktor

Kontrolni broj: 1171803630023437

str. 4 od 4



PRILOG 2 - BILANS STANJA

4200151950004

Identifikacioni broj za direktne poreze

200151950004

Identifikacioni broj za indirektno poreze

36.00

Sifra djelatnosti po KD BiH 2010

Sifra djelatnosti po SKD

109

Sifra opštine

FINANSIJSKO/FINANSIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
ISPOSTAVA CENTAR ZA
POSREDOVANJE

25.02.2022

BILANS STANJA

(za pravna lica koja vode knjigovodstvo u skladu sa košarnim okvirom za privredna društva)

na dan 31.12.2021. godine

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o.

Naziv pravnog lica

Sarajevo-Stari Grad, Jaroslava Cernija br.8

Mjesto i adresa pravnog lica

Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom

Djelatnost

Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Naziv banke

1413065320199704

Broj računa

Grupa konto	POZICIJA	Bilješka	Oznaka za AOP	IZNOS tekuće godine			IZNOS prethodne godine (neto)
				Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (5-6)	
1	2	3	4	5	6	7	8
	AKTIVA						
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI						
01	I. Nematerijalna sredstva (003 do 007)			2.133.195.348	1.317.607.872	815.587.476	823.382.055
010	1. Kapitalizirana ulaganja u razvoj			1.698.017	1.560.394	137.623	221.710
011	2. Koncesije, patenti, licence i druga prava			1.057.577	926.485	131.092	210.761
012	3. Goodwill			0	0	0	0
013, 014	4. Ostala nematerijalna sredstva			624.198	617.667	6.531	10.949
015, 017	5. Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi			16.242	16.242	0	0
02	II. Nekretnine, postrojenja i oprema (009 do 013)			2.131.453.765	1.316.045.213	815.408.552	823.107.242
020	1. Zemljište			21.049.675	0	21.049.675	21.049.675
021	2. Građevinski objekti			1.768.281.415	1.270.059.334	498.222.081	514.837.574
022 do 024	3. Postrojenja i oprema			50.345.271	43.652.755	6.692.516	7.680.195
026	5. Stambene zgrade i stanovi			0	0	0	0
025, 027	6. Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi			291.777.404	2.333.124	289.444.280	279.539.798
03	III. Investicijske nekretnine			0	0	0	0
04	IV. Biološka sredstva (016 do 019)			0	0	0	0
040	1. Šume			0	0	0	0
041	2. Višegodišnji zasadi			0	0	0	0
042	3. Osnovno stado			0	0	0	0
043, 047	4. Avansi i biološka sredstva u pripremi			0	0	0	0
05	V. Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva			8.373	0	8.373	8.373
06	VI. Dugoročni finansijski plasmani (022 do 029)			35.193	2.265	32.928	44.730
060	1. Učešća u kapitalu povezanih pravnih lica			0	0	0	0
061	2. Učešća u kapitalu drugih pravnih lica			0	0	0	0
062	3. Dugoročni krediti dati povezanim pravnim licima			0	0	0	0

Kodovi izdavanja: 1413065320199704

1	2	3	4	5	6	7	8
063	4. Dugoročni krediti dati u zemlji		025	35.078	2.265	32.813	44.615
064	5. Dugoročni krediti dati u inostranstvo		026	0	0	0	0
065	6. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		027	115	0	115	115
066	7. Finansijska sredstva koja se drže do roka dostižea		028	0	0	0	0
068	8. Ostali dugoročni finansijski plasmani		029	0	0	0	0
07	VII. Druga dugoročna potraživanja (031+032)		030	0	0	0	0
070	1. Potraživanja od povezanih pravnih lica		031	0	0	0	0
071 do 075	2. Ostala dugoročna potraživanja		032	0	0	0	0
091, 098	VIII. Dugoročna razgraničenja		033	0	0	0	0
090	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		034	0	0	0	0
10 do 15	C) TEKUCA SREDSTVA (036+043)		035	83.102.114	66.511.260	16.590.854	17.969.459
10	1. Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sličan inventar		036	6.158.946	2.554.359	3.604.587	3.701.858
11	2. Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		037	5.438.439	2.363.520	3.074.919	2.965.666
12	3. Gotovi proizvodi		038	0	0	0	0
13	4. Roba		039	0	0	0	0
14	5. Stalna sredstva namijenjena prodaji i obustavljenom poslovanju		040	0	0	0	0
15	6. Dati avansi		041	0	0	0	0
20	II. Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani (044+047+053+061+06		042	720.507	190.839	529.668	736.192
20 bez 207	1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti (045+046)		043	76.943.168	63.956.901	12.986.267	14.167.601
207	a) Gotovina		044	3.363.064	0	3.363.064	2.063.185
21 22, 23	b) Gotovinski ekvivalenti		045	3.363.064	0	3.363.064	2.063.185
210	2. Kratkoročna potraživanja (048 do 052)		046	0	0	0	0
211	a) Kupci - povezana pravna lica		047	71.268.316	63.956.901	7.311.415	9.332.411
212	b) Kupci u zemlji		048	0	0	0	0
212	c) Kupci u inostranstvu		049	69.259.527	63.956.774	5.303.753	7.805.697
22	d) Potraživanja iz specifičnih poslova		050	0	0	0	0
23	e) Druga kratkoročna potraživanja		051	0	0	0	0
24	3. Kratkoročni finansijski plasmani (054 do 060)		052	2.008.789	1.127	2.007.662	1.526.714
240	a) Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima		053	10.050	0	10.050	10.302
241	b) Kratkoročni krediti dati u zemlji		054	0	0	0	0
242	c) Kratkoročni krediti dati u inostranstvo		055	0	0	0	0
243, 244	d) Kratkoročni dio dugoročnih plasmana		056	0	0	0	0
245	e) Finansijska sredstva namijenjena trgovanju		057	10.050	0	10.050	10.302
246	f) Druga finansijska sredstva po fer vrijednosti		058	0	0	0	0
248	g) Ostali kratkoročni plasmani		059	0	0	0	0
27	4. Potraživanja za PDV		060	0	0	0	0
28 bez 268	5. Aktivna vremenska razgraničenja		061	161.498	0	161.498	258.295
288	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		062	2.140.240	0	2.140.240	2.503.408
290	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA		063	0	0	0	0
88	POSLOVNA AKTIVA (001+034+035+053+064)		064	0	0	0	0
	Vanbilansna aktiva		065	2.216.297.462	1.384.119.132	832.178.330	841.251.514
	Ukupno aktiva (065+066)		066	0	0	0	67.588.164
			067	2.216.297.462	1.384.119.132	832.178.330	908.839.678

Grupa konta, konto	POZICIJA	Bilješka	Oznaka za ACP	IZNOS	
				tekuće godine	prethodne godine
1	2	3	4	5	6
PASIVA					
30	A) KAPITAL (102+109+110+111+114+115+116+117-122-127)		101	700.452.636	713.772.573
300	I. Osnovni kapital (103 do 108)		102	10.000	10.000
302	1. Dionički kapital		103	0	0
303	2. Udjel članova društva sa ograničenom odgovornošću		104	0	0
304	3. Zadržani udjeli		105	0	0
305	4. Ulozi		106	0	0
309	5. Držarni kapital		107	10.000	10.000
31	6. Ostali osnovni kapital		108	0	0
31	II. Uplašani neuplaćeni kapital		109	0	0
320	III. Emisiona premija		110	0	0
321	IV. Rezerve (112+113)		111	713.762.573	739.234.171
322	1. Zakonske rezerve		112	0	0
322	2. Statutarne i druge rezerve		113	713.762.573	739.234.171
322	V. Revalorizacione rezerve		114	0	0
33	VI. Nerealizovani dobiti		115	0	0
33	VII. Nerealizovani gubici		116	0	0
34	VIII. Neraspoređena dobit (118 do 121)		117	0	0
340	1. Neraspoređena dobit ranijih godina		118	0	0
341	2. Neraspoređena dobit izvještajne godine		119	0	0
342	3. Neraspoređeni višak prihoda ranijih godina		120	0	0
343	4. Neraspoređeni višak prihoda izvještajne godine		121	0	0
35	IX. Gubitak do visine kapitala (123 do 125)		122	13.289.937	25.471.596
350	1. Gubitak ranijih godina		123	0	11.215.180
351	2. Gubitak izvještajne godine		124	13.289.937	14.256.418
352	3. Nepokriveni višak rashoda ranijih godina		125	0	0
353	4. Nepokriveni višak rashoda izvještajne godine		126	0	0
360	X. Otkupljene vlastite dionice i udjeli		127	0	0
40	B) DUGOROČNA REZERVISANJA (129+130)		128	101.518.712	103.078.251
40	1. Dugoročna rezervisanja za troškove i nakle		129	1.942.250	2.172.578
40	2. Dugoročna razgraničenja		130	99.576.462	100.905.673
40	C) DUGOROČNE OBAVEZE (132 do 138)		131	17.875.722	8.565.590
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital		132	0	0
411	2. Obaveze prema povezanim pravim licima		133	0	0
412	3. Obaveze po dugoročnim vrijednosnim papirima		134	0	0
413, 414	4. Dugoročni krediti		135	17.799.624	8.565.590
415, 416	5. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu		136	0	0
417	6. Dugor. obaveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		137	0	0
419	7. Ostale dugoročne obaveze		138	76.068	0

POSREDOVANJE U PROMETU NEKRETNIM PRAVNIM LICIMA

400 2 2021 19

1	2	3	4	5	6
408	D) ODOŠNE POREZNE OBAVEZE		139	0	0
409	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (141+149+155+156+160+161+162+163)		140	8.861.534	11.913.569
42	I. Kratkoročne finansijske obaveze (142 do 148)		141	0	1.500.000
420	1. Obaveze prema povezanim pravnim licima		142	0	0
421	2. Obaveze po kratkoročnim vrijednosnim papirima		143	0	0
422	3. Kratkoročni krediti uzeti u zemlji		144	0	1.500.000
423	4. Kratkoročni krediti uzeti u inostranstvu		145	0	0
424, 425	5. Kratkoročni dugoročni obaveza		146	0	0
427	6. Kratk. obaveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		147	0	0
429	7. Ostale kratkoročne finansijske obaveze		148	0	0
43	II. Obaveze iz poslovanja (150 do 154)		149	6.117.022	7.880.543
430	1. Primijeni avansi, depoziti i kaucije		150	1.704.702	1.880.195
431	2. Dobavljači - povezana pravna lica		151	0	0
432	3. Dobavljači u zemlji		152	4.163.528	5.673.390
433	4. Dobavljači u inostranstvu		153	0	0
439	5. Ostale obaveze iz poslovanja		154	248.792	328.958
44	III. Obaveze iz specifičnih poslova		155	0	0
45	IV. Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih (157 do 159)		156	1.921.688	1.980.222
450 do 452	1. Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća		157	1.742.702	1.804.605
453 do 455	2. Obaveze po osnovu naknada plaća koje se refundiraju		158	14.610	9.076
456 do 458	3. Obaveze za ostala primanja zaposlenih		159	164.376	166.541
46	V. Druge obaveze		160	3.892	4.193
47	VI. Obaveze za PDV		161	405.322	221.670
48 bez 481	VII. Obaveze za ostale poreze i druge dažbine		162	413.610	326.941
481	VIII. Obaveze za porez na dobit		163	0	0
49 bez 495	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		164	3.439.726	3.921.531
495	G) ODOŠNE POREZNE OBAVEZE		165	0	0
89	POSLOVNA PASIVA (101+128+131+139+140+164+165)		166	832.178.330	841.251.514
	Vanbilansna pasiva		167	0	67.588.164
	Ukupno pasiva (166+167)		168	832.178.330	908.839.678

Sarajevo-Stari Grad
 10000

BRAJIĆ (IBRAHIM) EDIM
 Certificirani računovođa

CR-567
 Broj doz.
 061630
 Kombar

RUSMIR SALIĆ
 Direktor

25.2.2022.
 Datum

Kontinentalni broj: 10458855692811117

str. 4 od 4

PRIOG 3 – IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o.
 Naziv pravnog lica
 Sarajevo-Stari Grad, Jaroslava Černija br.8
 Sjedište i adresa pravnog lica
 Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom
 Djelatnost
 Bosna Bank International d.d. Sarajevo
 Naziv banke
 1413065320199704
 Broj računa

4200151950004
 Identifikacioni broj za direktne porez
 200151950004
 Identifikacioni broj za indirektno porez
 36.00
 Šifra djelatnosti po KD BiH 201
 Šifra djelatnosti po SK
 109
 Šifra opštine

FINANSIJSKO-FINANCIJSKO
 INFORMATIČKA AGENCIJA
 POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
 ISPOSTANA CENTAR 7

25. 02. 2022

IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA

(za pravna lica koja vode knjigovodstvo u skladu sa kontnim okvirom za privredna društva)

- INDIREKTNNA METODA -

za period od 1.1.2021. do 31.12.2021. godine

Redni broj	OPIS	Bilješka	Ozn. (+,-)	Oznaka za AOP	IZNOS	
					Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6	7
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI						
1.	Neto dobit (gubitak) za period			401	-13.289.937	-14.256.418
Usklađenje za:						
2.	Amortizacija / vrijednost usklađenja nematerijalnih sredstava		+		100.329	110.020
3.	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava		+ (-)		0	0
4.	Amortizacija / vrijednost usklađenja materijalnih sredstava		+		18.435.469	18.613.145
5.	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava		+ (-)		0	313
6.	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava		+ (-)		0	0
7.	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika		+ (-)		0	0
8.	Ostala usklađenja za negotovinske stavke i gotovinski tokovi koji se odnose na ulagačke i finansijske aktivnosti		+ (-)		-1.559.539	0
9.	Ukupno (2 do 8)			402	15.976.259	18.723.478
10.	Smanjenje (povećanje) zaliha		+ (-)		97.271	300.059
11.	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje		+ (-)		2.020.996	-619.536
12.	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja		+ (-)		97.049	-45.638
13.	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja		+ (-)		363.158	348.600
14.	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima		+ (-)		-1.509.862	-635.450
15.	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza		+ (-)		-42.173	312.453
16.	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja		+ (-)		-481.805	-2.037.433
17.	Ukupno (10 do 16)			403	544.644	-2.377.945
18.	Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti (1+9+17)			404	4.230.966	2.089.115
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI						
19.	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)			405	0	10.020
20.	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana		+	406	0	10.020
21.	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		+	407	0	0
22.	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava		+	408	0	0
23.	Prilivi iz osnova kamata		+	409	0	0
24.	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti		+	410	0	0
25.	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana		+	411	0	0
26.	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)			412	10.729.418	2.719.668
27.	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana		-	413	0	0
28.	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela		-	414	0	0
29.	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava		-	415	10.729.418	2.719.668
30.	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana		-	416	0	0
31.	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)			417	0	0
32.	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27-30)			418	10.729.418	2.709.648
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI						
33.	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)			419	9.298.331	1.500.000
34.	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala		+	420	0	0
35.	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita		+	421	9.298.331	0
36.	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita		+	422	0	1.500.000
37.	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza		+	423	0	0

Kontrolni broj: 1383710349030172

str. 1 od



Izveštaj o poslovanju za 2021. godinu

1	2	3	4	5	6	7
38.	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)			424	1.500.000	87.398
39.	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela		-	425	0	0
40.	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita		-	426	0	87.398
41.	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita		-	427	1.500.000	0
42.	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga		-	428	0	0
43.	Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi		-	429	0	0
44.	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza		-	430	0	0
45.	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)			431	7.798.331	1.412.602
46.	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)			432	0	0
47.	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)			433	12.029.297	3.501.717
48.	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)			434	10.729.418	2.709.648
49.	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)			435	1.299.879	792.069
50.	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)			436	0	0
51.	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda			437	2.063.185	1.271.116
52.	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		+	438	0	0
53.	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		-	439	0	0
54.	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)			440	3.363.064	2.063.185

Sarajevo-Stari Grad
Mjesto

BRAJIĆ (IBRAHIM) EDIM
Certifikovani računovođa

25.2.2022.
Datum



RUSMIR SALIĆ
Doktor

PRILOG 4 – IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o.
Naziv pravnog lica
Sarajevo-Stari Grad, Jaroslava Čermija br.8
Sjedište i adresa pravnog lica
Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom
Djelatnost
Bosna Bank International d.d. Sarajevo
Naziv banke
1413066320199704
Broj računa

4200151950004
Identifikacioni broj za direktne poreze
200151950004
Identifikacioni broj za indirektno poreze
36.00
Sifra djelatnosti po KD BiH 2010
Sifra djelatnosti po SVD
109
Sifra obršne

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
(za sva pravna lica)
za period koji završava na dan 31.12.2021. godine

Sarajevo-Stari Grad
Mjesto
25.2.2022.
Datum
Kontrolni broj: 14381501210546177

BRAJČIĆ (IBRAHIM) EDIM
Certifikat
C
B
061/630-992
Kontakt

RUSMIR SALIĆ
Direktor
M.P.

25.02.2022
POSREDOVAČKA AGENCIJA
POSREDOVANJE U PROMETU NEKRETNIM PRAVNIM LICIMA

109

str. 1 od 2

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za period koji završava na dan 31.12.2021. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA u BKM									
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Oznaka za AOP	Dionički kapital i udjeli u društvu s ograničenom odgovornošću	Rezervacije (MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava	Ostale rezerve raspoloživih za zakonske i statutarne (emisione) primanja, gotovinskih tokova) i akumulirana nepoprikladna dobiti/gubici	UKUPNO (3+4+5+6+7)	MANJINSKI INTERES	UKUPNI KAPITAL (8+9)			
1. Stanje na dan 31.12.2019. godine	901	10.000	0	0	739.234.171	-11.215.180	738.028.991	0	738.028.991	
2. Efekat promjena u računovodstvenim politikama	902	0	0	0	0	0	0	0	0	
3. Efekat ispravki grešaka	903	0	0	0	0	0	0	0	0	
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2019., odnosno 01.01.2020. (901+902+903)	904	10.000	0	0	739.234.171	-11.215.180	738.028.991	0	738.028.991	
5. Efekat revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	905	0	0	0	0	0	0	0	0	
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	906	0	0	0	0	0	0	0	0	
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	907	0	0	0	0	0	0	0	0	
8. Neto dobiti/gubici perioda iskazan u bilansu uspjeha	908	0	0	0	0	-14.256.418	-14.256.418	0	-14.256.418	
9. Neto dobiti/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	909	0	0	0	0	0	0	0	0	
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriva gubitka	910	0	0	0	0	0	0	0	0	
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	911	0	0	0	0	0	0	0	0	
12. Stanje na dan 31.12.2020. godine, odnosno 01.01.2021. (904+905+906+907+908+909+910+911)	912	10.000	0	0	739.234.171	-25.471.588	713.772.573	0	713.772.573	
13. Efekat promjena u računovodstvenim politikama	913	0	0	0	0	0	0	0	0	
14. Efekat ispravki grešaka	914	0	0	0	0	0	0	0	0	
15. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2020., odnosno 01.01.2021. (912+913+914)	915	10.000	0	0	739.234.171	-25.471.588	713.772.573	0	713.772.573	
16. Efekat revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	916	0	0	0	0	0	0	0	0	
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	917	0	0	0	0	0	0	0	0	
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	918	0	0	0	0	0	0	0	0	
19. Neto dobiti/gubici perioda iskazan u bilansu uspjeha	919	0	0	0	0	-13.269.937	-13.269.937	0	-13.269.937	
20. Neto dobiti/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	920	0	0	0	-25.471.588	25.471.588	0	0	0	
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriva gubitka	921	0	0	0	0	0	0	0	0	
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	922	0	0	0	0	0	0	0	0	
23. Stanje na dan 31.12.2021. godine (915+916+917+918+919+920+921+922)	923	10.000	0	0	713.762.573	-13.289.937	700.482.636	0	700.482.636	

**KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
VODOVOD I KANALIZACIJA D.O.O. SARAJEVO**

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2021. GODINE
I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

S A D R Ž A J

	Strana
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2-8
Bilans uspjeha	9
Bilans stanja	10
Izvještaj o novčanim tokovima	11
Izvještaj o promjenama kapitala	12
Napomene uz finansijske izvještaje	13-39

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je odgovorna da osigura da su finansijski izvještaji KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo pripremljeni za svaku finansijsku godinu u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Preduzeću, kao i njegove rezultate poslovanja za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Preduzeće u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Pri izradi finansijskih izvještaja, odgovornosti Uprave obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima;
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Preduzeće nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Preduzeća. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Preduzeća, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Odobrio i potpisao u ime Uprave



Rusmir Salić, direktor

KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo

Jaroslava Černija br. 8

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Osnivačima KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu "Preduzeće"), koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembar 2021. godine, bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama u kapitalu i novčanim tokovima za godinu koja završava na taj dan, te sažetka značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija.

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku "Osnova za mišljenje sa rezervom", finansijski izvještaji prikazuju objektivno i fer, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj KJKP "VODOVOD I KANALIZACIJA" D.O.O. SARAJEVO na dan 31. decembra 2021. godine, te rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Osvrt na prethodnu reviziju

Preduzeće nije u revidiranom periodu uspjelo realizovati date preporuke iz prethodnog perioda. Preporuke datiraju iz prethodnog perioda i njihove korekcije bi imale značajan utjecaj na iskazivanje bilansnih pozicija. Moramo naglasiti da realizacija preporuka u većini ovisi o stavovima i neophodnim Odlukama Osnivača odnosno Skupštine Preduzeća. Preduzeće je u okviru svojih aktivnosti napravilo dokument „Revizija utjecaja preporuka datih od strane eksterne revizije na kapital“ u koje je jasno definisan utjecaj svih neophodnih ispravki u okviru bilansa stanja. Sugeriramo da organi rukovođenja i upravljanja Preduzećem nastave sve aktivnosti u vezi sa realizacijom svih datih preporuka.

Popis

Revizija nije prisustvovala popisu zbog datuma potpisivanja ugovora. Zbog navedenog revizija ne može racionalno izraziti mišljenje o navedenom. Preduzeće je poduzelo sve aktivnosti popisa u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji te po navedenom popisu izvršilo adekvatna knjiženja.

Pravilnici i interne kontrole

Preduzeće nije uskladilo svoj Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama sa važećim promjenama Zakona o računovodstvu i reviziji (Službeni novine FBiH 15/21). Pored navedenog Preduzeće nije svojim internim aktima jasno definisalo interne procedure priznavanja prihoda u segmentima priključaka na vodovodnu mrežu kao i interne procedure radnih naloga.



CONTROLLING

Stalna sredstva

Preduzeće za dugotrajnu imovinu, nije vršilo mjerenja nakon početnog priznavanja, shodno zahtjevima iz standarda, zbog čega postoji neizvjesnost u pogledu realne nadoknadive vrijednosti iskazane dugotrajne imovine. To se posebno odnosi na zemljišta i objekte koja se vode kao materijalna sredstva u pripremi, s obzirom da su investicije iz prethodnih obračunskih perioda bez ulaganja u toku godine i sa minimalnim ulaganjima u prethodnim obračunskim periodima. U okviru evidentiranih investicija u toku (postrojenja i oprema u pripremi) evidentirane su sljedeće pozicije:

- obustavljena investicija zgrade u naselju Pofalići u iznosu od 9.009.524 KM;
- uređaj za prečišćavanje otpadnih voda Butile u iznosu od 198.869.786 KM;
- oprema, rezervni dijelovi, rekonstrukcija i zamjena betonski cijevi, projektovanje i tehnička pomoć Butile u iznosu od 62.800.559,79 KM.

Preduzeće u okviru imovine u upotrebi ima evidentiranu imovinu sa nerješenim imovinsko-pravnim statusom (nekretnine evidentirane u registru stalnih sredstava Preduzeća bez uknjižbe u zemljišnim knjigama: nova pumpna stanica u Pofalićima, rezervoar Lukavac, pumpna stanica i rezervoar „Alipašin most“, rezervoar „Mojmilo“, rezervoar „Vitkovac“ i drugi). Takođe, Preduzeće u okviru knjigovodstvene evidencije imovine u upotrebi ima registrovanu imovinu koja je locirana na području Republike Srpske i za koju ne posjeduje dokaz o vlasništvu (cjevovodi Jahorina, vodovodna mreža Vlahovići i Tilava, kaptaže Prača i Bistrica), sa minimalnom neamortizovanom vrijednošću u iznosu od 9.875.480 KM. Za istu imovinu Preduzeće vrši obračun amortizacije za koju ne posjeduje dokument koji potvrđuje vlasništvo Preduzeća čime precjenjuje troškove tekućeg poslovanja.

Preduzeće u okviru knjigovodstvene evidencije imovine u upotrebi ima registrovanu imovinu koja se nalazi u Republici Hrvatskoj - Odmaralište „Jahorina“ sa neamortizovanom vrijednošću 62.528 KM. Za istu imovinu Preduzeće vrši obračun amortizacije za koju ne posjeduje dokument koji potvrđuje vlasništvo Preduzeća čime precjenjuje troškove tekućeg poslovanja. Preduzeće evidentira vodovodnu i kanalizacionu mrežu, koja je data na upravljanje i korištenje Preduzeću na način da nije moguće primijeniti MRS-16 u dijelu isknjižavanja zamjenskog dijela ulaganja u ovu imovinu prilikom priznavanja istih.

Preduzeće u poslovnim knjigama ima evidentirane građevinske objekte kao vlastite, iako za značajan dio građevina prema dostavljenim informacijama nema vlasništvo nego pravo raspolaganja.

Preduzeće nije vršilo procjenu imovine u smislu procjene nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9. i zahtjevima iz MRS 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, a posebno u vezi sa paragrafom 51. koji se odnosi na provjeru ostatka vrijednosti i vijeka upotrebe sredstava i drugim zahtjevima iz MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Zemljište

Društvo ima u okviru bilansnih pozicija evidentirano zemljište u iznosu od 21.049.675 KM. Isto je evidentirano u finansijskoj evidenciji. U glavnoj knjizi stalnih sredstava nema analitičko evidentiranje lokacije zemljišta, pojedinačnih vrijednosti niti kvadrature. Društvo ima pregled ove imovine na eksternim evidencijama. Revizija ne može potvrditi navedenu vrijednost zemljišta.

Zalihe

U toku 2021. godine, Preduzeće je izvršilo analizu starosne strukture zaliha, te je utvrdilo značajan iznos zaliha (u vrijednosti od 1.576.951 KM), koje se odnose na nabavljene i neutrošene zalihe iz prethodnih perioda. Preduzeće nije izvršilo procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha u skladu sa MRS-2, te u skladu sa tim niti registrovalo efekat razlike između knjigovodstvene i neto nadoknadive vrijednosti zaliha na teret rashoda perioda.

Potraživanja

Preduzeće je na dan 31.12.2021. godine iskazalo potraživanja od zatezne kamate u vrijednosti od 1.893.265 KM, a koja potraživanja ne ispunjavaju uslov iz definicije priznavanja tekućih sredstava, u skladu sa kojom se tekuća imovina priznaje u slučaju postojanja značajne vjerovatnosti pritanja buduće ekonomske koristi u Preduzeće, stoga su pozicije potraživanja, prihoda i rezultata poslovanja precijenjene u istom iznosu.

U toku 2021. godine Preduzeće je priznalo prihode od zateznih kamata u iznosu od 618.177 KM, a naplata istih u 2021. godini iznosi 201.686 KM.

Iz navedenog je očigledno da je navedena naplata upitna, te da se dio zateznih kamata treba priznavati kao odloženi prihod, a prihode priznavati u momentnu naplate zatezne kamate.

Primljeni avansi

S obzirom na značajnu vrijednost primljenih avansa po osnovu izvođenja radova, evidentiranih u ranijim obračunskim periodima, a koji su knjigovodstveno registrovani na stanju obaveza po primljenim avansima na dan 31.12.2021. godine, te nepostojanja odgovarajućeg mehanizma praćenja realizacije predmetnih radova, revizija nije mogla utvrditi efekat vrijednost izvršenih, a nefakturisanih usluga, za koje su avansi primljeni, te u skladu sa tim vrijednost podcijenjenih prihoda tekućeg i ranijeg perioda. Napomena 12.2. izvještaja.

Dugoročna rezervisanja

Preduzeće evidentira otpremnine, jubilarne nagrade i kratkoročne beneficije zaposlenima kada one dospiju. U skladu s MRS 19 "Primanja zaposlenih" Preduzeće je obavezno na svaki datum bilansa priznati kao obavezu sadašnju vrijednost iznosa primanja odnosno budućih beneficija koje su zaposlenici zaradili na temelju tekućeg i minulog rada. Mjerenje obaveze treba pouzdano procijeniti primjenom aktuarskih tehnika – metodom projicirane kreditne jedinice. Metoda projicirane kreditne jedinice zahtijeva da subjekt odredi sadašnju vrijednost obaveze za takva primanja i odnosni trošak tekućeg rada, te ako je primjenjivo i trošak minulog rada. Napomena 10. izvještaja.

Obaveze i troškovi perioda

U toku revidiranog perioda Preduzeće je imalo kontrolu Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje. Predmet kontrole - kontrola PDV po prijavi, za porezni period od 01.06.2018.-30.09.2021. godine. Dana 29.11.2021. godine od strane Uprave doneseno je Rješenje broj:04/4-1/II-17-1-UP-1-311-1/21, kojim se Preduzeću utvrđuje razrez indirektnih poreza u iznosu od 666.339,00 KM. Na osnovu navedenog Rješenja Preduzeće Upravi za indirektno-neizravno oporezivanje podnosi zahtjev, u kojem se traži odgoda plaćanja duga po osnovu PDV-a na period od godinu dana, radi trenutno izuzetne teške finansijske situacije u Preduzeću. Na osnovu navedenog Zahtjeva Uprava za indirektno-neizravno oporezivanje dana 08.12.2021. godine donosi Rješenje broj:02/5-16-Up/I-OPL-109/21 kojim se Preduzeću odobrava odgoda plaćanja do 05.12.2022. godine, u ukupnom iznosu od 936.821,30 KM, od čega se iznos od 666.339,00 KM odnosi na glavni dug, te iznos od 270.482,30 KM na naknadni teret prinude i kamatu. Preduzeće je na ime glavnog duga, dana 29.12.2021. godine izvršilo uplatu u iznosu od 638.470,00 KM, te 24.12.2021. godine 200.000,00 KM na ime kamata.



CONTROLING

"RE-CONTROLING" d.o.o. Zenica
Ul. Branislava Nušića broj 7
72000 Zenica

Telefon i e-mail:
+387 32 833 805
info@recontroling.ba

Sudski sporovi

Preduzeće ima značajne sudske sporove za koje nije izvršilo rezervacije. Detaljnije u napomeni 17. izvještaja.

Isticanje pitanja

1. Javno dobro

Preduzeće prilikom obavljanja svoje djelatnosti, a u cilju zadovoljavanja opštih javnih interesa, koristi značajan dio imovine koja mu je data na upravljanje i korištenje od strane osnivača. Zbog nepostojanja zakonskih okvira vezanih za javno dobro (potrebe jasnog definisanja javnog dobra), kao i zakonskih okvira vezanih za koncesiju nad javnim dobrom.

Preporučuje se osnivaču da definiše jasnu strategiju evidencije javnog dobra kroz akt "Smjernice metodologije evidencije javnog dobra". Navedeno znači da bi osnivač trebao da jasno definiše metodologiju evidencije javnog dobra koju je dao na upravljanje i korištenje Preduzeću u kome je 100% vlasnik.

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

3. Sumnjiva i sporna potraživanja

Preduzeće je izloženo značajnom kreditnom riziku i povezanim gubicima uslijed nenaplativosti potraživanja od primarne djelatnosti. Preduzeće na dan 31.12.2021. godine ima evidentirana sumnjiva i sporna potraživanja koja su usklađena sa principom rizičnosti naplate potraživanja u iznosu od 63.955.774 KM. U toku revidiranog perioda naplaćena su sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 3.864.468 KM. U toku revidiranog perioda sumnjiva i sporna potraživanja su se povećala za iznos od 6.844.279 KM.

Skrećemo pažnju na potrebu analize i načina usklađenosti softwera za naplatu i softwera finansijske službe.

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

4. Gubici vode

Preduzeće ima zastarjelu vodovodnu mrežu iz čega kao efekat ima velike gubitke vode. Gubici nisu vidljivi u iskazanim finansijskim izvještajima, ali su isti vidljivi na troškovima obračuna posebnih vodnih naknada za zahvaćenu vodu koja nije fakturisana, a koja zbog slabog održava predstavlja gubitke na vodovodnoj mreži.

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Preduzeća u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.



CONTROLLING

Značajna neizvjesnost u vezi sa vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pažnju na Napomenu 5. u finansijskim izvještajima u kojoj je navedeno da je Preduzeće ostvarilo neto gubitak od 13.289.937 KM tokom godine koja se završava na dan 31.12.2021. godine. Preduzeće kontinuirano bilježi gubitke. Kao što je navedeno u napomeni 9.3. Preduzeće je u periodu od 2012. – 2021. godine ostvarilo gubitke u iznosu od 185.518.099 KM, koje pokriva iz rezervi Preduzeća. Na dan bilansiranja pokriven je gubitak iz 2019. godine, i 2020. godine u ukupnom iznosi od 25.471.598 KM na teret rezervi, Odluka Nadzornog odbora broj 1R-02/21 od 25.06.2021. godine.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja po našoj profesionalnoj prosudbi, su od najveće važnosti u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Vrednovanje dugoročne imovine

Obzirom na značajnost iznosa iskazane dugotrajne imovine, kao i starosnu strukturu dugotrajne imovine kao jedno od ključnih revizorskih pitanja izdvojili smo vrednovanje dugoročne imovine, te usklađenosti evidentiranih iznosa sa procjenjenom neto nadoknadivom vrijednosti imovine ili eventualnom potrebom za umanjeње.

U cilju pribavljanja revizorskog dokaza provjerili smo indikatore za umanjeње vrijednosti dugotrajne imovine, na osnovu finansijskih i pomoćnih evidencija, te informacija o korisnosti imovine za Preduzeće, padu u tržišnoj vrijednosti, fizičkom oštećenju, operativnim troškovima. Preduzeće nije izvršilo analizu neto nadoknadive fer vrijednosti dugotrajne imovine.

Vrednovanje poraživanja

S obzirom na značajnost iznosa iskazanih potraživanja preduzeća, izdvojili smo vrednovanje potraživanja kao jedno od ključnih revizorskih pitanja. Preduzeće je u obavezi primijeniti model umanjeња vrijednosti za finansijsku imovinu mjerenu po amortizovanom trošku, ukoliko postoje indicije da je potraživanje nenaplativo. U skladu sa tim, potrebno je izvršiti odgovarajuće umanjeње vrijednosti potraživanja u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka, te efekat registrovati na račun dobiti i gubitka tekućeg perioda. Preduzeće je pri tome u obavezi razmotriti razumne i realne informacije o prošlim, trenutnim i predvidivim ekonomskim uslovima buduće ekonomske koristi pri mjerenju očekivanih gubitaka.

U cilju sticanja revizorskog dokaza razmotrili smo način i tehnike mjerenja po kojim Preduzeće procjenjuje potrebne i priznaje gubitke od umanjeња vrijednosti finansijske imovine mjerene po amortizovanom trošku. Na osnovu dostupnih informacija o ekonomskim uslovima razvili smo pretpostavke o realnim gubicima od umanjeња vrijednosti, te iste usporedili sa registrovanim.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnji izvještaj, ali ne uključuju godišnje finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno protivrječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji. Ako, na osnovu posla koji smo obavili, zaključimo da postoji značajan pogrešan prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtjeva da objavimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za objaviti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava Preduzeća je odgovorna za sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava Preduzeća odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih finansijskih izvještaja, Uprava Preduzeća je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Preduzeća ili namjerava likvidirati Preduzeće ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Preduzeće.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- ✓ prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizorske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- ✓ stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizorske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Preduzeća;
- ✓ ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- ✓ zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava, bazirano na prikupljenim revizorskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti

Preduzeća da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Preduzeće prekine s vremenski neograničenim poslovanjem;

- ✓ ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Izvještaj o zakonskim i ostalim regulatornim zahtjevima

Uprava Preduzeća odgovorna je za sastavljanje Izvještaja Uprave Preduzeća kao sastavnog dijela Godišnjeg izvještaja Preduzeća, te smo u obavezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvještaja Uprave Preduzeća kao sastavnog dijela Godišnjeg izvještaja Preduzeća sa godišnjim finansijskim izvještajima Preduzeća.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tokom revizije, Izvještaj Uprave Preduzeća za 2021. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvještaja Preduzeća za 2021. godinu je sastavljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji.

Na temelju poslovanja i razumijevanja poslovanja Preduzeća i njegova okruženja stečenog u okviru revizije nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvještaju Uprave Preduzeća za 2021. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvještaja Preduzeća za 2021. godinu.

Dužni smo komunicirati sa onima koji su zaduženi za upravljanje u pogledu, između ostalog, planiranog obima i datuma revizije, te u pogledu značajnih nalaza revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koji se identifikuju tokom naše revizije.

Angažovani ovlašteni revizor odgovoran za ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Đenar Terzić, dipl.oec. ovlašteni revizor

Zenica, 08.06.2022. godine

Društvo za reviziju "RE-CONTROLING" d.o.o. Zenica
Branislava Nušića broj 7
72000 Zenica

Đenar Terzić, dipl.oec. ovlašteni revizor



Indira Viteškić, dipl.oec., direktor



KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.

BILANS USPJEHA za period od 01.01. do 31.12.2021. godine			
POZICIJA	Napomena	01.01.- 31.12.2021.	01.01.- 31.12.2020.
I. DOBIT ILI GUBITAK PERIODA			
POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
Prihodi od prodaje robe		39.329.711	38.391.596
Prihodi od prodaje učinaka		3.736.134	4.827.413
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		0	0
Ostali poslovni prihodi		5.519.336	4.171.699
Ukupno poslovni prihodi	3.1.	48.585.181	47.390.708
Nabavna vrijednost prodane robe		0	0
Materijalni troškovi		10.627.994	11.614.348
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja		23.399.139	24.279.463
Troškovi proizvodnih usluga		1.753.595	1.491.219
Amortizacija		18.535.798	18.723.165
Troškovi rezervisanja		92.695	0
Nematerijalni troškovi		3.882.552	3.302.100
Povećanje vrijednosti zaliha učinaka		0	0
Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka		0	0
Ukupno poslovni rashodi	4.1.	58.291.773	59.410.295
Dobit od poslovnih aktivnosti	5.	0	0
Gubitak od poslovnih aktivnosti	5.	9.706.592	12.019.587
FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI			
Finansijski prihodi	3.2.	788.192	664.500
Finansijski rashodi	4.2.	423.144	357.684
Dobit od finansijske aktivnosti	5.	365.048	306.816
Gubitak od finansijske aktivnosti	5.	0	0
Dobit redovne aktivnosti	5.	0	0
Gubitak redovne aktivnosti	5.	9.341.544	11.712.771
OSTALI PRIHODI I RASHODI			
Ostali prihodi i dobici	3.3.	4.123.149	2.966.196
Ostali rashodi i gubici	4.3.	7.873.046	5.455.983
Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda	5.	0	0
Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	5.	3.749.897	2.489.787
Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti		0	0
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti imovine		0	0
Povećanje vrijednosti specifične osnovne imovine		0	0
Smanjenje vrijednosti specifične osnovne imovine		0	0
Dobit od usklađivanja vrijednosti	5.	0	0
Gubitak od usklađivanja vrijednosti	5.	0	0
Prihodi iz osnova promjene rač.politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda			0
Rashodi iz osnova promjene rač.politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	4.4.	198.496	53.860
DOBIT ILI GUBITAK OD NEPREKINUTOG POSLOVANJA			
Dobit od neprekinutog poslovanja prije poreza	5.	0	0
Gubitak od neprekinutog poslovanja prije poreza	5.	13.289.937	14.256.418
POREZ NA DOBIT OD NEPREKINUTOG POSLOVANJA			
Porezni rashodi perioda		0	0
Odloženi porezni rashodi perioda		0	0
Odloženi porezni prihodi perioda		0	0
NETO DOBIT ILI GUBITAK OD NEPREKINUTOG POSLOVANJA			
Neto dobit od neprekinutog poslovanja	5.	0	0
Neto gubitak od neprekinutog poslovanja	5.	13.289.937	14.256.418

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.

BILANS STANJA na dan 31.12.2021. godine			
POZICIJA	Napomena	31.12.2021.	31.12.2020.
AKTIVA			
A) STALNA IMOVINA I DUGOROČNI PLASMANI	6	815.587.476	823.382.055
Nematerijalna imovina	6.1.	137.623	221.710
Nekretnine, postrojenja i oprema	6.2.	815.408.552	823.107.242
Investicione nekretnine		0	0
Biološka imovina		0	0
Ostala (specifična) osnovna materijalna imovina	6.3.	8.373	8.373
Dugoročni finansijski plasmani	6.4.	32.928	44.730
Druga dugoročna potraživanja		0	0
Dugoročna razgraničenja		0	0
B) ODLOŽENA POREZNA IMOVINA		0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	7.	16.590.854	17.869.459
I. Zalihe i imovina namijenjena prodaji	7.1.	3.604.587	3.701.858
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitni inventar	7.1.1.	3.074.919	2.965.666
Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		0	0
Gotovi proizvodi		0	0
Roba		0	0
Osnovna imovina namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje		0	0
Dati avansi	7.1.2.	529.668	736.192
II. Novac, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	7.2.	12.986.267	14.167.601
Novac i novčani ekvivalenti	7.2.1.	3.363.064	2.063.185
Kratkoročna potraživanja	7.2.2.	7.311.415	9.332.411
Kratkoročni finansijski plasmani	7.2.3.	10.050	10.302
Potraživanja za PDV	7.2.4.	161.498	258.295
Aktivna vremenska razgraničenja	7.2.5.	2.140.240	2.503.408
D) ODLOŽENA POREZNA IMOVINA		0	0
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA		0	0
POSLOVNA AKTIVA		832.178.330	841.251.514
Vanbilansna aktiva	8.	0	67.588.164
Ukupna aktiva		832.178.330	908.839.678

PASIVA			
A) KAPITAL	9.	700.482.636	713.772.573
Osnovni kapital	9.1.	10.000	10.000
Upisani neuplaćeni kapital		0	0
Emisiona premija		0	0
Rezerve		713.762.573	739.234.171
1. Zakonske rezerve		0	0
2. Statutarne i druge rezerve		713.762.573	739.234.171
Revalorizacione rezerve		0	0
Nerealizovani dobiti		0	0
Nerealizovani gubici		0	0
Neraspoređena dobit		0	0
Gubitak do visine kapitala	9.2.	13.289.937	25.471.598
Otkupljene vlastite dionice i udjeli		0	0
B) DUGOROČNA REZERVISANJA	10.	101.518.712	103.078.251
Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike		1.942.250	2.172.578
Dugoročna razgraničenja		99.576.462	100.905.673
C) DUGOROČNE OBAVEZE	11.	17.875.722	8.565.590
D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE			
E) KRATKOROČNE OBAVEZE	12.	8.861.534	11.913.569
Kratkoročne finansijske obaveze	12.1.	0	1.500.000
Obaveze iz poslovanja	12.2.	6.117.022	7.880.543
Obaveze iz specifičnih poslova		0	0
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	12.3.	1.921.688	1.980.222
Druge obaveze	12.4.	3.892	4.193
Obaveze za PDV	16.5.	405.322	221.670
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	16.6.	413.610	326.941
Obaveze za porez na dobit	16.8.	0	0
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	13.	3.439.726	3.921.531
G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE		0	0
POSLOVNA PASIVA		832.178.330	841.251.514
Vanbilansna pasiva	14.	0	67.588.164
Ukupna pasiva		832.178.330	908.839.678

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA - INDIREKTNA METODA			
za period od 01.01. do 31.12.2021. godine			
OPIS	Ozn. (+,-)	01.01.- 31.12.2021.	01.01.- 31.12.2020.
A. NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Neto dobit (gubitak) za period		-13.289.937	-14.256.418
Usklađivanje za:			
Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalne imovine	+	100.329	110.020
Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalne imovine	+ (-)	0	0
Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalne imovine	+	18.435.469	18.613.145
Gubici (dobici) od otuđenja materijalne imovine	+ (-)	0	313
Usklađivanje iz osnova dugoročne finansijske imovine	+ (-)	0	0
Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	0	0
Ostala usklađivanja za nenovčane stavke i novčani tokovi koji se odnose na ulagačke i fin. aktivnosti	+ (-)	0	0
Ukupno (2 do 8)		18.535.798	18.723.478
Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	97.271	300.059
Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	2.020.995	-619.536
Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	97.049	-46.638
Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	363.168	348.600
Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+ (-)	-1.509.882	-635.450
Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+ (-)	-42.173	312.453
Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	-481.805	-2.037.433
Ukupno (10 do 16)		544.644	-2.377.945
Neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti		4.230.993	2.089.115
B. NOVČANI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi novca iz ulagačkih aktivnosti		0	10.020
Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	10.020
Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	+	0	0
Prilivi iz osnova prodaje osnovne imovine	+	0	0
Prilivi iz osnova kamata	+	0	0
Prilivi iz osnova dividendi i učešća u dobiti	+	0	0
Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
II. Odlivi novca iz ulagačkih aktivnosti		10.729.418	2.719.668
Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	0	0
Odlivi iz osnova kupovine osnovne imovine	-	10.729.418	2.719.668
Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
Neto priliv novca iz ulagačkih aktivnosti		0	0
Neto odliv novca iz ulagačkih aktivnosti		10.729.418	2.709.648
C. NOVČANI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi novca iz finansijskih aktivnosti		9.298.331	1.500.000
Priliv iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
Priliv iz osnova dugoročnih kredita	+	9.298.331	0
Priliv iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	1.500.000
Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	0	0
II. Odlivi novca iz finansijskih aktivnosti		1.500.000	87.398
Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	0	87.398
Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	1.500.000	0
Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	-	0	0
Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	0	0
Neto priliv novca iz finansijskih aktivnosti		7.798.331	1.412.602
Neto odliv novca iz finansijskih aktivnosti		0	0
D. UKUPNI PRILIV NOVCA		12.029.297	3.501.717
E. UKUPNI ODLIV NOVCA		10.729.418	2.709.648
F. NETO PRILIV NOVCA		1.299.879	792.069
G. NETO ODLIV NOVCA		0	0
H. Novac na početku izvještajnog perioda		2.063.185	1.271.116
I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna novca	+	0	0
J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna novca	-	0	0
K. Novac na kraju izvještajnog perioda		3.363.064	2.063.185

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU za period koji završava na dan 31.12.2021. godine					
VRSTA PROMJENENA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA				
	Dionički kapital i udjeli	Revalorizacione rezerve	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit / nepokriveni gubitak	UKUPNO
	3	4	6	7	8
Stanje na dan 31.12.2019. godine	10.000	0	739.234.171	-11.215.180	728.028.991
Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0
Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2019. odnosno 01.01.2020. godine	10.000	0	739.234.171	-11.215.180	728.028.991
Efekti revalorizacije materijalne i nematerijalne imovine	0	0	0	0	0
Nerealizovani dobiti / gubici po osnovu finansijske imovine raspoložive za prodaju	0	0	0	0	0
Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0
Neto dobit (gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	-14.256.418	-14.256.418
Neto dobiti / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	0
Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriva gubitka	0	0	0	0	0
Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0
Stanje na dan 31.12.2020. godine	10.000	0	739.234.171	-25.471.598	713.772.573
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2020. odnosno 01.01.2021. godine	10.000	0	739.234.171	-25.471.598	713.772.573
Efekti revalorizacije materijalne i nematerijalne imovine	0	0	0	0	0
Nerealizovani dobiti / gubici po osnovu finansijske imovine raspoložive za prodaju	0	0	0	0	0
Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0
Neto dobit (gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	-13.289.937	-13.289.937
Neto dobiti / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	0	0	-25.471.598	25.471.598	0
Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriva gubitka	0	0	0	0	0
Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0
Stanje na dan 31.12.2021. godine	10.000	0	713.762.573	-13.289.937	700.482.636

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Svi izvještaji su potpisani od strane certificiranog računovođe Edima Brajića, broj licence CR-5672/5 i direktora Preduzeća Rusmira Salića.

1. OPŠTI PODACI

Naziv Društva	Komunalno javno komunalno preduzeće "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo						
Skraćeni naziv	KJKP "VIK" d.o.o. Sarajevo						
Sjedište	Jaroslava Čemija br.8 Sarajevo, Stari Grad						
ID broj	4200151950004						
PDV broj	200151950004						
Šifra djelatnosti	36.10-sakupljanje, pročišćavanje i snadbijevanje vodom						
Vlasništvo	Kanton Sarajevo 100%						
Razvrstavanje	<p>Preduzeće je prema kriterijima razvrstavanja iz člana 4. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH iskazalo sljedeće vrijednosti:</p> <table><tr><td>- Ukupan prihod za 2021. godinu</td><td>53.496.522 KM</td></tr><tr><td>- Prosječna vrijednost poslovne imovine</td><td>836.714.922 KM</td></tr><tr><td>- Prosječan broj zaposlenih</td><td>852 zaposlenih</td></tr></table> <p>Preduzeće se svrstava u grupu velikih pravnih lica.</p>	- Ukupan prihod za 2021. godinu	53.496.522 KM	- Prosječna vrijednost poslovne imovine	836.714.922 KM	- Prosječan broj zaposlenih	852 zaposlenih
- Ukupan prihod za 2021. godinu	53.496.522 KM						
- Prosječna vrijednost poslovne imovine	836.714.922 KM						
- Prosječan broj zaposlenih	852 zaposlenih						
Osnovni kapital	Ukupni kapital iznosi 10.000 KM						
Sudski registar	<p>Prema Rješenju o izmjenama podataka broj 065-0-Reg-21-000145 od 23.03.2021. godine u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu, kod subjekta upisa Komunalno javno komunalno preduzeće "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, upisani su podaci o promjeni funkcije i lica ovlaštenog za zastupanje.</p> <p>Pravni osnov upisa: Odluka Nadzornog odbora preduzeća KJKP "Vodovod i kanailzacija" d.o.o. Sarajevo o imenovanju vršioca dužnosti direktora KJKP "Vodovod i kanailzacija" d.o.o. Sarajevo broj: 12V-04/21 od 05.001.2021. godine, Odluka Nadzornog odbora preduzeća KJKP "Vodovod i kanailzacija" d.o.o. Sarajevo o razrješenju vršioca dužnosti direktora broj 12V-04/21 od 05.01.2021. godine.</p> <p>Događaj nakon datuma bilansiranja Prema Rješenju o izmjenama podataka broj 065-0-Reg-21-005229 od 20.01.2022. godine u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu, kod subjekta upisa Komunalno javno komunalno preduzeće "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, upisani su podaci o promjeni funkcije lica ovlaštenog za zastupanje.</p> <p>Pravni osnov upisa: Rješenje NO preduzeća o imenovanju direktora broj IR-02/21. godine; Rješenje NŃ preduzeća o razrješenju vršioca dužnosti direktora broj IR-01/21 od 29.11.2021. godine.</p>						
Organi upravljanja i rukovođenja	<p>Prema Statutu Organi javnog preduzeća:</p> <ul style="list-style-type: none">- Skupština;- Nazorni odbor;- Direktor kao organi upravljanja;- Odbor za reviziju.						

Skupština

Skupštinu preduzeća saviza Predsjednik ili član Skupštine, Uprava ili član Uprave, Nadzorni odbor ili član Nadzornog odbora. Odluke iz svog djelokruga, Skupština donosi većinom glasova članova Skupštine. Ovlaštenje skupštine u Preduzeću u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom, vrši Vlada Kantona Sarajevo, putem Punomoćnika.

Vlada Kantona Sarajevo na 6. sjednici održanoj 04.02.2021. godine donijela je Zaključak, broj: 02-04-2845-14/21 kojim se opozivaju punomoći date radi vršenja ovlaštenja Skupštine KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo u ime Vlade Kantona Sarajevo, i to:

1. Punomoć broj:02-04-9610-19-2/20 od 09.04.2020. godine za punomoćnika Azra Softić;
2. Punomoć broj:02-04-9610-19-1/20 od 09.04.2020. godine za punomoćnika Azra Muzur;
3. Punomoć broj:02-04-9610-19-3/20 od 09.04.2020. godine za punomoćnika Mirsada Čaušević;

Daje se ovlaštenje punomoćniku radi vršenja ovlaštenja Skupštine u Kantonalnom javnom komunalom preduzeću "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo u ime i za račun Vlade Kantona Sarajevo, i to:

1. Elmir Bajrić.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor sastoji se od predsjednika i 2 (dva) člana. Nadzorni odbor imenuje Skupština preduzeća na osnovu javnog konkursa. Nadzorni odbor se imenuje na period od 4 (četiri) godine, stim da po isteku perioda od dvije godine od dana imenovanja, Skupština preduzeća glasa o povjerenju članovima Nadzornog odbora. Sjednica Nadzornog odbora održava se najmanje jednom u tri mjeseca.

Za članove Nadzornog odbora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo imenovani su:

1. Zlatko Mijatović, član;
2. Ahmed Mulaibrahimović, član;
3. Nedim Pervan, član.

Uprava društva

Upravu Preduzeća čini direktor i 4 (četiri) izvršna direktora i to:

1. Izvršni direktor za vodovodni sistem;
2. Izvršni direktor za kanalizacioni sistem;
3. Izvršni direktor za ekonomske i pravne poslove;
4. Izvršni direktor za tehničke poslove i razvoj

Direktor

Prema Rješenje o imenovanju direktora preduzeća broj: 1R-02/21, za direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo imenuje se MA Rusmir Salić.

Izvršni direktor za vodovodni sistem

Prema Rješenju o imenovanju Izvršnog direktora za vodovodni sistem broj: 3R-05/22, za Izvršnog direktora za vodovodni sistem imenuje se Amela Kadić.

Izvršni direktor za kanalizacioni sistem

Prema Rješenju o imenovanju Izvršnog direktora za kanalizacioni sistem, broj: 3R-06/22, za Izvršnog direktora za kanalizacioni sistem imenuje se Adnan Šerak.

Izvršni direktor za ekonomske i pravne poslove

Prema Rješenju o imenovanju Izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove, broj: 3R-07/22, za Izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove imenuje se Amar Nović.

Izvršni direktor za tehničke poslove i razvoj

Izvršni direktor za tehničke poslove i razvoj nije imenovan.

Funkciju vršioca dužnosti Izvršnog direktora za tehničke poslove i razvoj, vršila je Nizama Dupovac, koja se Rješenjem broj: 02OV-02/221 od 28.09.2021. godine razrješava dužnosti vršioca dužnosti Izvršnog direktora za tehničke poslove i razvoj sa danom 30.09.2021. godine.

Odbor za reviziju

Preduzeće je dužno imenovati Odbor za reviziju. Odbor za reviziju je organ sastavljen od Predsjednika i 2 (dva) člana. Član odbora za reviziju ne može biti lice koje ima finansijski i drugi interes u Preduzeću. Predsjednike i članove Odbora za reviziju, na prijedlog Nadzornog odbora, imenuje Skupština Preduzeća.

U odbor za reviziju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo imenovani su:

1. Ismet Ramović, dipl.ecc., predsjednik;
2. Jusuf Zahiragić, dipl. pravnik, član;
3. Senija Buljušmić, dipl.ecc., član.

Odjel interne revizije

Preduzeće ima odjel interne revizije. Odjel interne revizije ima direktora koga u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH, imenuje Odbor za reviziju ako to ne učini Generalni revizor. Direktor Odjela interne revizije ne može biti zaposlenik Preduzeća. Direktor Odjela interne revizije je član Odbora za reviziju bez prava glasa.

Dana 07.07.2021. godine Odbor za reviziju preduzeća donosi Odluku kojom se Mecan Igda, dipl.oec., imenuje za direktora Odjela interne revizije.

Zaposleni

Prosječan broj zaposlenih 852 zaposlenih

Prethodne revije

Reviziju 2020. godine obavilo je revizorsko društvo Društvo za reviziju "RE-CONTROLLING" d.o.o. Zenica. Izdato je mišljenje sa rezervom.

Cilj i obim revizije

Cilj revizije finansijskih izvještaja je omogućiti revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su, u svakom značajnom pogledu, finansijski izvještaji pripremljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove za donošenje mišljenja o tome da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine te stanja na kraju godine.

Sastavni dio ugovora je potpisano pismo o angažmanu i izjava o potpunosti.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

2.1. IZJAVA O USKLAĐENOSTI

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde.

2.2. OSNOVE SASTAVLJANJA

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu s računovodstvenim propisima primjenjivim u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Federacija"). Računovodstveni propisi primjenjivi u Federaciji temelje se na odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Zakon"), Službene novine 15/21. Preduzeća sastavljaju i objavljuju svoje finansijske izvještaje u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima ("MRS"), njihovim dopunama i tumačenjima ("Tumačenja standarda"), Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") i njihovim dopunama i tumačenjima ("Tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja") koje je izdao Odbor za Međunarodne standarde ("IASB") i koji su prevedeni i objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika u Federaciji (prema ovlasti Komisije za računovodstvo Bosne i Hercegovine, broj 2-11/06).

Za sljedeće nove ili izmjenjene standarde ne očekuje se da će imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Preduzeća:

- IFRIC 23 – Neizvjesnost u pogledu postupanja s porezom na dobit
- MSFI 9 – Izmjene i dopune – Plaćanja unaprijed sa negativnom naknadom
- MRS 28 – Dodatak – Dugoročni udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima
- MRS 19 – Izmjene i dopune – Izmjene i dopune plana, ograničenja i podmirenja
- Konceptualni okvir MSFI – Izmjene i dopune
- Godišnja poboljšanja i unapređenja standarda

Standardi za koje se dozvoljava ranija primjena a stupaju na snagu nakon datuma finansijskih izvještaja

Za sljedeće standarde koji stupaju na snagu nakon datuma finansijskih izvještaja, a dopušta se ranija primjena, Preduzeće nije odlučilo primijeniti iste:

- Amandmani na konceptualni okvir (od 1. januara 2020. godine);
- Amandman na MSFI 3 - Definisane Poslovanja (od 1. januara 2020. godine);
- Amandman na MRS 1 i MRS 8 – Definisane materijalnosti (od 1. januara 2020. godine);
- Amandmani na MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 – Reforma osnovice za kamatnu stopu (od 1. januara 2020. godine);
- MSFI 17 – Troškovi osiguranja (od 1. januara 2021. godine);
- Amandmani na MSFI 10 i MRS 28 – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i pridruženog pravnog lica ili zajedničkog poduhvata (opciona primjena)

2.3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

Pri izradi finansijskih izvještaja menadžment je koristio određene procjene i pretpostavke koje utiču na objavljene prihode, rashode, imovinu i obaveze tokom i na datum izvještaja. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove pretpostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti odnosno imovine ili obaveza u budućim razdobljima.

Preduzeće je svoje prosudbe i procjene temeljilo na činjenicama koje su bile dostupne u trenutku sastavljanja finansijskih izvještaja. Međutim, postojeće prosudbe i procjene o budućnosti se mogu promijeniti uslijed promjena na tržištu ili okolnosti na koje Preduzeće nema uticaja. Takve promjene se odražavaju u prosudbama u trenutku njihova nastajanja.

2.4. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

2.4.1. PRIHODI

Prihodi se priznaju po metodi fakturisane realizacije, u skladu s MRS 18 i drugim relevantnim standardima. Prihod je povećanje ekonomske koristi tokom obračunskog razdoblja u obliku priliva ili povećanja sredstava ili smanjenja obaveza koje dovode do povećanja kapitala, osim onih povećanja koja se odnose na udjele učesnika u vlasničkom kapitalu.

Prihodi predstavljaju pritanje sredstava od redovne aktivnosti pravnog lica i iskazuju se kao:

- prihodi od prodaje roba i pružanja usluga;
- prihodi od ulaganja;
- prihodi od finansiranja;
- ostali prihodi.

Prihod od prodaje vode i usluga predstavlja fakturisano i obračunatu vrijednost prodaje vode i pruženih usluga. Prihod treba priznati onda kada postoji pouzdana vjerovatnoća pritanja ekonomske koristi u Preduzeće i kad se te koristi mogu efikasno izmjeriti. Prihodi uključuju samo one bruto prilive ekonomske koristi koje Preduzeće primi ili potražuje na svoj račun.

Prihod se vrednuje po fer vrijednosti naknade koja je primljena ili se potražuje, pri čemu se uzima u obzir iznos svakog diskonta i rabata kao i iznos svih drugih popusta koji se odobre kupcu. Isto tako može se pojaviti i slučaj kada je u vrijednost potraživanja i naplaćenog prihoda uračunata i kamata, fer vrijednost naknade utvrđuje se u iznosu koji se potražuje ili koji je naplaćen umanjen za kamatu, a kamata se knjiži kao prihod od finansiranja.

Prihodi od prodaje robe, materijala i vlastitih proizvoda se priznaju onda kada su zadovoljeni svi sljedeći uslovi:

- Preduzeće je prenijelo na kupce sve značajne rizike i koristi od vlasništva nad robom, materijalom i proizvodom;
- Preduzeće ne zadržava uticaj na upravljanje i kontrolu u mjeri koja se obično povezuje sa vlasništvom;
- Kad je moguće iznos prihoda pouzdano izmjeriti;
- Kad je vjerovatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi u pravnom licu;
- Kad se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa transakcijom mogu pouzdano izmjeriti.

Kada se rezultat transakcije koja se sastoji od pružanja usluge može pouzdano procijeniti, prihodi povezani sa tom transakcijom se priznaju srazmjerno stepenu izvršenja usluge na datum bilansa stanja.

Rezultat transakcije može se pouzdano procijeniti kad su zadovoljeni sljedeći uslovi:

- iznos prihoda može se pouzdano izmjeriti;
- kada je vjerovatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi u Preduzeće, stepen dovršenosti usluge može se pouzdano utvrditi na dan bilansa stanja;
- troškovi koji su nastali pri pružanju usluge i troškovi za dovršenje usluge mogu se pouzdano izmjeriti;
- prodane usluge koje su naplaćene, a nisu izvršene, priznaju se kao obaveza na dan bilansa stanja.

Kad se rezultat transakcije koja se sastoji od pružanja usluge, ne može pouzdano procijeniti, prihodi se priznaju samo u visini priznatih rashoda koji se mogu povratiti.

Prihodi na osnovu upotrebe sredstva pravnog lica od strane drugih u vidu prinosa od kamata, tantijema, dividendi, priznaju se kada je vjerovatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi u Preduzeće i da se iznos prihoda može pouzdano utvrditi.

Prihod će se priznati na sljedećim osnovama:

- kamate se priznaju na principu metoda efektivne kamatne stope prinosa;
- kad se nenaplaćena kamata obračuna prije sticanja ulaganja koje donosi kamatu, naknadni se primitak kamate raspoređuje između razdoblja prije i razdoblja poslije sticanja, a samo se dio koji se odnosi na razdoblje poslije sticanja priznaje kao prihod;
- dividende se priznaju kad je ustanovljeno pravo dioničara na naplatu dividende;
- prihod od finansiranja priznaje se u periodu kad je transakcija izvršena (realizovane kursne razlike) i na dan bilansa stanja.

Kad se neizvjesna naplata pojavi poslije isporuke i poslije računovodstvenog iskazivanja prihoda, izvršit će se usklađivanje vrijednosti potraživanja na teret rashoda perioda. Neizvjesnost u naplati nastaje ako je istekao rok naplate potraživanja, kao i ako je dužnik duži period nelikvidan, odnosno nesolventan, na osnovu čega se može zaključiti da bi naplata potraživanja mogla biti realno ugrožena ili nemoguća. Potraživanje od kupca čiji je rok naplate stariji od 90 dana dospijeća za plaćanje, se rezerviše na teret rashoda tekućeg perioda ili na osnovu rokova iz Uputstva o fakturisanju i naplati.

2.4.2. RASHODI

U skladu sa okvirom za sastavljanje i prezentovanje finansijskih izvještaja (MRS 1, t.78-80), rashode dijelimo na:

- rashode iz redovnih aktivnosti;
- gubitke koji proističu iz redovnih aktivnosti i gubitke koji ne moraju proisteći iz redovnih aktivnosti;
- naknadno utvrđene rashode iz prethodnih obračunskih razdoblja.

Rashodi iz redovnih aktivnosti imaju oblik odliva ili smanjenja imovine kao što su novčani ekvivalenti, zalihe, nekretnine, postrojenja i oprema (MSFI, t.78). Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi ne razlikuju se od drugih rashoda (MSFI, t.79).

Rashodi se priznaju u Bilansu uspjeha kada se smanjenje budućih ekonomskih koristi odnosi na smanjenje imovine ili povećanje obaveza, što ima za posljedicu smanjenje kapitala (MSFI, t.94).

Priznavanje rashoda u Bilansu uspjeha vrši se temeljem sljedećih kriterija:

- rashodi imaju za posljedicu smanjenje, sredstava ili povećanje obaveza koji se mogu pouzdano izmjeriti (Okvir MSFI, t.94);
- priznavanje rashoda obavlja se postupkom razumne i sistemske alokacije na obračunska razdoblja, kada se očekuje da će ekonomske koristi proisteći tokom nekoliko (narednih) obračunskih perioda - amortizacija (Okvir MSFI, t.96);
- rashodi se odmah priznaju u Bilansu uspjeha kada neki izdatak ne proizvodi nikakve buduće ekonomske koristi, a nema uslova da se prizna kao imovina u

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

- Bilansu stanja (Okvir MSFI, t.97);
- rashod se odmah priznaje u Bilansu uspjeha i onda kada je nastala obaveza, a nema uslova da se prizna kao imovina u Bilansu stanja - primjer obaveze po garanciji za proizvod itd. (Okvir MSFI, t.98).

Iznos gubitka iz potencijalnih događaja se priznaje kao rashod u Bilansu uspjeha i kao obaveza ili kao rezervisanja u Bilansu stanja, kada postoji vjerovatnoća da će potencijalni događaj stvoriti gubitak (rezervisanja za moguća nenaplativa potraživanja, rezervisanja za date garancije i druge slične stavke).

2.4.3. NEMATERIJALNA STALNA SREDSTVA

U skladu sa MRS 38 – Nematerijalna sredstva, tačka 24., nematerijalna stalna sredstva, koja zadovoljavaju kriterije priznavanja kao sredstvo, kod početnog priznavanja mjerena su po nabavnoj vrijednosti.

Nakon početnog priznavanja nematerijalna stalna sredstva se vode po njihovoj nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju (ispravku vrijednosti) i sve akumulirane gubitke od umanjenja (MRS 38, tačka 74.).

Amortizacija nematerijalnih stalnih sredstava obračunava se linearnom metodom, primjenom stope od 15 - 20%.

2.4.4. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, tačka 15., nekretnine, postrojenja i oprema, koji zadovoljavaju kriterije priznavanja kao sredstvo, kod početnog priznavanja mjereni su po njihovoj nabavnoj vrijednosti.

U nabavnu vrijednost uključeni su fakturna cijena, svi drugi direktno vezani troškovi i početna procjena troškova demontiranja, uklanjanja i obnavljanja mjesta na kojem je sredstvo smješteno (MRS 16, tačka 16.).

Nakon početnog priznavanja građevine, postrojenja i oprema se vode po njihovoj nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od smanjenja (MRS 16, tačka 30.).

Korištene stope amortizacije su sljedeće:

Opis	stope amortizacije
Nematerijalna sredstava	33,33%,15%,20%
Građevinski objekti	1%,1,18%,1,05%,1,30%,1,52%,1,89%,3,03%,7,69%,10%
Postrojenja i oprema	10%,20%,12,5%,14,29%,33,33%,11,11%,15%
Alat,pogonski i kancelarijski namještaj	12,5%10%
Transportna sredstava	12,5%

Obračun amortizacije materijalnih stalnih sredstava u upotrebi se vrši primjenom vremenske linearne metode, po stopama određenim prema procijenjenom vijeku trajanja sredstva, a u skladu sa MRS 16, tačka 50.

Dobici ili gubici koji nastanu zbog isknižavanja pojedinih stalnih sredstava utvrđeni su kao razlika između neto prihoda i knjigovodstvene vrijednosti sredstava (MRS 16, tačka 71.).

2.4.5. ZALIHE

Nabavna vrijednost zaliha obuhvata sve troškove nabavke i druge troškove koji su nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Zalihe su vrednovane po trošku nabavke ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno šta je od toga niže (MRS 2, tačka 9.).

Sve zalihe u Preduzeće su podijeljene i vode se kao:

- zalihe sirovina i materijala;
- zalihe rezervnih dijelova;
- zalihe sitnog inventara, HTZ – opreme i drugih sredstava u upotrebi.

Sitnim inventarom smatraju se predmeti čiji je vijek upotrebe kraći od godinu dana, a pri stavljanju u upotrebu otpisuju se 100%. Trošak zaliha utvrđen je po prosječnim cijenama.

2.4.6. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

U bilansu stanja je iskazana gotovina u blagajni, depoziti po viđenju (transakcijski računi) i sredstva na deviznim računima. Prema stanju na dan bilansiranja Preduzeće ne raspolaže ekvivalentima gotovine.

Novčana sredstva u blagajni i na računima kod poslovnih banaka priznaju se i iskazuju u nominalnim iznosima.

2.4.7. STRANE VALUTE

Transakcije iskazane u stranim valutama iskazuju se u bosanskohercegovačkoj valutnoj jedinici (KM) primjenom srednjeg kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) na dan poslovnog događaja.

Dobici i gubici koji proizilaze iz preračunavanja stranih valuta priznaju se u bilansu uspjeha.

2.4.8. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

Potraživanja od kupaca uključuju sva potraživanja od pružanja usluga isporuke vode i odvođenja otpadnih voda, te pružanja ostalih usluga.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iskazuju se u nominalnom iznosu sa redovnim usklađivanjem za procijenjene nenadoknadive iznose.

U slučaju neizvjesnosti naplate iznosa koji je uključen u prihod, nenaplativi iznos se preknjižava na sumnjiva i sporna potraživanja sa iskazivanjem ispravke vrijednosti i rashoda po osnovu otpisa.

2.4.9. DONACIJE I POMOĆI

Donacije se priznaju kao prihod na bazi sučeljavanja prihoda i rashoda. Donacije vezane za sredstva priznaju se u bilansu kao odloženi prihod. Iznos odloženog prihoda priznaje se kao prihod u bilansu uspjeha, na sistemskoj i racionalnoj osnovi u toku perioda korisnog vijeka trajanja sredstva. Donacija koja se prima kao naknada za rashode ili gubitke koji su već nastali, ili radi pružanja trenutne finansijske podrške bez budućih troškova po toj osnovi, priznaje se kao prihod u razdoblju u kojem je primljena.

2.4.10. DUGOROČNE OBAVEZE I KRATKOROČNE OBAVEZE

Finansijske obaveze se na osnovu izvornog roka vraćanja dijele na dugoročne i kratkoročne.

Dugoročne finansijske obaveze su dugovi sa rokom vraćanja dužim od jedne godine. Kratkoročne finansijske obaveze su krediti od banaka i zajmovi te ostale kratkoročne finansijske obaveze koje se trebaju izmiriti u roku od godine dana. Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze evidentirane su na osnovu primljenih faktura i po iznosima za izvršene usluge. Obaveze prema zaposlenima su svi oblici naknada koje Preduzeće daje u zamjenu za usluge koje mu zaposlenici pružaju.

Donacije koje se odnose na sredstva priznaju se u bilansu stanja kao odloženi prihod.

Razgraničenje prihoda vrši se u slučaju kada je izdata faktura ili izvršena naplata, a prihod se odnosi na više obračunskih perioda, a nisu nastali troškovi vezani za usluge.

Obaveze koje ne zadovoljavaju kriterije za priznavanje smatraju se potencijalnim obavezama i kao takve se iskazuju u bilješkama uz finansijske izvještaje.

2.4.11. REZERVISANJA

Rezervisanja su obaveza sa neodređenim vremenskim rokom i iznosom, a priznaju se kada su ispunjeni sljedeći uslovi:

- sadašnja pravna ili izvedena obaveza koja se odnosi na prošla vremena;
- izvjesno je (više jeste, nego da nije) da će doći do odliva sredstava da bi se izmirila obaveza;
- iznos obaveze može pouzdano da se kvantifikuje.

Procjena visine rezervisanja se vrši na sljedeći način:

- Rezervisanje za započete sudske sporove se procjenjuje na osnovu tužbenog zahtjeva, informacija o visini sudskih troškova, vještačenjima i sl.;
- Rezervisanje za otpremnine se procjenjuje na osnovu informacija o broju zaposlenika, visini otpremnine, godinama staža kod poslodavca i sl.;
- Rezervisanja za date garancije se vrše na osnovu podataka iz prethodnih godina. Ukoliko se prvi put počinje sa prodajom dobara/usluga na koje se daje garancija koristi se najbolja raspoloživa informacija;
- Rezervisanje za štetne ugovore se procjenjuju primjenom statističkih metoda;
- Rezervisanja za restruktuiranje Preduzeća se procjenjuju na osnovu detaljne kalkulacije – plana restrukturiranja koji sadrži i finansijske pokazatelje;
- Za ostala rezervisanja se primjenjuju metode za koje se u datom trenutku procjenjuje da su najpouzdanije.

Rezervisanja mogu biti upotrebljena samo za rashode za koje su i namijenjena.

2.4.12. OPOREZIVANJE

Preduzeće je obveznik poreza na dobit koji se, u skladu sa Zakonom o porezu na dobit, obračunava na oporezivu dobit po stopi od 10%.

Preduzeće je obveznik poreza na dodanu vrijednost. Porez na dodanu vrijednost obračunava se po stopi od 17%.

2.4.13. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Obaveze koje u trenutku nastanka nemaju uticaja na promjene u bilansu stanja i bilansu uspjeha, ali osiguravaju dodatne informacije o budućim potencijalnim obavezama se iskazuju u vanbilansnoj evidenciji.

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

3. PRIHODI

PRIHODI	01.01.-31.12.2021.	01.01.-31.12.2020.
POSLOVNI PRIHODI	48.585.181	47.390.708
FINANSIJSKI PRIHODI	788.192	664.500
OSTALI PRIHODI I DOBICI	4.123.149	2.966.196
PRIHODI IZ USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI	0	0
POVEĆANJE VRIJEDNOSTI SPECIFIČNE OSNOVNE IMOVINE	0	0
PRIHODI OD PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	0	0
UKUPNO	53.496.522	51.021.404

3.1. POSLOVNI PRIHODI

POSLOVNI PRIHODI	01.01.-31.12.2021.	01.01.-31.12.2020.
Prihodi od prodaje robe	39.329.711	38.391.596
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	39.329.711	38.391.596
Prihodi od prodaje učinaka	3.736.134	4.827.413
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	3.736.134	4.827.413
Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu	0	0
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
Ostali poslovni prihodi	5.519.336	4.171.699
UKUPNO	48.585.181	47.390.708

3.2. FINANSIJSKI PRIHODI

FINANSIJSKI PRIHODI	01.01.-31.12.2021.	01.01.-31.12.2020.
Prihodi od kamata	627.113	515.300
Ostali finansijski prihodi	161.079	149.200
UKUPNO	788.192	664.500

3.3. OSTALI PRIHODI

OSTALI PRIHODI I DOBICI	01.01.-31.12.2021.	01.01.-31.12.2020.
Dobici od prodaje materijala	134.898	8.813
Viškovi	24.161	507
Naplaćena otpisana potraživanja	3.863.535	2.932.350
Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	100.555	24.526
UKUPNO	4.123.149	2.966.196

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

4. RASHODI

RASHODI	01.01.-31.12.2021.	01.01.-31.12.2020.
POSLOVNI RASHODI	58.291.773	59.410.295
FINANSIJSKI RASHODI	423.144	357.684
OSTALI RASHODI I GUBICI	7.873.046	5.455.983
RASHODI GUBICI IZ OSNOVA UMANJENJA VRIJED. SREDST.	0	0
RASHODI IZ OSNOVE ISPRAVKI GREŠAKA RANIJIH GODINA	198.496	53.860
UKUPNO	66.786.459	65.277.822

4.1. POSLOVNI RASHODI

POSLOVNI RASHODI	01.01.-31.12.2021.	01.01.-31.12.2020.
Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
Materijalni troškovi	10.627.994	11.614.348
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja:	23.399.139	24.279.463
a) Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	20.022.480	20.921.202
b) Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	2.975.689	3.109.355
c) Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	400.970	248.906
Troškovi proizvodnih usluga	1.753.595	1.491.219
Amortizacija	18.535.798	18.723.165
Troškovi rezervisanja	92.695	0
Nematerijalni troškovi	3.882.552	3.302.100
Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
UKUPNO	58.291.773	59.410.295

4.2. FINANSIJSKI RASHODI

FINANSIJSKI RASHODI	01.01.-31.12.2021.	01.01.-31.12.2020.
Rashodi kamata	421.813	357.684
Ostali finansijski rashodi	1.331	0
UKUPNO	423.144	357.684

4.3. OSTALI RASHODI

OSTALI RASHODI I GUBICI	01.01.-31.12.2021.	01.01.-31.12.2020.
Gubici od prodaje i rashodovanja osnovne imovine	1.738	313
Gubici od prodaje materijala	44.507	0
Rashodi po osnovu ispravke vrijed. i otpisa potraživanja	7.194.273	5.299.074
Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	632.528	156.596
UKUPNO	7.873.046	5.455.983

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

4.4. RASHODI IZ OSNOVA PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI NEZNAČAJNIH GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA

RASHODI IZ OSNOVE PROMJENA RAČ. POLITIKA I ISPR. GREŠAKA	01.01.-31.12.2021.	01.01.-31.12.2020.
Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	198.496	53.860
UKUPNO	198.496	53.860

5. DOBIT / (GUBITAK) - POREZ

OPIS	01.01.-31.12.2021.	01.01.-31.12.2020.
POSLOVNI PRIHODI	48.585.181	47.390.708
POSLOVNI RASHODI	58.291.773	59.410.295
DOBIT/GUBITAK POSLOVNE AKTIVNOSTI	-9.706.592	-12.019.587
FINANSIJSKI PRIHODI	788.192	664.500
FINANSIJSKI RASHODI	423.144	357.684
DOBIT/GUBITAK FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI	365.048	306.816
OSTALI PRIHODI I GUBICI	4.123.149	2.966.196
OSTALI RASHODI I GUBICI	7.873.046	5.455.983
DOBIT/GUBITAK OSTALIH PRIHODA I RASHODA	-3.749.897	-2.489.787
PRIHODI IZ USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI	0	0
RASHOD IZ USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI	0	0
DOBIT/GUBITAK OD USKLAĐIVANJA	0	0
EFEKTI PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA-PRIHOD	0	0
EFEKTI PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA-RASHOD	198.496	53.860
DOBIT/GUBITAK OD EFEKATA PROMJENE RP	-198.496	-53.860
BRUTO DOBIT/GUBITAK REVIDIRANOG PERIODA	-13.289.937	-14.256.418
POREZ NA DOBIT	0	0
NETO DOBIT/GUBITAK	-13.289.937	-14.256.418

6. STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI

STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	31.12.2021.	31.12.2020.
NEMATERIJALNA IMOVINA	137.623	221.710
NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	815.408.552	823.107.242
INVESTICIONE NEKRETNINE	0	0
BIOLOŠKA IMOVINA	0	0
OSTALA (SPECIFIČNA) OSNOVNA MATERIJALNA IMOVINA	8.373	8.373
DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	32.928	44.730
DRUGA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	0	0
DUGOROČNA RAZGRANIČENJA	0	0
UKUPNO	815.587.476	823.382.055

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

6.1. NEMATERIJALNA SREDSTVA

KONTO	Koncesije, patenti, licence 011	Ostala nematerijalna sredstva 014	Nematerijalna sredstva u pripremi 015	UKUPNO 01
Početno stanje	1.041.336	535.998	0	1.577.334
Nabavka	0	0	16.242	16.242
Prenos sa Pripreme	16.242	0	0	16.242
Aktiviranje	0	0	16.242	16.242
Rashod	0	88.200	0	88.200
Prodaja	0	0	0	0
Stanje 31.12.2021.	1.057.577	447.798	0	1.505.375
Početno stanje	830.574	525.049	0	1.355.624
Amortizacija	95.911	4.418	0	100.329
Rashod	0	88.200	0	88.200
Prodaja	0	0	0	0
Stanje 31.12.2021.	926.485	441.267	0	1.367.753
Stanje 01.01.2021.	210.761	10.949	0	221.710
Stanje 31.12.2021.	131.092	6.531	0	137.623

Pregled nabavki-nematerijalna imovina

Konto	Datum	Opis nabavke	Iznos KM
0110	28.02.2021.	LICENCIRANI SOFTVER ARCMAP -PILAVIĆ ZIJAD	1.950
0110	28.02.2021.	LICENCIRANI SOFTVER ArcMAP-NJEMČEVIĆ MIRZA	1.950
0110	28.02.2021.	LICENCIRANI SOFTVER ArcMAP-HASIĆ EMIR	1.950
110	28.02.2021.	LICENCIRANI SOFTVER ArcMAP-ČENGIĆ KENAN	1.950
0110	30.06.2021.	PRODUŽENJE BACKUP LICENCE	4.221
0110	30.06.2021.	PRODUŽENJE BACKUP LICENCE	4.221
Ukupna nabavka			16.242

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

6.2. NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREMA

KONTO	Zemljište 020	Građevinski objekti 021	Postrojenja i oprema 022	Alat, pogonski i kancelarijski namještaj 023	Transportna sredstva 024	Stalna sredstva u pripremi 025	Ukupno 02
Početno stanje	21.049.675	1.768.205.317	29.449.735	7.106.325	11.683.134	281.115.743	2.118.609.928
Nabavka	0	0	0	0	0	10.661.662	10.661.662
Nabavka-zakup po MSFI 16	0	76.098	0	0	0	0	76.098
Donirana sredstva	0	0	1.640	0	774	0	2.414
Prenos sa Pripreme	0	0	317.515	214.529	0	0	532.044
Aktiviranje	0	0	0	0	0	532.044	532.044
Rashod	0	0	1.299.829	51.196	223.988	0	1.575.014
Prodaja	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2021.	21.049.675	1.768.205.317	28.469.061	7.269.658	11.459.919	291.245.360	2.127.698.990
Početno stanje	0	1.253.367.743	26.210.066	4.768.674	9.580.258	1.575.945	1.295.502.686
Amortizacija	0	16.691.591	699.916	380.096	438.731	225.135	18.435.469
Rashod	0	0	1.296.442	51.189	223.988	0	1.571.620
Prodaja	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2021.	0	1.270.059.334	25.613.540	5.097.580	9.795.001	1.801.080	1.312.366.535
Stanje 01.01.2021.	21.049.675	514.837.574	3.239.668	2.337.651	2.102.876	279.539.798	823.107.242
Stanje 31.12.2021.	21.049.675	498.222.081	2.855.521	2.172.077	1.664.918	289.444.280	815.408.552
Efekat Rashoda	0	0	3.387	7	0	0	3.394
Efekat Prodaje	0	0	0	0	0	0	0
Stepen otpisanosti		71,83	89,97	70,12	85,47	0,62	71,36

Zemljište

Društvo ima evidentirano zemljište u iznosu od 21.049.675 KM. Isto je evidentirano u finansijskoj evidenciji. U glavnoj knjizi stalnih sredstava nema analitičko evidentiranje lokacije zemljišta, pojedinačnih vrijednosti niti kvadrature. Društvo ima pregled ove imovine na eksternim evidencijama. Revizija ne može potvrditi navedenu vrijednost zemljišta.

Pregled nabavki

Konto	Opis nabavke	Iznos (KM)
021	Građevinski objekti	0
022	Postrojenja i oprema	319.155
023	Alat, pogonski i kancelarijski namještaj	214.529
024	Transportna sredstva	774
02587	Rekonstrukcija pumpnog sistema EBRD	3.618.794
02588	Nadzor nad izvođenjem radova EBRD	340.845
02589	Rekonstrukcija distributivne mreže zona I - EBRD	663.649
025891	Rekonstrukcija cjevovoda u zoni 2 Alipašin most Centar	2.302.656
025892	Rekonstrukcija potisnog cjevovoda - Lot 3	3.010.214
025893	Projekt "Sarajevo water" EBRD FOPIP	193.459
	Ukupno:	10.664.076

Pregled priznavanja zakupa poslovnih prostora po MSFI 16

Konto	Nabavka	Iznos (KM)
021	Poslovni prostor - zakup sa Općina Novi grad	40.883
021	Poslovni prostor - zakup sa KJKP "Sarajevogas"	18.175
021	Poslovni prostor - zakup sa Općina Vogošća	14.199
021	Poslovni prostor - zakup sa Općina Starigrad	2.840
	Ukupno:	76.098

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

Pregled aktiviranih stalnih sredstava-materijalna imovina

Konto	Opis nabavke	Iznos (KM)
021	Građevinski objekti	0
022	Postrojenja i oprema	319.155
023	Alat, pogonski i kancelarijski namještaj	214.529
024	Transportna sredstva	774
Ukupno:		534.458

Pregled nabavke iz vlastitih sredstava i donacija

Konto	Nabavka	Vlastita sredstva	Donacija pravna lica	Kreditna sredstva	Ukupna nabavka
022	Postrojenja i oprema	282.355	36.800	0	319.155
023	Alat, pogonski i kancelarijski namještaj	214.529	0	0	214.529
024	Transportna sredstva	0	774	0	774
Ukupna nabavka nematerijalnih i materijalnih sredstava		496.884	37.574	0	534.458
258	Rekonstrukcija-ulaganja kreditna sredstva	0		10.129.617	10.129.617
		496.884	37.574	10.129.617	10.664.076

INVESTICIJE U TOKU-ULAGANJA U 2021. GODINI IZ KREDITNIH SREDSTAVA

Konto	Nabavka	Iznos (KM)
02587	Rekonstrukcija pumpnog sistema EBRD	3.618.794
02588	Nadzor nad izvođenjem radova EBRD	340.845
02589	Rekonstrukcija distributivne mreže zona I -EBRD	663.649
025891	Rekonstrukcija cjevovoda u zoni 2 Alipašin most Centar	2.302.656
025892	Rekonstrukcija potisnog cjevovoda -Lot 3	3010214,1
025893	Projekt "Sarajevo water" EBRD FOPIP	193458,77
Ukupno:		10.129.617

UKUPNE NEAKTIVIRANE INVESTICIJE U TOKU NA DAN 31.12.2021. GODINE

Konto	Opis	Iznos KM
02500	Obustavljena investicija-Građe objekti	9.009.524
02501	Uređaj za prečišćavanje otpadnih voda - Butile	198.869.786
02502	Oprema Butile	14.946.672
025021	Oprema Butile -2	507.904
02517	Uređaj za prečišćavanje otpadnih voda	581.411
025171	Uređ. BUTILE-konsultantske usluge - Svjetska banka	1.383.900
025172	Schedule 1 –oprema iz inostranstva - Butila	18.921.216
025173	Schedule 2 – oprema iz BIH -Butila	3.278.553
025174	Schedule 3-usluge projektovanja - Svjetska banka	3.730.594
025175	Schedule 4 A-instalacija opreme-Butila - Svjetska banka	17.818.666
025176	Schedule 4 B –rekonstrukcija i zamjena beton. Cijevi -Butila	1.219.540
025177	Schedule 4 C –tehnička pomoć Butile	412.103
02518	Rekonstr. pumpne stanice -Alipašin most 2011	56.745
025180	Glavni projekat pumpne stanice Bačevo	29.820
025181	Glavni projekat pumpne stanice Centar	29.820
02561	Projekat Sarajevsko polje -Svjetska banka	102.534
02582	Nabavka i ugradnja mjeme oprema na objektima DMA zone	251.844
02587	Rekonstrukcija pumpnog sistema EBRD	9.669.863
02588	Nadzor nad izvođenjem radova EBRD	776.023
02589	Rekonstrukcija distributivne mreže zona I -EBRD	2.054.987
025891	Rekonstrukcija cjevovoda u zoni 2 Alipašin most Centar	2.589.100
025892	Rekonstrukcija potisnog cjevovoda -Lot 3	3.010.214
025893	Projekt "Sarajevo water" EBRD FOPIP	193.459
		289.444.280

Pregled otpisa stalnih sredstava

Sredstvo	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost	Efekat rashoda
Građevinski objekti	0	0	0	0
Postrojenja i oprema	1.299.829	1.296.442	3.387	3.387
Alat, pogonski i kanc. namještaja	51.196	51.189	7	7
Transportna sredstva	223.988	223.988	0	0
Ukupno	1.575.014	1.571.620	3.394	3.394

6.3. OSTALA STALNA MATERIJALNA IMOVINA

Ostala specifična materijalna imovina	31.12.2021.	31.12.2020.
Djela likovne umjetnosti	8.373	8.373
UKUPNO	8.373	8.373

KONTO	Ostala stalna materijalna sredstava u upotrebi 050	Ukupno 05
Početno stanje	8.372	8.372
Nabavka	0	0
Prenos sa pripreme	0	0
Rashod	0	0
Prodaja	0	0
Stanje 31.12.2020.	8.372	8.372
Početno stanje	0	0
Amortizacija	0	0
Rashod	0	0
Stanje 31.12.2020.	0	0
Stanje 01.01.2020.	8.372	8.372
Stanje 31.12.2020.	8.372	8.372

6.4. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2021.	31.12.2020.
Dugoročni krediti dati zaposlenima	30.996	46.880
Dugoročni krediti dati u zemlji	4.082	
Ulaganja u dionice	115	115
Ispravka vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana	-2.265	-2.265
UKUPNO	32.928	44.730

Navedena bilansna pozicija odnosi se na date kredite radnicima u prethodnom periodu. U toku godine vrši se povrat po osnovu svake isplate plaće.

Društvo ima evidentiranu jednu dionicu u iznosu od 115 KM. Nismo imali potvrdu za evidentirani iznos.

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

7. TEKUĆA SREDSTVA AKTIVE DRUŠTVA

TEKUĆA SREDSTVA AKTIVE DRUŠTVA	31.12.2021.	31.12.2020.
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	3.604.587	3.701.858
Novac, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	12.986.267	14.167.601
UKUPNO	16.590.854	17.869.459

7.1. ZALIHE I SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI

ZALIHE I SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI	31.12.2021.	31.12.2020.
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	3.074.919	2.965.666
Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge	0	0
Gotovi proizvodi	0	0
Roba	0	0
Stalna sredstva i sred. obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	0	0
Dati avansi	529.668	736.192
UKUPNO	3.604.587	3.701.858

7.1.1. SIROVINE, MATERIJAL AUTO-GUME, SITAN INVENTAR I HTZ OPREMA

Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	31.12.2021.	31.12.2020.
Sirovine i materijal	3.035.600	2.925.883
Autogume i ambalaža	2.766	246
Alat i sitan inventar	36.553	39.537
UKUPNO	3.074.919	2.965.666

7.1.2. DATI AVANSI

Dati avansi	31.12.2021.	31.12.2020.
Dati avansi za zalihe i usluge ostalim pravnim licima	529.668	736.192
UKUPNO	529.668	736.192

7.2. GOTOVINA, KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA I PLASMANI

GOTOVINA, KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA I PLASMANI	31.12.2021.	31.12.2020.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.363.064	2.063.185
Potraživanja od prodaje	5.303.753	7.805.697
Potraživanja iz specifičnih poslova	0	0
Druga kratkoročna potraživanja	2.007.662	1.526.714
Kratkoročni finansijski plasmani	10.050	10.302
Potraživanja za PDV - od bitni ulazni porez	161.498	258.295
Aktivna vremenska razgraničenja	2.140.240	2.503.408
UKUPNO	12.986.267	14.167.601

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

7.2.1. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2021.	31.12.2020.
Transakcijski računi - domaća valuta	3.358.907	2.059.205
Transakcijski računi - strana valuta	1.258	1.221
Izdvojena novčana sredstva	2.899	2.759
UKUPNO	3.363.064	2.063.185

7.2.2. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

Kratkoročna potraživanja	31.12.2021.	31.12.2020.
Potraživanja od prodaje	5.303.753	7.805.697
Potraživanja iz specifičnih poslova	0	0
Druga kratkoročna potraživanja	2.007.662	1.526.714
UKUPNO	7.311.415	9.332.411

7.2.2.1. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE

Potraživanja od prodaje	31.12.2021.	31.12.2020.
Kupci u zemlji	5.303.753	7.805.697
Kupci-sumnjiva i spoma potraživanja	63.955.774	60.975.962
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	-63.955.774	-60.975.962
UKUPNO	5.303.753	7.805.697

Preduzeće ima evidentirana sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 63.955.774 KM. Navedeno predstavlja značajan iznos nenaplaćenih potraživanja, te sugerišemo da Uprava napravi akcioni plan analize analitičke evidencije potraživanja i načina naplate sumnjivih potraživanja.

7.2.2.2. DRUGA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

Druga kratkoročna potraživanja	31.12.2021.	31.12.2020.
Potraživanja za kamatu i dividendu od drugih subjekata	1.893.265	1.476.773
Potraživanja od zaposlenika	28.726	28.503
Potraživanja od državnih organa i institucija	84.789	22.565
Ostala kratkoročna potraživanja	2.009	0
Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja	-1.127	-1.127
UKUPNO	2.007.662	1.526.714

Na osnovu odluke Nadzornog odbora vrši obračun zatezne kamate po ispostavljenim računima fizičkim i pravnim licima, a koji su plaćeni nakon ugovorenog roka. Ugovoreni rok za plaćanje računa za vodu i odvodnju je 30 dana. Preduzeće po uplati koja je izvršena nakon isteka ugovorenog roka vrši obračun zateznih kamata u skladu sa Zakonom, a obračunata kamata se prikazuje na narednom ispostavljenom računu.

Zatezne kamate trebaju da budu priznate kao odloženi prihod a po naplati da se prizna na prihod, jer isti imaju kvalifikaciju neizvjesnosti naplate.

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
Napomene uz finansijske izvještaje

7.2.3. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2021.	31.12.2020.
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	10.050	10.302
UKUPNO	10.050	10.302

7.2.4. POTRAŽIVANJA ZA PDV

Potraživanja za PDV - odbitni ulazni porez	31.12.2021.	31.12.2020.
Ulazni porez na koji još nije stečeno pravo odbitka	161.498	258.295
UKUPNO	161.498	258.295

7.2.5. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2021.	31.12.2020.
Ostala kratkoročna razgraničenja	2.140.240	2.503.408
UKUPNO	2.140.240	2.503.408

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna aktiva	31.12.2021.	31.12.2020.
Ostala vanbilansna aktiva	0	67.588.164
UKUPNO	0	67.588.164

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

9. KAPITAL I REZERVE

Kapital	31.12.2021.	31.12.2020.
Osnovni kapital	10.000	10.000
Rezerve	713.762.573	739.234.171
Gubitak do visine kapitala	13.289.937	25.471.598
UKUPNO	700.482.636	713.772.573

OPIS	Osnovni kapital	Ostale rezerve	Akumulirana dobit	Akumulativni gubitak	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2018.	10.000	751.654.355	2.224.031	-14.644.215	739.244.171
Učinci iz prethodnog perioda-KOREKCIJA	0	0	0	0	0
Stanje na dan 01.01.2019.	10.000	751.654.355	2.224.031	-14.644.215	739.244.171
Neto dobit/gubitak perioda iskazana u bilansu uspjeha	0	0	0	-11.215.180	-11.215.180
Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	-12.420.184	-2224031	14.644.215	0
Stanje na dan 31.12.2019.	10.000	739.234.171	0	-11.215.180	728.028.991
Neto dobit/gubitak perioda iskazana u bilansu uspjeha	0	0	0	-14.256.418	-14.256.418
Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0
Stanje na dan 31.12.2020.	10.000	739.234.171	0	-25.471.598	713.772.573
Neto dobit/gubitak perioda iskazana u bilansu uspjeha	0	0	0	-13.289.937	-13.289.937
Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	-25.471.598	0	25.471.598	0
Stanje na dan 31.12.2021.	10.000	713.762.573	0	-13.289.937	700.482.636

9.1. OSNOVNI KAPITAL

Kapital	31.12.2021.	31.12.2020.
Državni kapital	10.000	10.000
UKUPNO	10.000	10.000

Osnovni kapital Preduzeća u registru suda upisan je u iznosu od 10.000 KM.

9.2. REZERVE

Rezeve	31.12.2021.	31.12.2020.
Statutarne i druge rezerve	713.762.573	739.234.171
UKUPNO	713.762.573	739.234.171

Fond rezervi Preduzeća na dan 31.12.2021. godište iskazan je u iznosu od 713.762.573 KM.

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

9.3. NEREALIZOVANI GUBICI

Gubitak do visine kapitala	31.12.2021.	31.12.2020.
Gubitak do visine kapitala ranijih godina	0	11.215.180
Gubitak do visine kapitala izvještajne godine	13.289.937	14.256.418
UKUPNO	13.289.937	25.471.598

Akumulirani gubitak evidentiran je u iznosu od 13.289.937 KM i odnosi se na gubitak tekuće godine.

Opis	Iznos	Pokriće iz rezervi	Nepokriveni gubitak
Gubitak za preiod 01.01.-31.12.2019.	11.215.180	11.215.180	0
Gubitak za preiod 01.01.-31.12.2020.	14.256.418	14.256.418	0
Gubitak za preiod 01.01.-31.12.2021.	13.289.937	0	13.289.937
UKUPNO	38.7615.35	25.471.598	13.289.937

10. DUGOROČNA REZERVISANJA I RAZGRANIČENJA

Dugoročna rezervisanja i razgraničenja	31.12.2021.	31.12.2020.
Rezervisanja po započetim sudskim sporovima	1.942.250	2.172.578
Ostala dugoročna rezervisanja i razgraničenja	99.576.462	100.905.673
UKUPNO	101.518.712	103.078.251

Rezervisanja za započete sudske sporove Preduzeće je na dan 31.12.2021. godine evidentiralo u iznosu od 1.942.250 KM. Za revidirani period evidentirano je povećanje rezervisanja po započetim sudskim sporovima u iznosu od 92.695 KM a umanjnje istih za iznos od 323.023 KM.

Pregled ostalih dugoročnih razgraničenja-odloženi prihodi

Konto	Naziv	40700	407001	40701	40709	407091	407093	Ukupno
4070	Odloženi prihodi-donacija ss (dugoročni)	42.945.341	8.880.522	302.080	581.411	46.764.573	102.534	99.576.462
		42.945.341	8.880.522	302.080	581.411	46.764.573	102.534	99.576.462
011	Licence	0	1.015					1.015
014	Računski programi softveri	5.160	0					5.160
021	Građevinski objekti	42.283.904	8.726.892					51.010.796
022	Postrojenja i oprema	1.245.646	14.608					1.260.254
023	Alat, pogonski i kancelarijski namještaj	406.106	4.641					410.747
024	Transportna sredstva	204.564	405.501					610.065
1013	Materijal nabavljen sredstvima Kantona			302.080				302.080
02517	Uređaj za prečiš. otpadnih voda Butila-Donacija				581.411			581.411
025171	Uređaj Butila -konsulta.usluge Svjetska banka					1.383.900		1.383.900
025172	Schedule 1 oprema iz inostranstva Butila					18.921.216		18.921.216
025173	Schedule 2 rezervni djelovi iz BiH					3.278.553		3.278.553
025174	Schedule 3 usluge projektovanja Butila					3.730.594		3.730.594
025175	Schedule 4A instalacija opreme Butila					17.818.666		17.818.666
025175	Schedule 4B reko.izamjena beto.cijevi Butila					1.219.540		1.219.540
025177	Schedule 4C tehnička pomoć Butila					412.103		412.103
02561	Projekat Sarajevsko polje-Svjetska banka						102.534	102.534
	Ukupno stalna sredstva	44.145.379	9.152.656	302.080	581.411	46.764.573	102.534	101.048.634
	Prenos na kratkoročna 493 -2021	-1.200.038	-272.134	0	0	0	0	-1.472.172
								99.576.462

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

Pregled stalnih sredstava-donacija

Konto	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednost	amortizacija 2021	sadašnja vrijednost
014	12.900	5.160	2.580	5.160
021	54.594.870	11.509.626	801.340	42.283.904
022	6.922.686	5.395.511	281.529	1.245.646
023	1.769.923	1.297.367	66.451	406.106
024	648.422	595.719	48.139	204.564
	64.148.801	18.803.383	1.200.039	44.145.379

Pregled stalnih sredstava -Kanton Svjetska banka

Konto	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednost	amortizacija 2020	sadašnja vrijednost
011	185.074	179.471	4.588	1.015
021	9.571.370	730.911	113.567	8.726.892
022	201.432	169.255	17.568	14.608
023	13.260	7.293	1.326	4.641
024	3.002.483	2.461.897	135.086	405.501
	12.973.618	3.548.827	272.135	9.152.656

11. DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročne obaveze	31.12.2021.	31.12.2020.
Dugoročni krediti uzeti u inostranstvu	17.799.624	8.565.590
Ostale dugoročne obaveze	76.098	0
UKUPNO	17.875.722	8.565.590

Konto	Naziv	Iznos KM 01.01.2021.	Povlačenje kredita EBRD U 2021. godini	Iznos KM 31.12.2021.
02587	Rekonstrukcija pumpnog Sistema	6.051.069	3.618.794	9.669.863
02588	Nazor nad izvođenjem radova	435.179	340.845	776.024
02589	Rekonstrukcija distributivne mreže zona I	1.391.338	663.649	2.054.987
025891	Rekonstrukcija cjevovoda Alipašin ost	286.444	2.302.656	2.589.100
025892	Rekonstrukcija potisnog cjevovoda Lot3	0	3.010.214	3.010.214
025893	Projekt "Sarajevo water" EBRD FOPIP	0	193.459	193.459
4600	Provizija banke po kreditu EBRD-a	488.958	0	488.958
	Ukupno	8.652.988	10.129.617	18.782.605
414	Uplata rate	87.398	895.583	982.981
414	Ukupna obaveze	8.565.590	9.234.034	17.799.624

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

12. KRATKOROČNE OBAVEZE

Kratkoročne obaveze	31.12.2021.	31.12.2020.
Kratkoročne finansijske obaveze	0	1.500.000
Obaveze iz poslovanja	6.117.022	7.880.543
Obaveze iz specifičnih poslova	0	0
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	1.921.688	1.980.222
Druge obaveze	3.892	4.193
Obaveze za PDV	405.322	221.670
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	413.610	326.941
Obaveze za porez na dobit	0	0
UKUPNO	8.861.534	11.913.569

12.1. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2021.	31.12.2020.
Kratkoročni krediti uzeti u zemlji	0	1.500.000
UKUPNO	0	1.500.000

12.2. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja	31.12.2021.	31.12.2020.
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	1.704.703	1.880.195
Dobavljači u zemlji	4.163.528	5.673.390
Ostale obaveze iz poslovanja	248.791	326.958
UKUPNO	6.117.022	7.880.543

12.3. OBAVEZE PO OSNOVU PLAĆA, NAKNADA I OSTALIH PRIMANJA ZAPOSLENIH

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	31.12.2021.	31.12.2020.
Obaveze za neto plaće i naknade plaća	968.966	1.009.097
Obaveze za porez i posebne dažbine na plaće i naknade plaća	76.886	77.615
Obaveze za doprinose u vezi plaća i naknada plaća	696.850	717.893
Obaveze za neto naknade plaća koje se refundiraju	14.610	9.076
Obaveze za ostala neto primanja, naknade troškova i mat. prava	164.376	166.541
UKUPNO	1.921.688	1.980.222

12.4. DRUGE OBAVEZE

Druge obaveze	31.12.2021.	31.12.2020.
Obaveze za naknade članovima odbora, komisija i sl.	3.147	3.244
Obaveze za porez i dažbine na naknade članova odbora, komisija	381	392
Obaveze za doprinose u vezi naknada članovima odbora i komisija	364	375
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	0	150
Obaveze za porez i posebne dažbine na naknade fizičkim licima	0	19
Obaveze za doprinose u vezi naknada fizičkim licima	0	13
UKUPNO	3.892	4.193

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
 Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
 Napomene uz finansijske izvještaje

12.5. OBAVEZE ZA PDV

Obaveze za PDV	31.12.2021.	31.12.2020.
Obaveze za razliku između obaveza za PDV i ulaznog poreza	405.322	221.670
UKUPNO	405.322	221.670

12.6. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE I DRUGE DAŽBINE

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	31.12.2021.	31.12.2020.
Obaveze za ostale doprinose, članarine i sl. koje terete troškove	315.257	326.941
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	98.353	0
UKUPNO	413.610	326.941

13. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2021.	31.12.2020.
Unaprijed obračunati rashodi perioda	4.113	0
Odloženi prihodi za primljene donacije i sl.	1.472.172	1.588.753
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	1.963.441	2.332.778
UKUPNO	3.439.726	3.921.531

14. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna pasiva	31.12.2021.	31.12.2020.
Ostala vanbilansna pasiva	0	67.588.164
UKUPNO	0	67.588.164

15. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Prema pokazateljima poslovanja na dan 31.12.2021. godine Preduzeće ima sljedeće rizike:

- Likvidnost – Preduzeće nema rizik likvidnosti i ima umjereno poboljšanje u odnosu na prethodni period.
- Stabilnost – Preduzeće je na granici finansijske stabilnosti i konstantno je u odnosu na prethodni period.
- Aktivnost – Preduzeće ima umjereno poboljšanje obrta kratkotrajne imovine i zaliha, značajno poboljšanje obrta kupaca i konstantan pokazatelj obrta ukupne imovine u odnosu na prethodni period.
- Zaduzenost – Preduzeće se finansira iz tuđih i vlastitih izvora.
- Profitabilnost – Preduzeće ima negativne pokazatelje profitabilnosti, ali i umjereno poboljšanje u odnosu na prethodni period.
- Ekonomičnost – Preduzeće prema pokazateljima nije ekonomično, ali ima umjereno poboljšanje u odnosu na prethodni period.
- Vremenska neograničenost poslovanja – Prema pokazateljima poslovanja Preduzeće nema rizik nastavka poslovanja u narednom periodu.
- Valutni rizik - nije značajno izražen jer je EURO fiksno vezan sa KM.

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
Napomene uz finansijske izvještaje

16. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Preduzeće nema povezanih pravnih lica.

17. POTENCIJALNE OBAVEZE-SUDSKI SPOROVI

Od strane Preduzeća dostavljen tabelarni pregled tužbi, sudskih presuda, pravomoćnih sudskih rješenja i izvršnih sudskih rješenja pokrenutih protiv Preduzeća sa stanjem na dan 31.12. 2021. godine

Radni sporovi

1. Pregled sudskih sporova koji se vode po tužbama radnika protiv KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Kolektivni ugovor-nepoštivanje sa stanjem na dan 31.12.2021.god. U toku sporovi po tužbama 159 tužitelja gdje je u prvostepenom postupku presuđeno u iznosu od 2.485.129,34 KM (u konačnom iznosu je zbir dosuđenih iznosa razlike plate,regresa,otpremnina, toplog obroka, dosuđene obaveze PIO i troškova postupka) bez zatezne kamate.
Sa 31.12.2021.god. završeni svi prvostepeni postupci.
2. Pregled parničnih postupaka u radnim sporovima koji se vode po tužbama radnika protiv KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o., 14 sudskih sporova u ukupnom iznosu od 301.836,78 KM, od čega je 6 prvostepenih postupaka u toku, 2 drugostepena postupka u toku, 4 presude u korist Preduzeća te jedna tužba povučena u korist Preduzeća.

Imovinsko pravni sporovi

1. Pregled parničnih postupaka u imovinskopravnim sporovima koji se vode po tužbama
2. protiv KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o., 6 sudskih sporova u ukupnom iznosu od 4.916.500 KM, od čega 5 prvostepenih postupaka u toku, te 1 djelimično usvojen tužbeni zahtjev u visini od 23.847,50 KM na koji je izjavljena revizija postupka.

Sudski sporovi koji se vode po osnovu odštetnih zahtjeva

1. Pregled sudskih sporova koji se vode po osnovu odštetnih zahtjeva koji se vode po tužbama protiv KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o, 25 sudskih sporova u ukupnom iznosu od 807.905,48 KM, od čega 9 prvostepenih postupaka u toku, 11 presuda na štetu Preduzeća, pokrenuti žalbeni postupci, 4 presude u korist Preduzeća, pokrenuti žalbeni postupci, 1 Presuda na štetu ViK-a solidarno sa Kantonom Sarajevo,uložena žalba, te Revizija Vrhovnom sudu FBiH.

U toku revidiranog perioda Preduzeće je protiv trećih lica pokrenulo ukupno 400 sudskih postupaka po osnovu neovlaštene potrošnje, i 204 sudska postupka po osnovu duga za pruženu uslugu.

18. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nisu nastali nikakvi poslovni događaji ili transakcije nakon 31. decembra 2021. godine koji bi imali značajan uticaj na finansijske izvještaje na dan ili za razdoblje tada završeno ili da su od takvog značaja za poslovanje Preduzeća da bi zahtijevali objavu u bilješkama uz finansijske izvještaje.

19. ODGOVOR UPRAVE NA NACRT IZVJEŠTAJA

Preduzeće je nakon sačinjavanja finansijskih izvještaja za 2021. godinu poduzelo sljedeće aktivnosti:

Interni akti preduzeća:

- Urađen je Pravilnik o Planiranju (usvajanje akta u toku),
- Urađen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama (usvajanje akta u toku),
- Imenovana je komisija za izradu Pravilnika o finansijskom poslovanju (izrada u toku).

Investicije u toku

Investicija zgrade u naselju Pofalići - Preduzeće je u februaru 2022. angažovalo Sudskog vještaka građevinske struke koji je izvršio procjenu objekta na lokalitetu Pofalići. Procjenjena vrijednost objekta u nalazu vještaka je 4.202.000,00 KM i ukoliko Uprava društva dobije saglasnost Nadzornog odbora i Skupštine društva izvršit će se umanjeње vrijednost bilansne pozicije na KTO 025, tj. izvršit će izmjenu FI za 2021. godinu (usvajanje/odlučivanje u toku).

Preduzeće je izvršilo imenovanje interne komisije za popis koja će izvršiti inventarisanje/popisivanje cjelokupnog lokaliteta Butile, te angažovati neovisne procjenitelje mašinske i građevinske struke koji će izvršiti procjenjivanje opreme i građevinskih objekata na gore pomenutom lokalitetu. Nakon dobijenih procjena Uprava će uputiti u proceduru Nadzornom odboru i Skupštini društva da se očituju o istoj.

Stalna sredstva

Društvo koristi za obavljanje svoje djelatnosti državnu imovinu (imovinu Kantona) koja joj je data na korištenje. Imovina je prikazana u poslovnim knjigama KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. i čini značajan dio imovine prikazane u aktivi preduzeća.

Skupština Kantona Sarajevo je 29.01.2009. godine donijela Zaključak: broj 01-05-461/09 gdje u Stavu 2 stoji: "Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo da angažuje neovisnu instituciju koja će u saradnji sa državnim organima i javnim preduzećima popisati javna dobra sa kojima raspolažu javna komunalna preduzeća čiji je vlasnik Kanton Sarajevo, izvršiti njihovu finansijsku procjenu te predložiti uslove i način korištenja istih".

Obzirom da se ništa nije desilo po ovom Zaključku smatramo da:

"Korekcije na bilansnim pozicijama stalnih sredstava zahtjeva donošenje značajnih odluka Osnivača kako bi Uprava Preduzeća mogla da preduzme aktivnosti u korekciji bilansnih pozicija (vlasništvo nad imovinom, procjene imovine preduzeća, pitanje javnog dobra, pitanje vrednovanje zaliha shodno očuvanju djelatnosti). Sve korekcije koje je potrebno uraditi u skladu da MRS -8, a tiču se primjene standarda MRS-2, MRS-16, MRS-36 i MRS -37 su toliko značajne i strateške i kao takve prevazilaze nadležnosti Uprave, te iste trebaju biti predmet odluka Skupštine i Osnivača".

Smatramo da, nakon donošenja Zaključka Vlade Kantona Sarajevo, koji nikada nije ukinut ili izmjenjen, pitanje realnosti visine iskazane imovine može se samo isticati, ali nikako pripisivati

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
Finansijski izvještaji za godinu koja je završila na dan 31.12.2021.
Napomene uz finansijske izvještaje

Preduzeću kao aktivnost koju nije uradilo, jer je osnivač, odnosno vlasnik imovine, to izričito preuzeo na sebe.

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. je dana 19.05.2022. godine uputilo dopis, broj 3079/22 Vladi Kantona, Sarajevo, u kome se traži da se očituju po gore navedenom Zaključku broj 01-05-461/09 od 29.01.2009.godine.

Zalihe

Donesena je odluka o imenovanju komisije za inventarisanje zaliha kako bi se identifikovale nekurentne odnosno tehnološki i ekonomski zastarjele zalihe. Nakon provedenog inventarisanja nekurentna zaliha bi bila predmet dalje prodaje putem licitacije. Kada Uprava društva dobije Odluku Skupštine preduzeća izvršit će se korekcija finansijskih izvještaja.

20. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje 08.06.2022. godine.

Direktor Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo

Rusmir Salić



KJKP „VODOVOD I KANALIZACIJA“ d.o.o. SARAJEVO
Odbor za reviziju

Sarajevo, 10.06.2022. godine
Broj: OZR 27-06/22


Nadzornom Odboru Preduzeća i Skupštini Preduzeća

Predmet: Dostava Izvještaja Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja za 2021. godinu

Poštovani,

U skladu sa čl. 273. Zakona o privrednim društvima, Odbor za reviziju dostavlja Izvještaj Nadzornom Odboru Preduzeća i Skupštini Preduzeća, na dalje postupanje.

Predsjednik Odbora za reviziju



Ismet Ramović, dipl. oec.

Prilog: Izvještaj Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja za 2021. godinu sa mišljenjima

Br. OZR 23-06/22
Sarajevo, 10.06.2022. god.

Predmet: Izvještaj Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja za 2021. godinu

Prema odredbama člana 273. Zakona o privrednim društvima, Odbor za reviziju je dužan izvršiti reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obračuna i istovremeno kontrolu usklađenosti poslovanja društva i funkcioniranja organa društva sa ovim zakonom, drugim relevantnim propisima i osnovnim principima korporativnog upravljanja i o tome dostaviti izvještaj skupštini i nadzornom odboru najkasnije osam dana po okončanju revizije.

U skladu sa članom 60. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji mogu obavljati samo lica koja posjeduju odgovarajuću licencu izdatu u Federaciji, u skladu sa zakonom, a revizorske izvještaje mogu izdavati samo društva za reviziju, koja imaju licencu izdatu u Federaciji, u skladu sa zakonom.

Članom 2. istog zakona definisano je da je revizija ispitivanje finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja radi davanja mišljenja o tome da li oni objektivno i istinito, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju stanje imovine, kapitala i obaveza, rezultate poslovanja, tokove gotovine i promjene na kapitalu, u skladu sa MRS-a, MSFI-a i drugim propisima u Federaciji u cilju zaštite javnog interesa kod javnog prezentiranja finansijskih izvještaja.

Prema članu 57. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, revizija finansijskih izvještaja obavlja se u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Međunarodnim standardima revizije (MSR), uz poštivanje Kodeksa profesionalne etike revizora i pravila revizorske struke, te drugih pravila i propisa koji regulišu ovu oblast.

Odredbama člana 28. Zakona o javnim preduzećima definisano je da je Odbor za reviziju dužan imenovati vanjskog revizora, imenovati direktora za internu reviziju na osnovu javnog konkursa, razmotriti godišnju strategiju rizika i plan revizije u kojima su prikazane pojedinosti u pogledu rizičnih područja i revizija koje će se izvršiti od strane Odjela interne revizije, osigurati da Odjel za internu reviziju izvrši svoj posao u skladu sa planom revizije, osigurati da interne kontrole u javnom preduzeću budu adekvatne i da funkcioniraju kako je predviđeno i osigurati da Odjel interne revizije obavlja svoje obaveze u skladu sa međunarodnim revizijskim standardima.

Iz naprijed navedenih odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Zakona o javnim preduzećima može se zaključiti da Odbor za reviziju vrši reviziju polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja na način da angažuje vanjskog revizora koji provodi reviziju finansijskih izvještaja preduzeća i sačinjava izvještaj o provedenoj reviziji sa mišljenjem nezavisnog revizora. U skladu sa naprijed navedenom, za provođenje revizije finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Odbor za reviziju je imenovao vanjskog revizora „RE-Controlling“ d.o.o. Zenica.

Uvidom u poslovnu dokumentaciju preduzeća Odbor za reviziju je konstatovao da je set godišnjih finansijskih izvještaja, sa obavezujućim odlukama i obrascima, predat dana 25.02.2022.godine, u zakonskom roku, nadležnoj Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo (FIA). U skladu sa zaključenim ugovorom i Međunarodnim standardima revizije vanjski revizor je izvršio reviziju finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo o čemu je sačinio izvještaj sa mišljenjem nezavisnog revizora kako slijedi:

„Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku „Osnova za mišljenje s rezervom“, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i fer, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo na dan 31. decembra 2021. godine, te rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.“

Odbor za reviziju je u periodu od 01.01.2021.-31.12.2021. godine održao 13 sjednica na kojima je Usvojio Strategiju rizika Preduzeća za 2021. godinu, kojom se utvrđuje pregled rizičnih područja, Usvojio Plan rada Odjela interne revizije za 2021. godinu, Usvojio Strateški Plan rada Odjela interne revizije za 2021.-2023. godinu, Imenovao je vanjskog revizora za reviziju finasijskih izvještaja za 2020.godinu, Donio Mišljenje o Izvještaju eksternog revizora RE-Controlling“ d.o.o. Zenica o obavljenoj reviziji finasijskih izvještaja za 2020. g., Donio mišljenje o finasijskim izvještajima preduzeća za 2020. g., Donio mišljenje o usklađenosti poslovanja i funkcionisanja organa preduzeća sa odredbama Zakona o privrednim društvima, Sačinio Izvještaj Odbora za reviziju o reviziji finasijskih izvještaja za 2020. godinu i dostavio Skupštini preduzeća i Nadzornom odboru u propisanom roku, Donio Mišljenje o prijedlogu Uprave o načinu pokrića gubitka u poslovanju za 2019.g. i 2020.g., Imenovao je direktora Odjela interne revizije i Razmatrao Izvještaje Ugovornog organa o provedenim postupcima javnih nabavki i Izvještaje OIR-a o provedenoj internoj reviziji JN, Dao preporuke Upravi u cilju unaprijeđenja poslovanja, Usvojio izvještaje Odjela interne revizije o izvršenim revizijama, Razmatrao je pregled realizacije preporuka datih od strane Odjela interne revizije i Odbora za reviziju na polugodišnjem i godišnjem nivou, Odbor za reviziju je redovno izvještavao Nadzorni odbor o svom mjesečnom radu i izvršenim revizijama od strane Odjela interne revizije sa opisom preporuka datih Upravi, Skupštini preduzeća dostavljen je Godišnji izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2020. god., Obavljao i druge poslove u skladu sa zakonskom regulativom, o čemu je sačinio Godišnji izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2021. godinu. Preporuke Odbora za reviziju po pitanju vrednovanja imovine nisu provedene.

U skladu sa članom 60. pod i) Statuta Preduzeća, Odbor za reviziju razmatrao je Izvještaj eksternog revizora „Re-Controlling“ d.o.o. Zenica za 2021. godinu i na dato mišljenje nema primjedbi. Na osnovu rada Odbora za reviziju u 2021. godini, te nakon provedene analize revizorskog izvještaja vanjskog revizora za 2021. godinu, Odbor za reviziju je prihvatio izvještaj i mišljenje vanjskog revizora te dao preporuku Upravi preduzeća da iste u što kraćem roku provede.

U skladu sa naprijed navedenim, dužnost Odbora za reviziju u skladu sa članom 60. pod l) Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i člana 273. Zakona o privrednim društvima, ovim se smatra ispunjena, te će Izvještaj biti dostavljen Skupštini preduzeća i Nadzornom odboru.

U narednom tekstu, shodno odredbama Zakona o privrednim društvima i Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Odbor za reviziju daje sljedeće:

Mišljenje Odbora za reviziju

- 1) Odbor za reviziju prihvata mišljenje vanjskog revizora o finasijskim izvještajima KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu i daje preporuku Upravi preduzeća da u što kraćem roku utvrdi rokove realizacije preporuka iz Izvještaja i odredi nadležne za realizaciju istih.
- 2) Finasijski izvještaji preduzeća sačinjeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finasijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i isti realno i objektivno prikazuju finasijski položaj i finasijski rezultat društva na dan 31.12.2021. godine, osim za primjenu MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava, u dijelu vrednovanja dugotrajne imovine, MRS 2 – Zalihe, u dijelu vrednovanja zaliha, MSFI 9 – Finasijski instrumenti, u dijelu umanjenja vrijednosti finasijske imovine, MRS 36 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i imovina i MRS 19 - Primanja zaposlenih, u dijelu rezervisanja troškova za primanje uposlenih.

- 3) Poslovanje i funkcionisanje organa preduzeća nije bilo usklađeno sa odredbama Zakona o računovodstvu u dijelu primjene Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), za efekte koji su bili osnov za mišljenje sa rezervom eksternog revizora i Odbora za reviziju, kao i sa odredbama člana 25. i 29. Zakona o javnim preduzećima po pitanju datih preporuka Odbora za reviziju.

Prilog:

- Izvještaj eksternog revizora o obavljenoj reiziji finansijskih izvještaja za 2021. godinu.

Predsjednik Odbora za reviziju



Ismet Ramović, dipl. oec.

Dostavljeno:

- Upravi
- Nadzornom odboru
- Skupštini
- a/a

KJKP „VODOVOD I KANALIZACIJA“ d.o.o. SARAJEVO

Odbor za reviziju

Sarajevo, 10.06.2022. godine
Br. OZR 24-06/22

Nadzornom Odboru Preduzeća


Predmet: Mišljenje o izvještaju eksternog revizora „RE-Controlling“ d.o.o. Zenica o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2021. g. pod nazivom “Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31.decembra 2021. godine i Izvještaj nezavisnog revizora“

Odbor za reviziju je na 27/22 sjednici Odbora, održanoj dana 10.06.2022. godine, a u skladu sa čl. 60. pod i) Statuta preduzeća, u okviru druge tačke dnevnog reda razmatrao Izvještaj eksternog revizora „RE-Controlling“ d.o.o. Zenica o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod i kanalizacija „ d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu i donio mišljenje.

Mišljenje Odbora za reviziju

Odbor za reviziju prihvata mišljenje vanjskog revizora o finansijskim izvještajima KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu i daje preporuku Upravi preduzeća da u što kraćem roku utvrdi rokove realizacije preporuka iz Izvještaja i odredi nadležne za realizaciju istih.

Predsjednik Odbora za reviziju


Ismet Ramović, dipl. oec.

KJKP „VODOVOD I KANALIZACIJA“ d.o.o. SARAJEVO

Odbor za reviziju

Sarajevo, 10.06.2022. godine

Broj: OZR 25-06/22

Nadzornom Odboru Preduzeća

Predmet: Mišljenje Odbora za reviziju o finansijskim izvještajima Preduzeća za period 01.01.-31.12.2021. godine


Uvidom u poslovnu dokumentaciju preduzeća Odbor za reviziju je konstatovao da je set godišnjih finansijskih izvještaja za 2021.g., sa obavezujućim odlukama i obrascima, predat dana 25.02.2022. godine, u zakonskom roku, nadležnoj Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo (FIA). Za provođenje revizije finansijskih izvještaja KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, Odbor za reviziju je imenovao vanjskog revizora „RE-Controlling“ d.o.o. Zenica.

Na osnovu navedenog, Odbor za reviziju je na 27/22 sjednici Odbora, održanoj dana 10.06.2022. godine, a u skladu sa čl. 60. pod l) Statuta Preduzeća, donio Mišljenje.

Mišljenje Odbora za reviziju

Finansijski izvještaji preduzeća sačinjeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i isti realno i objektivno prikazuju finansijski položaj i finansijski rezultat društva na dan 31.12.2021. godine, osim za primjenu MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava, u dijelu vrednovanja dugotrajne imovine, MRS 2 – Zalihe, u dijelu vrednovanja zaliha, MSFI 9 – Finansijski instrumenti, u dijelu umanjenja vrijednosti finansijske imovine, MRS 36 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i imovina i MRS 19 - Primanja zaposlenih, u dijelu rezervisanja troškova za primanje uposlenih.

Predsjednik Odbora za reviziju


Ismet Kamovic, dipl. oec.

KJKP „VODOVOD I KANALIZACIJA“ d.o.o. SARAJEVO
Odbor za reviziju

Sarajevo, 10.06.2022. godine
Broj: OZR 26-06/22

Nadzornom Odboru Preduzeća

Predmet: Mišljenje Odbora za reviziju o usklađenosti poslovanja i funkcionisanja organa preduzeća sa odredbama Zakona o privrednim društvima

Odbor za reviziju je na 27/22 sjednici Odbora, održanoj dana 10.06.2022. godine, a u skladu sa članom 273. Zakona o privrednim društvima, donio Mišljenje.

Mišljenje Odbora za reviziju

Poslovanje i funkcionisanje organa preduzeća nije bilo usklađeno sa odredbama Zakona o računovodstvu u dijelu primjene Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), za efekte koji su bili osnov za mišljenje sa rezervom eksternog revizora i Odbora za reviziju, kao i sa odredbama člana 25. i 29. Zakona o javnim preduzećima po pitanju datih preporuka Odbora za reviziju.

Predsjednik Odbora za reviziju



Ismet Ramovic, dipl. oec.



KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO
PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004
Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud Sarajevo, broj rješenja: UF/I-2574/05
Sjedište: ul. Jaroslava Čermija br. 8, tel: 237-655, 447-741; fax: 440-658, www.viksa.ba

**IZVJEŠTAJ O RADU
NADZORNOG ODBORA
KJKP "VODOVOD I KANALIZACIJA" D.O.O. SARAJEVO
U 2021. GODINI**

Sarajevo, januara 2022. godine

KJKP " VODOVOD I KANALIZACIJA " d.o.o. SARAJEVO
NADZORNI ODBOR
Sarajevo, januara, 2022. god.

SKUPŠTINI PREDUZEĆA

Na osnovu člana 33. tačka 7. Statuta KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, Nadzorni odbor dostavlja Skupštini Preduzeća

IZVJEŠTAJ

**o radu Nadzornog odbora KJKP "Vodovod i kanalizacija,, d.o.o. Sarajevo
za 2021. godinu**

1. UVOD

1.1. Nadležnosti i aktivnosti Nadzornog odbora

Nadležnosti Nadzornog odbora definisane su članom 257. Zakona o privrednim društvima u BiH, članom 8. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i članom 33. Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

2. PREGLED SJEDNICA NADZORNOG ODBORA U 2021. GODINI.

2.1. Ključne aktivnosti Nadzornog odbora u periodu 01.01- 05.01.2021. god.

Rješenjem Skupštine KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo broj: 2V-02/20 od 15.07.2020. godine, za vršioce dužnosti članova Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, imenovani su:

1. Mirza Bilalagić, v.d. član
2. Miralem Sarija, v.d. član i
3. Ahmed Mulaibrahimović v.d. član.

Nadzorni odbor u gore pomenutom sastavu, je u periodu 01.01.2020. godine do 05.01.2021. godine, održao ukupno 1 sjednicu.

Naime, u gore navedenom sastavu dana 05.01.2021. godine je održana 12. vanredna sjednica Nadzornog odbora sa sljedećim dnevnim redom:

1. Zahtjev direktora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za sporazumni prestanak ugovora o radu i donošenje odluke o istom.

2. Imenovanje v.d. direktora preduzeća.

3. Razno.

-Donesena je odluka o usvajanju zahtjeva Envera Hadžiahmetovića, dipl.ing.maš., o sporazumnom prestanku Ugovor o radu direktora preduzeća, broj: 377/19 od 28.10.2019. godine, a zbog izbora i imenovanja na javnu dužnost u Kantonu Sarajevo.

-Odluka o razrješenju Aide Pendek, dipl.ing.građ., dužnosti v.d. Izvršnog direktora za vodovodni sistem KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

-Odluku o imenovanju Aide Pendek, dipl.ing.građ. za vršioca dužnosti direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, počevši sa danom 05.01.2021. godine.

2.2. Ključne aktivnosti Nadzornog odbora u periodu 09.03-31.12.2021. god.

Rješenjem Skupštine preduzeća broj: 2V-01/21 od 09.03.2021. godine za vršioca dužnosti članova Nadzornog odbora imenovani su:

- 1.Zlatko Mijatović, v.d. član
- 2.Nedim Pervan, v.d. član i
- 3.Želimir Bukarić, v.d. član.

Nadzorni odbor je u pomenutom sastavu održao ukupno 16. sjednica.

Ključne aktivnosti Nadzornog odbora u ovom periodu su sljedeće:

- Razmatrani su mjesečni izvještaji Odbora za reviziju,
- Razmatrani su mjesečni izvještaji o javnim nabavkama,
- Razmatrani su i usvajani mjesečni izvještaji direktora preduzeća o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima,
- Usvojen Plan nabavki za 2021. godinu,
- Razmatrani su i usvajani izvještaji o zaključenim kompenzacijama i zaključenim ugovorima o cesijama,
- Usvojen je Izvještaj o izvršenom popisu imovine i obaveza preduzeća sa stanjem na dan 31.12.2021. godine,
- Donesena odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2020. godinu,
- Imenovan je direktor preduzeća nakon okončanja konkursne procedure,
- Na prijedlog Uprave preduzeća doneseni su Pravilnici: Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti, Pravilnik o reprezentaciji i poklonima,
- Donesena odluka o utvrđivanju Prijedloga Plana poslovanja za period 2021.-2023. godina,
- Razmatrani su prigovori kandidata na Odluke o prijemu u radni odnos,
- Donošene odluke o izmjenama i dopunama Planom javnih nabavki za 2021. godinu.

Konstituirajuća sjednica Nadzornog odbora je održana dana 12.03.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Konstituisanje Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

2. Donošenje Poslovnika o radu Nadzornog odbora.

- Doneseno je Rješenje o izboru v.d. predsjednika Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,
i

- Odluka o donošenju Poslovnika o radu Nadzornog odbora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

1. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 23.03.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Donošenje odluke o utvrđivanju Prijedloga Plana poslovanja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za period 2021-2023. godina.

2. Donošenje odluke o usvajanju Plana nabavki roba i usluga preduzeća za 2021. godinu.

3. Donošenje odluke o dopuni Pravilnika o radu KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo .

4. Razmatranje Izvještaja o popisu imovine i obaveza preduzeća sa stanjem na dan 31.12.2020. godine.

5. Donošenje odluke o davanju saglasnosti na Plan nabavki za tranšu II koja se finansira iz sredstava EBRD kredita .

6. Tekuća pitanja.

- Nadzorni odbor je na 1. vanrednoj sjednici održanoj dana 23.03.2021. godine, donio odluku o utvrđivanju Prijedloga Plana poslovanja za period 2021.-2023. godina,

- Donesena je Odluka o usvajanju Plana javnih nabavki za 2021. godinu,

- Donesena je Odluka o dopuni Pravilnika o radu KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,

- Nakon usvajanja Izvještaja o izvršenom popisu imovine i obaveza preduzeća, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, donesene su i sljedeće odluke :

- Odluka o rashodovanju stalnih sredstava preduzeća,

i

- Odluka o isknjižavanju sitnog alata i inventara.

-Donesena je i odluka o davanju saglasnosti na Plan nabavki za tranšu II koja se finansira iz sredstava EBRD kredita .

2. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 30.03.2021. godine i 02.04.2021. godine (nastavak sjednice), sa sljedećim dnevnim redom:

1. Imenovanje vršioca dužnosti Izvršnih direktora preduzeća.

2. Utvrđivanje elemenata za zaključenje ugovora o radu članova uprave KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

3. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za mjesec: septembar, oktobar, novembar, decembar 2020. godine i januar 2021. godine.

4. Razmatranje Izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za mjesec: juli, avgust, septembar, oktobar, novembar i decembar 2020. godine.

5. Donošenje odluke o stavljanju van snage odluke Nadzornog odbora o davanju saglasnosti broj: 1V-02/20 od 04.08.2020. godine.

6. Donošenje odluke o davanju ovlaštenja radi zastupanja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

7. Izvještaj Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa.

8. Tekuća pitanja.

- Nakon obrazlaganja v.d. direktora preduzeća, o prijedlozima kandidata za pozicije v.d. izvršnih direktora, Nadzorni odbor je donio sljedeća rješenja:

- Rješenje o imenovanju Esvade Kamenice, dipl.ing.maš., za vršioca dužnosti Izvršnog direktora za vodovodni sistem,

- Rješenje o imenovanju Adnana Šeraka, dipl.ing.saob., za vršioca dužnosti Izvršnog direktora za kanalizacioni sistem,

- Rješenje o imenovanju Almira Pamuka, dipl.oec., za vršioca dužnosti Izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove,

- Donesen je Zaključak o primanju k znanju Izvještaja o radu Odbora za reviziju za septembar, oktobar, novembar, decembar 2020. godine i januar 2021. godine.

- Usvojeni su Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki za mjesec: juli, avgust, septembar, oktobar, novembar i decembar 2020. godine,

- Donesen je Zaključak kojim se Obavezuje Uprava preduzeća da u roku od 30 dana od dana izradi Nacrt Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti predviđenog članom 51. stav (2) Etičkog kodeksa te pokrene proceduru njegovog donošenja.

3. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 02.04.2021. godine , sa sljedećim dnevnim redom:

1. Imenovanje vršioca dužnosti direktora preduzeća.

2. Informacija Uprave preduzeća u vezi dostavljenog rješenja Uprave za indirektno oporezivanje BiH, broj: 01/4-2-UP/II-290/19 od 02.03.2021. godine.

3. Tekuća pitanja.

-Nadzorni odbor je donio Rješenje o imenovanju Aide Pendek, dipl.ing.građ., za vršioca dužnosti direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, počevši sa danom 06.04.2021. godine.

-Donesen je sljedeći:

Zaključak

1.Nadzorni odbor daje punu podršku aktivnostima na rješavanju obračuna PDV-a na posebne vodne naknade koje poduzima Uprava preduzeća u saradnji sa Osnivačem.

2.Predlaže se Upravi preduzeća da iskoristi sve pravne lijekove, te protiv rješenja Uprave za indirektno oporezivanje BiH, broj: 01/4-2-UP/II-290/19 od 02.03.2021.godine, pokrene upravni spor, uz angažman adekvatnog pravnog zastupnika koji će sačiniti tužbu.

1.elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana 22.04.2021. godine sa sljedećim dnevnim redom:

1.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za mjesece: septembar , oktobar, decembar 2020. godine, januar i februar 2021. godine.

2.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospelog duga pod povoljnijim uslovima za mjesece : oktobar, novembar, decembar 2020. godine, januar, februar i mart 2021. godine.

3.Donošenje odluke o izmjeni Plana javnih nabavki za 2021. godinu.

4.Donošenje odluke o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora.

5. Tekuća pitanja.

-Usvojeni su Izvještaji o zaključenim kompenzacijama za mjesece : septembar , oktobar, decembar 2020. godine, januar i februar 2021. godine i Izvještaji o zaključenim ugovorima o cesijama za mjesece : septembar , oktobar, decembar 2020. godine i februar 2021. godine ,

-Usvojeni su Izvještaji o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospelog duga pod povoljnijim uslovima za mjesece : oktobar, novembar, decembar 2020. godine, januar, februar i mart 2021. godine,

-Donesena je Odluka o izmjeni Plana javnih nabavki za 2021. godinu,

-Data je saglasnost Upravi preduzeća na zaključivanje Ugovora o javnoj nabavci za nabavku roba "Gorivo" po tenderu broj: 153/19 , sa ponuđačem "Green Oil" d.o.o. Sarajevo , čija je vrijednost 55.000,00 KM bez PDV-a

i

-Saglasnost Upravi preduzeća na zaključenje Okvirnog sporazuma za nabavku roba "Daktilni fazonski komadi sa spojnim i zaptivnim materijalom,"-tender broj 91/20 sa ponuđačem : "Bihexo" d.o.o. Sarajevo , čija vrijednost ponude iznosi: 649.981,10 KM , bez PDV-a.

1. redovna sjednica Nadzornog odbora je održana 28.04.2021. godine sa sljedećim dnevnim redom:

1. Informacija o realizaciji zaključaka Nadzornog odbora.

2. Donošenje Odluke o raspisivanju konkursa za izbor i imenovanje direktora preduzeća.

3. Donošenje Odluke o imenovanju Komisije za provođenje konkursa za izbor i imenovanje direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

4. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za mjesec februar 2021. godine.

5. Tekuća pitanja.

-Na 1. redovnoj sjednici Nadzornog odbora održanoj 28.04.2021. godine, Nadzorni odbor je donio Odluku o raspisivanju Konkursa za izbor i imenovanje direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo,

-Donesena je odluka o imenovanju Komisije za provođenje konkursa za izbor i imenovanje direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo,

-Donesen je i
Zaključak

1. Prima se k znanju Izvještaj o radu Odbora za reviziju za februar 2021. godine.

2. Nalaže se Upravi preduzeća da poduzme mjere na realizaciji preporuka Odbora za reviziju, a posebno onih koje imaju visok rizik.

4. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 28.05.2021. godine , sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje informacije o realizaciji zaključaka Nadzornog odbora.

2. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za mart 2021. godine.

3. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za mjesec: mart i april 2021. godine.

4. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za mjesec april 2021. godine.

5. Donošenje odluke o dopuni Cjenovnika usluga KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

6. Donošenje odluke o izmjeni Plana javnih nabavki za 2021. godinu.

7. Informacija o podnesenoj tužbi protiv Rješenja Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje BiH.

8. Rješavanje po prigovoru na odluku o prijemu u radni odnos.

9. Tekuća pitanja.

- Nakon razmatranja Izvještaja o radu Odbora za reviziju za mart 2021. godine, Nadzorni odbor je donio:

Zaključak

1. Prima se k znanju Izvještaj o radu Odbora za reviziju za mart 2021. godine.

2. Obavezuje se Uprava preduzeća da za sljedeću redovnu sjednicu Nadzornog odbora dostavi cjelokupnu informaciju koja će sadržavati sve relevantno, istorijat, red događaja u vezi demontirane opreme na Butilama kao i za nedovršeni objekat poslovno-dispečerskog centra u Kolodvorskoj ulici. Ova informacija treba posebno da sadrži prijedloge rješenja odnosno postupke koje je potrebno preuzeti od strane Preduzeća, a kako bi se ova problematika svela u zakonske okvire.

- Usvojeni su Izvještaji o zaključenim kompenzacijama za mjesec: mart i april 2021. godine i Izvještaj o zaključenim ugovorima o cesijama za mjesec mart 2021. godine,

- Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za mjesec april 2021. godine.

- Donesena je odluka o dopuni Cjenovnika usluga KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo br. 03-02/19 od 18.02.2019. godine,

- Donesena je Odluka o izmjeni Plana javnih nabavki za 2021. godinu,

- Donesen je Zaključak o primanju k znanju informacije o podnesenoj tužbi protiv Rješenja Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje BiH broj: 01/4-2 UP/II-290/19 od 02.03.2021. godine,

- Odbijen je prigovor Šebo Denis, br. 3341 od 24.05.2021. godine, izjavljen protiv Odluke o prijemu u radni odnos, br. 199/21 od 18.05.2021. godine, kao neosnovan.

5. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 04.06.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje Izvještaja o poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01.-31.12.2020. god. koji uključuje: Izvještaj vanjskog revizora, preporuku Odbora za reviziju, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

2. Donošenje odluke o prijedlogu pokriva gubitka u poslovanju preduzeća za period 01.01.-31.12.2019. godine i za period 01.01.-31.12.2020. godine.

3. Tekuća pitanja.

-Nadzorni odbor je donio odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2020. godinu i

-Odluku o utvrđivanju prijedloga načina pokrića gubitka KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01-31.12.2019. godine i za period 01.01-31.12.2020. godine

2. Elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 10.06.2021. godine i imala je jednu tačku dnevnog reda:

1. Donošenje rješenja o imenovanju stalne Komisije u svrhu rješavanja podnesenih prigovora na odluku /obavijest/ poslodavca o prijemu u radni odnos.

- Nadzorni odbor je donio Rješenje o imenovanju stalne Komisije u svrhu rješavanja podnesenih prigovora na Odluku /Obavijest/ poslodavca o prijemu u radni odnos,

6. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 29.06.2021. godine , sa sljedećim dnevnim redom:

1. Informacija o realizaciji zaključaka Nadzornog odbora.

2. Imenovanje vršioca dužnosti Izvršnih direktora preduzeća.

3. Utvrđivanje elemenata za zaključenje ugovora o radu članova uprave KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

4. Donošenje odluke o izmjeni Plana javnih nabavki za 2021. godinu.

5. Donošenje odluke o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora.

6. Rješavanje po prigovoru na odluku o prijemu u radni odnos.

7. Tekuća pitanja.

-Nadzorni odbor je donio Rješenje kojim se Esvada Kamenica, dipl.ing.maš., razrješava dužnosti vršioca dužnosti Izvršnog direktora za vodovodni sistem sa danom 29.06.2021. godine, zbog isteka mandata.

-Adnan Šerak, dipl.ing.saob., je imenovan za vršioca dužnosti Izvršnog direktora za kanalizacioni sistem,

-Nizama Dupovac, dipl.ing.građ., je imenovana za vršioca dužnosti Izvršnog direktora za tehničke poslove i razvoj i

-Almir Pamuk, dipl.ecc., je imenovan za vršioca dužnosti Izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove.

-Donesene su Odluke o izmjeni Plana javnih nabavki za 2021. godinu, a također i

-Odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2021. godinu.

-Donesene su i odluke o davanju saglasnosti :

-Daje se saglasnost Upravi preduzeća na zaključivanje Okvirnog sporazuma za nabavku roba "Oprema na kanalizacionim objektima" po tenderu broj: 40/21, sa ponuđačem „FOUNDRYBiH" d.o.o Zenica, čija je vrijednost 149.900,00 bez PDV-a.

-Daje se saglasnost Upravi preduzeća na zaključivanje Okvirnog sporazuma za nabavku usluga "Održavanje radio stanica" po tenderu broj: 22/21, sa ponuđačem "Mibo komunikacije" d.o.o. Sarajevo , čija je vrijednost 55.996,00 KM bez PDV-a.

i

Daje se saglasnost Upravi preduzeća na zaključivanje Ugovora o javnoj nabavci za nabavku roba "Gorivo" po postupku javne nabavke broj: 153/19 , sa ponuđačem "Green Oil" d.o.o. Sarajevo , čija je vrijednost 93.486,34 KM bez PDV-a.

-Odbijen je prigovor Suad Čolić, broj: 3977 od 21.06.2021. godine, izjavljen protiv Odluke o prijemu u radni odnos, br. 234/21 od 11.06.2021. godine, kao neosnovan.

7. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 22.07.2021. godine , sa sljedećim dnevnim redom:

1. Informacija o realizaciji zaključaka Nadzornog odbora.

2. Donošenje rješenja o razrješenju v.d. direktora preduzeća.

3. Donošenje rješenja o imenovanju v.d. direktora preduzeća.

4. Tekuća pitanja.

-Nadzorni odbor je donio rješenje o razrješenju Aide Pendek, dipl.ing.građ., dužnosti vršioca dužnosti direktora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,

-MA Rusmir Salić, je imenovan za vršioca dužnosti direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo

3. Elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 02.08.2021. godine, sa sljedećim Dnevnim redom:

1. Donošenje odluke o poništenju konkursa za izbor i imenovanje direktora Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

2. Donošenje odluka o dopunama Plana javnih nabavki za 2021. godinu.

3. Donošenje odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora.

4. Tekuća pitanja.

-Nadzorni odbor je donio Odluku o poništenju konkursa za izbor i imenovanje direktora Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo,

-Na prijedlog Uprave preduzeća, Nadzorni odbor je donio odluke o dopunama Plana javnih nabavki za 2021. godinu,

-Donesene su 4. odluke o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje Okvirnog sporazuma za nabavku roba i usluga .

4. Elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 06.08.2021. godine, sa sljedećim Dnevnim redom:

1. Donošenje rješenja o izmjeni Rješenja o imenovanju stalne Komisije.
2. Donošenje odluka o izmjenama Plana javnih nabavki za 2021. godinu.
3. Donošenje odluke o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora.
4. Tekuća pitanja.

-Doneseno Rješenje o izmjeni Rješenja o imenovanju stalne Komisije u svrhu rješavanja podnesenih prigovora na Odluku /Obavijest/ poslodavca o prijemu u radni odnos,

-Donesene su dvije odluke o izmjeni Plana javnih nabavki za 2021. godinu,

-Donesena odluka o davanju saglasnost Upravi preduzeća na zaključenje Okvirnog sporazuma za nabavku roba "Gorivo"- tender broj 131/20 sa ponuđačem: "Petrol BH Oil Company" d.o.o. Sarajevo, čija vrijednost ponude iznosi: 370.245,44 KM , bez PDV-a.

5. Elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 13.08.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Rješavanje po prigovorima na obavijest poslodavca uz koju se dostavlja lista uspješnih kandidata.
2. Tekuća pitanja.

Nakon razmatranja podnesenih prigovora, Nadzorni odbor je donio odluke kojim se odbijaju prigovori kao neosnovani.

8. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 07.09.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Informacija o realizaciji zaključaka Nadzornog odbora.

2. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za mjesec : april, maj, juni i juli 2021. godine.
3. Razmatranje Izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za mjesec : januar, februar, mart, april, maj i juni 2021. godine.
4. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za mjesec: maj i juni 2021. godine.
5. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za mjesec: maj, juni i juli 2021. godine.
6. Donošenje odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora.
7. Donošenje odluke i izmjene i dopuni Pravilnika o radu KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
8. Donošenje odluka i izmjene i dopuni Plana javnih nabavki.
9. Tekuća pitanja.

-Nakon razmatranja Izvještaja o radu Odbora za reviziju, Nadzorni odbor je donio:

Zaključak

1. Primaju se k znanju Izvještaji o radu Odbora za reviziju za mjesec: april, maj, juni i juli 2021. godine.
2. Nalaže se Upravi preduzeća da poduzme mjere radi realizacije preporuka Odbora za reviziju navedenim u Izvještajima za april, maj, juni i juli 2021

-Donesena je odluka o usvajanju Izvještaja o provedenim postupcima javnih nabavki za mjesec: januar, februar, mart, april, maj i juni 2021. godine,

-Usvojeni su Izvještaji o zaključenim kompenzacijama i Izvještaji o zaključenim ugovorima o cesijama za mjesec: maj i juni 2021. godine ,

-Usvojeni su Izvještaji o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za mjesec maj, juni i juli 2021. godine,

-Nakon razmatranja podnesenih zahtjeva Uprave preduzeća za davanje saglasnosti za zaključivanje ugovora čija je vrijednost veća od 50.000,00 KM, Nadzorni odbor je donio 4 odluke o davanju saglasnosti za zaključivanje Ugovora o javnoj nabavci za nabavku određenih roba,

-Donesena je Odluka o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,

-Donesene su odluke o izmjenama i dopunama Plana javnih nabavki za 2021. godinu.

Rješenjem Skupštine preduzeća od 16.09.2021. godine, a zbog isteka mandata na koji su imenovani, razriješeni su:

- 1.Zlatko Mijatović, v.d. predsjednik Nadzornog odbora,
- 2.Nedim Pervan, v.d. član Nadzornog odbora i
- 3.Želimir Bukarić, v.d. član Nadzornog odbora.

Na 7. sjednici Skupštine preduzeća održanoj dana 16.09.2021. godine, a nakon provođenja konkursne procedure, Skupština preduzeća je za članove Nadzornog odbora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, imenovala:

- 1.Zlatko Mijatović, član,
- 2.Ahmed Mulaibrahimović, član i
- 3.Nedim Pervan, član.

U periodu od 21.09.2021. godine do 20.12.2021. godine, Nadzorni odbor, u gore pomenutom sastavu, je održao 10. sjednica.

Konstituirajuća sjednica Nadzornog odbora je održana dana 21.09.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Konstituisanje Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
2. Donošenje Poslovnika o radu Nadzornog odbora.

-Nadzorni odbor je donio Rješenje o izboru predsjednika Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,

-Donesen je Poslovnik o radu Nadzornog odbora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

1. Donošenje odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora.
2. Tekuća pitanja.

1. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 21.09.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Donošenje odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora.
2. Tekuća pitanja.

- Nadzorni odbor je razmatrao dostavljene zahtjeve Uprave preduzeća za davanje saglasnosti za zaključenje ugovora čija je vrijednost preko 50.000,00 KM, nakon čega je donio 3 odluke kojim se daje tražena saglasnost Upravi preduzeća.

2. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 28.09.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Donošenje rješenja o razrješenju vršioca dužnosti izvršnih direktora.

2. Imenovanje vršioca dužnosti Izvršnih direktora preduzeća.

3. Utvrđivanje elemenata za zaključenje ugovora o radu članova uprave KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

4. Donošenje Odluke o raspisivanju konkursa za izbor i imenovanje direktora preduzeća.

5. Donošenje Odluke o imenovanju Komisije za provođenje konkursa za izbor i imenovanje direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

6. Tekuća pitanja.

-Adnan Šerak, dipl.ing.saob., razrješen je dužnosti vršioca dužnosti Izvršnog direktora za kanalizacioni sistem sa danom 30.09.2021. godine, zbog isteka mandata.

-Nizama Dupovac, dipl.ing.građ., razrješena je dužnosti vršioca dužnosti Izvršnog direktora za tehničke poslove i razvoj sa danom 30.09.2021. godine, zbog isteka mandata.

-Almir Pamuk, dipl.ecc., razrješen je dužnosti vršioca dužnosti Izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove sa danom 30.09.2021. godine, zbog isteka mandata.

Na prijedlog direktora preduzeća, Nadzorni odbor je imenovao:

-Adnana Šeraka, dipl.ing.saob., za vršioca dužnosti Izvršnog direktora za kanalizacioni sistem,

-Amara Novića, dipl.pravnik, za vršioca dužnosti Izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove.

-Nadzorni odbor je donio odluku o raspisivanju Konkursa za izbor i imenovanje direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo i

-Odluku o imenovanju Komisije za provođenje konkursa za izbor i imenovanje direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

1. Elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 05.10.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Donošenje odluke o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora.

2. Donošenje odluka i izmjeni i dopuni Plana javnih nabavki.

-Nadzorni odbor je donio odluku o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje Okvirnog sporazuma za nabavku usluga: "Dovođenje saobraćajnica u prvobitno stanje za Općinu Stari Grad"- tender broj 92/21 sa ponuđačem: "Šudel" d.o.o. Sarajevo, čija vrijednost ponude iznosi: 90.000,00 KM, bez PDV-a.

-Na prijedlog Uprave preduzeća, Nadzorni odbor je donio 3 odluke o dopunama Plana javnih nabavki te jednu odluku o izmjeni Plana javnih nabavki za 2021. godinu.

2. Elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 12.10.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Utvrđivanje prijedloga odluke o dopuni Odluke o cijeni usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda.

-Nadzorni odbor je nakon obraćanja KP "Vodovod i kanalizacija" a.d. Istočno Sarajevo zahtjevom za isporuku određenih količina pitke vode, donio odluku kojom se utvrđuje prijedlog odluke o dopuni odluke Vlade Kantona Sarajevo o utvrđivanju cijena usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda broj 02-05-29860-18.1/13 od 26.11.2013. godine.

3. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 29.10.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Informacija o realizaciji zaključaka Nadzornog odbora.
2. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za mjesec avgust i septembar 2021. godine.
3. Donošenje rješenja o razrješenju v.d. direktora preduzeća.
4. Donošenje rješenja o imenovanju v.d. direktora preduzeća.
5. Utvrđivanje elemenata za zaključivanje ugovora o radu direktora preduzeća.
6. Razmatranje izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za mjesec: juli i avgust 2021. godine.
7. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za mjesec: avgust i septembar 2021. godine.
8. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za mjesec: juli, avgust i septembar 2021. godine.
9. Donošenje odluke o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora.
10. Razmatranje zahtjeva za otpis zateznih kamata BH-Gas d.o.o. Sarajevo.
11. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća o dopuni Plana javnih nabavki za 2021. godinu.
12. Tekuća pitanja.

-Nadzorni odbor je donio:

Zaključak

Primaju se k znanju Izvještaji o radu Odbora za reviziju za avgust i septembar 2021. godine.

- Rješenje o razrješenju vršioca dužnosti direktora preduzeća

MA Rusmir Salić, razrješava se dužnosti v.d. direktora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo sa danom 31.10.2021. godine, radi isteka mandata od 3 (tri) mjeseca nakon imenovanja na funkciju v.d. direktora Preduzeća.

-Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo

MA Rusmir Salić, imenuje se za vršioca dužnosti direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, počevši sa danom 01.11.2021. godine, a do okončanja procedure izbora i imenovanja direktora preduzeća.

-Usvojeni su Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki za mjesece: juli i avgust 2021. godine.

- Usvojeni su Izvještaji o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za mjesece avgust i septembar 2021. godine.

-Usvojeni se Izvještaji o zaključenim kompenzacijama i Izvještaji o zaključenim ugovorima o cesijama za mjesece: juli, avgust i septembar 2021. godine .

-Nakon razmatranja zahtjeva Uprave preduzeća na zaključivanje Ugovora o javnoj nabavci čija je vrijednost preko 50.000,00 KM, Nadzorni odbor je donio:

Odluku

Daje se saglasnost Upravi preduzeća na zaključivanje Ugovora o javnoj nabavci za nabavku usluga: "Usluge preuzimanja elektronskog računa, te štampanje, kovertiranje, prijenos i dostava istog kupcima ugovornog organa za utrošenu vodu i odvodnju u vidu pismonosne pošiljke" po postupku javne nabavke broj: 90/21, sa ponuđačem "JP BH Pošta"d.o.o. Sarajevo, čija je vrijednost 1.989.900,00 KM bez PDV-a.

Odluku

Daje se saglasnost Upravi preduzeća na zaključivanje Okvirnog sporazuma za nabavku roba: "Čelične cijevi i hamburški lukovi" po postupku javne nabavke broj: 65/21, sa ponuđačem "Ferhem" d.o.o. Lukavac, čija je vrijednost 79.000,00 KM bez PDV-a.

i

Odluku

Daje se saglasnost Upravi preduzeća na zaključivanje Okvirnog sporazuma za nabavku roba: "Natrijum hipohlorit" po postupku javne nabavke broj: 104/21, sa ponuđačem "Hemija patenting" d.o.o. Lukavac, čija je vrijednost 60.000,00 KM bez PDV-a.

-Donesena je odluka kojom se odbija Zahtjev BH-Gas d.o.o. Sarajevo broj: 01-MR-1121-2916 od 31.08.2021. godine, kao neosnovan.

4. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 08.11.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za mjesec oktobar 2021. godine.

2. Rješavanje po prigovorima na odluke o prijemu u radni odnos.

3. Imenovanje v.d. Izvršnog direktora za vodovodni sistem.

4. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća o izmjeni i dopuni Plana javnih nabavki.

5. Tekuća pitanja.

- Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za oktobar 2021. godine.

- Nakon razmatranja podnesenih prigovora, na odluke o prijemu u radni odnos, Nadzorni odbor je donio odluke kojim se odbijaju prigovori kao neosnovani.

- Amela Kadić, dipl.ing.građ., imenovana je za vršioca dužnosti Izvršnog direktora za vodovodni sistem, počev od dana 09.11.2021. godine.

-Donesena je Odluka o izmjeni i dopuni Plana javnih nabavki za 2021. godinu.

1. redovna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 29.11.2021. godine sa sljedećim dnevnim redom:

1. Donošenje rješenja o razrješenju vršioca dužnosti direktora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

2. Donošenje rješenja o izboru i imenovanju direktora preduzeća po raspisanom konkursu.

3. Utvrđivanje elemenata za zaključivanje ugovora o radu direktora preduzeća.

4. Donošenje odluke o usvajanju Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti u KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

5. Donošenje odluke o izmjenama Pravilnika o radu KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

6. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za oktobar 2021. godine.

7. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća o dopuni Plana javnih nabavki za 2021. godinu.

8. Donošenje odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora

9. Tekuća pitanja.

- Nadzorni odbor je na 1. redovnoj sjednici održanoj dana 29.11.2021. godine donio Rješenje o razrješenju MA Rusmira Salića, vršioca dužnosti direktora preduzeća KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, radi okončanja konkursne procedure.

- Također je na ovoj sjednici doneseno Rješenje o imenovanju MA Rusmira Salića za direktora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

-Donesena je Odluka o usvajanju Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti u KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,

-Donesena je Odluka o izmjenama Pravilnika o radu KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,

-Usvojen je Izvještaj o zaključenim kompenzacijama i Izvještaj o zaključenim ugovorima o cesijama za oktobar 2021. godine ,

-Donesena je Odluku o dopuni Plana javnih nabavki za 2021. godinu,

-Donesene su sljedeće odluke o davanju saglasnosti Upravi preduzeća za zaključenje ugovora čija je vrijednost preko 50.000,00 KM:

-Odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključivanje Okvirnog sporazuma za nabavku roba: "**Spojni materijal za vodomjere**" po postupku javne nabavke broj: 88/21 lot 3, sa ponuđačem "Hidro Termo Centar" d.o.o. Sarajevo, čija je vrijednost 79.739,10 KM bez PDV-a.

-Odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključivanje Okvirnog sporazuma za nabavku roba: "**Ulja i maziva za održavanje vozila i mehanizacije**" po postupku javne nabavke broj: 113/21, sa ponuđačem „Valvoson“ d.o.o. Busovača, čija je vrijednost 59.234,00 KM bez PDV-a.

-Odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključivanje Okvirnog sporazuma za nabavku roba: "**Zamjenski kontakti**" po postupku javne nabavke broj: 76/21 sa ponuđačem "Nexen" d.o.o. Banja Luka, čija je vrijednost 79.807,01 KM bez PDV-a.

3. Elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 07.12.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Rješavanje po prigovorima na obavijest poslodavca uz koju se dostavlja lista uspješnih kandidata.

2. Donošenje odluke o izmjeni Poslovnika po radu Nadzornog odbora.

3. Donošenje odluke o izmjeni i dopuni Cjenovnika usluga.

4. Tekuća pitanja.

-Nadzorni odbor je nakon uvida u dokumentaciju dostavljenu od strane stalne Komisije koja je imala zadatak da na osnovu upućenih prigovora, ispita zakonitost provedene procedure za radna mjesta po raspisanom javnom oglasu preduzeća, donio sljedeće odluke:

-Odluku o odbijanju prigovora Aide Druškić, broj: 7672 od 23.11.2021. godine, izjavljen na Odluku o prijemu u radni odnos, br. 7431/21 od 12.11.2021. godine, kao neosnovanog.

-Odluka o usvajanju kao osnovanog prigovora Nagiba Delića, broj: 7789 od 29.11.2021. godine i ukida se Odluka o prijemu u radni odnos br. 480/21 od 19.11.2021. godine.

-Odluka o usvajanju kao osnovanog prigovora Nagiba Delića, broj: 7789 od 29.11.2021. godine i ukida se Odluka o prijemu u radni odnos br. 481/21 od 19.11.2021. godine.

-Odluku o izmjeni Poslovnika o radu Nadzornog odbora,

-Donesena je odluka o dopuni Cjenovnika usluga KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

5. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 20.12.2021. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

- 1.Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za mjesec oktobar 2021. godine.
- 2.Razmatranje izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za septembar 2021. godine.
- 3.Donošenje odluke o utvrđivanju prijedloga Revidiranog Plana poslovanja za 2021. godinu.
- 4.Donošenje odluke o raspisivanju konkursa za izbor i imenovanje izvršnih direktora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
- 5.Donošenje odluke o imenovanju Komisije za provođenje postupka izbora kandidata za izvršne direktore.
6. Rješavanje po prigovorima na odluke o prijemu u radni odnos.
- 7.Donošenje rješenja o izmjeni Rješenja o imenovanju Komisije u svrhu rješavanja podnesenih prigovora.
- 8.Donošenje odluke o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora čija je vrijednost veća od 50.000 KM.
- 9.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za novembar 2021. godine.
- 10.Donošenje odluke o usvajanju Pravilnika o reprezentaciji i poklonima.
- 11.Tekuća pitanja.

- Donesen je Zaključak:

Prima se k znanju Izvještaj o radu Odbora za reviziju za oktobar 2021. godine.

- Usvojen je Izvještaj o provedenim postupcima javnih nabavki za septembar 2021. godine.

- Donesena je odluka kojom se utvrđuje Prijedlog revidiranog Plana poslovanja KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu.

-Nadzorni odbor je donio odluku:

Poništava se Konkurs za izbor i imenovanje izvršnih direktora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, objavljen u dnevnom listu „Oslobođenje“ od 31.12.2013. i 01. i 02.01.2014. godine.

-Donesena je Odluka o raspisivanju Konkursa za izbor i imenovanje izvršnih direktora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

-Donesena je odluka o imenovanju Komisije za provođenje postupka izbora kandidata za izvršne direktore KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

-Odbijen je prigovor Šemsudina Mahmutovića, broj: 7991 od 06.12.2021. godine, izjavljen protiv Odluke o prijemu u radni odnos br. 495/21 od 30.11.2021., za radno mjesto: „Tehničar za mjerenje" – 6 izvršioca, kao neosnovan.

-Doneseno je rješenje o izmjeni Rješenja o imenovanju Komisije u svrhu rješavanja podnesenih prigovora.

-Nadzorni odbor je na prijedlog Uprave preduzeća donio 5 odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora čija je vrijednost veća od 50.000 KM.

-Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za novembar 2021. godine.

- Usvojen je Pravilnik o reprezentaciji i poklonima u KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo



Predsjednik Nadzornog odbora

Zlatko Mijatović, dipl. pravnik

**KJKP "VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO
ODBOR ZA REVIZIJU**

Broj: OZR-01-01/22
Sarajevo, 10.01.2022.god.

NADZORNOM ODBORU PREDUZEĆA

IZVJEŠTAJ

**o radu Odbora za reviziju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo
za period 01.01.-31.12.2021. godine**

Odbor za reviziju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo svoju funkciju ostvaruje u skladu sa članom 28. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, članom 54. Statuta Preduzeća, Ugovorima o vršenju funkcija-angažmana članova i predsjednika Odbora za reviziju i Poslovnikom o radu Odbora za reviziju.

Odbor za reviziju je u periodu do 01.01.-31.12.2021.g. održao trinaest sjednica Odbora i podnio sažete mjesečne izvještaje Nadzornom odboru. Na sjednicama, u skladu sa nadležnostima utvrđenim članom 54. Statuta Preduzeća, Odbor za reviziju je:

1. Usvojio Strategiju rizika Preduzeća za 2021. godinu, kojom se utvrđuje pregled rizičnih područja;

Odjel interne revizije uradio je Strategiju rizika Preduzeća za 2021. godinu koja je polazna osnova za izradu Operativnog plana internih revizija za 2021. godinu i dostavio Odboru za reviziju na usvajanje u skladu sa čl. 32 Zakona o javnim preduzećima, čl. 54 Statuta preduzeća i čl. 3. Pravilnika o radu Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

Odbor za reviziju donio je Odluku br.OZR 02-01-01/21 od 29.01.2021. god. o usvajanju Strategije rizika KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2021.godinu.

2. Usvojio Plan rada Odjela interne revizije za 2021. godinu;

U skladu sa Međunarodnim standardima profesionalne prakse interne revizije, Plan rada Odjela interne revizije donosi se svake godine na osnovu sveobuhvatnog pregleda identifikovanih i ocijenjenih rizika u poslovanju Preduzeća. Aktivnosti izrade plana rada internih revizija u KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za tekuću godinu poduzimaju se sa ciljem unaprijeđenja kvaliteta poslovanja Preduzeća.

U skladu sa čl. 32 Zakona o javnim preduzećima, čl. 54 Statuta preduzeća i čl. 3. Pravilnika o radu Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Odjel interne revizije dostavio je Odboru za reviziju na usvajanje Plan rada Odjela interne revizije za 2021. godinu. Odbor za reviziju donio je Odluku br. OZR 02-01-02/21 od 29.01.2021.g. o usvajanju Plana rada Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2021.godinu.

3. Usvojio Strateški Plan rada Odjela interne revizije za 2021.-2023. godinu;

Strateški plan interne revizije služi kao osnova za planiranje aktivnosti interne revizije, a sačinjen je na osnovu Strategije rizika, pregleda procesa i lokacija poslovnih jedinica. U skladu sa čl. 32 Zakona o javnim preduzećima, čl. 54 Statuta preduzeća i čl. 3. Pravilnika o radu Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Odjel interne revizije dostavio je Odboru za reviziju na usvajanje Strateški Plan rada Odjela interne revizije za 2021-2023. godinu.

Odbor za reviziju donio je Odluku br. OZR 02-01-03/21 od 29.01.2021.g. o usvajanju Stateškog Plana rada Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2021-2023.godinu.

4. Imenovao je vanjskog revizora za reviziju finasijskih izvještaja za 2020.godinu;

Odbor za reviziju je, u skladu sa članom 28. Zakona o javnim preduzećima, dana 26.03.2021. godine donio Odluku br. OZR 11-03/21 o imenovanju vanjskog revizora Društvo za reviziju „Re-Controlling“ d.o.o. Zenica za pružanje usluga: „Revizija finasijskih izvještaja“ u KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo. Izbor vanjskog revizora izvršen je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u FBiH, na osnovu provedenog direktnog sporazuma, odabran je najpovoljniji ponuđač.

5. Donio Mišljenje o Izvještaju eksternog revizora RE-Controlling“ d.o.o. Zenica o obavljenoj reviziji finasijskih izvještaja za 2020. g.

U skladu sa čl. 54 Statuta Preduzeća, Odbor za reviziju je na sjednici 12/21 od 26.05.2021 godine razmatrao Izvještaj eksternog revizora „RE-Controlling“ d.o.o. Zenica o obavljenoj reviziji finasijskih izvještaja za 2020 godinu i donio mišljenje: „Odbor za reviziju prihvata mišljenje vanjskog revizora o finasijskim izvještajima KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2020. godinu i daje preporuku Upravi preduzeća da u što kraćem roku utvrdi rokove realizacije preporuka iz Izvještaja i odredi nadležne za realizaciju istih.“

6. Donio mišljenje o finasijskim izvještajima preduzeća za 2020. g.;

Odbor za reviziju je u skladu sa čl. 54 stav 12. Statuta Preduzeća, donio mišljenje o finasijskim izvještajima preduzeća za 2020. g.:

„Finasijski izvještaji preduzeća sačinjeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finasijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i realno i objektivno prikazuju finasijski položaj i finasijski rezultat društva na dan 31.12.2020. godine, osim za primjenu MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava, u dijelu vrednovanja dugotrajne imovine, MRS 2 - Zalihe, u dijelu vrednovanja zaliha, MSFI 9 - Finasijski instrumenti, u dijelu umanjena vrijednosti finasijske imovine i MRS 19 - Primanja zaposlenih, u dijelu rezervisanja troškova za primanje uposlenih.“

7. Donio mišljenje o usklađenosti poslovanja i funkcionisanja organa preduzeća sa odredbama Zakona o privrednim društvima;

U skladu sa čl. 273. Zakona o privrednim društvima, Odbor za reviziju je na sjednici Odbora 12/21, održanoj dana 26.05.2021. godine donio mišljenje:

„Poslovanje i funkcionisanje organa preduzeća nije bilo usklađeno sa odredbama Zakona o računovodstvu u dijelu primjene Međunarodnih standarda finasijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) za efekte koji su bili osnov za mišljenje s rezervom Odbora za reviziju, kao i odredbama člana 25. i 29. Zakona o javnim preduzećima po pitanju datih preporuka Odbora za reviziju. Poslovanje i funkcionisanje organa preduzeća nije bilo usklađeno ni sa odredbama člana 5. Zakona o javnim preduzećima u FBiH (Sl. novine FBiH br. 08/05) i člana 27. Statuta preduzeća, iz razloga što Organi javnog preduzeća kao organi upravljanja i Odbor za reviziju, nisu imali imenovanje tokom cijele godine poslovanja.“

8. Sačinio Izvještaj Odbora za reviziju o reviziji finasijskih izvještaja za 2020. godinu i dostavio Skupštini preduzeća i Nadzornom odboru u propisanom roku;

U skladu sa članom 11. Odluke o izmjeni i dopuni Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo br. 02-03/16 od 18.02.2016. godine i člana 273. Zakona o privrednim društvima, Odbor za reviziju je sačinio Izvještaj br. OZR 17-05-01/21 od 26.05.2021.g. o reviziji finasijskih izvještaja za 2020. godinu u okviru kojeg je sadržano Mišljenje o Izvještaju eksternog revizora RE-Controlling“ d.o.o. Zenica o obavljenoj reviziji finasijskih izvještaja za 2020.g.. Obzirom da reviziju Finasijskih izvještaja, u skladu sa Zakonom, mogu obavljati samo lica koja posjeduju odgovarajuću licencu izdatu u FBiH, a revizorske izvještaje mogu izdavati samo društva za reviziju, koja imaju licencu izdatu u FBiH, *dužnost Odbora za reviziju ovim se smatra ispunjena.*

9. Donio Mišljenje o prijedlogu Uprave o načinu pokrića gubitka u poslovanju za 2019.g. i 2020.g.;

Odbor za reviziju je na sjednici 12/21 od 26.05.2021. godine u skladu čl.54. Statuta Preduzeća razmatrao prijedlog Uprave o načinu pokrića gubitka u poslovanju iskazanog u 2019. g. i 2020. g. i donio mišljenje:

„Uprava preduzeća, svojim Zaključkom br. 10-03/21 od 17.05.2021. godine, predlaže da se ostvareni gubitak u poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija,, d.o.o. Sarajevo za period 01.01.-31.12.2019. godine u iznosu od 11.215.180,10 KM i za period 01.01.-31.12.2020. godine u iznosu od 14.256.417,85 KM, pokrije iz rezervi kapitala.

Odbor za reviziju je saglasan sa prijedlogom Uprave o načinu pokrivanja gubitka u poslovanju iskazanog u 2019. godini i 2020. godini.“

10. Imenovao je direktora Odjela interne revizije;

Odbor za reviziju je na osnovu člana 28. tačka b. Zakona o javnim preduzećima u FBiH (Sl.novine FBiH br. 8/05, 6/08, 22/09 i 109/12) i člana 54., 57., 58 i 60 Statuta Preduzeća, nakon obavljenog intervjua sa kandidatom za izbor direktora Odjela interne revizije od 07.07.2021. godine i nakon obavljenog glasanja, donio Odluku o imenovanju direktora Odjela interne revizije.

11. Razmatrao Izvještaje Ugovornog organa o provedenim postupcima javnih nabavki i Izvještaje OIR-a o provedenoj internoj reviziji JN;

Odbor za reviziju je razmatrao mjesečne Izvještaje Ugovornog organa za 2021. godinu o provedenim postupcima javnih nabavki i Izvještaje Odjela interne revizije o provedenim internim revizijama javnih nabavki na kvartalnom nivou, urađenih na bazi uzorka iz Izvještaja Ugovornog organa (12 Izvještaja) i iste usvojio.

12. Dao preporuke Upravi u cilju unaprijeđenja poslovanja;

U periodu 01.01.-31.12.2021.godine, Odbor za reviziju je u okviru 13 održanih sjednica razmatrao i usvojio 42 preporuke Odjela interne revizije te donio dodatnih 16 preporuka Upravi. Preporuke OZR i OIR-a su sastavni dio mjesečnog Izvještaja Odbora za reviziju. Pregled realizacije preporuka prezentuje se na polugodišnjem i godišnjem nivou i dostavlja Nadzornom odboru kao prilog uz Izvještaj Odbora za reviziju.

Redni broj	Preporuke Odbora za reviziju 01.01.-31.12.2021.g.	Br. sjednice, datum i naziv revizije
1.	Preporuka Odbora za reviziju <i>Direktor Odjela interne revizije je prema Zakonu o javnim preduzećima član Odbora za reviziju, a obzirom da je mandat prethodom direktoru istekao u aprilu 2020 g. Odbor nije funkcionisao u punom sastavu. OZR daje ponovo preporuku Preduzeću da u što kraćem roku izabere Direktora OIR-a.</i> Komentar: Realizovano	08/21 29.01.2021. Izvještaj br. 01/21: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec oktobar, novembar i decembar 2020.g. (IV kvartal 2020.g.)
2.	Preporuka Odbora za reviziju <i>Odbor za reviziju preporučuje da se radi kvaliteta popisa imovine stalnih sredstava i obaveza definiše sastav Centralne komisije za popis i pojedinačnih komisija za popis sa aspekta stručnosti iz raznih organizacionih jedinica. Predsjednik ili zamjenik predsjednika Centralne komisije za popis mora biti ekonomske struke, a sastav Centralne komisije treba da bude iz svih sektora i da se imenuju njihovi zamjenici.</i> Komentar: Realizovano	10/21 29.03.2021. Izvještaj br. 03/21: Revizija izvještaja Komisija o popisu stalnih sredstava i ličnih zaduženja radnika
3.	Preporuka Odbora za reviziju <i>Standardizovati sadržaj Prijedloga za rashod, otpis i manjak na teret Preduzeća koje treba pripremiti po istom obrascu, jednoobrazno sa dokazima za manjkove koji pokazuju opravdanost prijedloga.</i> Komentar: Realizovano	10/21 29.03.2021.
4.	Preporuka Odbora za reviziju <i>Odbor za reviziju preporučuje da se izvrši dopuna Plana nabavki za 2021. godinu sa započetim nabavkama u predhodnoj godini i ranije, a koje se realizuju u 2021. godini.</i> Komentar: Relizacija u toku	11/21 29.04.2021. Izvještaj br. 04/21: Revizija provedenih postupaka javnih

		nabavki za mjesec januar, februar i mart 2021. g. (I kvartal 2021. g.)
5.	<p>Preporuka Odbora za reviziju Odbor za reviziju preporučuje Upravi da, u što kraćem roku, u skladu sa stepenom važnosti nastavi sa aktivnostima na realizaciji preporuka, a posebno preporuka koje imaju direktan uticaj na finansijsko poslovanje Preduzeća.</p> <p>Komentar: Realizacija u toku</p>	<p>16/21 28.08.2021. Pregled realizacije preporuka sa stanjem na dan 30.06.2021. godine</p>
6.	<p>Preporuka Odbora za reviziju Odbor za reviziju preporučuje Odjelu interne revizije da se obrati Centralnoj harmonizacijskoj jedinici FMF koja pruža podršku organizacijama u javnom sektoru u FBiH pri uspostavljanju i razvoju funkcije interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji i podzakonskim aktima, radi dobivanja informacije o rangiranju radnih mjesta Glavnog internog revizora i internog revizora u odnosu na ostala radna mjesta u Preduzeću, a sve u cilju obezbijedenja adekvatnih koeficijenata ili dodataka na plaću.</p> <p>Komentar: Realizacija u toku</p>	
7.	<p>Preporuka Odbora za reviziju Odbor za reviziju ponovo podsjeća na primjenu novog Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja MSFI 9 – Finansijski instrumenti, koji na sasvim novi način definiše ispravku vrijednosti potraživanja (rezervisanje u momentu ispostavljanja fakture, a ne po isteku 365 dana) te preporučuje Upravi (već ranije data preporuka) da hitno izvrši izmjene Pravilnika o računovodstvu po pitanju primjene ovog standarda, te finansijske izvještaje sačini u skladu sa načelima MSFI 9.</p> <p>Komentar: Nerealizovano</p>	<p>17/21 30.09.2021. Izveštaj br. 08/21: Revizija naplate potraživanja za vodu i odvođenje otpadnih voda</p>
8.	<p>Preporuka Odbora za reviziju Odabir postupka javne nabavke prilikom planiranja treba da se vrši u skladu sa odredbama čl.14. „Vrijednosni razredi“ i čl.15. “Procijenjena vrijednost javne nabavke“ Zakona o javnim nabavkama, te odredbama propisanim Uredbom o kontroli javnih nabavki. Ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka.</p> <p>Komentar: Realizacija u toku</p>	<p>17/21 30.09.2021.</p>
9.	<p>Preporuka Odbora za reviziju Odbor za reviziju preporučuje, ako je Planom javnih nabavki predviđena jedna pozicija sa procijenjenom vrijednosti nabavke za otvorene postupke, koja obuhvata više stavki u specifikaciji iste vrste robe koju može da isporuči isti dobavljač, da se vrši provođenje jednog otvorenog postupka na osnovu kojeg se zaključuje okvirni sporazum, a u okviru kojeg je moguće zaključiti jedan ili više ugovora sa dobavljačem sukcesivnim isporukama. Ukoliko istu vrstu roba, usluga i radova ne može da isporuči / izvrši isti dobavljač, potrebno je planirati podjelu nabavke na lotove odnosno posebne, srodne cjeline u okviru kojih je moguće zaključivati okvirne sporazume, sa sukcesivnim isporukama za svaki lot posebno.</p> <p>Komentar: Realizacija u toku</p>	<p>17/21 30.09.2021.</p>
10.	<p>Preporuka Odbora za reviziju Odbor za reviziju preporučuje provođenje planiranih postupaka u skladu sa Planom nabavki, po principu za svaku planiranu nabavku iz rednog broja plana po jedan postupak i pozivanje na redni broj iz Plana nabavki u skladu sa članom 18. Zakona o javnim nabavkama (Odluka o pokretanju postupka javne nabavke).</p> <p>Komentar: Realizacija u toku</p>	<p>17/21 30.09.2021.</p>

11.	<p>Preporuka Odbora za reviziju Odbor za reviziju preporučuje da se procijenjena vrijednost utvrđuje planiranjem postupaka javnih nabavki, u skladu sa Uredbom o kontroli javnih nabavki u svim institucijama čiji je osnivač Kanton Sarajevo u članu 11.- (Istraživanje tržišta), 12. (Predmet istraživanja tržišta) i 13. (Korištenje podataka dobivenih istraživanjem tržišta) kako bi se, na osnovu najboljih informacija, te na bazi prethodnih iskustava, izvršila adekvatna procjena vrijednosti planiranog postupka, te samim tim i utvrdila vrsta postupka nabavki. Komentar: Realizacija u toku</p>	<p>17/21 30.09.2021.</p>
12.	<p>Preporuka Odbora za reviziju Odbor za reviziju preporučuje da se prilikom planiranja postupaka javnih nabavki, ostvari aktivnija koordinacija Komercijalne službe sa svim službama/odjeljenjima koji će učestvovati u planiranju u cilju razmjene informacija o vrstama postupaka i vrijednosnim razredima, kako bi se izvršila adekvatna procjena vrijednosti planiranog postupka, te samim tim i vrsta postupka nabavki. Komentar: Realizovana</p>	<p>17/21 30.09.2021.</p>
13.	<p>Preporuka Odbora za reviziju Odbor za reviziju preporučuje Upravi Preduzeća da postupi u skladu sa dostavljenim Aktom od strane Federalnog ministarstva finansija CHJ br. 10.02-4-7031/21 od 15.09.2021.g., te da se sistematizacija radnih mjesta Odjela interne revizije uskladi sa Zakonom o internoj reviziji u FBiH i podzakonskim aktima, a do realizacije i usvajanja nove sistematizacije, da se dodijeli dodatak na plaću od 20% od osnovne plaće, za sva radna mjesta u OIR-u, radi specifičnog položaja, odgovornosti i kompleksnosti radnih mjesta sa stanovišta osiguranja funkcionalne nezavisnosti u poslovima vezanim za vršenje funkcije interne revizije. Komentar: Realizacija u toku</p>	<p>17/21 30.09.2021.</p>
14.	<p>Preporuka Odbora za reviziju Odbor za reviziju preporučuje da se hitno pokrene procedura postupka nabavke za usluge revizije finansijskih izvještaja za 2021.g., odnosno izbora neovisnog revizora, a u cilju obezbijedenja predrevizijskih radnji, sve u cilju otklanjanja identifikovanih kvalifikacija, prije isteka roka za predaju godišnjeg obračuna. Komentar: Realizovana</p>	<p>17/21 30.09.2021.</p>
15.	<p>Preporuka Odbora za reviziju Odbor za reviziju podsjeća i ponovo preporučuje utvrđivanje procedure za donošenje odluke o imenovanju eksterne/neovisne revizije, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, uz uvažavanje odredbi Zakona o javnim nabavkama. To praktično znači, da između prijedloga Zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda i odluke ugovornog organa, treba obezbijediti i akt odnosno Odluku Odbora za reviziju, kako bi se ispunili uslovi svih navedenih zakonskih propisa. Zaključenje ugovora sa društvom za reviziju za svaki naredni period, završiti do 30.09. tekuće godine, kako bi se ispoštovali rokovi utvrđeni Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH. Komentar: Realizacija u toku</p>	<p>17/21 30.09.2021.</p>
16.	<p>Preporuka Odbora za reviziju Odbor za reviziju daje preporuku Ugovornom organu da zaduži stručne službe / lica da u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i Uredbom o kontroli javnih nabavki u svim institucijama čiji je osnivač Kanton Sarajevo, utvrđuju procijenjenu vrijednost predmeta nabavke kako ne bi došlo do većih odstupanja između procijenjene i ugovorene vrijednosti predmeta nabavke. Komentar: Realizacija u toku</p>	<p>18/21 28.10.2021. Izveštaj br. 09/21: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec juli, avgust i septembar 2021. g. (III kvartal 2021. g.)</p>

13. Usvojio izvještaje Odjela interne revizije o izvršenim revizijama;

Odbor za reviziju je periodu od 01.01.-31.12.2021. godine razmotrio i usvojio 10 Izvještaja, urađenih od strane Odjela interne revizije u skladu sa Planom rada za 2021. godinu. Odjel interne revizije je, u svim izvještajima revidiranih projekata, donosio preporuke u cilju unaprijeđenja poslovanja Preduzeća. Implementaciju preporuka datih Upravi, zaposlenici Odjela prate putem dokumenta Pregled realizacije preporuka koji se radi na polugodišnjem i godišnjem nivou.

**Tabelarni pregled razmatranih i usvojenih izvještaja Odjela interne revizije
u periodu 01.01.- 31.12.2021. god.**

Redni broj	Naziv Izvještaja o obavljenoj reviziji OIR-a prema planu revizije za 2021. g.	Br. i datum sjednice Odbora za reviziju
1.	Izvještaj br. 01/21: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec oktobar, novembar i decembar 2020.g. (IV kvartal 2020.g.)	08. sjednica OZR od 29.01.2021. g.
2.	Izvještaj br. 02/21: Revizija FUK-a (Finansijsko upravljanje i kontrola)	09. sjednica OZR od 25.02.2021. g.
3.	Izvještaj br. 03/21: Revizija izvještaja Komisija o popisu stalnih sredstava i ličnih zaduženja radnika	10. sjednica OZR od 29.03.2021. g.
4.	Izvještaj br. 04/21: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec januar, februar i mart 2021. g. (I kvartal 2021. g.)	11. sjednica OZR od 29.04.2021. g.
5.	Izvještaj br. 05/21: Revizija zaštite imovine i ljudi u Preduzeću	12. sjednica OZR od 26.05.2021. g.
6.	Izvještaj br. 06/21: Revizija zaključenih pojedinačnih ugovora javnih nabavki unutar okvirnog sporazuma	13. sjednica OZR od 30.06.2021. g.
7.	Izvještaj br. 07/21: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec april, maj i juni 2021. g. (II kvartal 2021. g.)	15. sjednica OZR od 28.07.2021.g.
8.	Izvještaj br. 08/21: Revizija naplate potraživanja za vodu i odvođenje otpadnih voda	17. sjednica OZR od 30.09.2021. g.
9.	Izvještaj br. 09/21: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec juli, avgust i septembar 2021. g. (III kvartal 2021. g.)	18. sjednica OZR od 28.10.2021. g.
10.	Izvještaj br. 10/21: Revizija poslova sanitarnog nadzora i kontrole kvaliteta vode	19. sjednica OZR od 28.11.2021. g.

14. Razmatrao je pregled realizacije preporuka datih od strane Odjela interne revizije i Odbora za reviziju na polugodišnjem i godišnjem nivou;

Odbor za reviziju je razmatrao pregled realizacije preporuka na polugodišnjem i godišnjem nivou, na sjednicama br. 09/21 od 25.02.2021. godine i br. 16/21 od 27.08.2021. godine.

15. Odbor za reviziju je redovno izvještavao Nadzorni odbor o svom mjesečnom radu i izvršenim revizijama od strane Odjela interne revizije sa opisom preporuka datih Upravi;

Odbor za reviziju je, u periodu 01.01.-31.12.2021.godine, dostavio 13 izvještaja Nadzornom odboru, urađenih nakon održanih sjednica OZR.

16. Skupštini preduzeća dostavljen je Godišnji izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2020. god.;

Odbor za reviziju je u skladu sa članom 54. Statuta dostavio Skupštini Preduzeća Godišnji izvještaj o radu OZR-a za 2020. godinu (Izvještaj o radu OZR za Skupštinu je sastavni dio izvještaja o poslovanju Preduzeća zajedno sa Izvještajem vanjskog revizora i Izvještaja o radu Nadzornog odbora).

17. Obavljao i druge poslove u skladu sa zakonskom regulativom;

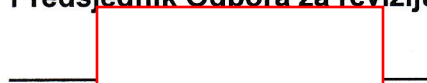
Odbor za reviziju obavljao je poslove u skladu sa zakonima (Zakon o Javnim preduzećima FBiH, Zakon o privrednim društvima, Zakon o internoj reviziji u FBiH, Zakon o finansijskom poslovanju, Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakon o javnim nabavkama BiH i dr.), MRS - međunarodnim računovodstvnim standardima i MSR - međunarodnim revizijskim standardima.

Zaključak Odbora za reviziju

U periodu 01.01.-31.12.2021. godine, Odbor za reviziju obavljao je svoje dužnosti koje proizilaze iz Zakona o javnim preduzećima, Zakona o internoj reviziji u FBiH, Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i MRS - međunarodnim računovodstvnim standardima i MSR - međunarodnim revizijskim standardima.

Nadzorni odbor je redovno izvještavan o radu Odbora za reviziju, Odjela interne revizije i implementaciji preporuka od strane Uprave Preduzeća. Odbor za reviziju je po pozivu učestvovao na sjednicama Nadzornog odbora. Odbor za reviziju izražava mišljenje da će i ubudućem periodu poštovati zakonske odredbe i međunarodne računovodstvene i revizijske standarde, a sve u cilju uspješnijeg poslovanja Preduzeća i ostvarenja zadataka.

Predsjednik Odbora za reviziju



Ismet Ramovic, dipl.oec.

Ovlašteni revizor



KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO
PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229
Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.viksa.ba
Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
Skupština preduzeća
Broj: 3R-01/23
Sarajevo, 25.01.2023. godine

Na osnovu člana 234. stav (1) tačka d), člana 229. stav (2), a u vezi sa članom 303. Zakona o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 81/15, 75/21), člana 25. stav 1. tačka e), člana 26. stav (1) Statuta Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, broj 2317/22 od 18.04.2022. godine i člana 22. stav (2) Poslovnika o radu Skupštine KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo broj: 01-01/21 od 24.02.2021. godine i Obavezujuće upute broj: 02-04-1352-25.1/23 od 19.01.2023. godine, Skupština KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo je na **3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj dana 25.01.2023. godine**, donijela :

ODLUKU

o neusvajanju Izvještaja o poslovanju preduzeća za 2021. godinu

I

Ne usvaja se Izvještaj o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu, koji uključuje Finansijski izvještaj i izvještaje revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

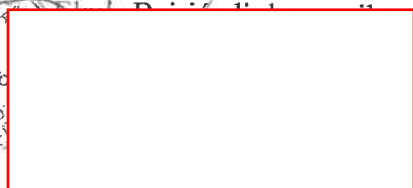
II

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

1. Upravi,
2. Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša,
3. Službi za računovodstvo i finansije,
4. FIA Sarajevo,
5. Odjeljenju plana i analize,
6. Arhivi.

**Skupština preduzeća
po punomoćniku**





KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO
PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229
Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.viksa.ba
Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
Skupština preduzeća
Broj:3R-02/23
Sarajevo, 25.01.2023. godine

Na osnovu člana 234. stav (1) tačka f), a u vezi sa članom 303. Zakona o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 81/15, 75/21), člana 25. stav 1. tačka g) i člana 20. Statuta KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo broj 2317/22 od 18.04.2022. godine, Mišljenja Odbora za reviziju br. OZR 18-05/22 od 25.05.2022. godine, člana 22. stav (2) Poslovnika o radu Skupštine KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, broj: 01-01/21 od 24.02.2021. godine, Skupština KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo je na **3. (trećoj) redovnoj sjednici** održanoj dana **25.01.2023. godine**, donijela :

O D L U K U
o pokriću gubitka u poslovanju preduzeća
za period 01.01-31.12.2021. godine

I

Usvaja se prijedlog Nadzornog odbora o načinu pokrića gubitka u poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za period 01.01-31.12.2021. godine u iznosu od 13.289.937,00 KM iz rezervi kapitala preduzeća.

II

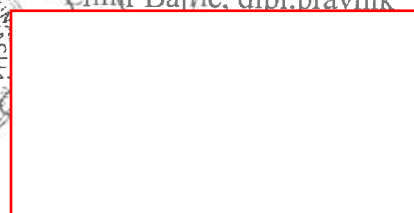
Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

- 1.Upravi,
- 2.Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša,
- 3.Službi za računovodstvo i finansije,
- 4.FIA Sarajevo,
- 5.Odjeljenju plana i analize,
- 6.Arhivi.

Skupština preduzeća
po punomoćniku

Elnir Bajrić, dipl.pravnik



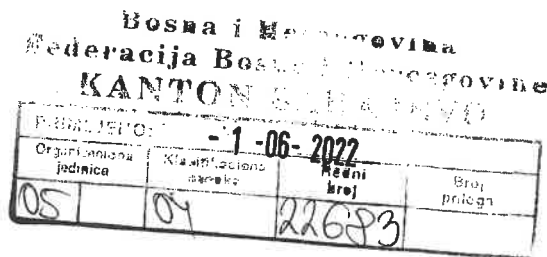


Broj: 05-24-2314/22
Sarajevo, 31.05.2022.

Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša

Ministar
Enver Hadžiahmetović

Poštovani,



U skladu sa Programom rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo dostavljam Vam Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2021. godinu u Kantonu Sarajevo.

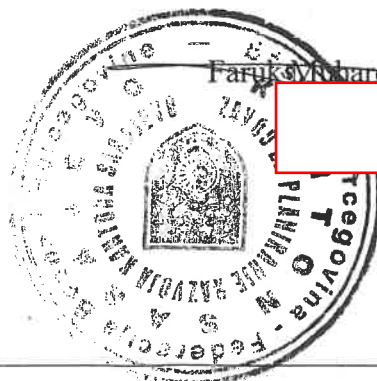
S poštovanjem i zahvalnošću na saradnji,

Direktor

Faruk Vrharemović, Mr dipl. ing. arch

Dostavljeno:

- Naslovu
- Arhivi

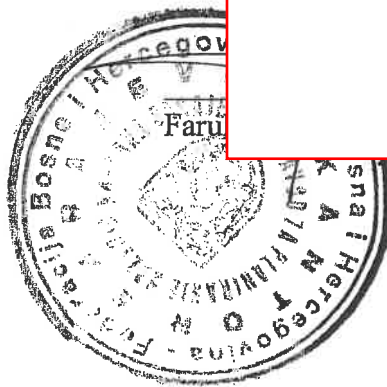






**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i
javnih komunalnih preduzeća za 2021. godinu
u Kantonu Sarajevo**



Sarajevo, maj/svibanj 2022. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO

www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:

Faruk Muharemović, mr.dipl.ing.arh.

Koordinacija i obrada:

SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA

e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:

Ermina Čatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:

Emina Kašmo, dipl.ecc.

Priprema i obrada:

Vedran Krehić, dipl.ecc.

Nihada Smajić, ekonomski tehničar

Sadržaj

<i>Uvod</i>	5
1. Finansijski rezultati poslovanja	6
1.1. Prihodi	7
1.2. Rashodi	9
1.3. Dobit	12
1.4. Gubitak	17
2. Cijene komunalnih usluga	19
3. Sredstva budžeta	23
4. Investicije	24
5. Zaposlenost i plaće	27
6. Elementi bilansa stanja	31
7. Izvedeni pokazatelji poslovanja	35
<i>Rezime</i>	38
 <i>ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA</i>	
<i>SARAJEVO ZA 2021. GODINU</i>	40

Spisak tabela

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM.....	6
Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a-i JKP-a struktura u %.....	7
Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a-i JKP-a nominalna struktura u KM.....	8
Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a-i JKP-a – struktura u %.....	8
Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM.....	10
Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a-struktura %.....	11
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM.....	12
Tabela 8. Pregled sadašnjih i predloženih cijena komunalnih usluga KJKP-a i JKP-a.....	19
Tabela 9. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a.....	23
Tabela 10. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM.....	24
Tabela 11. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2021. godini.....	25
Tabela 12. Broj zaposlenih i plaće KJKP-a i JKP-a- 2021. i 2020.	27
Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2021. god.....	28
Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2021.god. u %.....	28
Tabela 15. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a-unutar stručne spreme u %.....	29
Tabela 16. Plaće po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2021.godini.....	29
Tabela 17. Masa plaća-učešće u ukupnim rashodima.....	30
Tabela 18. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM.....	31
Tabela 19. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2021. i 2020. - struktura ukupnih poslovnih sredstava.....	32
Tabela 20. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2021/2020.	32
Tabela 21. Pasiva javnih komunalnih preduzeća - izvori sredstava u KM.....	33
Tabela 22. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %.....	34
Tabela 23. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a- indeksi 2021/2020.....	35
Tabela 24. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a- na osnovu dobiti i neto dobiti.....	35
Tabela 25. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a.....	36

Spisak grafova

Graf 1. Struktura prihoda po KJKP-a-i JKP-a, u %.....	7
Graf 2. Struktura ukupnih prihoda svih KJKP-a-i JKP-a, u %.....	9
Graf 3. Rashodi po KJKP-a i JKP-a struktura u %.....	9
Graf 4. Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP, u %.....	10
Graf 5. Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %.....	12
Graf 6. Isplata za investicije po izvorima finansiranja svih KJKP-a i JKP –a u %.....	24
Graf 7. Učešće u ukupno isplaćenim investicijama KJKP-a i JKP –a u %.....	25
Graf 8. Ostvarene investicije – struktura u %.....	26
Graf 9. Učešće KJKP-a i JKP u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %.....	26
Graf 10. Struktura zaposlenih na temelju sati rada –2021. u %.....	27
Graf 11. Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2021. u KM.....	28
Graf 12. Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12. 2021.god u %.....	29
Graf 13. Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2021. - građevinski objekti...31	31
Graf 14. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- učešće preduzeća na dan 31.12.2021. i 2020.....	33
Graf 15. Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a-učešće kapitala na dan 31.12.2021.....	34
Graf 16. Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,98, 2021.....	36
Graf 17. Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,06, 2021.....	37
Graf 18. Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,009, 2021.	37
Graf 19. Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,026, 2021.	37
Graf 20. Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,30, 2021.....	37

Uvod

U skladu sa Programom rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za 2021. godinu urađen je Izvještaj o poslovanju kantonalnih javnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2021. godinu u Kantonu Sarajevo.

Cilj Izvještaja je da se osnivač upozna i kontinuirano prati ostvarene rezultate poslovanja kantonalnih javnih komunalnih preduzeća (KJKP): Vodovod i kanalizacija, Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace i javnih komunalnih preduzeća (JKP) Vodostan Ilijaš, Komunalac Hadžići i Trnovo i preduzima određene mjere¹.

Osnivač kantonalnih javnih komunalnih preduzeća je Kanton Sarajevo (Skupština Kantona Sarajevo), a javnih komunalnih preduzeća osnivač je općina.

Izvještaj je strukturiran tako da pored uvoda i rezimea, sadrži finansijske rezultate poslovanja, cijene komunalnih usluga, sredstva budžeta, investicije, zaposlenost i plaće, elemente bilansa stanja i izvedene pokazatelje.

U Izvještaju se posebno akcentiraju problemi (rizici) poslovanja, ostvareni gubitak i dobit, uticaj cijena komunalnih usluga na ostvaren finansijski rezultat i prijedlog ekonomskih cijena.

Sastavni dio Izvještaja je Aneks-lična karta komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a).

Za pripremu Izvještaja javnih komunalnih preduzeća trebala su da dostave:

1. Usvojen Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2021. godini
2. Bilans uspjeha preduzeća za 1.01- 31.12.2021. godine
3. Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2021. godine
4. Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu)
5. Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV – 01)
6. Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2021. godinu
7. Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)
8. Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK. Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.
9. Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
10. Program sanacije gubitka
11. Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unapređenje poslovanja
12. Strukturu cijene usluge i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom

U cilju potpunijeg sagledavanja poslovanja komunalnih KJKP-a i JKP-a podaci za 2021. godinu komparirani su sa podacima iz 2020. godine.

Izvještaj je urađen na temelju materijala kantonalnih javnih komunalnih preduzeća i javnih komunalnih preduzeća u Kantonu Sarajevo dostavljenih u aprilu 2022. Zavodu za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

¹ Poslovanje KJKP Gras je predmet posebne Informacije.

1. Finansijski rezultati poslovanja

Kantonalna javna komunalna preduzeća u 2021. godini ostvarila su ukupne prihode od 293.544.168 KM i veći su u odnosu na 2020. godinu za 2,9%. Na dan 31.12.2021. godine ukupni rashodi iznosili su 299.112.270 KM i veći su za 2,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Dobit u poslovanju (dobit prije oporezivanja) ostvarila su šest kantonalna javna komunalna preduzeća i tri preduzeća (JKP-a): Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace, JKP Vodostan Ilijaš, JKP Komunalac Hadžići i JKP Trnovo u iznosu od 7.721.835 KM, što je za 4,5% manje u odnosu na ostvarenu dobit u 2020. godini.

Gubitak na kraju 2021. godine ostvarilo je samo preduzeće KJKP Vodovod i kanalizacija u iznosu od 13.289.937 KM što je manje u odnosu na 2020. godinu za 6,8%. Ukupan gubitak svih KJKP i JKP je manji za 11,2% u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu.

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM

Red. broj	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Indeks 2021/2020	Ukupni rashodi	Indeks 2021/2020	Dobit u poslovanju	Indeks 2021/2020	Neto dobit	Indeks 2021/2020	Gubitak	Indeks 2021/2020
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	53.496.522	104,9	66.786.459	102,3					13.289.937	93,2
		2020.	51.021.404		65.277.822						14.256.418	
2.	Sarajevogas	2021.	102.741.841	101,1	101.526.611	100,9	1.215.230	114,6	1.215.230	114,6		
		2020.	101.651.755		100.591.450		1.060.305		1.060.305			
3.	Toplane	2021.	62.830.117	101,9	57.847.817	103,3	4.982.300	87,8	4.286.859	77,4		
		2020.	61.670.085		55.994.059		5.676.026		5.536.848			
4.	Rad	2021.	41.687.743	105,4	41.589.880	105,2	97.863	671,4	62.369	485,2		
		2020.	39.545.336		39.530.759		14.577		12.853			
5.	Park	2021.	9.080.373	103,7	8.982.838	96,6	97.535		97.535			
		2020.	8.753.341		9.302.383						549.042	
6.	Pokop	2021.	11.985.568	108,5	11.091.156	110,5	894.412	88,4	812.956	90,8		
		2020.	11.047.607		10.035.631		1.011.976		895.284			
7.	Tržnice i pijace	2021.	3.518.971	107,2	3.381.512	98,4	137.459		136.717			
		2020.	3.281.673		3.435.427						153.754	
8.	Vodostan	2021.	2.349.695	97,4	2.243.848	104,8	105.847	38,9	95.181	38,9		
		2020.	2.412.468		2.140.357		272.111		244.697			
9.	Komunalac	2021.	4.941.816	95,5	4.898.784	95,3	43.032	134,2	38.469	134,3		
		2020.	5.173.445		5.141.388		32.057		28.644			
10.	Trnovo	2021.	911.522	111,9	763.365	95,5	148.157	951,4	132.423	1004,5		
		2020.	814.600		799.028		15.572		13.183			
Ukupno		2021.	293.544.168	102,9	299.112.270	102,3	7.721.835	95,5	6.877.739	88,3	13.289.937	88,8
		2020.	285.371.714		292.248.304		8.082.624		7.791.814		14.959.214	

Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a struktura u %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Dobit u poslovanju	Neto dobit	Gubitak
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	18,2	22,3			100,0
		2020.	17,9	22,3			95,3
2.	Sarajevogas	2021.	35,0	33,9	15,7	17,7	
		2020.	35,6	34,4	13,1	13,6	
3.	Toplane	2021.	21,4	19,3	64,5	62,3	
		2020.	21,6	19,2	70,2	71,1	
4.	Rad	2021.	14,2	13,9	1,3	0,9	
		2020.	13,9	13,5	0,2	0,2	
5.	Park	2021.	3,1	3,0	1,3	1,4	
		2020.	3,1	3,2			3,7
6.	Pokop	2021.	4,1	3,7	11,6	11,8	
		2020.	3,9	3,4	12,5	11,5	
7.	Tržnice i pijace	2021.	1,2	1,1	1,8	2,0	
		2020.	1,1	1,2			1,0
8.	Vodostan	2021.	0,8	0,8	1,4	1,4	
		2020.	0,8	0,7	3,4	3,1	
9.	Komunalac	2021.	1,7	1,6	0,6	0,6	
		2020.	1,8	1,8	0,4	0,4	
10.	Trnovo	2021.	0,3	0,3	1,9	1,9	
		2020.	0,3	0,3	0,2	0,2	
Ukupno		2021.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
		2020.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

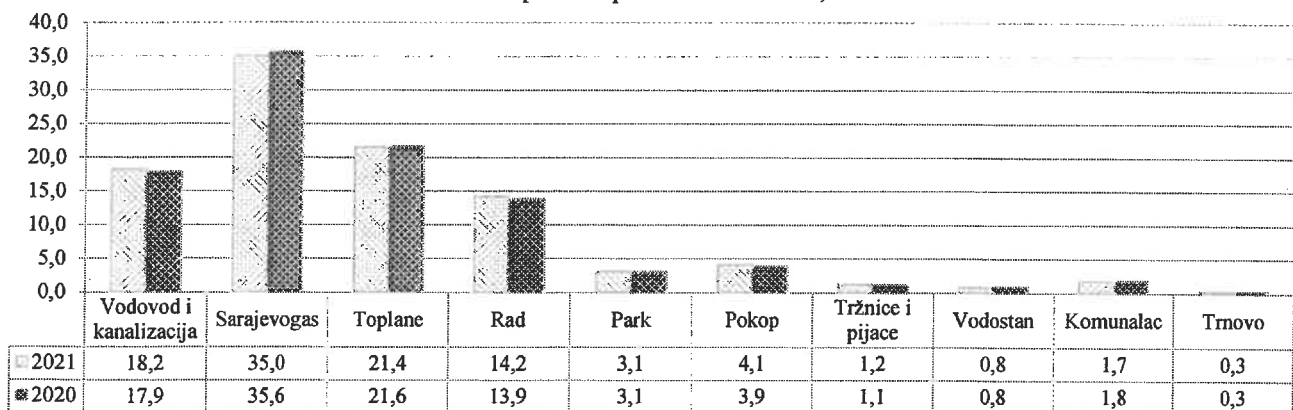
Izvor podataka: Bilans uspjeha

Sarajevogas učestvuje u ukupnim prihodima svih preduzeća sa 35,0%, a u rashodima sa 33,9%. Dobit u poslovanju svih preduzeća najviše generišu Toplane sa 64,5% učešća. Gubitak je ostvaren u Vodovodu i kanalizaciji sa 100,0% učešća.

1.1. Prihodi

U strukturi ostvarenog ukupnog prihoda u 2021. godini, kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su 88,8% ukupnih prihoda. Učešće pojedinih KJKP-a i JKP-a u ukupnom prihodu svih ovih preduzeća za 2021. i 2020. godinu dato je na Grafu 1.

Struktura prihoda po KJKP-a i JKP-a, u %



Graf 1.

Nominalna struktura ukupnih prihoda po preduzećima kao i indeks 2021/2020. daje se u Tabeli 3, a struktura formiranja ukupnih prihoda po preduzećima u % daje se u Tabeli 4.

Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a-i JKP-a nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Indeks 2021/2020	Prihodi od finansiranja	Indeks 2021/2020	Ostali prihodi	Indeks 2021/2020	Ukupni prihodi	Indeks 2021/2020
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	48.585.182	102,5	788.191	118,6	4.123.149	139,0	53.496.522	104,9
		2020.	47.390.708		664.500		2.966.196		51.021.404	
2.	Sarajevogas	2021.	102.431.383	101,9	11.789	1,7	298.669	74,9	102.741.841	101,1
		2020.	100.560.897		691.895		398.963		101.651.755	
3.	Toplane	2021.	57.263.580	102,6	53.383	3,7	5.513.154	125,4	62.830.117	101,9
		2020.	55.832.267		1.441.824		4.395.994		61.670.085	
4.	Rad	2021.	39.425.533	102,9	415.788	204,9	1.846.422	176,5	41.687.743	105,4
		2020.	38.296.584		202.889		1.045.863		39.545.336	
5.	Park	2021.	8.990.196	103,4	6.435	2365,8	83.742	137,6	9.080.373	103,7
		2020.	8.692.202		272		60.867		8.753.341	
6.	Pokop	2021.	11.959.841	108,5	85	369,6	25.642	115,8	11.985.568	108,5
		2020.	11.025.443		23		22.141		11.047.607	
7.	Tržnice i pijace	2021.	3.400.950	103,8	2.112		115.909	2823,6	3.518.971	107,2
		2020.	3.277.568				4.105		3.281.673	
8.	Vodostan	2021.	2.342.818	97,8			6.877	40,8	2.349.695	97,4
		2020.	2.395.622				16.846		2.412.468	
9.	Komunalac	2021.	4.845.001	95,7	1.247	183,7	95.568	88,8	4.941.816	95,5
		2020.	5.065.154		679		107.612		5.173.445	
10.	Trnovo	2021.	901.497	111,0	7	87,5	10.018	480,0	911.522	111,9
		2020.	812.505		8		2.087		814.600	
	Ukupno	2021.	280.145.981	102,5	1.279.037	42,6	12.119.150	134,3	293.544.168	102,9
		2020.	273.348.950		3.002.090		9.020.674		285.371.714	

U odnosu na prošlu godinu, ukupni prihodi povećani su za 2,9%, prihodi od osnovne aktivnosti za 2,5%, ostali prihodi za 34,3% dok su prihodi od finansiranja smanjeni za 57,4%. Povećanje prihoda od osnovne aktivnosti imaju preduzeća: Vodovod i kanalizacija 2,5%, Sarajevogas 1,9%, Toplane 2,6%, Rad 2,9%, Park 3,4%, Pokop 8,5%, Tržnice i pijace 3,8% i JKP Trnovo 11,0%. Posmatrajući prihode od finansiranja, do povećanja je došlo u preduzećima: Vodovod i kanalizacija, Rad, Park, Pokop i Komunalac Hadžići.

Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a-i JKP-a – struktura u %

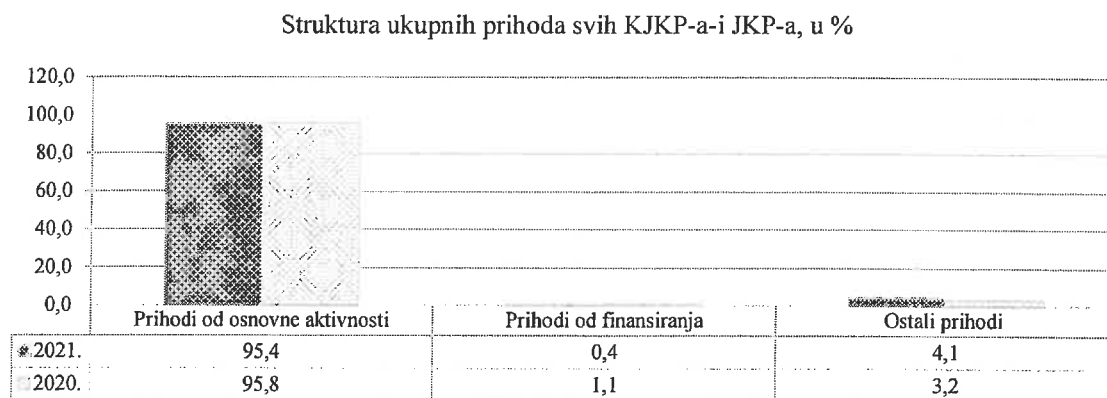
R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Prihodi od finansiranja	Ostali prihodi	Ukupni prihodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	90,8	1,5	7,7	100,0
		2020.	92,9	1,3	5,8	100,0
2.	Sarajevogas	2021.	99,7	0,0	0,3	100,0
		2020.	98,9	0,7	0,4	100,0
3.	Toplane	2021.	91,1	0,1	8,8	100,0
		2020.	90,5	2,3	7,1	100,0
4.	Rad	2021.	94,6	1,0	4,4	100,0
		2020.	96,8	0,5	2,6	100,0
5.	Park	2021.	99,0	0,1	0,9	100,0
		2020.	99,3	0,0	0,7	100,0
6.	Pokop	2021.	99,8	0,0	0,2	100,0
		2020.	99,8	0,0	0,2	100,0
7.	Tržnice i pijace	2021.	96,6	0,1	3,3	100,0
		2020.	99,9	0,0	0,1	100,0
8.	Vodostan	2021.	99,7	0,0	0,3	100,0
		2020.	99,3	0,0	0,7	100,0
9.	Komunalac	2021.	98,0	0,0	1,9	100,0
		2020.	97,9	0,0	2,1	100,0
10.	Trnovo	2021.	98,9	0,0	1,1	100,0
		2020.	99,7	0,0	0,3	100,0
	Ukupno	2021.	95,4	0,4	4,1	100,0
		2020.	95,8	1,1	3,2	100,0

Posmatrano po preduzećima struktura formiranja prihoda se razlikuje.

Učešće prihoda od osnovne aktivnosti najveće je u KJKP Pokop 99,8% i KJKP Sarajevogas 99,7%, a najmanje u KJKP Vodovod i kanalizacija 90,8%.

Prihodi od finansiranja u strukturi prihoda su neznatani u svim KJKP-a i JKP-a.

Ukupna struktura prihoda svih KJKP-a i JKP-a za 2021. i 2020. godinu prikazana je na Grafu 2.

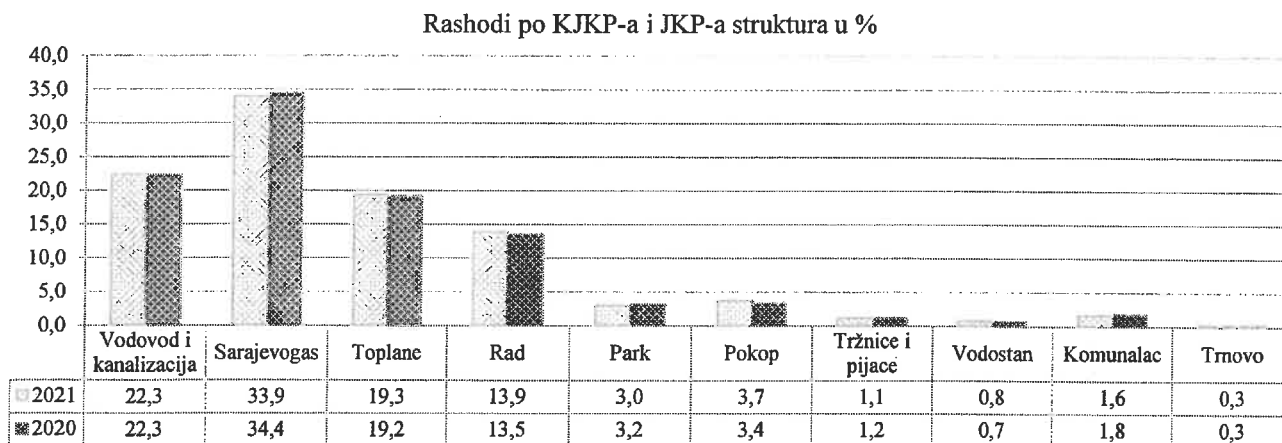


Graf 2.

U strukturi ukupnih prihoda, prihodi od osnovne aktivnosti su smanjeni na 95,4% učešća, ostali prihodi su povećani na 4,1%, a prihodi od finansiranja su smanjeni na 0,4% učešća.

1.2 Rashodi

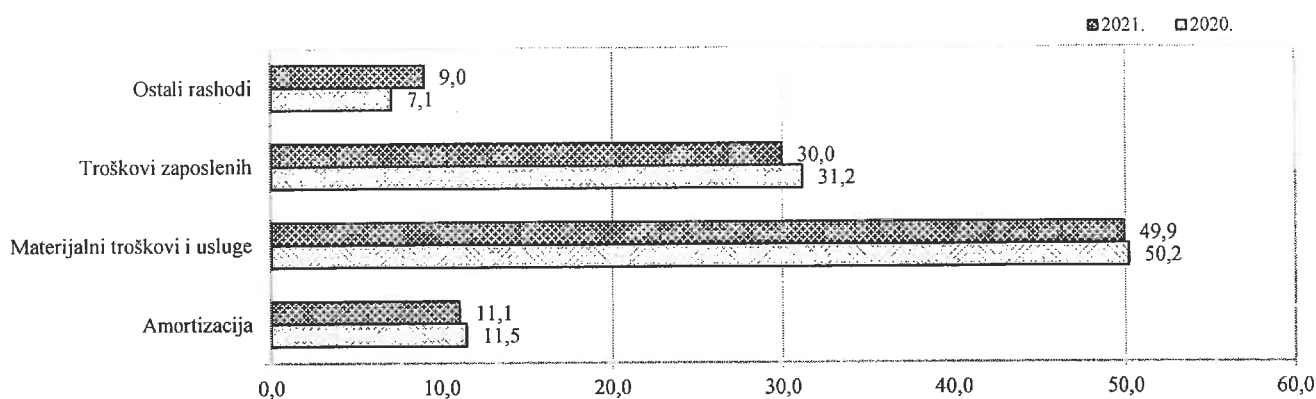
U 2021. godini četiri kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su preko 89,5% ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a. (Graf 3.)



Graf 3.

U strukturi formiranja ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a dominantni su materijalni troškovi i usluge sa učešćem od 49,9% i sa amortizacijom od 11,1%, čine 61,0% troškova u ukupnim rashodima. Troškovi zaposlenih (bruto plaće, porezi i doprinosi na plaće i naknade plaća, te ostali troškovi zaposlenih) su smanjeni u odnosu na prethodnoj godini sa 30,0% učešća u 2021. godini. (Graf 4.)

Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP, u %



Graf 4.

Nominalna struktura ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a u odnosu na prethodnu godinu data je u Tabeli 5., a struktura ukupnih rashoda po KJKP-a i JKP-a u % data je u Tabeli 6.

Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Indeks 2021/2020	Materijalni troškovi i usluge	Indeks 2021/2020	Troškovi zaposlenih	Indeks 2021/2020	Ostali rashodi	Indeks 2021/2020	Ukupni rashodi	Indeks 2021/2020
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	18.535.798	99,0	16.264.141	99,1	23.399.138	96,4	8.587.382	146,4	66.786.459	102,3
		2020.	18.723.165		16.407.667		24.279.463		5.867.527		65.277.822	
2.	Sarajevogas	2021.	6.088.315	99,6	81.917.145	99,6	11.442.582	102,8	2.078.569	192,1	101.526.611	100,9
		2020.	6.112.394		82.267.864		11.128.901		1.082.291		100.591.450	
3.	Toplane	2021.	2.550.496	83,1	35.898.312	104,2	10.687.590	98,5	8.711.419	114,0	57.847.817	103,3
		2020.	3.069.592		34.434.986		10.846.647		7.642.834		55.994.059	
4.	Rad	2021.	2.143.943	101,0	9.501.034	123,3	24.423.082	97,7	5.521.821	117,0	41.589.880	105,2
		2020.	2.122.280		7.703.430		24.985.320		4.719.729		39.530.759	
5.	Park	2021.	329.627	115,5	1.227.831	76,7	6.658.482	95,5	766.898	173,9	8.982.838	96,6
		2020.	285.488		1.601.423		6.974.562		440.910		9.302.383	
6.	Pokop	2021.	1.853.171	110,9	1.822.044	120,4	6.414.164	104,0	1.001.777	146,6	11.091.156	110,5
		2020.	1.670.389		1.513.397		6.168.502		683.343		10.035.631	
7.	Tržnice i pijace	2021.	224.750	97,1	524.776	112,1	2.540.948	94,5	91.038	188,9	3.381.512	98,4
		2020.	231.350		468.025		2.687.860		48.192		3.435.427	
8.	Vodostan	2021.	575.836	115,3	552.450	115,6	1.056.292	101,5	59.270	48,6	2.243.848	104,8
		2020.	499.607		477.787		1.040.898		122.065		2.140.357	
9.	Komunalac	2021.	756.438	98,6	1.465.581	89,0	2.541.894	98,4	134.871	93,9	4.898.784	95,3
		2020.	767.553		1.646.103		2.584.028		143.704		5.141.388	
10.	Trnovo	2021.	50.234	172,8	197.489	79,5	512.909	99,3	2.733	54,9	763.365	95,5
		2020.	29.066		248.458		516.529		4.975		799.028	
Ukupno		2021.	33.108.608	98,8	149.370.803	101,8	89.677.081	98,3	26.955.778	129,9	299.112.270	102,3
		2020.	33.510.884		146.769.140		91.212.710		20.755.570		292.248.304	

Izvor podataka: Statistički aneks godišnjeg izvještaja za 2021. godinu (obrazac – Stat aneks)

Uočava se povećanje materijalnih troškova i usluga za 1,8% na nivou svih KJKP-a i JKP-a. Do povećanja materijalnih troškova i usluga došlo je u preduzećima Toplane 4,2%, Rad 23,3%, Tržnice i pijace 12,1%, Pokop 20,4% i Vodostan 15,6%, dok smanjenje bilježe ostala preduzeća.

Troškovi zaposlenih (plaće i naknade plaća neto, porezi i doprinosi iz plaća i naknada plaća) smanjeni su na nivou svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća za 1,7%, ostali rashodi su veći za 29,9%, a troškovi amortizacije su smanjeni 1,2% u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi ukupnih rashoda, kao što je istaknuto, značajno je učešće materijalnih troškova i usluga od 149.370.803 KM, što iznosi 49,9% ukupnog rashoda KJKP-a i JKP-a. Od ovih troškova, na sirovine, energiju i rezervne djelove odnosi se 132.151.124 KM odnosno 88,5%, a na troškove usluga 17.219.679 KM odnosno 11,5%.

Troškovi sirovina, energije i rezervnih djelova manji su za 0,1%, a troškovi usluga su povećani za 18,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno učešće troškova zaposlenih u ukupnim rashodima iznosi oko jednu trećinu. Posmatrajući ove troškove pojedinačno po KJKP-a i JKP-a uočava se da najmanje učešće troškova zaposlenih u rashodima imaju KJKP-a Sarajevogas 11,3% i Toplane 18,5%, a najveće učešće imaju: Tržnice i pijace 75,1%, Park 74,1%, Trnovo 67,2%, itd. (Tabela 6.)

Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a-struktura %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Materijalni troškovi i usluge	Troškovi zaposlenih	Ostali rashodi	Ukupni rashodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	27,8	24,4	35,0	12,9	100,0
		2020.	28,7	25,1	37,2	9,0	100,0
2.	Sarajevogas	2021.	6,0	80,7	11,3	2,0	100,0
		2020.	6,1	81,8	11,1	1,1	100,0
3.	Toplane	2021.	4,4	62,1	18,5	15,1	100,0
		2020.	5,5	61,5	19,4	13,6	100,0
4.	Rad	2021.	5,2	22,8	58,7	13,3	100,0
		2020.	5,4	19,5	63,2	11,9	100,0
5.	Park	2021.	3,7	13,7	74,1	8,5	100,0
		2020.	3,1	17,2	75,0	4,7	100,0
6.	Pokop	2021.	16,7	16,4	57,8	9,0	100,0
		2020.	16,6	15,1	61,5	6,8	100,0
7.	Tržnice i pijace	2021.	6,6	15,5	75,1	2,7	100,0
		2020.	6,7	13,6	78,2	1,4	100,0
8.	Vodostan	2021.	25,7	24,6	47,1	2,6	100,0
		2020.	23,3	22,3	48,6	5,7	100,0
9.	Komunalac	2021.	15,4	29,9	51,9	2,8	100,0
		2020.	14,9	32,0	50,3	2,8	100,0
10.	Trnovo	2021.	6,6	25,9	67,2	0,4	100,0
		2020.	3,6	31,1	64,6	0,6	100,0
	Ukupno	2021.	11,1	49,9	30,0	9,0	100,0
		2020.	11,5	50,2	31,2	7,1	100,0

Učešće troškova sirovina, energije i rezervnih djelova u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, s obzirom na karakter poslovanja najveće je u Sarajevogasu 78,0% i Toplanama 58,7%. (Kolona 10 .Tabela 7.)

Učešće troškova usluga u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, najveće je u KJKP Rad 12,0%, Tržnicama i pijacama 11,1% i JKP Trnovo 10,5% (Kolona 11. Tabela 7).

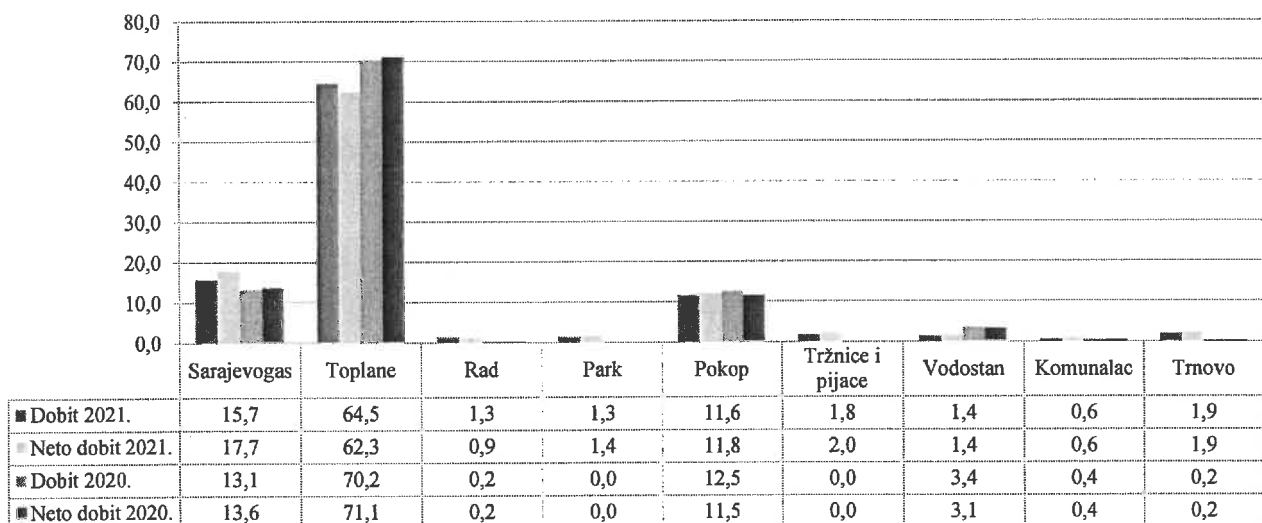
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM

R.br	KJKP i JKP	Godina	sir. energ. i rez. djelovi	Indeks 2021/2020	Usluge	Indeks 2021/2020	Ukupno	Indeks 2021/2020	Ukupni rashodi	3/9 u %	5/9 u %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	10.627.995	91,5	5.636.146	117,6	16.264.141	99,1	66.786.459	15,9	8,4
		2020.	11.614.348		4.793.319		16.407.667		65.277.822	17,8	7,3
2.	Sarajevogas	2021.	79.215.258	99,3	2.701.887	107,2	81.917.145	99,6	101.526.611	78,0	2,7
		2020.	79.746.639		2.521.225		82.267.864		100.591.450	79,3	2,5
3.	Toplane	2021.	33.954.901	104,3	1.943.411	103,7	35.898.312	104,2	57.847.817	58,7	3,4
		2020.	32.561.508		1.873.478		34.434.986		55.994.059	58,2	3,3
4.	Rad	2021.	4.500.456	101,8	5.000.578	152,4	9.501.034	123,3	41.589.880	10,8	12,0
		2020.	4.421.512		3.281.918		7.703.430		39.530.759	11,2	8,3
5.	Park	2021.	862.998	89,9	364.833	56,9	1.227.831	76,7	8.982.838	9,6	4,1
		2020.	960.070		641.353		1.601.423		9.302.383	10,3	6,9
6.	Pokop	2021.	1.233.245	125,2	588.799	111,4	1.822.044	120,4	11.091.156	11,1	5,3
		2020.	984.790		528.607		1.513.397		10.035.631	9,8	5,3
7.	Tržnice i pijace	2021.	150.364	107,0	374.412	114,3	524.776	112,1	3.381.512	4,4	11,1
		2020.	140.543		327.482		468.025		3.435.427	4,1	9,5
8.	Vodostan	2021.	338.001	104,2	214.449	139,8	552.450	115,6	2.243.848	15,1	9,6
		2020.	324.432		153.355		477.787		2.140.357	15,2	7,2
9.	Komunalac	2021.	1.150.890	86,0	314.691	102,1	1.465.581	89,0	4.898.784	23,5	6,4
		2020.	1.337.969		308.134		1.646.103		5.141.388	26,0	6,0
10	Trnovo	2021.	117.016	66,3	80.473	111,6	197.489	79,5	763.365	15,3	10,5
		2020.	176.362		72.096		248.458		799.028	22,1	9,0
Ukupno		2021.	132.151.124	99,9	17.219.679	118,7	149.370.803	101,8	299.112.270	44,2	5,8
		2020.	132.268.173		14.500.967		146.769.140		292.248.304	45,3	5,0

1.3. Dobit

U 2021. godini ostvarena je dobit u iznosu od 7.721.835 i manja je za 4,5% u odnosu na 2020. godinu. Neto dobit u 2021. godini ostvarena je u iznosu od 6.877.739 KM i manja je za 11,7% u odnosu na 2020. godinu. U 2021. godini, dobit i neto dobit u poslovanju su ostvarila sva preduzeća osim preduzeća Vodovoda i kanalizacije (Graf 5).

Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %



Graf 5.

KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo je u 2021. godini ostvarilo pozitivan finansijski rezultat i dobit u iznosu od 1.215.230 KM sa uračunatim negativnim kursnim razlikama u iznosu od 571.446 KM, koje nisu rezultat poslovanja Preduzeća, odnosno kao elemenat prihoda ili rashoda se ne mogu precizno predvidjeti jer zavise od kretanja kursa američkog dolara, pa se u tom smislu i ne planiraju. Ostvareni finansijski rezultat bez kursnih razlika je dobit u iznosu od 1.786.676 KM.

Ostvarenju iskazane dobiti, najviše su doprinijeli:

- nivo isporuke prirodnog gasa, koja je u 2021. godini iznosila 151,3 miliona Sm³
- nivo ostvarenih prihoda, u okviru kojeg je nešto veći nivo prodaje učinaka (MRS-a sa ugradnjom) i prihoda od doniranih stalnih sredstava
- nivo ostvarenih troškova, gdje je najznačajniji dio aktivnosti Preduzeća bio usmjeren na tekuće održavanje gasnog i poslovno-tehničkog sistema i uopšte
- programi upravljanja, koji su uporište i okvir imali najprije u Planu poslovanja Preduzeća za 2021. godinu, a kasnije (u zadnjem kvartalu izvještajne godine) na osnovu praćenja promjena i dešavanja u tržišnom okruženju (veliki porast nabavne cijene gasa), navedeno je uobzireno u okviru revidiranih mjera i aktivnosti sadržanih, u Rebalansu plana poslovanja za 2021. godinu.

Ostvarenje većeg finansijskog rezultata za cca 406,5 hiljada KM u odnosu na Plan poslovanja za 2021. godinu, determinišu sljedeći faktori:

- veća isporuka prirodnog gasa u odnosu na planiranu za 5,77 miliona Sm³, što je uticalo na povećanje prihoda od prodaje prirodnog gasa, a time i prihoda od distribucije prirodnog gasa kojim se pokrivaju troškovi poslovanja, ali i efikasno upravljanje gasnim sistemom, što je rezultiralo pozitivnim efektom u iznosu od cca 661,5 hiljada KM, pri čemu je evidentno;
- manje ostvarenje ostalih prihoda za cca 156,5 hiljada KM, i to dominantno zbog: manjeg ostvarenja naplaćenih otpisanih potraživanja za 107,1 hiljada KM i manjeg prihoda od prodaje učinaka za cca 46,7 hiljada KM, što je u direktnoj vezi sa socio-ekonomskom situacijom izazvanom pandemijom Covid-19, te ostalih prihoda manjih pojedinačnih iznosa;
- obaveza povećanja rezervisanja sredstava za otpremnine i jubilarne nagrade u skladu sa MRS - 19 za nove radnike i sudske sporove, ali i nešto veća potreba za tekućim održavanjem poslovno tehničkog sistema (zbog nižeg nivoa investicionog održavanja usljed pandemije Covid-19), što je uzrokovalo povećanje određenih pojedinačnih grupa troškova, koje se odrazilo na povećanje ukupnih rashoda za od cca 98,5 milion KM.

U poređenju sa prethodnom godinom, finansijski rezultat iskazan sa kursnim razlikama, tj. dobit je veća za cca 154,9 hiljade KM, zbog:

- značajno manjih ostalih rashoda (dominantno zbog manjih materijalnih troškova vezanih za postrojenja i mjerače protoka gasa), rashoda po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja i drugih).

KJKP "Toplane" d.o.o. Sarajevo u periodu od 01.01.-31.12.2021. godine, je ostvarilo neto dobit u iznosu od 4.286.858 KM. Iznos ostvarene dobiti je evidentiran na poziciji Neraspoređena dobit izvještajne godine.

Po Izvještaju o poslovanju za period 01.01.-31.12.2021. godine, nepokriveni gubici u poslovanju iznose 93.001.403 KM, a sastoje se od:

gubitak iznad visine kapitala iznosi:

- dio gubitka iz 2008. godine	66.128.683 KM
- dio gubitka iz 2009. godine	24.615.886 KM
- dio gubitka iz 2010. godine	16.677.412 KM
- dio gubitka iz 2011. godine	7.571.446 KM
- dio gubitka iz 2012. godine	11.515.259 KM
	5.748.680 KM

<u>gubitak do visine kapitala iznosi:</u>	<u>26.872.720 KM</u>
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2012. godine)	1.500.736 KM
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2013. godine)	13.154.175 KM
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2014. godine)	2.598.440 KM
- gubitak ranijih godina (gubitak iz 2015. godine)	9.619.370 KM

Do 31.12.2021. godine plaćene su sve obaveze za isporučeni prirodni gas u 2020. godini i 2021. godini (osim računa za decembar 2021. godine koji je plaćen u januaru 2022. godine).

Ugovor o reprogramu duga br. 03-08-04-942/17 potpisan je 28.02.2017. godine u iznosu od 93.753.553 KM, pod sljedećim uslovima:

- KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo će dug u iznosu od 91.327.037 KM izmirivati uplatama iz tekućih priliva, u 77 ugovorenih godišnjih rata, a preostali iznos od 2.426.516 KM će biti izmiren u skladu sa Zaključkom Skupštine Kantona Sarajevo, broj:01-05-8046/14 od 13.05.2014. godine.

- Preuzimanje obaveze vraćanja duga uslovljeno je primjenom Tarifnog sistema KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo, što podrazumijeva da se u slučaju promjene cijene prirodnog gasa, visine tarifnih stavova moraju usklađivati sa Tarifnim sistemom KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo, u protivnom KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo neće moći iz tekućih priliva od kupaca za usluge centralnog grijanja izmirivati ugovoreni iznos godišnje rate.

- Od potpisivanja Reprograma sve obaveze prema Sarajevogas su uredno izmirivane, a ukupan dug po osnovu Reprograma je smanjen za 12 miliona.

JKP „Trnovo“, d.o.o. je u 2021. godini ostvarilo dobit od 148.157 KM, i znatno je veća u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni prihodi ovog preduzeća iznose 911.522 KM, a rashodi 763.365 KM.

Tokom 2021. godine, iz Budžeta Kantona Sarajevo, kroz redovne tekuće transfere Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture, doznačena su sredstva u ukupnom iznosu od 100.000 KM.

KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo je na dan 31.12.2021. godine ostvarilo dobit od 97.863 KM i povećana je skoro sedam puta u odnosu na ostvarenje iz 2020. godini. U Izvještaju o poslovanju za 2021. godini preduzeće je poslovalo pozitivno i do sada je uspješno udovoljavalo sve većim zahtjevima kako osnivača tako i građana.

Izražen problem preduzeća predstavlja mogućnost naplate izvršenih usluga od strane korisnika istih i pravnih i fizičkih lica. Preduzeće na dan 31.12.2021. godine ima ukupno nenaplaćenih potraživanja od kupaca iz 2021. godine u iznosu od 7.471.179 KM.

Nakon podmirivanja poreskih obaveza u iznosu od 35.494 KM, ostvarena je neto dobit u iznosu od 62.369 KM.

Preduzeće je u 2021. godini uspjelo izmiriti sve obaveze prema radnicima, urednu isplatu plate, toplog obroka, regresa te razne pomoći u skladu sa zakonom, sve poreske obaveze te otplatu kredita i obaveze prema dobavljačima, a u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.

KJKP „Park“ d.o.o Sarajevo ostvarilo je dobit u iznosu od 97.535 KM u 2021. godini, dok je u prethodnoj godini preduzeće poslovalo sa gubitkom od 549.042 KM.

Početkom aprila 2021. godine započeto je formiranje nove uprave preduzeća, koja do konca 2021. godine za nepunih 8 mjeseci u konačnici za rezultat ima finansijsku stabilnost i u potpunosti ostvareno pozitivno poslovanje preduzeća. I pored činjenice o zatečenom gubitku u poslovanju od više od pola miliona KM prema Izvještaju o poslovanju za 2020. godinu i pored svih opterećenja izazvanih zbog stanja pandemije COVID-19 i otežanih ekonomskih uslova, KJKP Park poslovnu 2021. godinu ipak ocjenjuje izuzetno uspješnom.

KJKP Tržnice i pijace d.o.o. Sarajevo ostvarilo je dobit u 2021. godini u iznosu 137.459 KM, dok je u u prošloj godini preduzeće poslovalo sa gubitkom od 153.754 KM.

Iz Budžeta Kantona Sarajevo doznačena sredstva u 2021. godini iznose 343.000 KM.

Na uspješnost poslovanja preduzeća i izvršenje planiranih zadataka u 2021. godini, najveći uticaj imaju pojedini interni faktori: organizacija, struktura i veličina stalnih sredstava, struktura ljudskih resursa, finansijska snaga preduzeća i drugo. Uprava preduzeća je ove rizike blagovremeno i uspješno kontrolisala.

Najznačajniji eksterni rizici kod izvršenja planiranih ciljeva u 2021. godini, na koje Uprava, kao i nadzorni odbori i skupština preduzeća nisu imali uticaja su:

- Opća privredna, ekonomsko-socijalna i zdravstvena situacija kao posljedica COVID-19,
- Nelegalna konkurencija ("divlja prodaja"),
- Nelojalna konkurencija (privatne tržnice-pijace i tržišni centri),
- Rizik masovnijeg odustajanja zakupaca zbog zakonske regulative,
- Neriješena imovina na kojoj Preduzeće obavlja svoju djelatnost,
- Ishod sudskog postupka po tužbama o utvrđivanju prava vlasništva na dionice,
- Ekonomsko-socijalno stanje i kupovna moć građana

KJKP Pokop d.o.o. Sarajevo je u periodu 01.01. do 31.12.2021. godine poslovalo pozitivno i ostvarilo dobit u iznosu od 894.412 KM, a poslije iskazanog poreza na dobit od 81.456 KM, neto dobit za 2021. godinu iznosi 812.956 KM.

Planom poslovanja za 2021. godinu postavljeni su glavni ciljevi poslovanja:

- Obavljanje djelatnosti sahranjivanja i održavanja i uređivanja groblja sa unaprijeđenjem poslovanja i postizanjem boljih rezultata.
- Pобољшanje kvalitete usluga.
- Proširenje postojeće mreže grobljanske površine u funkciju obavljanja pogrebne djelatnosti.

Postavljeni ciljevi poslovanja u 2021. godini su pod uticajem globalne pandemije COVID-19, realizovani u izmjenjenih uslovima tržišnih prilika. Povećan je obim pruženih komunalno-pogrebnih usluga u smislu preuzimanja, zbrinjavanja i sahranjivanja lica preminulih od bolesti, sa povećanjem obima realizacije usluga prevoza za 77%, prosekture/mrtvačnice za 65% i usluga sahranjivanja za 23%.

Uprava preduzeća je promptno poduzimala neophodne mjere zaštite u cilju prilagođavanja novonastaloj situaciji, redovno pratila i analizirala potencijalne rizike u izvršavanju radnih zadataka i izvjesnosti realizacije plana poslovanja za 2021. godinu. Realizacija usluga preuzimanja, zbrinjavanja i obavljanja ukopa nije imala rizik naplate.

JKP „Vodostan“, d.o.o. Ilijaš u 2021. godini ostvarilo je dobit od 105.847 KM i manja je u odnosu na prethodnu godinu za 61,1%. Neto dobit preduzeća iznosi 95.181 KM.

Tehnički gubici (stvarni gubici) na gradskom vodovodu u 2021. godini iznose 37,57 %.

Preduzeće se suočava sa nizom regulatornih, pravnih, finansijskih i operativnih rizika kao što su:

- gubici vode na distributivnoj i razvodnoj mreži, zbog lošeg kvaliteta i starosti vodovodne mreže;
- gubici vode koji se ne fakturišu (potrošnja preko hidranata, fontana, javnih česmi, izmjerena a ne fakturisana potrošnja vode u zgradama kolektivnog stanovanja...);
- gubici vode na dijelovima mreže koji su u nadležnosti upravitelja (hidrantske mreže stambenih objekata kolektivnog stanovanja, mreže koje prolaze kroz podrumne i zidove objekata kod kojih je vodomjer smješten u podrumskim prostorijama i sl...);
- gubici vode nastali usljed kvarova zbog izvođenja raznih radova u blizini instalacija ;
- gubici vode usljed nepropisnog korištenja vode (ilegalni priključci, ogranci, česme koje nisu spojene preko vodomjera i sl...);
- gubici vode na objektima gdje nije izvršena sanacija vodovodnog priključka;
- ostali gubici.
- samoinicijativna izgradnja i priključenje na Vodovod i kanalizaciju od strane nelegalnih korisnika;
- nepostojanje ili primjena pravnih mehanizama ili odgovornosti za utvrđivanje I kažnjavanje nelegalnih korisnika;
- korištenje dvojnih sistema vodosnabdijevanja (iz javnog i lokalnog vodovoda);
- ne dozvoljavanje aktivnosti u zonama sanitarne zaštite;
- priključenje na vodovodni sistem prije adekvatne odvodnje otpadnih voda;
- sporost i neefikasnost u rješavanju predmeta pred Sudovima kod naplate potraživanja za komunalne usluge i dr.

Radi otklanjanja problema i poboljšanja efikasnosti vodovodnog sistema, potrebno je :

- nastaviti kontinuirano investiranje u kapitalne projekte vodovodnog sistema ;
- vršiti stalnu kontrolu stanja mreže, identifikaciju i opravke kvarova na istoj radi smanjenja gubitaka vode;
- vršiti ugradnju i zamjenu mjernih uređaja korisnicima;
- kontinuirano voditi aktivnosti na identifikaciji ilegalnih priključaka i nekontrolisane potrošnje;
- poboljšati saradnju sa komunalnom inspekcijom i pronaći način sankcionisanja za prekršioce koji izvedu radnje suprotne postojećim zakonskim propisima;
- povećati saradnju sa predstavnicima mjesnih zajednica na uočavanju i blagovremenom spriječavanju nedozvoljenih radnji od strane pojedinaca.

JKP Komunalac“ d.o.o. Hadžići ostvarilo je dobit u iznosu 43.032 KM, dok je u istom periodu 2020. godine dobit iznosila 32.057 KM i veća je za 34,2%. Neto dobit preduzeća iznosi 38.469 KM.

Sučeljavanjem prihoda i rashoda utvrđeni poslovni rezultat je dobit u iznosu KM 43.031,44 dok je u istom periodu 2020. godine rezultat bila dobit u iznosu KM 32.056,05. Ostvareni rezultat dobija na značaju s obzirom na činjenicu da su se poslovne aktivnosti dešavale u posebnim okolnostima izazvanim pandemijom COVID-19 što je za posljedicu imalo kasniji početak radova na izgradnji vodoprivrednih objekata i pružanju usluga održavanja infrastrukture. Pored toga uvedene su restriktivne mjere od strane kriznih štabova pa je bilo otežano odvijanje radnih procesa i započinjanje novih poslova.

Preduzeće nije vršilo otpuštanje radnika niti smanjenje plata i drugih primanja radnika, što je dodatno opteretilo troškove, ali se nije željelo dodatno ugrožavati i otežavati socijalno i materijalno stanje radnika. Preduzete su sve neophodne mjere kako bi se zaštitilo zdravlje zaposlenih i drugih lica, što je uzrokovalo dodatne troškove, ali u izvještajnom periodu nije bilo težih slučajeva oboljelih radnika koji bi uzrokovali izolaciju većeg broja radnika što bi otežalo ili dovelo do obustavljanja radnih procesa.

Pored svega navedenog preduzeće je uspjelo očuvati visok stepen likvidnosti tako da nema dospjelih a neizmirenih obaveza ni po jednom osnovu, sve zakonom propisane obaveze su ispoštovane tako da u tom smislu ni na koji način nije ugroženo poslovanje i finansijska stabilnost preduzeća.

U cilju unaprijeđenja poslovanja Preduzeća u narednom periodu potrebno je slijedeće:

- Nastaviti sa aktivnostima i unaprjeđenjem mjera za efikasniju naplatu komunalnih usluga prije pokretanja naplate sudskim putem, čime bi se eliminisali dugotrajni sudski postupci;
- Pojačati mjere prinudne naplate komunalnih usluga iz predhodnih obračunskih perioda;
- Budžetom Kantona Sarajevo i nadležnih ministarstava planirati učešće u kapitalnim projektima uvođenja novih količina vode u sistem vodosnabdjevanja, zbog povećanja potreba za pitkom vodom i ograničenih kapaciteta postojećih izvorišta i vodnih objekata;
- Budžetom Kantona Sarajevo i nadležnih ministarstava planirati razvojne projekte funkcioniranja kanizacionog Sistema da bi se obezbjedila sigurna odvodnja otpadnih voda a istovremeno i omogućila bolja zaštita životne sredine i postojećih vodnih resursa.

1.4. Gubitak

Ostvareni gubitak u 2021. godini u svim JKP-a i KJKP-a iznosi 13.289.937 KM i u odnosu na 2020. godinu manji je za 6,8%. Gubitak se odnosi isključivo na preduzeće Vodovod i kanalizacija, dok ostala preduzeća nisu poslovala sa gubitkom.

KJKP "Vodovod i kanalizacija", d.o.o. Sarajevo ostvarilo je na dan 31.12.2021. godine gubitak od 13.289.937 KM, koji je manji za 966.481 KM ili 6,8% u odnosu na gubitak prethodne godine.

Smanjenje gubitka u poslovanju preduzeća za nekih 7%, odnosno cca. 10 miliona KM, je prije svega rezultat povećanja prihoda u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu za 1.2 miliona KM ili 3%. U 2021. godini na povećanje poslovnih prihoda prvenstveno je uticalo:

- povećanje na kontu 60 - prihoda od prodaje usluga vodosnabdjevanja i odvodnje otpadnih voda za 0,9 miliona (2%).
- povećanje na kontu 65 - ostalih poslovnih prihoda (na kojima se knjiže uglavnom dotacije iz KS) za 1.3 miliona KM (32%).

Smanjenju gubitka također je uticalo i smanjenje poslovnih rashoda za 1.1 milion KM ili 2%. U okviru poslovnih rashoda evidentirano je smanjenje:

- Na kontu 51 - materijalni troškovi za 1.0 milion KM ili 8%.
- Na kontu 52 - troškovi plaća i ostalih ličnih primanja za 0.9 miliona ili 1%.

U odnosu na plan, gubitak u 2021. godini je manji za cca. 150.000 KM ili 1%.

Problemi u poslovanju u 2021. godini su sljedeći:

- nepokrivenost rashoda prihodima;
- starost vodovodne mreže;
- kontinuirani gubici u sistemu zbog kvarova;
- značajne količine nefakturisane vode,
- znatan dio sistema i dalje čine azbest-cementni i PVC cjevovodi koji dugotrajnim korištenjem postaju statički nestabilni;
- kanizaciona mreža neodgovarajućih profila u odnosu na potrebe;
- visoki troškovi poslovanja zbog iznosa obračunate amortizacije;
- ograničena mogućnost financiranja investicija iz vlastitih izvora;
- broj zaposlenih nije usklađen sa potrebama poslovanja uslijed manjka stručnih i kvalificiranih kadrova (što je posljedica odlaska radnika u penziju);
- tužbeni zahtjevi radnika vezano za primjenu Kolektivnog ugovora;
- nedostatak adekvatne podrške osnivača u obezbjeđenju finansijskih sredstava za rad preduzeća;
- nedostatak obrtnih sredstava zbog neekonomskih cijena usluga za redovno poslovanje;
- stalno povećanje cijena električne energije i ostalih energenata;

- neplaćanje pruženih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda;
- bespravna stambena izgradnja predstavlja opasnost po sanitarno-tehnološki status izvorišta vode za piće, kao i bespravno priključenje na vodovodni i kanalizacioni sistem.
- Administrativni problemi i zakonska regulativa (duga procedura nabavke roba i usluga, nerješeni imovinsko-pravni odnosi na mjestima gradnje mreže i objekata, procedura pribavljanja odobrenja za prokopavanje javnih površina, duga procedura rješavanja utuženih potraživanja za vodu na sudu) mogu biti faktor neispunjavanja ciljeva u predviđenom roku,
- nedovoljna svijest ljudi o ograničenim resursima vode kao i troškovima njene proizvodnje;
- otežana mogućnost isključenja iz napajanja vodom domaćinstava u zgradama kolektivnog stanovanja;
- preduzeće od kupaca potražuje velika sredstva za vodu i odvodnju, a postupak naplate usluga putem suda je dug.

Mjere za poboljšanje stanja su sljedeće:

- u skladu sa svojim nadležnostima doprinjeti da se projekat koji će se finansirati iz kredita EBRD-a, u ovom periodu realizuje planiranom dinamikom,
- nastaviti raditi na smanjenju gubitaka na vodovodnoj mreži (NRW projekat)
- povećanje energetske efikasnosti;
- intenziviranom opravkom kvarova kao i boljim upravljanjem sistemom zadržati postigniti nivo urednog vodosnabdijevanja,
- održati hemijsko - bakteriološku ispravnost vode za piće,
- poboljšati uslove vodosnabdijevanja povećanjem njegove funkcionalnosti sanacijom postojeće mreže, opremanjem mjerno-regulacionom opremom, te neophodnim nabavkama zamjenskih pumpnih agregata i druge opreme, kao i sredstava rada,
- upravljati postrojenjem za tretman otpadnih voda (PPOV) Butila u cilju kontinuiranog sekundarnog prečišćavanja urbanih otpadnih voda Grada Sarajeva u skladu sa zakonskom regulativom;
- poduzeti aktivnosti na obezbjeđenju finansijskih sredstava neophodnih za rad PPOV Butila kao i za tretman i zbrinjavanje mulja.
- raditi na poboljšanju uslova odvodnje fekalnih i oborinskih voda zamjenom postojeće kanalizacione mreže, te povećanje njene funkcionalnosti putem razdvajanja mješovitih kanala i izrade separatne kanalizacione mreže,
- dalje unaprijediti sistem kvaliteta prema standardu ISO 9001 i 17025, i 17020, intenzivirati aktivnosti na naplati potraživanja za vodu intenziviranjem aktivnosti na isključenju potrošača koji imaju dugovanja za usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda;
- intenzivirati aktivnosti na isključenju potrošača iz snabdijevanja vodom ukoliko se potrošnja vode ne odvija u skladu sa uredbom o opštim uslovima za snabdijevanje vodom za piće, obradu i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda, kao i drugim aktima preduzeća;
- povećanje broja korisnika priključenih na vodovodnu mrežu (smanjenje bespravnih korisnika)
- obezbjediti funkcionisanje (održavanje i razvoj) informacionog sistema preduzeća

Program sanacije gubitka:

Preduzeće posluje sa gubitkom u cijelom periodu nakon rata. Osnovni razlog je u činjenici da se utvrđenom cijenom vode i odvodnje ne mogu izmiriti opravdani troškovi poslovanja.

Za razliku od drugih komunalnih preduzeća u Kantonu Sarajevo, preduzeće upravlja imovinom velike vrijednosti, te je i iznos obračunate amortizacije veliki. Sve dok se i ovaj rashod u cijelosti ne uključi u cijenu vode i odvodnje, preduzeće će poslovati sa gubitkom (u 2021. godini obračunata amortizacija iznosi 18.535.798 KM, a iskazani gubitak 13.289.937 KM).

Stabilno poslovanje može obezbjediti samo realno utvrđena cijena usluga. Potrebno je da se utvrdi posebna cijena vode i odvodnje za potrošače koji su u stanju socijalne potrebe, a za sve ostale da se primjenjuje ekonomska cijena. Ukoliko se ne bude primjenjivala ekonomska cijena tada je neophodno primjeniti član 22. Zakona o komunalnoj djelatnosti, kojim je regulisano da će se rad komunalnih preduzeća finansirati i iz Budžeta Kantona Sarajevo.

2. Cijene komunalnih usluga

Cijene komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Kod kalkulacije cijena uzeti su u obzir troškovi koji utiču na njeno formiranje.

Tabela 8. Pregled sadašnjih i predloženih cijena komunalnih usluga KJKP-a i JKP-a

R. br.	Kategorija potrošača	Jedinica mjere	Cijena u KM		Indeks	Napomena
			važeća	Prijedlog		
I	KJKP Vodovod i kanalizacija, d.o.o					
1.	Prosječna cijena vode iznosi je		1,62 KM/m ³ .			
II	KJKP Toplane, d.o.o.					
1.	I Domaćinstva					
	12 mjeseci	KM/m ²	0,5235			
	7 mjeseci	KM/m ²	1,2988			
2.	II Poslovni prostor					
	12 mjeseci	KM/m ²	0,8901			Cijene su bez PDV-a .
	kad se troši	KM/m ²	0,0965			
III	KJKP Rad					
	Potrošač	KM/m ²	0,11	0,18	64	
IV	JKP Komunalac-Hadžići, d.o.o.					
1.	Domaćinstva					
	- cijena potrošnje <5 m ³	KM/m ³	0,67	1,35		Predložena cijena je povećana i za sve kategorije potrošača preko 2 puta. U prijedlogu cijena nije uračunat PDV i VPN.
	- cijena potrošnje >5 m ³	KM/m ³	0,90	1,82		
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m ³	0,34	0,68		
2.	Pravna lica					
	- cijena vode	KM/m ³	0,78	1,57		
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m ³	0,34	0,68		
3.	Ostali potrošači					
	- cijena vode	KM/m ³	2,02	4,08		
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m ³	1,01	2,04		
V	KJKP Sarajevogas					
	Kategorija	Nabavna	Cij.distribucije	Prodajna	Fakturna cijena, sa PDV-om	
1	Velika privreda	0,599	0,250	0,849	0,993	
2	KJKP Toplane	0,599	0,080	0,679	0,794	
3	Mala privreda	0,599	0,260	0,859	1,005	
4	Domaćinstva	0,599	0,080	0,679	0,794	
5	Poseban kupac	0,599	0,040	0,639	0,748	

Kod prijedloga formiranja cijena potrošnje vode svako preduzeće ima svoje specifičnosti.

KJKP Toplane d.o.o Sarajevo

Iako je tarifnim sistemom preduzeća utvrđena metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavova za proizvodnju i isporuku toplotne energije, i dalje postoji rizik da promjenu cijene energenata za proizvodnju toplotne energije ne prati promjena iznosa tarifnih stavova za proizvodnju i isporuku toplotne energije. Nepostojanje regulatora koji bi osiguravao transparentan i nediskriminacioni položaj svih učesnika na tržištu toplotne energije dodatno usložnjava gore navedeni rizik.

U izvještajnom periodu visine tarifnih stavova nisu se mijenjale, a utvrđene su Odlukom Vlade Kantona Sarajevo br. 02-05-36756-9/17 od 28.12.2017. godine, dok je došlo do promjene cijene gasa.

Od 01.01.2021. godine je promjenjena cijena gasa, Vlada Federacije BiH je dala saglasnost na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa za distributivna privredna društva na području Federacije Bosne i Hercegovine, koja iznosi 0,485 KM/Sm³, bez uračunatog PDV-a (Službene novine FBiH, br. 89/20 od 09.12.2020. godine).

Cijene prirodnog gasa od 01.01. do 31.10.2021. godine:

Nabavna cijena gasa:	0,485 KM/Sm ³
Cijena distribucije gasa:	0,080 KM/Sm ³
Cijena gasa za Toplane:	0,565 KM/Sm ³

Procenat povećanja 20,17 %.

Cijene prirodnog gasa od 01.11. do 31.12.2021. godine:

Nabavna cijena gasa:	0,599 KM/Sm ³
Cijena distribucije gasa:	0,080 KM/Sm ³
Cijena gasa za Toplane:	0,679 KM/Sm ³

Po ispostavljenom računu gasa br. 01-5398/2021 za novembar i decembar 2021., obračunata je subvencija od 0,114 KM/Sm³, odnosno računi su umanjeni za 1.873.288 KM bez PDV-a. Vlada Federacije BiH je dala saglasnost na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa za distributivna privredna društva na području Federacije Bosne i Hercegovine, počevši od 01.01.2022. godine, koja iznosi 0,665 KM/Sm³ bez uračunatog PDV-a. Veleprodajna cijena gasa je povećana za 11%. Prethodno je veleprodajna cijena gasa povećana od 01.11.2021. godine za 23,50%, što znači da ukupno povećanje veleprodajne cijene gasa iznosi 37,11%.

Povećanje cijene gasa za Toplane u odnosu na cijenu 0,565 KM/Sm³ je 31,86%, zbog nemijenjanja distributivne cijene gasa od 0,08 KM/Sm³.

KJKP Sarajevogas d.o.o Sarajevo

U izvještajnom periodu prihodi od prodaje gasa ostvareni su u iznosu od 96.838.555 KM, što je za 9,22% ili 8.173.053 KM više od planiranog nivoa. Predstavljaju najznačajnije prihode koje preduzeće ostvaruje i u ukupnom prihodu učestvuju sa 94,25%.

A) U odnosu na planiranu vrijednost, ostvareni nivo prihoda je veći zbog veće isporuke prirodnog gasa za 4% ili cca 5,77 miliona Sm³. Na nivo odstupanja prihoda od prodaje gasa u odnosu na plan, pored količina isporuke uticala je i cijena prirodnog gasa, i to nabavna cijena, kao komponenta prodajne cijene gasa koja se mijenjala u izvještajnom periodu, i to:

- od 01.01.2021. godine do 31.10.2021. godine iznosila je 0,485 KM/Sm³ (utvrđena Odlukom Vlade FBiH o davanju saglasnosti na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa, "Službene novine FBiH", broj:89/20 od 03.12.2020) i
- od 01.11.2021. godine do 31.12.2021. godine iznosila je 0,599 KM/Sm³ (utvrđena Odlukom Vlade FBiH o davanju saglasnosti na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa, "Službene novine FBiH", broj: 92/21 od 17.11.2021.).

Na osnovu Zaključka Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-42093-3121 od 18.11.2021. godine, preduzeće je sa Ministarstvom komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo zaključilo Sporazum o subvencioniranju dijela cijene prirodnog gasa za period 01.11.-31.12.2021. godine, broj: 228/21 dana 22.11.2021. godine. Predmet ovog sporazuma je subvencioniranje dijela nove fakturne cijene prirodnog gasa od strane Kantona Sarajevo, a koju razliku će obezbijediti Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo u skladu sa Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo, za isporučenu količinu prirodnog gasa svim kupcima u Kantonu Sarajevo, u periodu od 01.11.2021. godine do 31.12.2021. godine.

B) U odnosu na nivo realizacije prihoda od prodaje gasa u prethodnoj godini, ostvareni nivo prihoda je veći za 2,63% ili 2.482.539 KM, zbog veće isporuke prirodnog gasa za 9% ili cca 13,03 miliona Sm³. Na nivo odstupanja prihoda od prodaje gasa u odnosu na prethodnu godinu, pored količina isporuke uticala je i cijena prirodnog gasa, i to nabavna cijena, kao komponenta prodajne cijene gasa koja se mijenjala u izvještajnom periodu 2020. godine dva puta, i to:

- od 01.01.2020. godine do 30.04.2020. godine iznosila je 0,585 KM/Sm³ (utvrđena Odlukom Vlade FBiH o davanju saglasnosti na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa, "Službene novine FBiH", broj: 95/19 od 18.12.2019. godine), a
- od 01.05.2020. godine do 31.12.2020. godine iznosila je 0,530 KM/Sm³ (utvrđena Odlukom Vlade FBiH o davanju saglasnosti na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa, "Službene novine FBiH", broj: 32/20 od 27.05.2020. godine). Cijena distribucije prirodnog gasa, kao druga od dvije komponente prodajne cijene nije promjenjena od 01.10.2015. godine, te kao takva nema uticaj na nivo ostvarenog prihoda.

KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo

Prosječna ostvarena cijena vode i odvodnje u 2021. godini iznosi 1,62 KM/m³ vode, a izračunata je na osnovu podatka o fakturisanom prihodu od vode i odvodnje i fakturisanim m³ vode. Nedostajući poslovni prihodi od prodaje vode i odvodnje, a kojim bi se pokrili poslovni rashodi iznosi cca 15,2 miliona KM. Cijena kojom se pokrivaju svi opravdani troškovi poslovanja iznosi 2,25 KM/m³ što je za 39% više od ostvarene cijene.

Donošenje odluke o izmjeni cjenovnika usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda je u nadležnosti Vlade Kantona Sarajevo, koja bi trebala hitno izvršiti izmjenju važećeg cjenovnika usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, kako bi se omogućilo stabilno poslovanje preduzeća.

Vodovod ne generira dovoljno prihoda kako bi se osiguralo pravilno održavanje i održivost vodovodne i kanalizacione infrastrukture jer sa postojećim tarifama jedva pokrivaju troškove rada i održavanja. Ovakva situacija ugrožava dugoročnu održivost i kvalitetno vodosnabdijevanje kao i odvodnju otpadnih voda. Da bi se okrenuo taj trend neophodno je tarife revidirati i uspostaviti ih prema principu punog povrata troškova, pogotovo zato što će kapitalna ulaganja u postojeću infrastrukturu uticati na povećanje operativnih troškova.

KJKP Rad d.o.o Sarajevo je dalo strukturu cijena usluga i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom.

Elementi koji predstavljaju osnovicu za izradu kalkulacija cijena komunalnih usluga, a isti su u skladu sa elementima kalkulacije cijena usluga komunalne potrošnje utvrđene od strane komisije Udruženja poslodavaca komunalne privrede FBiH su:

- plaće zaposlenih (najniža plaća, koeficijent složenosti poslova, dodatak, doprinosi i porezi na plaću u skladu sa postojećom Zakonom),
- ostale naknade (topli obrok, prevoz na posao i s posla, regres i dr.),
- amortizacija (u skladu sa zakonskim propisima),
- održavanje sredstava rada (u skladu sa normativom i iskustvom za svaku vrstu usluga),
- osiguranje (osiguranje imovine i lica), troškovi energenata (cijena sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se određuje kataloškim - tehničkim normativima),
- troškovi energenata (cijena sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se određuju kataloškim-tehničkim normativima)
- ostali troškovi (sirovina, materijala, hemikalija, HTZ opreme, telefona, struje, grijanja, reklame, propagande, sitnih usluga, kancelarijskog materijala, administracije, troškovi utuženja, troškovi zakupa i sl),
- obaveze (cijene komunalnih usluga mogu se korigovati po osnovu otplate dugoročnih kredita za izgradnju i rekonstrukciju)

Po urađenoj kalkulaciji za individualnu komunalnu potrošnju (usluge odvoza, prikupljanja i deponovanja smeća) cijene su za 91% veće u odnosu na postojeću cijenu (0,11 KM/m² sa PDV) i iznose 0,21 KM/m².

JKP Vodostan d.o.o. Ilijaš

Iz preduzeća JKP Vodostan d.o.o. Ilijaš su naveli da je postojeća analiza strukture cijene i prijedlog ekonomske cijene usluge je zastarila, te da zbog promjena u poslovnom okruženju ne prikazuju stvarno stanje iste, tako da u dostavljenom materijalu nisu bili u mogućnosti prikazati prijedlog ekonomske cijene usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda.

JKP Komunalac d.o.o Hadžići

Od 01.04.2015. godine na snagu je stupio postojeći cjenovnik usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda usvojen od strane Općinskog vijeća Hadžići.

KJKP Tržnice i pijace d.o.o Sarajevo

Preduzeće radi po "Pravilima o uslovima prodaje i načinu formiranja cijena usluga", sa integrisanim cjenovnikom usvojenim dana 25.05.2018. godine.

Prodajna cijena usluga ima sljedeću strukturu:

- troškovi rada i drugi troškovi osoblja koje je direktno angažovano na pružanju usluga;
- troškovi nadzornog osoblja;
- režijski troškovi;
- ostali troškovi direktno vezani za pružanje usluga;
- uslužna marža.
- PDV

Strategija formiranja cijena zavisi od mnogih faktora kao što su:

- Politika preduzeća
- Konkurencija
- Uslovi poslovanja
- Strategija tržišta
- Lokacija i uslovi poslovnih jedinica

Politika cijena preduzeća ne predviđa obavezu sačinjavanja kalkulacije prodajne cijene, odnosno prodajne vrijednosti usluga.

Na politiku cijena preduzeća najveći uticaj imaju sljedeći faktori:

- Lokacija poslovne jedinice
- Lokacija prodajnog prostora unutar poslovne jedinice
- Kvalitet usluge i opremljenost prostora koji se nudi zakupcima
- Opći uslovi poslovanja preduzeća
- Atraktivnost prodajnog prostora
- Tehnički uslovi

KJKP-a Park d.o.o Sarajevo u Izvještaju ne ističe problematiku cijena svojih usluga.

KJKP Pokop d.o.o. Sarajevo

Cijene usluga su utvrđene 1995. godine od strane Kantona Sarajevo, koji je i osnivač preduzeća.

Elementi koji čine kalkulaciju cijena komunalnih usluga su:

- Materijalni troškovi zaposlenih
- Amortizacija
- Troškovi materijala za održavanje
- Troškovi energenata
- Troškovi inventara, htz opreme i osiguranja

Poslovanje po ovim cijenama nije dovoljno za izmirenje troškova potrošnog materijala, energenata i htz opreme, kao udjela kalkulativnih troškova, bez troškova zaposlenih i amortizacije.

3. Sredstva budžeta

Ukupno doznačena sredstva Budžeta KS KJKP-a i JKP-a u toku 2021. godine iznosila su 24.379.601 KM i manja su za 23,1% u odnosu na 2020. godinu.

Pregled doznačenih sredstava i odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a po javnim komunalnim preduzećima daje se u Tabeli 9.

Tabela 9. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Ukupni prihodi u KM		Sredstva budžeta u KM		Indeks 2021 2020	Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a	
		2020.	2021.	2020.	2021.		2020.	2021.
1.	Vodovod i kanalizacija	51.021.404	53.496.522	2.575.400	2.395.102	93,0	5,0	4,5
2.	Sarajevogas	101.651.755	102.741.841	11.887.529	1.800.000	15,1	11,7	1,8
3.	Toplane	61.670.085	62.830.117	1.798.045	1.577.294	87,7	2,9	2,5
4.	Rad	39.545.336	41.687.743	7.363.293	7.303.728	99,2	18,6	17,5
5.	Park	8.753.341	9.080.373	5.985.584	7.796.851	130,3	68,4	85,9
6.	Pokop	11.047.607	11.985.568	600.000	2.499.883	416,6	5,4	20,9
7.	Tržnice i pijace	3.281.673	3.518.971	0	343.000		0,0	9,7
8.	Vodostan	2.412.468	2.349.695	521.289	251.784	48,3	21,6	10,7
9.	Komunalac	5.173.445	4.941.816	590.000	311.959	52,9	11,4	6,3
10.	Trnovo	814.600	911.522	400.000	100.000	25,0	49,1	11,0
	UKUPNO	285.371.714	293.544.168	31.721.140	24.379.601	76,9	11,1	8,3

Sredstva budžeta u 2021. godini smanjena su kod svih KJKP-a i JKP-a, osim kod tri preduzeća gdje su sredstva Budžeta povećana, a to su: KJKP Park, KJKP Pokop i KJKP Tržnice i pijace.

Najveće povećanje doznačenih sredstava iz budžeta ima KJKP Tržnice i pijace od 343.000 KM, dok u prethodnoj godini nije uopšte bilo doznačenih sredstava Budžeta KS.

4. Investicije

Isplate za investicije u 2021. godini su iznosile 7.931.487 KM i smanjene su za 40,1% u odnosu na 2020. godinu.

Pregled isplata za investicije u KJKP-a i JKP-a i izvorima finansiranja u 2021. godini dat je u Tabeli 10.

Tabela 10. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Sopstvena sredstva	Indeks 2021/2020	Udružena sredstva	Indeks 2021/2020	Kredit	Indeks 2021/2020	Ostali izvori	Indeks 2021/2020	Ukupno	Indeks 2021/2020
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	513.126	44,9					37.574	36,0	550.700	44,1
		2020.	1.143.088						104.450		1.247.538	
2.	Sarajevogas	2021.	688.759	185,4					476.172	24,8	1.164.931	50,9
		2020.	371.517						1.916.414		2.287.931	
3.	Toplane	2021.	991.303	89,0					565.879	162,0	1.557.182	106,4
		2020.	1.113.817						349.377		1.463.194	
4.	Rad	2021.	235.750	13,7					1.240.188	104,0	1.475.938	50,7
		2020.	1.718.303						1.192.671		2.910.974	
5.	Park	2021.	63.478	11,9					322.069	2929,0	385.547	70,6
		2020.	535.199						10.996		546.195	
6.	Pokop	2021.	446.234	51,2					95.361	3,2	541.595	14,1
		2020.	871.318						2.975.306		3.846.624	
7.	Tržnice i pijace	2021.	36.859	42,6					73.041	924,5	109.900	116,5
		2020.	86.436						7.901		94.337	
8.	Vodostan	2021.	135.488	41,8					1.888.805	708,4	2.024.293	342,5
		2020.	324.364						266.628		590.992	
9.	Komunalac	2021.	37.943	19,6							37.943	19,6
		2020.	193.508								193.508	
10.	Trnovo	2021.	83.458	163,8							83.458	163,8
		2020.	50.938								50.938	
UKUPNO		2021.	3.232.398	50,4					4.699.089	68,9	7.931.487	59,9
		2020.	6.408.488						6.823.743		13.232.231	

Izvor podataka: Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (obrazac – INV-01)

Učešće pojedinih izvora (vlastita sredstva, krediti i ostala sredstva) u ukupnim isplatama za investicije dato je na Grafu 6.

Isplata za investicije po izvorima finansiranja svih KJKP-a i JKP –a u %

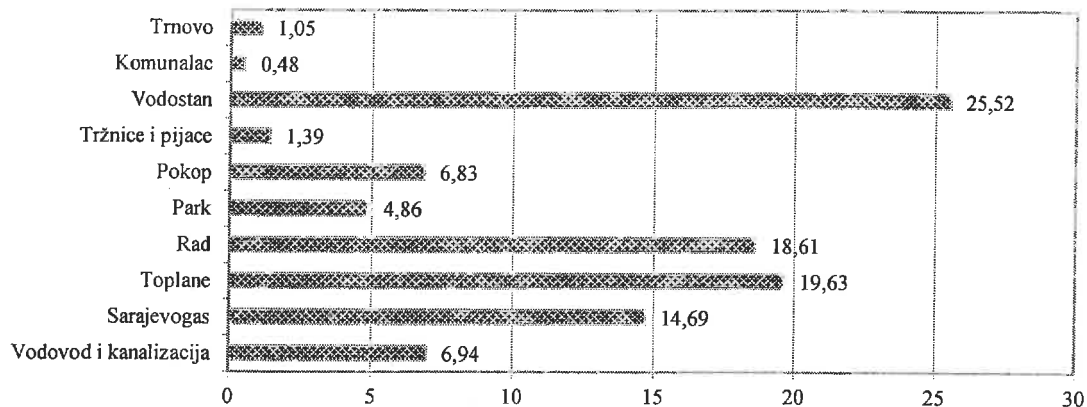


Graf 6.

Učešće u ukupnim isplatama za investicije imaju ostali izvori sa 59,25% i sopstvena sredstva (amortizacija i sredstva za proširenje materijalne osnove rada) sa 40,75%, a finansijski krediti i udružena sredstva nisu imale učešća u isplatama.

Učešće javnih komunalnih preduzeća u ukupnim isplatama za investicije svih KJKP-a i JKP-a dato je na Grafu 7. U ukupnim isplatama za investicije u JKP Vodostan učestvuje sa 25,52%.

Učešće u ukupno isplaćenim investicijama KJKP-a i JKP –a u %

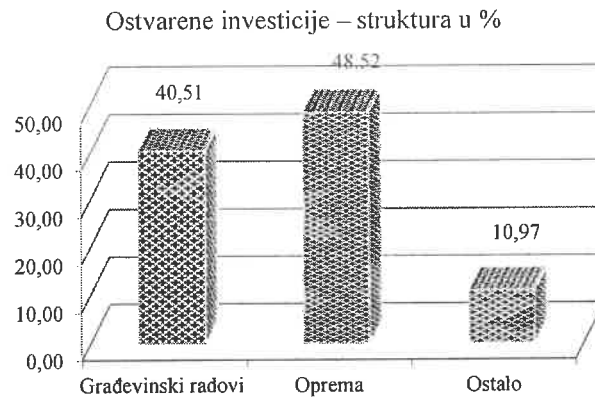


Graf 7.

U 2021. godini ukupno ostvarene investicije iznose 7.931.487 KM i manje su za 40,1% u odnosu na ostvarene u 2020. godini. U Tabeli 11. daje se pregled ostvarenih investicija po tehničkoj strukturi KJKP-a i JKP-a u 2021., a ukupna struktura ostvarenih investicija data je na Grafu 8.

Tabela 11. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2021. godini

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Građevinski objekti	Indeks		Oprema	Indeks		Ostalo	Indeks	Ukupne investicije	Indeks
				2021	2020		2021	2020				
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.				534.458	134,3		16.242	4,4	550.700	44,1
		2020.	477.184			397.927			372.427		1.247.538	
2.	Sarajevogas	2021.				702.960	33,9		461.971	233,7	1.164.931	50,9
		2020.	14.229			2.076.028			197.674		2.287.931	
3.	Toplane	2021.	329.944	239,6		1.179.438	89,0		47.800		1.557.182	106,4
		2020.	137.680			1.325.514					1.463.194	
4.	Rad	2021.	123.103	12,1		1.037.160	368,2		315.675	19,5	1.475.938	50,7
		2020.	1.013.803			281.684			1.615.487		2.910.974	
5.	Park	2021.	380.864	747,5					4.683	32,4	385.547	70,6
		2020.	50.955			480.770			14.470		546.195	
6.	Pokop	2021.	338.298	8,9		203.297	465,6				541.595	14,1
		2020.	3.802.958			43.666					3.846.624	
7.	Tržnice i pijace	2021.	93.624	126,3		7.932	55,5		8.344	141,4	109.900	116,5
		2020.	74.135			14.302			5.900		94.337	
8.	Vodostan	2021.	1.942.618	447,2		79.016	50,5		2.659		2.024.293	342,5
		2020.	434.426			156.566					590.992	
9.	Komunalac	2021.	4.296	3,9		33.647	120,9				37.943	19,6
		2020.	109.767			27.841			55.900		193.508	
10	Trnovo	2021.				70.408	138,2		13.050		83.458	163,8
		2020.				50.938					50.938	
Ukupno		2021.	3.212.747	52,5		3.848.316	79,3		870.424	38,5	7.931.487	59,9
		2020.	6.115.137			4.855.236			2.261.858		13.232.231	

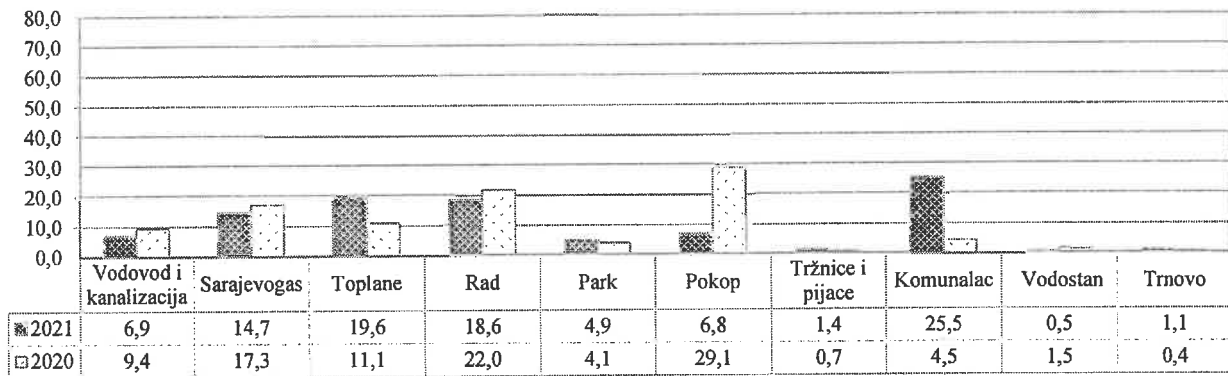


Graf 8.

Od ukupno ostvarenih investicija na građevinske radove odnosi se 40,51%, na opremu 48,52% i ostalo 10,97%.

Učešće KJKP-a i JKP-a u ukupno ostvarenim investicijama dato je na Grafu 9.

Učešće KJKP-a i JKP u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %



Graf 9.

U ukupno ostvarenim investicijama u javnim KJKP-a: Sarajevogas, Toplane, Rad i Komunalac učestvuju sa oko 78,4%.

U odnosu na prethodnu godinu ostvarene investicije su manje u KJKP i JKP Komunalac, Sarajevogas, Pokop, Park, Rad i Vodovod i kanalizacije, dok je u ostalim preduzećima došlo do povećanja ostvarenih investicija. Najveće ostvarene investicije su bile u Preduzeću Vodostan i to za preko 3,4 puta u odnosu na 2020. godinu.

5. Zaposlenost i plaće

U periodu januar-decembar 2021. godine u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) bilo je zaposleno 3.318 radnika na temelju sati rada. U odnosu na 2020. godinu ukupan broj zaposlenih je smanjen za 124 uposlenika. Ukupni iznos za neto plaće (neto plaća i neto naknade plaća) iznosio je 44.135.326 KM i manji je za 3,0% u odnosu na prethodnu godinu (Tabela 12).

Tabela 12. Broj zaposlenih i plaće KJKP-a i JKP-a- 2021. i 2020.

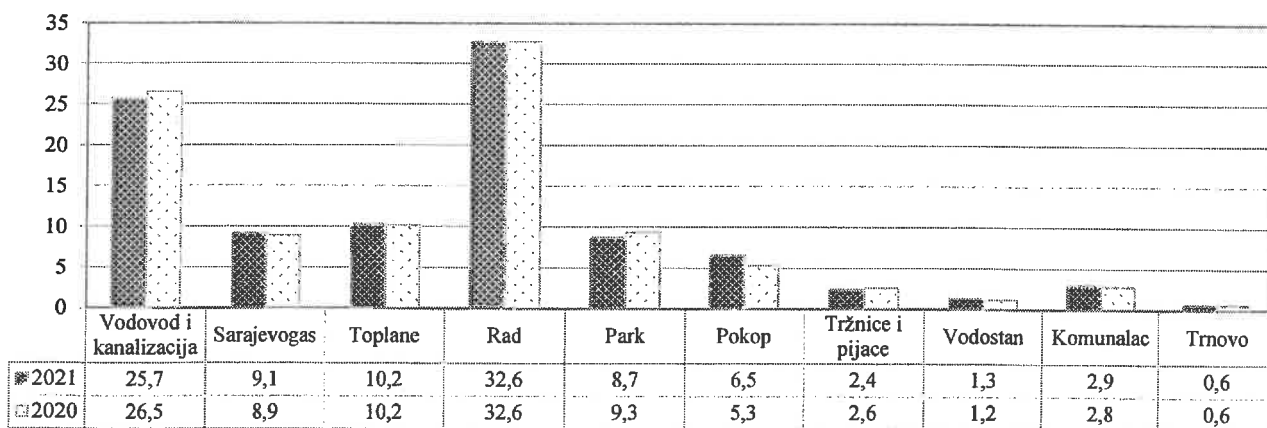
R.b r	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade u KM		Indeks 2021 2020	Broj zaposlenih na temelju sati rada		Indeks 2021 2020	Prosječna mjesečna plaća u KM		Indeks 2021 2020
		2021.	2020.		2021.	2020.		2021.	2020.	
		1.	Vodovod i kanalizacija		11.659.597	12.214.439		95,5	852	
2.	Sarajevogas	5.536.688	5.453.255	101,5	302	307	98,4	1.528	1.480	103,2
3.	Toplane	5.839.563	5.956.751	98,0	339	350	96,9	1.435	1.418	101,2
4.	Rad	11.647.044	12.139.203	95,9	1.083	1.123	96,4	896	901	99,5
5.	Park	3.119.626	3.379.368	92,3	288	321	89,7	903	877	102,9
6.	Pokop	3.108.221	3.044.645	102,1	217	181	119,9	1.194	1.402	85,2
7.	Tržnice i pijace	1.270.018	1.344.276	94,5	78	89	87,6	1.357	1.259	107,8
8.	Vodostan	484.957	463.740	104,6	43	41	104,9	940	943	99,7
9.	Komunalac	1.240.372	1.279.384	97,0	97	97	100,0	1.066	1.099	97,0
10.	Trnovo	229.240	238.738	96,0	19	21	90,5	1.005	947	106,1
	Ukupno	44.135.326	45.513.799	97,0	3.318	3.442	96,4	1.108	1.102	100,6

Prosječna mjesečna neto plaća za 2021. godinu na bazi neto plaća i neto naknada plaća i prosječnog broja zaposlenih, na temelju sati rada u javnim komunalnim preduzećima iznosi 1.108 KM i povećala se u odnosu na prethodnu godinu za 0,6%. Najveća prosječna plaća isplaćena je u KJKP-u Sarajevogas od 1.528 KM i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 3,2% i čak 37,8% je iznad prosjeka KJKP-a i JKP-a.

Najniža plaća, na bazi sati rada, je u KJKP-u Park i iznosi 896 KM i manja je za 0,5% u odnosu na prethodnu godinu, a niža je za 19,2% u odnosu na prosjek komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a). U odnosu na prethodnu godinu prosječne plaće skoro u svim KJKP-ima i JKP-a su povećane osim kod preduzeća Rad, gdje su smanjene za 0,5%, Pokop za 14,8%, Vodostan za 0,3% i Komunalac za 3,0% u odnosu na 2020. godinu.

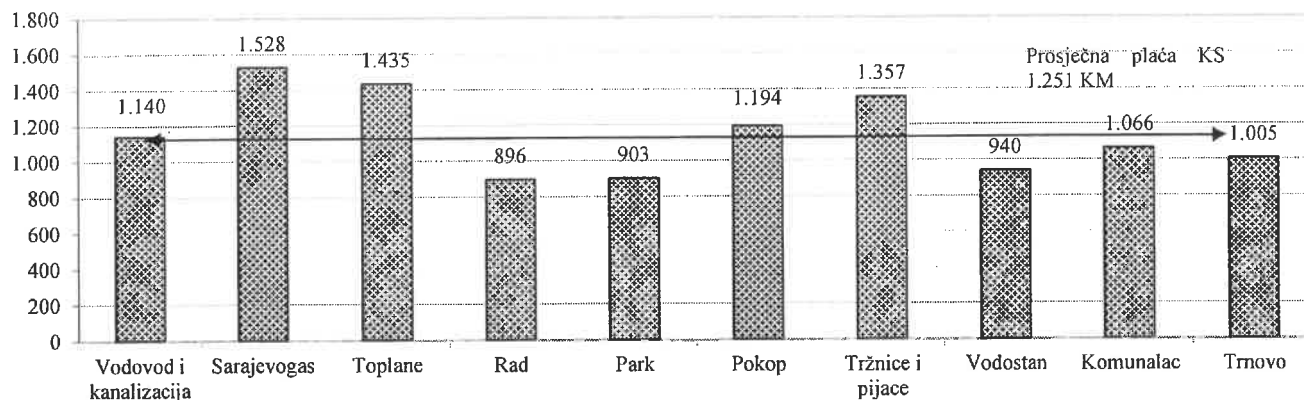
Učešće zaposlenih po preduzećima u ukupnom broju zaposlenih na osnovu sati rada dato je na Grafu 10.

Struktura zaposlenih na temelju sati rada –2021. u %



Graf 10.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2021. u KM



Graf 11.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a koja iznosi 1.108 KM je manja za 11,4% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo koja iznosi 1.251 KM. Tri KJKP-a (Sarajevogas za 22,1%, Toplane za 14,7% i Tržnice i Pijace za 8,5%) imaju veće prosječne plaće od prosječne u Kantonu Sarajevo. Nižu prosječnu plaću imaju ostala KJKP-a (Vodovod i kanalizacija 8,8%, Park za 27,8%, Pokop za 4,6%, Rad za 28,4% i tri JKP-a, Trnovo za 19,6%, Vodostan za 24,9%, Komunalac za 14,8%).

Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2021. god.

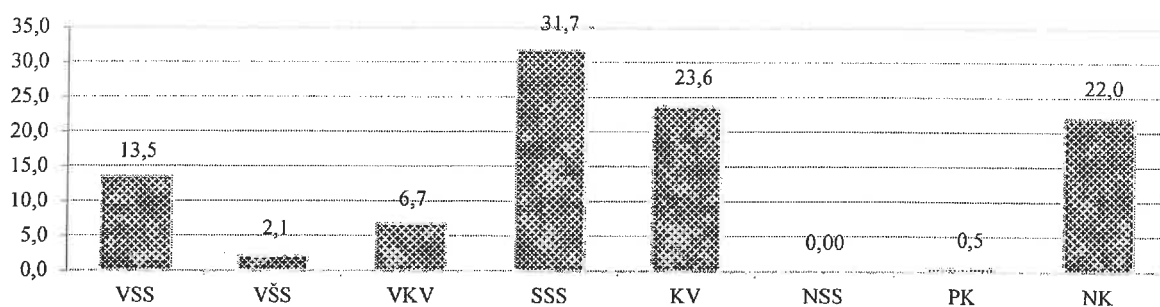
R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	119	16	134	280	218		6	76	849
2.	Sarajevogas	89	8	41	116	44		1	5	304
3.	Toplane	68	5	23	119	107		0	5	327
4.	Rad	48	26	15	222	278		2	470	1.061
5.	Park	43	1		87	71			81	283
6.	Pokop	35	4		127	2			23	191
7.	Tržnice i pijace	9	6		31	8			36	90
8.	Vodostan	5	1	2	32	0			2	42
9.	Komunalac	18		5	18	36			21	98
10.	Trnovo	6			3	8		6		23
	Ukupno	440	67	220	1.035	772	0	15	719	3.268

KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad generiraju 58,4% zaposlenih svih KJKP-a i JKP-a. Najviše zaposlenih u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima su radnici sa srednjom stručnom spremom sa učešćem od 31,7% i kvalifikovani radnici sa učešćem od 23,6% u ukupnom broju zaposlenih. Preko 22% zaposlenih su sa nižim kvalifikacijama (NK i PK), dok zaposlenih lica sa (NSS) nema. Zaposleni sa visokom i višom stručnom spremom učestvuju sa 15,5% (Graf 12).

Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2021.god. u %

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	14,0	1,9	15,8	33,0	25,7	0,0	0,7	9,0	100,0
2.	Sarajevogas	29,3	2,6	13,5	38,2	14,5	0,0	0,3	1,6	100,0
3.	Toplane	20,8	1,5	7,0	36,4	32,7	0,0	0,0	1,5	100,0
4.	Rad	4,5	2,5	1,4	20,9	26,2	0,0	0,2	44,3	100,0
5.	Park	15,2	0,4	0,0	30,7	25,1	0,0	0,0	28,6	100,0
6.	Pokop	18,3	2,1	0,0	66,5	1,0	0,0	0,0	12,0	100,0
7.	Tržnice i pijace	10,0	6,7	0,0	34,4	8,9	0,0	0,0	40,0	100,0
8.	Vodostan	11,9	2,4	4,8	76,2	0,0	0,0	0,0	4,8	100,0
9.	Komunalac	18,4	0,0	5,1	18,4	36,7	0,0	0,0	21,4	100,0
10.	Trnovo	26,1	0,0	0,0	13,0	34,8	0,0	26,1	0,0	100,0
	Ukupno	13,5	2,1	6,7	31,7	23,6	0,0	0,5	22,0	100,0

Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2021.god u %



Graf 12.

Kod isplate plaća, djelimično se primjenjuje Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenih u oblasti komunalne privrede.

Kada se posmatra kvalifikaciona struktura unutar stručne spreme (Tabela 13.) u svim KJKP-a i JKP-a, uočava se da najveće učešće radnika unutar VSS (27,0%), VKV (60,9%), SSS (27,1%) i PK (40,0%) ima KJKP Vodovod i kanalizacija, te KJKP Rad sa najvećim učešćem radnika NK (65,4%) i KV (36,0%).

Tabela 15. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a-unutar stručne spreme u %.

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	27,0	23,9	60,9	27,1	28,2	0,0	40,0	10,6	26,0
2.	Sarajevogas	20,2	11,9	18,6	11,2	5,7	0,0	6,7	0,7	9,3
3.	Toplane	15,5	7,5	10,5	11,5	13,9	0,0	0,0	0,7	10,0
4.	Rad	10,9	38,8	6,8	21,4	36,0	0,0	13,3	65,4	32,5
5.	Park	9,8	1,5	0,0	8,4	9,2	0,0	0,0	11,3	8,7
6.	Pokop	8,0	6,0	0,0	12,3	0,3	0,0	0,0	3,2	5,8
7.	Tržnice i pijace	2,0	9,0	0,0	3,0	1,0	0,0	0,0	5,0	2,8
8.	Vodostan	1,1	1,5	0,9	3,1	0,0	0,0	0,0	0,3	1,3
9.	Komunalac	4,1	0,0	2,3	1,7	4,7	0,0	0,0	2,9	3,0
10.	Trnovo	1,4	0,0	0,0	0,3	1,0	0,0	40,0	0,0	0,7
	Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	100,0

U narednoj tabeli daje se pregled plaća po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih.

Tabela 16. Plaće po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2021.godini

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Prosjek KJKP i JKP
1.	Vodovod i kanalizacija	1.810	1.554	1.332	1.184	1.086		953	892	1.144
2.	Sarajevogas	1.712	1.358	1.130	1.008	864		738	627	1.518
3.	Toplane	1.646	1.367	1.163	1.079	995			569	1.488
4.	Rad	1.713	1.380	1.196	979	866			693	915
5.	Park	1.643	1.423		1.110	815			695	919
6.	Pokop	1.540	1.420		1.158	1.055			890	1.356
7.	Tržnice i pijace	1.766	1.810		1.370	1.123			808	1.176
8.	Vodostan	1.490	946	1.010	950				795	962
9.	Komunalac	1.520		1.244	1.062	1.033			639	1.055
10.	Trnovo	1.502			882	924		661		831
	Ukupno prosjek 2021	1.634	1.407	1.179	1.078	973	0	784	734	1.125
	2021/2020	99,3	127,1	107,5	101,8	89,1	0,0	123,5	86,0	99,9
	Ukupno prosjek 2020	1.645	1.107	1.097	1.059	1.092	468	635	854	1.127

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a po kvalifikacionoj strukturi u 2021. godini iznosi 1.125 KM i manja je za 0,1% u odnosu na prethodnu godinu i 10,0% je manja od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2021. godinu.

Masa plaća u ukupnim rashodima data je u Tabeli 17.

Tabela 17. Masa plaća–učešće u ukupnim rashodima

R. br.	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade		Ukupni rashodi		Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima u %	
		2021	2020	2021	2020	2021	2020
1.	Vodovod i kanalizacija	11.659.597	12.214.439	66.786.459	65.277.822	17,5	18,7
2.	Sarajevogas	5.536.688	5.453.255	101.526.611	100.591.450	5,5	5,4
3.	Toplane	5.839.563	5.956.751	57.847.817	55.994.059	10,1	10,6
4.	Rad	11.647.044	12.139.203	41.589.880	39.530.759	28,0	30,7
5.	Park	3.119.626	3.379.368	8.982.838	9.302.383	34,7	36,3
6.	Pokop	3.108.221	3.044.645	11.091.156	10.035.631	28,0	30,3
7.	Tržnice i pijace	1.270.018	1.344.276	3.381.512	3.435.427	37,6	39,1
8.	Vodostan	484.957	463.740	2.243.848	2.140.357	21,6	21,7
9.	Komunalac	1.240.372	1.279.384	4.898.784	5.141.388	25,3	24,9
10.	Trnovo	229.240	238.738	763.365	799.028	30,0	29,9
	Ukupno	44.135.326	45.513.799	299.112.270	292.248.304	14,8	15,6

Masa plaća u ukupnim rashodima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća učestvuje sa 14,8%. KJKP Tržnice i pijace i KJKP Park učestvuju sa preko 30%, dok JKP-a Vodostan, Komunalac i Trnovo učestvuju sa preko 21%.

Primjena Kolektivnog ugovora kod isplate plaća je različita kod KJKP-a i JKP-a:

- KJKP Toplane primjenjuju sa 84,4%;
- KJKP Park primjenjuje Kolektivni ugovor;
- Prema izvještaju KJKP-a Pokop, isplate plaća zadovoljavaju Kolektivni ugovor;
- KJKP Tržnice i pijace u Izvještaju navode da se Kolektivni ugovor primjenjuje u cjelosti;
- JKP Vodostan ne odstupaju od Kolektivnog ugovora.
- JKP Komunalac navode da primjenjuju Kolektivni ugovor u cjelosti.

6. Elementi bilansa stanja

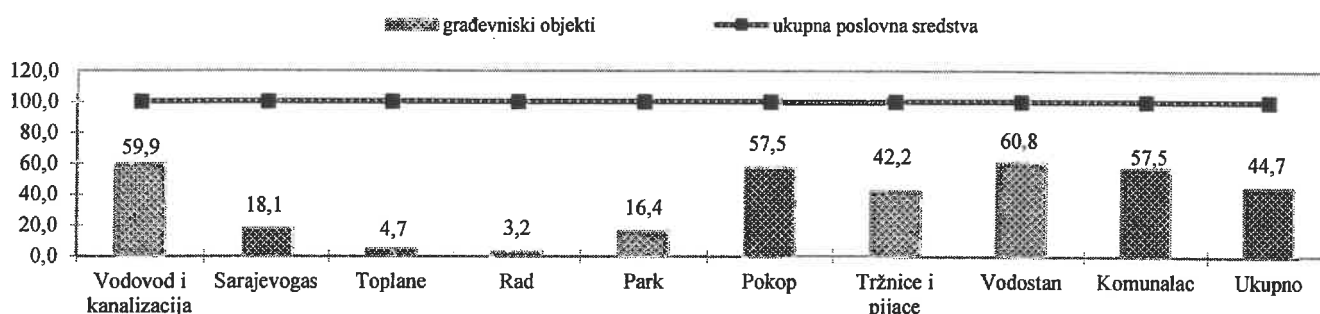
Ukupna poslovna sredstva sedam KJKP-a i tri JKP-a na dan 31.12.2021. iznose 1.283.686.822 KM, što je manje u odnosu na 31.12.2020. kada su iznosila 1.291.766.672 KM (Tabela 18.).

Tabela 18. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM

R. br	KJKP i JKP	na dan	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
				zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2021.	16.590.854	21.049.675	498.222.081	6.692.516	289.623.204	832.178.330
		31.12.2020.	17.869.459	21.049.675	514.837.574	7.680.195	279.814.611	841.251.514
2.	Sarajevogas	31.12.2021.	40.009.567	1.459.929	30.113.362	10.650.031	84.295.406	166.528.295
		31.12.2020.	32.779.872	1.459.929	33.180.488	10.811.058	86.959.574	165.190.921
3.	Toplane	31.12.2021.	31.943.287	4.114.243	5.552.275	9.142.240	66.306.787	117.058.832
		31.12.2020.	27.892.234	4.114.243	5.850.309	9.886.929	70.695.661	118.439.376
4.	Rad	31.12.2021.	24.180.155	5.214.619	2.750.773	6.587.950	47.493.365	86.226.862
		31.12.2020.	23.420.376	5.168.838	2.849.017	7.267.862	47.650.938	86.357.031
5.	Park	31.12.2021.	3.696.694	8.701.603	2.712.560	1.007.757	443.255	16.561.869
		31.12.2020.	3.581.827	8.701.603	2.801.100	607.666	711.265	16.403.461
6.	Pokop	31.12.2021.	3.672.823	2.369.977	14.370.029	644.356	3.936.594	24.993.779
		31.12.2020.	3.004.623	2.369.977	15.126.520	606.085	4.524.734	25.631.939
7.	Tržnice i pijace	31.12.2021.	2.117.859	7.135.950	9.179.156	282.522	3.053.031	21.768.518
		31.12.2020.	1.785.292	7.135.950	9.258.867	346.162	3.091.501	21.617.772
8.	Vodostan	31.12.2021.	2.086.901	417.563	4.622.880	463.358	8.366	7.599.068
		31.12.2020.	1.810.838	417.563	3.153.673	492.024	91.826	5.965.924
9.	Komunalac	31.12.2021.	2.952.158	284.805	5.748.209	386.222	616.870	9.988.264
		31.12.2020.	2.518.226	281.815	6.265.634	581.360	629.906	10.276.941
10.	Trnovo	31.12.2021.	610.133			160.043	12.829	783.005
		31.12.2020.	492.145			139.427	221	631.793
Ukupno		31.12.2021.	127.860.431	50.748.364	573.271.325	36.016.995	495.789.707	1.283.686.822
		31.12.2020.	115.154.892	50.699.593	593.323.182	38.418.768	494.170.237	1.291.766.672

Najveći dio ukupnih poslovnih sredstava ovih preduzeća, preko 573 miliona KM, odnosi se na građevinske objekte što u strukturi čini 44,7%.

Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2021. - građevinski objekti



Graf 13.

Komunalna preduzeća su na kraju 2021. godine raspolagala sa preko 127 miliona KM tekućih sredstava što je više za 11,0% u odnosu na 2020. godinu. Struktura ukupnih poslovnih sredstava preduzeća daje se u Tabeli 19., a indeksi promjena u odnosu na 2020. u Tabeli 20.

Tabela 19. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2020. i 2021. - struktura ukupnih poslovnih sredstava

R. br.	KJKP i JKP	na dan	stalna sredstva					ukupna imovina
			tekuća sredstva	zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2021.	2,0	2,5	59,9	0,8	34,8	100,0
		31.12.2020.	2,1	2,5	61,2	0,9	33,3	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2021.	24,0	0,9	18,1	6,4	50,6	100,0
		31.12.2020.	19,8	0,9	20,1	6,5	52,6	100,0
3.	Toplane	31.12.2021.	27,3	3,5	4,7	7,8	56,6	100,0
		31.12.2020.	23,5	3,5	4,9	8,3	59,7	100,0
4.	Rad	31.12.2021.	28,0	6,0	3,2	7,6	55,1	100,0
		31.12.2020.	27,1	6,0	3,3	8,4	55,2	100,0
5.	Park	31.12.2021.	22,3	52,5	16,4	6,1	2,7	100,0
		31.12.2020.	21,8	53,0	17,1	3,7	4,3	100,0
6.	Pokop	31.12.2021.	14,7	9,5	57,5	2,6	15,8	100,0
		31.12.2020.	11,7	9,2	59,0	2,4	17,7	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2021.	9,7	32,8	42,2	1,3	14,0	100,0
		31.12.2020.	8,3	33,0	42,8	1,6	14,3	100,0
8.	Vodostan	31.12.2021.	27,5	5,5	60,8	6,1	0,1	100,0
		31.12.2020.	30,4	7,0	52,9	8,2	1,5	100,0
9.	Komunalac	31.12.2021.	29,6	2,9	57,5	3,9	6,2	100,0
		31.12.2020.	24,5	2,7	61,0	5,7	6,1	100,0
10.	Trnovo	31.12.2021.	77,9	0,0	0,0	20,4	1,6	100,0
		31.12.2020.	77,9	0,0	0,0	22,1	0,0	100,0
Ukupno		31.12.2021.	10,0	4,0	44,7	2,8	38,6	100,0
		31.12.2020.	8,9	3,9	45,9	3,0	38,3	100,0

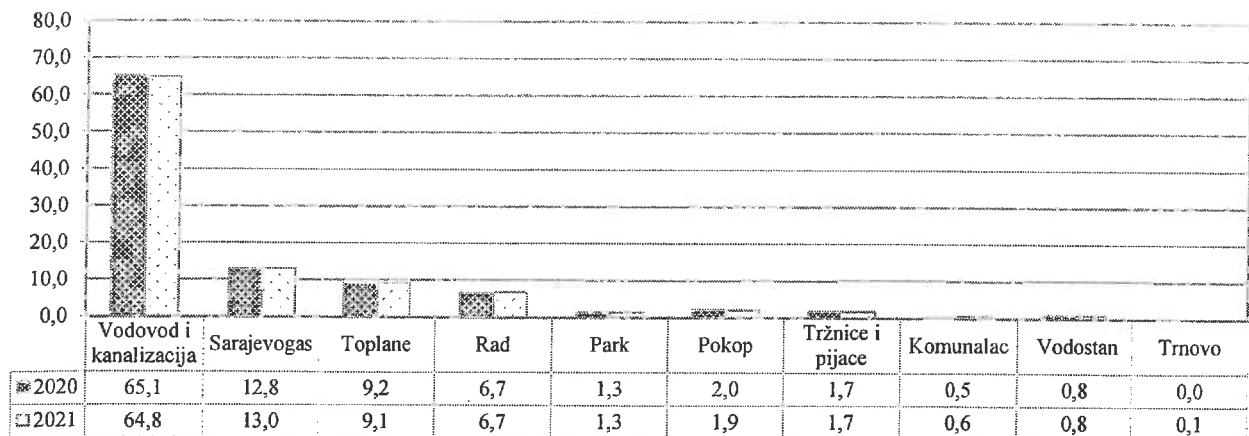
Tabela 20. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2021/2020.

R. br.	KJKP i JKP	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
			zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	0,93	1,00	0,97	0,87	1,04	0,99
2.	Sarajevogas	1,22	1,00	0,91	0,99	0,97	1,01
3.	Toplane	1,15	1,00	0,95	0,92	0,94	0,99
4.	Rad	1,03	1,01	0,97	0,91	1,00	1,00
5.	Park	1,03	1,00	0,97	1,66	0,62	1,01
6.	Pokop	1,22	1,00	0,95	1,06	0,87	0,98
7.	Tržnice i pijace	1,19	1,00	0,99	0,82	0,99	1,01
8.	Vodostan	1,15	1,00	1,47	0,94	0,09	1,27
9.	Komunalac	1,17	1,01	0,92	0,66	0,98	0,97
10.	Trnovo	1,24			1,15	58,05	1,24
	Ukupno	1,11	1,00	0,97	0,94	1,00	0,99

U ukupnim poslovnim sredstvima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća, poslovna sredstva KJKP-a Vodovod i kanalizacija učestvuje sa 64,8% što je neznatno promijenjeno u odnosu na učešće u 2020. god (65,1%).

Struktura učešća preduzeća u ukupnim poslovnim sredstvima daje se na Grafu 14.

Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- učešće preduzeća na dan 31.12.2021. i 2020.



Graf 14.

Ukupna poslovna sredstva svih ostalih javnih komunalnih preduzeća učestvuju sa 35,2% u ukupnoj imovini.

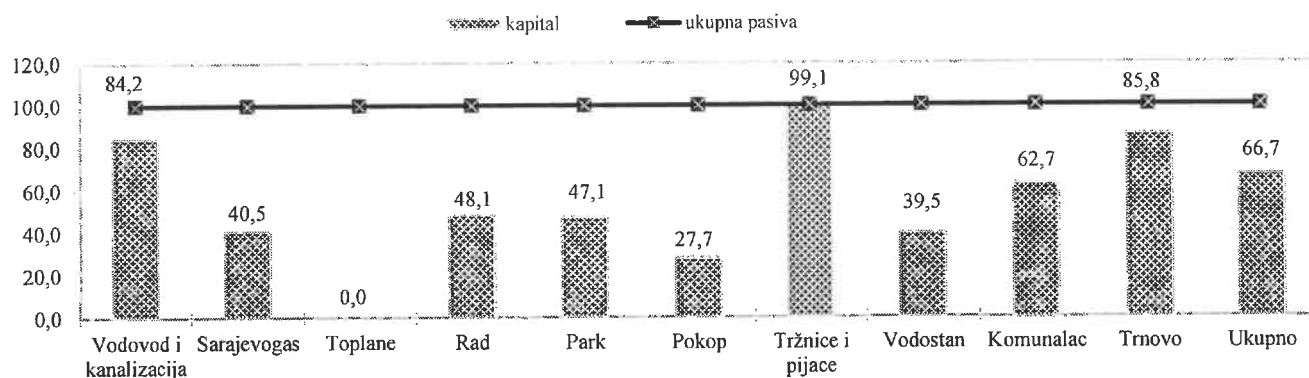
Vrijednost izvora sredstava javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2021. godine iznosi 1.283.686.822 KM što je što je manje za 0,6% u odnosu na 2020. godinu.

Tabela 21. Pasiva javnih komunalnih preduzeća - izvori sredstava u KM

R. br.	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2021.	4.163.528	8.137.742	101.518.712	17.875.722	700.482.626	832.178.330
		31.12.2020.	5.673.390	10.161.710	103.078.251	8.565.590	713.772.573	841.251.514
2.	Sarajevogas	31.12.2021.	18.412.833	6.849.928	24.599.553	49.195.063	67.470.918	166.528.295
		31.12.2020.	15.674.282	6.158.409	25.648.665	51.453.878	66.255.687	165.190.921
3.	Toplane	31.12.2021.		13.993.612	5.824.522	97.240.698		117.058.832
		31.12.2020.	6.986.835	6.497.691	5.761.691	99.193.159		118.439.376
4.	Rad	31.12.2021.	1.201.291	34.216.687	5.497.614	3.820.406	41.490.864	86.226.862
		31.12.2020.	1.893.027	32.323.000	6.029.680	4.598.426	41.512.898	86.357.031
5.	Park	31.12.2021.	289.234	3.143.064	5.327.790		7.801.781	16.561.869
		31.12.2020.	473.428	3.416.106	4.809.681		7.704.246	16.403.461
6.	Pokop	31.12.2021.	445.083	1.388.145	16.152.524	87.186	6.920.841	24.993.779
		31.12.2020.	548.070	1.560.484	17.108.339	307.161	6.107.885	25.631.939
7.	Tržnice i pijace	31.12.2021.	53.647	115.593	22.197		21.577.081	21.768.518
		31.12.2020.	123.764	53.644			21.440.364	21.617.772
8.	Vodostan	31.12.2021.	19.520	231.209	4.344.600		3.003.739	7.599.068
		31.12.2020.	14.092	248.693	2.794.581		2.908.558	5.965.924
9.	Komunalac	31.12.2021.		281.898	3.443.594		6.262.772	9.988.264
		31.12.2020.		316.498	3.739.130		6.221.313	10.276.941
10.	Trnovo	31.12.2021.	68.612	42.584			671.809	783.005
		31.12.2020.	48.877	43.530			539.386	631.793
Ukupno		31.12.2021.	24.653.748	68.400.462	166.731.106	168.219.075	855.682.431	1.283.686.822
		31.12.2020.	31.435.765	60.779.765	168.970.018	164.118.214	866.462.910	1.291.766.672

Najveći dio sredstava preduzeća čini kapital 66,7% ili preko 855 miliona KM. Dugoročne i tekuće obaveze javnih komunalnih preduzeća čine 18,4 % ukupne pasive.

Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a-učešće kapitala na dan 31.12.2021.



Graf 15.

Preduzeća sa najvećim učešćem kapitala u pasivi su Tržnice i pijace (99,1%), Vodovod i kanalizacija (84,2%), KJP Trnovo (85,8%) itd.

Struktura pasive javnih komunalnih preduzeća daje se u Tabeli 22., a indeksi promjena u odnosu na 2020. u Tabeli 23.

Tabela 22. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %

R. br	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2021.	0,5	1,0	12,2	2,1	84,2	100,0
		31.12.2020.	0,7	1,2	12,3	1,0	84,8	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2021.	11,1	4,1	14,8	29,5	40,5	100,0
		31.12.2020.	9,5	3,7	15,5	31,1	40,1	100,0
3.	Toplane	31.12.2021.	0,0	12,0	5,0	83,1	0,0	100,0
		31.12.2020.	5,9	5,5	4,9	83,8	0,0	100,0
4.	Rad	31.12.2021.	1,4	39,7	6,4	4,4	48,1	100,0
		31.12.2020.	2,2	37,4	7,0	5,3	48,1	100,0
5.	Park	31.12.2021.	1,7	19,0	32,2	0,0	47,1	100,0
		31.12.2020.	2,9	20,8	29,3	0,0	47,0	100,0
6.	Pokop	31.12.2021.	1,8	5,6	64,6	0,3	27,7	100,0
		31.12.2020.	2,1	6,1	66,7	1,2	23,8	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2021.	0,2	0,5	0,1	0,0	99,1	100,0
		31.12.2020.	0,6	0,2	0,0	0,0	99,2	100,0
8.	Vodostan	31.12.2021.	0,3	3,0	57,2	0,0	39,5	100,0
		31.12.2020.	0,2	4,2	46,8	0,0	48,8	100,0
9.	Komunalac	31.12.2021.	0,0	2,8	34,5	0,0	62,7	100,0
		31.12.2020.	0,0	3,1	36,4	0,0	60,5	100,0
10.	Trnovo	31.12.2021.	8,8	5,4	0,0	0,0	85,8	100,0
		31.12.2020.	7,7	6,9	0,0	0,0	85,4	100,0
	Ukupno	31.12.2021.	1,9	5,3	13,0	13,1	66,7	100,0
		31.12.2020.	2,4	4,7	13,1	12,7	67,1	100,0

Tabela 23. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a- indeksi 2021/2020.

R. br	KJKP i JKP	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	0,73	0,80	0,98	2,09	0,98	0,99
2.	Sarajevogas	1,17	1,11	0,96	0,96	1,02	1,01
3.	Toplane	0,00	2,15	1,01	0,98		0,99
4.	Rad	0,63	1,06	0,91	0,83	1,00	1,00
5.	Park	0,61	0,92	1,11		1,01	1,01
6.	Pokop	0,81	0,89	0,94	0,28	1,13	0,98
7.	Tržnice i pijace	0,43	2,15			1,01	1,01
8.	Vodostan	1,39	0,93	1,55		1,03	1,27
9.	Komunalac		0,89	0,92		1,01	0,97
10.	Trnovo	1,40	0,98			1,25	1,24
	Ukupno	0,78	1,13	0,99	1,02	0,99	0,99

Dugoročne obaveze su smanjenje kod KJKP Toplana, Rada, Sarajevogasa i Pokopa u odnosu na 2020. godinu. Ukupna dugoročna razgraničenja su smanjena za 1,3% u odnosu na 2020. godinu, i to u Vodovodu i kanalizaciji, Sarajevogasu, Radu, Pokopu i Komunalcu.

7. Izvedeni pokazatelji poslovanja

U toku 2021. godine komunalna preduzeća (KJKP-a i JKP-a) ostvarila su prosječan prihod po zaposlenom od 89.824 KM, koji je veći za 5,9% u odnosu na 2020. godinu. Najveći prihod po zaposlenom ostvarila su KJKP-a: Sarajevogas (337.967 KM) i Toplane (192.141 KM).

Ispod prosjeka komunalnih preduzeća prihod po zaposlenom ostvaren je u svim ostalim preduzećima, i to u KJKP-ima: Vodovod i kanalizacija za 29,9%, Rad za 56,3%, Park za 64,3%, Pokop za 30,1%, Tržnice i pijace za 56,5%, a u JKP-ima: Vodostan za 37,7%, Komunalac za 43,9% i Trnovo 55,9%.

Prosječan rashod po zaposlenom javnih komunalnih preduzeća u 2021. godini iznosi 91.528 KM i u odnosu na 2020. godinu je veći za 5,4%. I ovaj pokazatelj je najveći kod KJKP-a: Sarajevogas (333.969 KM) i Toplane (176.905 KM), koji je ostvaren za 3,6 puta iznad prosjeka u Sarajevogasu, a 1,9 puta iznad prosjeka u Toplanama.

Tabela 24. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a- na osnovu dobiti i neto dobiti

R. br	KJKP i JKP	na dan	prihod po zaposlenom u KM	rashod po zaposlenom u KM	dobit po zaposlenom u KM	neto dobit po zaposlenom u KM	gubitak po zaposlenom u KM	efikasnost poslovanja	rentabilnost poslovanja	rentabilnost kapitala	marža profita	koeficijent obrtaja sredstava
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2021.	63.011	78.665			15.654	0,801				3,22
		31.12.2020.	57.135	73.099			15.965	0,782				2,86
2.	Sarajevogas	31.12.2021.	337.967	333.969	3.997	3.997		1,012	0,030	0,018	0,012	2,57
		31.12.2020.	339.972	336.426	3.546	3.546		1,011	0,032	0,016	0,010	3,10
3.	Toplane	31.12.2021.	192.141	176.905	15.236	13.110		1,086	0,156	#DIV/0!	0,079	1,97
		31.12.2020.	174.209	158.175	16.034	15.641		1,101	0,203	#DIV/0!	0,092	2,21
4.	Rad	31.12.2021.	39.291	39.199	92	59		1,002	0,004	0,002	0,0023	1,72
		31.12.2020.	35.885	35.872	13	12		1,000	0,001	0,000	0,000	1,69
5.	Park	31.12.2021.	32.086	31.741	345	345		1,011	0,026	0,013	0,011	2,46
		31.12.2020.	35.296	37.510			2.214	0,941				2,44
6.	Pokop	31.12.2021.	62.752	58.069	4.683	4.256		1,081	0,244	0,129	0,075	3,26
		31.12.2020.	51.867	47.116	4.751	4.203		1,101	0,337	0,166	0,092	5,22
7.	Tržnice i pijace	31.12.2021.	39.100	37.572	1.527	1.519		1,041	0,065	0,006	0,039	1,66
		31.12.2020.	36.463	38.171			1.708	0,955				1,84
8.	Vodostan	31.12.2021.	55.945	53.425	2.520	2.266		1,047	0,051	0,035	0,045	1,13
		31.12.2020.	56.104	49.776	6.328	5.691		1,127	0,150	0,094	0,113	1,33
9.	Komunalac	31.12.2021.	50.427	49.988	439	393		1,009	0,015	0,007	0,009	1,67
		31.12.2020.	52.257	51.933	324	289		1,006	0,013	0,005	0,006	2,05
10.	Trnovo	31.12.2021.	39.631	33.190	6.442	5.758		1,194	0,243	0,221	0,163	1,49
		31.12.2020.	35.417	34.740	677	573		1,019	0,032	0,029	0,019	1,66
Ukupno		31.12.2021.	89.824	91.528	2.363	2.105	4.067	0,981	0,060	0,009	0,026	2,30
		31.12.2020.	84.831	86.875	2.403	2.316	4.447	0,976	0,070	0,009	0,028	2,48

Tabela 25. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Prihod po zaposlenom	Rashod po zaposlenom	Dobit po zaposlenom	Neto dobit po zaposlenom	Gubitak po zaposlenom
1.	Vodovod i kanalizacija	0,70	0,86			3,85
2.	Sarajevogas	3,76	3,65	1,69	1,90	
3.	Toplane	2,14	1,93	6,45	6,23	
4.	Rad	0,44	0,43	0,04	0,03	
5.	Park	0,36	0,35	0,15	0,16	
6.	Pokop	0,70	0,63	1,98	2,02	
7.	Tržnice i pijace	0,44	0,41	0,65	0,72	
8.	Vodostan	0,62	0,58	1,07	1,08	
9.	Komunalac	0,56	0,55	0,19	0,19	
10.	Trnovo	0,44	0,36	2,73	2,74	
	Ukupno	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

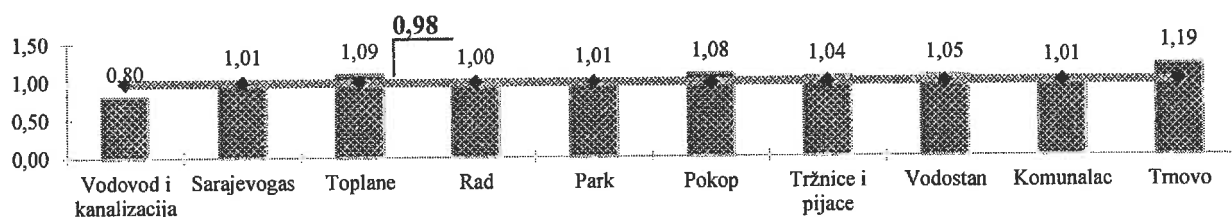
Dobit u 2021. godini ostvarila su sva KJKP-a i JKP-a osim KJKP Vodovod i kanalizacija. Prosječna dobit po zaposlenom u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) je 2.363 KM, što je smanjeno u odnosu na 2020. godinu za 1,7%.

Neto dobit ostvarila su takođe sva KJKP-a i JKP-a osim KJKP Vodovod i kanalizacija. Prosječna neto dobit po zaposlenom u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima je 2.105 KM i manja je za 9,1% u odnosu na 2020. godinu.

Gubitak u poslovanju iskazalo je samo preduzeće KJKP Vodovod i kanalizacija. Prosječan gubitak po zaposlenom iznosi 4.067 KM i manji je za 8,5% nego u 2020. godini. Najveći gubitak po zaposlenom u 2020. godini je u KJKP-u Vodovod i kanalizacija i iznosi 15.654 KM i manji je za 1,9% u odnosu na 2020. godinu i 3,8 puta je veći od prosjeka KJKP-a i JKP-a. U javnim komunalnim preduzećima gubitak po zaposlenom je 1,7 puta veći od dobiti po zaposlenom.

Efikasnost poslovanja, kao pokazatelj sposobnosti postizanja rezultata, mjerena odnosom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, ukazuje da su komunalna preduzeća iznad prosjeka osim KJKP-a Vodovod i kanalizacija.

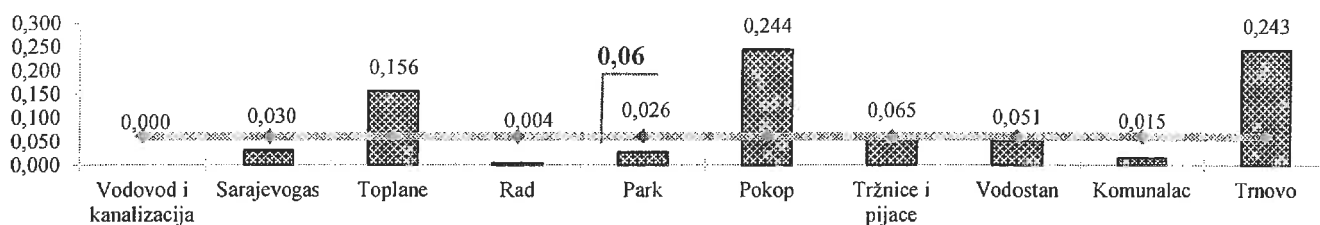
Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,98, 2021.



Graf 16.

Rentabilnost poslovanja, ekonomsko mjerilo uspješnosti poslovanja, mjerena odnosom dobiti i tekućih sredstava, najznačajnija je kod JKP-a Trnovo, te KJKP-a Pokop i Toplane.

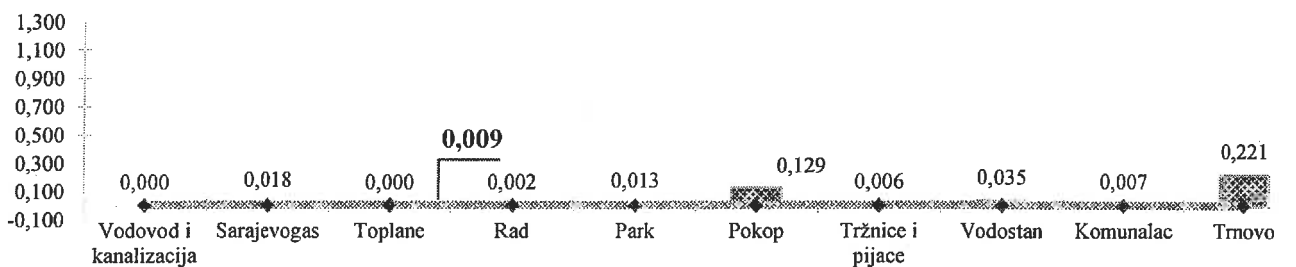
Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,06, 2021.



Graf 17.

Rentabilnost vlastitog kapitala, kao odnos dobiti i uloženog kapitala, značajna je kod JKP-a Trnovo i KJKP-a Pokop.

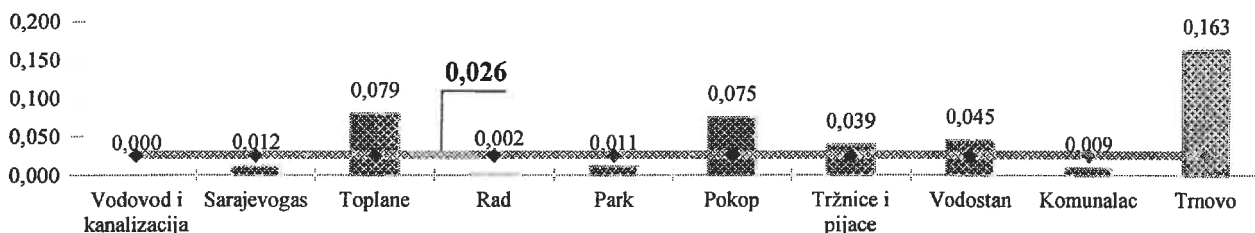
Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,009, 2021.



Graf 18.

Marža profita kao pokazatelj udjela dobiti u ukupnim prihodima, ukazuje koliko se u komunalnim preduzećima koja iskazuju dobit, na jednu KM prihoda prosječno ostvaruje dobit. Najveću dobit po jedinici prihoda ostvaruje JKP Trnovo i KJKP-a Toplane i Pokop.

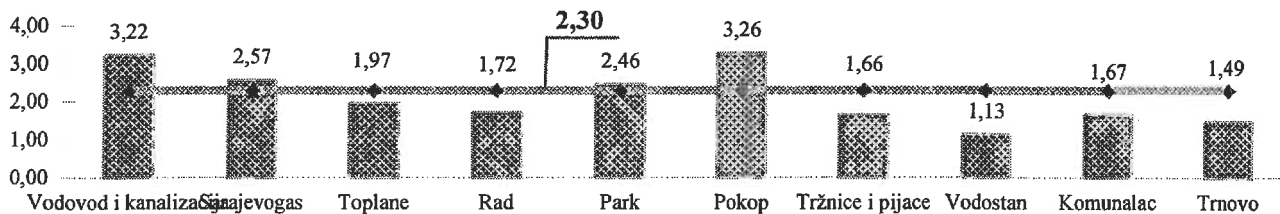
Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,026, 2021.



Graf 19.

Koeficijent obrtaja, koji ukazuje koliko se puta obrtna sredstva obrnu tokom godine, najveći je kod KJKP-a Pokop. Mjeri se odnosom prihoda i prosječno angažovanih obrtnih sredstava.

Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,30, 2021.



Graf 20.

Rezime

- Komunalna preduzeća u Kantonu Sarajevo u 2021. godini ostvarila su **ukupne prihode** od 293.544.168 KM koji je veći za 2,9% od ukupnog prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Prihod od osnovne aktivnosti iznosi 280.145.981 KM i veći je za 2,5% u odnosu na 2020. godinu i učestvuje sa 95,4 % u ukupnom prihodu.

- Ostvareni **ukupni rashodi** iznose 299.112.270 KM i veći su za 2,3% u odnosu na ostvarene ukupne rashode iz 2020. godine. Materijalni troškovi i usluge iznose 149.370.803 KM i veći su za 1,8% u odnosu na 2020. godinu, a učestvuju sa 49,9% u ukupnim rashodima. Troškovi zaposlenih iznose 89.677.081 KM i manji su za 1,7% u odnosu na 2020. godinu, a učestvuju sa 30,0 % u ukupnim rashodima.

- **Dobit** u poslovanju ostvarila su KJKP-a: Sarajevogas, Toplane, Park, Tržnice i pijace, Pokop, Rad, KJP Trnovo, Vodostan Ilijaš te Komunalac Hadžići u ukupnom iznosu od 7.721.835 KM i manja je za 4,6% u odnosu na prethodnu godinu. Neto dobit u 2021. godini osim KJKP-a Vodovod i kanalizacija ostvarila su sva kantonalna javna komunalna preduzećau ukupnom iznosu 6.877.739 KM i manja je za 11,7% u odnosu na prethodnu godinu.

- **Gubitak** u 2021. godini ostvarilo je samo KJKP Vodovod i kanalizacija u iznosu od 13.289.937 KM i manji je za 6,8% u odnosu na ostvareni gubitak na dan 31.12.2020. godine.

- **Cijene** komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Sva KJKP-a i JKP-a smatraju da posluju po neekonomskim cijenama. Kod posmatranja prijedloga predloženih cijena najveće je povećanje predloženo kod cijena za vodu i odvodnju otpadnih voda.

- U toku 2021. godine javnim komunalnim preduzećima doznačena su **sredstava iz Budžeta Kantona** u iznosu od 24.379.601 KM i manja su za 23,1% u odnosu na prethodnu godinu. Najveća sredstva doznačena su KJKP-u Pokop u iznosu od 2.499.883 KM.

- Realizovana investiciona ulaganja u **komunalnu infrastrukturu** u 2021. godini, prema podacima komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a) iznosila su 7.931.487 KM i manja su za 40,1% u odnosu na prethodnu godinu. Ostvarene investicije u građevinske objekte iznose 40,51%, u opremu 48,52% i u ostalo 10,97%.

- U toku 2021. godine u komunalnim preduzećima bilo je ukupno 3.318 **zaposlenih** na temelju sati rada. U odnosu na prethodnu godinu zaposlenost je manja za 3,6%.

- **Prosječna plaća** u komunalnim preduzećima u 2021. godini je iznosila 1.108 KM na temelju sati rada i veća je za 0,6% u odnosu na prethodnu godinu, a manja je za 11,4% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2021. godinu koja iznosi 1.251 KM. Kod isplata plaća većina KJKP-a i JKP-a primjenjuje Kolektivni ugovor.

- Kretanje plaća treba da prati organizaciju preduzeća, efikasnost, produktivnost, ekonomičnost u poslovanju, a ne samo primjenu kolektivnog ugovora u komunalnim djelatnostima u djelu koji se odnosi na plaće (pogotovo u današnjoj društveno-ekonomskoj i socijalnoj situaciji u KS i zemlji).

- Na dan 31.12.2021. godine prema **kvalifikacionoj strukturi** zaposlenih, radnici sa srednjom spremom čine 31,7%, kvalifikovani radnici čine 23,6%, radnici sa visokom i višom spremom 15,5%, a 22,5% iznosi učešće zaposlenih sa nižim kvalifikacijama (NSS, PK i NK).

- **Masa neto plaća i naknada** u ukupnim rashodima iznosi 44.135.326 KM i manja je za 3,0% u odnosu na prethodnu godinu, a učešće u ukupnim rashodima iznosi 14,8%.

- **Ukupna poslovna sredstva (aktiva)** javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2021. godine iznose 1.283.686.822 KM što predstavlja smanjenje od 0,6% u odnosu na 31.12.2020. godine. U imovini komunalnih preduzeća najviše učestvuju građevinski objekti sa 44,7%, i manje je za 1,2 indeksna poena u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi **izvora sredstava** dominira kapital sa 66,7 % i manji je za 0,4 indeksni poena u odnosu na prošlu godinu.

- **Izvedeni pokazatelji** poslovanja komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a), ukazuju na to da je u 2021. godini ostvaren prosječan prihod po zaposlenom od 89.824 KM, prosječan rashod po zaposlenom 91.528 KM, prosječna dobit po zaposlenom 2.363 KM, prosječna neto dobit po zaposlenom 2.105 KM i prosječan gubitak po zaposlenom 4.067 KM. Prosječna stopa efikasnosti je manja od 1, što ukazuje na veoma nisku racionalnost upotrebe raspoloživih resursa. Rentabilnost poslovanja, koje je u svim preduzećima manje od 1, pokazuje na neuspješnost u poslovanju preduzeća.

ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I
JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA SARAJEVO ZA 2021. GODINU

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE “VODOVOD I KANALIZACIJA”

adresa	Jaroslava Černija br. 8
telefon	237-655; 440-658

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	53.496.522
rashodi (u KM)	66.786.459
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	13.289.937
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	852
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.140
poslovna sredstva (u KM)	832.178.330
tekuća sredstva (u KM)	16.590.854
stalna sredstva (u KM)	815.587.476
kapital (u KM)	700.482.626

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	63.011
rashodi po zaposlenom (u KM)	78.665
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM))	
gubitak po zaposlenom (u KM)	15.654
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,80
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,22

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "SARAJEVOGAS"

adresa Trg Fadile Odžaković Žute br. 4
 telefon 445-120 445-525

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	102.741.841
rashodi (u KM)	101.526.611
dobit u poslovanju (u KM)	1.215.230
neto dobit (u KM)	1.215.230
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	302
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.528
poslovna sredstva (u KM)	166.528.295
tekuća sredstva (u KM)	40.009.567
stalna sredstva (u KM)	126.518.728
kapital (u KM)	67.470.918

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	337.967
rashodi po zaposlenom (u KM)	333.969
dobit po zaposlenom (u KM)	3.997
neto dobit po zaposlenom (u KM)	3.997
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,01
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,03
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,03
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,02
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,02
marža profita (dobit/prihod)	0,01
marža profita (neto dobit/prihod).	0,01
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,57

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TOPLANE"

adresa	Semira Frašte br. 22
telefon	450-030; 450-527

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi u KM	62.830.117
rashodi (u KM)	57.847.817
dobit u poslovanju (u KM)	4.982.300
neto dobit (u KM)	4.286.859
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	339
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.435
poslovna sredstva (u KM)	117.058.832
tekuća sredstva (u KM)	31.943.287
stalna sredstva (u KM)	85.115.545
kapital (u KM)	

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	192.141
rashodi po zaposlenom (u KM)	176.905
dobit po zaposlenom (u KM)	15.236
neto dobit po zaposlenom (u KM)	13.110
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,09
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,16
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,13
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,08
marža profita (neto dobit/prihod)	0,07
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,97

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "RAD"

adresa	Paromlinska br. 57
telefon	647-879; 656-812

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi(u KM)	41.687.743
rashodi (u KM)	41.589.880
dobit u poslovanju (u KM)	97.863
neto dobit (u KM)	62.369
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	1083
prosječna plaća (na temelju sati rada u u KM))	896
poslovna sredstva (u KM)	86.226.862
tekuća sredstva (u KM)	24.180.155
stalna sredstva (u KM)	62.046.707
kapital (u KM)	41.490.864

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM))	39.291
rashodi po zaposlenom (u KM)	39.199
dobit po zaposlenom (u KM)	92
neto dobit po zaposlenom (u KM)	59
gubitak po zaposlenom ((u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,00
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,72

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "PARK"

adresa

Podgaj br. 6

telefon

471-176; 214-164

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	9.080.373
rashodi (u KM)	8.982.838
dobit u poslovanju (u KM)	97.535
neto dobit (u KM)	97.535
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	288
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	903
poslovna sredstva (u KM)	16.561.869
tekuća sredstva (u KM)	3.696.694
stalna sredstva (u KM)	12.865.175
kapital (u KM)	7.801.781

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	32.086
rashodi po zaposlenom (u KM)	31.741
dobit po zaposlenom (u KM)	345
neto dobit po zaposlenom (u KM)	345
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,01
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,03
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,03
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,01
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,01
marža profita (dobit/prihod)	0,01
marža profita (neto dobit/prihod)	0,01
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,46

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "POKOP"

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 38
telefon	535-170; 446-137

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	11.985.568
rashodi (u KM)	11.091.156
dobit u poslovanju (u KM)	894.412
neto dobit (u KM)	812.956
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	217
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.194
poslovna sredstva (u KM)	24.993.779
tekuća sredstva (u KM)	3.672.823
stalna sredstva (u KM)	21.320.956
kapital (u KM)	6.920.841

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	62.752
rashodi po zaposlenom (u KM)	58.069
dobit po zaposlenom (u KM)	4.683
neto dobit po zaposlenom (u KM)	4.256
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,08
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,24
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,22
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,13
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,12
marža profita (dobit/prihod)	0,07
marža profita (neto dobit/prihod)	0,07
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,26

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TRŽNICE I PIJACE"

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 4a
telefon	205-549

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	3.518.971
rashodi (u KM)	3.381.512
dobit u poslovanju (u KM)	137.459
neto dobit (u KM)	136.717
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	78
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.357
poslovna sredstva (u KM)	21.768.518
tekuća sredstva (u KM)	2.117.859
stalna sredstva (u KM)	19.650.659
kapital (u KM)	21.577.081

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	39.100
rashodi po zaposlenom (u KM)	37.572
dobit po zaposlenom (u KM)	1.527
neto dobit po zaposlenom (u KM)	1.519
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,04
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,06
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,06
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,01
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,01
marža profita (dobit/prihod)	0,04
marža profita (neto dobit/prihod)	0,04
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,66

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "VODOSTAN"

adresa 126. brigade br. 60, Ilijaš
 telefon 400-024 400-740

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	2.349.695
rashodi (u KM)	2.243.848
dobit u poslovanju (u KM)	105.847
neto dobit (u KM)	95.181
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	43
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	940
poslovna sredstva (u KM)	7.599.068
tekuća sredstva (u KM)	2.086.901
stalna sredstva (u KM)	5.512.167
kapital (u KM)	3.003.739

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	55.945
rashodi po zaposlenom (u KM)	53.425
dobit po zaposlenom (u KM)	2.520
neto dobit po zaposlenom (u KM)	2.266
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,05
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,05
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,05
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,04
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,03
marža profita (dobit/prihod)	0,05
marža profita (neto dobit/prihod)	0,04
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,13

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "KOMUNALAC"

adresa

Žunovačka br. 4, Hadžići

telefon

420-346 420-192

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	4.941.816
rashodi (u KM)	4.898.784
dobit u poslovanju (u KM)	43.032
neto dobit (u KM)	38.469
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	97
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.066
poslovna sredstva (u KM)	9.988.264
tekuća sredstva (u KM)	2.952.158
stalna sredstva (u KM)	7.036.106
kapital (u KM)	6.262.772

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	50.427
rashodi po zaposlenom (u KM)	49.988
dobit po zaposlenom (u KM)	439
neto dobit po zaposlenom (u KM)	393
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,01
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,01
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,01
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,01
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	0,01
marža profita (dobit/prihod)	0,01
marža profita (neto dobit/prihod)	0,01
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,67

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TRNOVO"

adresa Bare br. 30, Trnovo
 telefon 438-226

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	911.522
rashodi (u KM)	763.365
dobit u poslovanju (u KM)	148.157
neto dobit (u KM)	132.423
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	19
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.005
poslovna sredstva (u KM)	783.005
tekuća sredstva (u KM)	610.133
stalna sredstva (u KM)	172.872
kapital (u KM)	671.809

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	39.631
rashodi po zaposlenom (u KM)	33.190
dobit po zaposlenom (u KM)	6.442
neto dobit po zaposlenom (u KM)	5.758
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,19
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,24
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,22
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,22
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	0,20
marža profita (dobit/prihod)	0,16
marža profita (neto dobit/prihod)	0,15
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,49

JAVNA KOMUNALNA PREDUZEĆA
(KJKP-A I JKP-A)

broj preduzeća	10
----------------	----

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	293.544.168
rashodi (u KM)	299.112.270
dobit u poslovanju (u KM)	7.721.835
neto dobit (u KM)	6.877.739
gubitak (u KM)	13.289.937
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	3.318
prosječna plaća (na temelju sati rada (u KM)	1.108
poslovna sredstva (u KM)	1.283.686.822
tekuća sredstva (u KM)	127.860.431
stalna sredstva (u KM)	1.155.826.391
kapital (u KM)	855.682.431

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	89.824
rashodi po zaposlenom (u KM)	91.528
dobit po zaposlenom (u KM)	2.363
neto dobit po zaposlenom (u KM)	2.105
gubitak po zaposlenom (u KM)	4.067
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,98
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,06
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,05
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,01
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,01
marža profita (dobit/prihod)	0,03
marža profita (neto dobit/prihod)	0,02
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,30

KORIŠTENI IZVORI

1. KJPK Vodovod i kanalizacija (2021):

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2021. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2021. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Struktura gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Strukturu cijene usluge i prijedlog cijene sa strukturom

2. KJPK Sarajevogas (2021):

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2021. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2021. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2021. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Sanacija gubitka program
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene i prijedlog ekonomske cijene usluga

3. KJKP Toplane Sarajevo (2021):

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2021. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2021. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Finansijski izvještaj o poslovanju za 2021. godinu
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomske cijene
Program sanacije gubitka
Problematika poslovanja i Program mjera za sanaciju
Struktura cijene usluge i prijedlog ekonomske cijene

4. KJKP Park Sarajevo (2021):

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2021. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2021. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2021. godina

5. KJKP Pokop Sarajevo (2021):

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2021. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2021. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2021. godina
Analiza problematike poslovanja sa prijedlogom mjera

6. KJKP Tržnice i pijace (2021):

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2021. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2021. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2021. godina
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene usluge

7. KJKP Rad (2021):

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2021. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2021. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2021. godina
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomske cijene
Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

8. JKP Komunalac Hadžići (2021):

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2021. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2021. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izveštaj o poslovanju preduzeća za 2021. godina
Struktura gubitka i program sanacije gubit
Prijedlog mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijena usluga i prijedlog ekonomske cijene

9. JKP Vodostan Ilijaš (2021):

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2021. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2021. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izveštaj o poslovanju preduzeća za 2021. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Program sanacije gubitka
Program za unaprijeđenje poslovanja
Prijedlog ekonomske cijene i tarifnog sistema

10. JKP „Trnovo“ Trnovo (2021):

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2021. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2021. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Podaci o doznačenim sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2021. godinu.

11. Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo (2021):

Izveštaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća u 2020. godini.



SLUŽBENE NOVINE

KANTONA SARAJEVO

Godina I - Broj 1

Ponedjeljak, 11. marta 1996.
SARAJEVO

Za svaki broj
se pojedinačno određuje
cijena

Na osnovu članova V-1.4. i IX-3(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 1/94), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 11. marta 1996. godine, donosi

USTAV KANTONA SARAJEVO

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Sadržaj

Ovim Ustavom uređuju se organizacija i status Kantona Sarajevo (dalje: Kanton), njegove nadležnosti i struktura vlasti.

Član 2.

Uspostavljanje Kantona

Područje grada Sarajeva koje je razgraničenjem između entiteta u Bosni i Hercegovini izvršenim Mirovnim sporazumom za Bosnu i Hercegovinu potpisanim u Parizu 14. decembra/prosinca 1995. godine (dalje: Mirovni sporazum) pripalo Federaciji Bosni i Hercegovini (dalje: Federacija), organizira se kao kanton sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu.

Član 3.

Naziv i sjedište Kantona

Službeni naziv Kantona je: Kanton Sarajevo.
Sjedište Kantona je u Sarajevu.

Član 4.

Teritorij Kantona

Teritorij Kantona obuhvata područja općina Centar Sarajevo, Hadžići, Ilidža, Ilijaš, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Stari Grad Sarajevo, Trnovo i Vogošća, kako je to utvrđeno Mirovnim sporazumom. Ovaj teritorij se blije utvrđuje posebnim propisom Skupštine Kantona (dalje: Skupština) sukladno federalnim zakonima.

U slučaju izmjena teritorija Kantona odvajanjem dijelova teritorije radi pripajanja kantonima ili pripajanjem dijelova drugih kantona ovom Kantonu, Skupština daje svoje prethodno mišljenje, a radi njegove potvrde može zatražiti i lično i izjašnjavaње građana sa područja Kantona na neki od propisanih načina.

Član 5.

Službeni obilježja Kantona

Kanton ima grb, zastavu, himnu/svečanu pjesmu i pečat, kao i druga obilježja o kojima odlučuje Skupština.

Službeni obilježja Kantona upotrebljavat će se samostalno ili zajedno sa službenim obilježjima Bosne i Hercegovine i Federacije, kako je to određeno njihovim propisima i propisima Kantona.

Za prihvatanje službenih obilježja iz prethodnog stava u Skupštini potrebna je kvalifikovana većina ukupnog broja poslanika.

Član 6.

Odnos prema Bosni i Hercegovini i Federaciji

Sarajevo je glavni grad Bosne i Hercegovine i Federacije, kako je to određeno njihovim ustavima.

Organi vlasti u Kantonu su dužni obezbijediti punu zaštitu interesa Bosne i Hercegovine i Federacije u njihovom glavnom gradu. Oni ne mogu donositi bilo kakve

- d) komunikacijska i transportna infrastruktura;
- e) socijalna politika;
- f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu;
- g) imigracija i azil;
- h) turizam;
- i) korištenje prirodnih bogatstava.

Član 14.

Vršenje nadle nosti

Svoje nadle nosti Kanton izvršava donošenjem sopstvenih propisa i primjenom propisa Bosne i Hercegovine i Federacije.

Nadle nosti iz člana 13. ovog Ustava Kanton vrši u obimu dogovorenom sa federalnim vlastima. U slučaju da takav dogovor ne postoji te nadle nosti će Kanton vršiti cjelovito i samostalno.

Član 15.

Prenošenje nadle nosti

Svoje nadle nosti iz oblasti obrazovanja, kulture, turizma, lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti, radija i televizije Kanton može prenositi na općine u svom sastavu. Ove nadle nosti će se obavezno prenositi na one općine u kojima većinsko stanovništvo prema nacionalnoj strukturi nije stanovništvo koje čini većinu i na području cijelog Kantona.

Kanton može i neke od svojih nadle nosti prenijeti na federalne vlasti, ukoliko bi se na taj način obezbijedilo njihovo efikasnije i racionalnije vršenje.

Odluku o prenošenju nadle nosti u smislu ovog člana donosi Skupština.

IV - STRUKTURA VLASTI

A) ZAKONODAVNA VLAST

Član 16.

Opća odredba

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona.

Član 17.

Sastav Skupštine

Skupština je jednodomo predstavničko tijelo sastavljeno od 45 (četrdesetpet) poslanika. Poslanici se biraju tajnim glasanjem na neposrednim izborima na cijelom području Kantona.

Prilikom izbora poslanika obezbjeđuje se odgovarajuća zastupljenost predstavnika Bošnjaka, Hrvata i ostalih naroda proporcionalno nacionalnoj strukturi stanovništva na području Kantona.

Izbor poslanika u Skupštini provodi se sukladno federalnim izbornim propisima, s tim što izbore raspisuje i provodi Skupština.

Mandat poslanika u Skupštini traje 2 (dvije) godine.

Član 18.

Nadle nosti Skupštine

Skupština Kantona:

- a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Ustav Kantona;
- b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadle nosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadle nost Vlade Kantona;
- c) bira i razrješava Predsjednika i podpredsjednika Kantona sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- d) utvrđuje politiku i donosi programe razvoja Kantona;
- e) potvrđuje imenovanje Premijera, zamjenika Premijera i članova Vlade Kantona;
- f) osniva kantonalne i općinske sudove i utvrđuje njihove nadle nosti;
- g) bira sudije kantonalnih sudova sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- h) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
- i) bira zastupnike u Dom naroda Federacije sukladno Ustavu Federacije;
- j) odlučuje o prijenosu ovlaštenja Kantona na općine i Federaciju;
- k) odobrava zaključivanje ugovora i sporazuma u oblasti međunarodnih odnosa i međunarodne suradnje;
- l) provodi istragu sukladno ovom Ustavu i posebnim propisima;
- m) vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisima.

Član 19.

Način rada Skupštine

Skupština bira predsjedavajućeg i dva njegova zamjenika iz reda izabраних poslanika.

Skupština zasijeda javno, izuzev u slučajevima kada je to predviđeno njenim poslovnikom. Izvještaji o zasjedanjima i donesenim odlukama se objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

Način rada Skupštine bliže se uređuje poslovnikom.

Član 20.

Poslanički imunitet

Krivični postupak ili građanska parnica ne mogu biti pokrenuti protiv kantonalnog poslanika, niti kantonalni poslanik može biti zadržan u pritvoru ili kažnjen na bilo koji način zbog iznesenog mišljenja i datog glasa u Skupštini.

Član 21.

Način odlučivanja u Skupštini

U vršenju svojih nadle nosti Skupština donosi zakone, druge propise, te opće i pojedinačne akte (dalje: propisi).

Na osnovu čl. 113. i 223. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" - Novi prečišćen tekst, broj 25/10 i br. 14/11, 19/11 i 7/12), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 21.09.2012. godine, povodom razmatranja prijedloga za glasanje o nepovjerenju Vladi Kantona Sarajevo, donijela je slijedeću

ODLUKU

I

Skupština Kantona Sarajevo, je većinom glasova od izabраних посланика/zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo, izglasala Odluku o nepovjerenju Vlade Kantona Sarajevo.

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-05-25684/12 Predsjedavajuća
21. septembra 2012. godine Skupštine Kantona Sarajevo
Sarajevo Prof. dr. Mirjana Malić, s. r.

Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo

Na osnovu člana 172, 175. i 176. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 25/10, 14/11, 19/11, 7/12, 26/12) Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo na sjednici od 17.09.2012. godine, utvrdila je Drugi novi prečišćeni tekst Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo.

Drugi novi prečišćeni tekst Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo obuhvata Poslovnik Skupštine Kantona Sarajevo-Novi prečišćeni tekst ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 25/10), Odluku o dopuni Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 19/11, 7/12, 26/12) u kojima je označen dan stupanja na snagu tih odluka.

Broj 01-05-24830/12 Predsjedavajući
17. septembra 2012. godine Zakonodavno-pravne komisije
Sarajevo Amir Zukić, s. r.

POSLOVNIK SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO DRUGI NOVI PREČIŠĆENI TEKST

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Skupština Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Skupština) konstituise se, organizuje i radi u skladu sa Ustavom, zakonom i Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo.

Član 2.

Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Poslovnik) uređuju se:

- konstituisanje i unutrašnja organizacija Skupštine;
- način rada Skupštine;
- dužnosti i prava poslanika/zastupnika u Skupštini;
- javnost rada Skupštine;
- akta Skupštine;
- izbori, imenovanja, potvrđivanja, smjenjivanja i razrješenja iz nadležnosti Skupštine;
- odnos Skupštine prema Vladi (u daljem tekstu: Vlada);

- odnos Skupštine prema političkim strankama i udruženjima građana;
- saradnja sa Gradskim vijećem i Domom naroda Parlamenta Federacije BiH;
- saradnja Skupštine sa općinskim vijećima; i
- druga pitanja od značaja za rad Skupštine.

Član 3.

Ako neko pitanje organizacije i rada Skupštine nije uređeno Poslovnikom, uređiće se zaključkom Skupštine, na sjednici.

Zaključak iz prethodnog stava primjenjuje se od dana donošenja.

Zaključak iz stava 1. ovog člana ne može biti u suprotnosti sa načelima i odredbama Poslovnika.

Član 4.

Sjedište Skupštine je u Sarajevu, Ulica Reisa Džemaludina Čauševića broj 1.

Član 5.

Skupština ima pečat u skladu sa zakonom.

O čuvanju i upotrebi pečata stara se sekretar Skupštine.

II - KONSTITUISANJE I UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA SKUPŠTINE

Konstituisanje Skupštine

Član 6.

Skupština je jednodomna i čine je poslanici/zastupnici čiji je broj utvrđen Ustavom Kantona i zakonom (u smislu ovog poslovnika, "poslanik/zastupnik" podrazumijeva osobe oba spola).

Član 7.

Prva sjednica Skupštine saziva se najkasnije 10 dana nakon što nadležni organ potvrdi, ovjeri i objavi izborne rezultate.

Prvu sjednicu Skupštine saziva predsjedavajući Skupštine iz prethodnog saziva i predsjedava sjednicom Skupštine do izbora predsjedavajućeg u novom sazivu.

Ukoliko je predsjedavajući Skupštine spriječen, prvu sjednicu saziva jedan od njegovih zamjenika iz prethodnog saziva.

Ukoliko su i zamjenici spriječeni da sazovu prvu sjednicu Skupštine, sjednicu saziva najstariji izabrani poslanik/zastupnik u novom sazivu, odnosno onaj poslanik/zastupnik koga za sazivanje ovlasti jedna trećina novoizabranih poslanika/zastupnika.

Član 8.

Predsjedavajući prve sjednice Skupštine predočava Skupštini izvještaj Izborne komisije BiH o ovjeri mandata osobama koje su dobile poslanički/zastupnički mandat.

Poslanici preuzimaju dužnost zajedničkim davanjem i pojedinačnim potpisivanjem svečane izjave, koja glasi:

"Svečano izjavljujem da ću povjerenu dužnost obavljati savjesno, pridržavati se Ustava i zakona Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo, zalagati se za ljudska prava i slobode i da ću u svim prilikama štiti interese Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo i ravnopravnost naroda i građana koji u njima žive."

Procedura iz st. 1. i 2. ovog člana odnosi se i na poslanike/zastupnike sa naknadno dodijeljenim mandatima.

sjednice radnog tijela, mjesečni paušal će mu se umanjiti za 10% po izostanku.

Za realizaciju stavova 2, 3. i 4. nadležna je Komisija za izbor imenovanja i administrativna pitanja.

Član 106.

Poslanik/zastupnik ima pravo i dužnost da:

- pokreće inicijative za donošenje odluka i zakona u nadležnosti Skupštine;
- da pokreće inicijative za donošenje drugih akata u nadležnosti Skupštine;
- da pokreće rasprave o pitanjima koja su u nadležnosti Skupštine; i
- da u roku predviđenom ovim poslovníkom dobije sve informacije i materijale vezane za rad Skupštine i njenih tijela.

Član 107.

Poslanik/zastupnik ima pravo na novčanu naknadu za svoj rad u Skupštini, te naknadu materijalnih troškova, u skladu sa zakonom.

Član 108.

Poslanik/zastupnik uživa imunitet za svoj rad u Skupštini, u skladu sa odredbama Zakona o imunitetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 109.

Poslaniku/zastupniku prestaje mandat na način propisan Izbornim zakonom BiH.

V - JAVNOST RADA SKUPŠTINE

Član 110.

Rad Skupštine je javan.

Skupština obezbjeđuje javnost rada blagovremenim, potpunim i objektivnim informisanjem javnosti o svom radu.

Član 111.

Skupština obezbjeđuje svim sredstvima javnog informisanja, pod jednakim uslovima, pristup informacijama kojima raspolaže, omogućava pristup skupštinskim materijalima, izdaje službena saopštenja i organizuje konferencije za štampu.

Pristup informacijama iz prethodnog stava može biti uskraćen samo ako one predstavljaju državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu na način propisan zakonom ili drugim propisima donesenim na osnovu zakona.

Član 112.

Građanima i predstavnicima sredstava javnog informisanja omogućava se slobodan pristup sjednicama Skupštine u za njih posebno rezervisanom prostoru, kako to utvrdi Kolegij i u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 113.

Sjednica ili dio sjednice na kojoj se razmatraju pitanja regulisana stavom 2. člana 111. biće održana bez prisustva sredstava javnog informisanja i zatvorena za javnost.

U slučaju iz prethodnog stava, predsjedavajući je dužan javnosti obrazložiti razloge zatvaranja sjednice Skupštine.

Član 114.

Sjednice komisija Skupštine u pravilu su otvorene za javnost.

Izuzetno, sjednice ili dijelovi sjednica komisija mogu biti zatvoreni za javnost ako se odnose na razmatranje pitanja ili saslušanja vezana za rad predstavnika organa vlasti, stručnjaka ili poslanika/zastupnika posebnih socijalnih interesa.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, predstavnicima sredstava javnog informisanja i građanima biće omogućeno prisustvovanje u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 115.

Gost na sjednicama Skupštine ima pravo da:

- učestvuje u radu Skupštine i u raspravi pred Skupštinom prema odobrenju Kolegija;
- iznosi ekspertsko mišljenje na osnovu odobrenja Kolegija; i
- daje prijedloge Skupštini za rješavanje određenih pitanja na osnovu poziva Skupštine.

Izuzetno, ukoliko se ukaže hitna potreba da gost učestvuje u radu i raspravi pred Skupštinom, Skupština može na sjednici odlučiti da mu se da riječ.

Član 116.

Sekretar Skupštine dužan je organizovati rad Službe Skupštine na način koji omogućava da se brzo i efikasno obrade svi zahtjevi koji su Skupštini upućeni po osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

VI - AKTA SKUPŠTINE

Opće odredbe o aktima

Član 117.

Skupština donosi Ustav, zakone, budžet i izvještaj o izvršenju budžeta, prostorni plan Kantona, Poslovník Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice i daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta.

Član 118.

Kad Skupština vrši izmjene ili dopune općih akata Skupštine, zakon mijenja ili dopunjuje zakonom, a ostale opće akte, osim zaključka, odlukom.

Zaključak se mijenja ili dopunjuje zaključkom.

Autentično tumačenje se ne može mijenjati ili dopunjavati.

Član 119.

Odluka je skupštinski akt koji se donosi radi izvršavanja ili konkretizacije Ustava, zakona ili drugih općih akata ili njihovih pojedinih dijelova.

Odlukom se odlučuje i o drugim pravima i obavezama Skupštine kada je to Ustavom, zakonom, drugim općim aktom ili ovim poslovníkom određeno.

Član 120.

Zaključkom Skupština odlučuje o svom radu i o radu radnih tijela Skupštine i Službe Skupštine.

Zaključkom Skupština može zauzeti stav o pitanju koje je razmatrala, uključujući utvrđivanje obaveza za Vladu i kantonalne organe uprave u pogledu pripreme zakona ili drugih propisa i općih akata ili vršenja drugih poslova iz njihovog djelokruga.

Radna tijela Skupštine donose zaključke iz svog domena rada.

Član 121.

Deklaracijom se izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu.

Član 122.

Rezolucijom se utvrđuje političko djelovanje u svim ili pojedinim oblastima iz djelokruga Skupštine.

upisanim u zk. uložak broj 2763 K.O. SP_CRNOTINA sa pravom vlasništva KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo sa dijelom 1/1.

II

Daje se saglasnost Kantonalnom javnom komunalnom preduzeću "Toplane - Sarajevo" d.o.o. Sarajevo da radi obezbjeđenja kredita iz tačke I ove Odluke koje će KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo zaključiti sa UNION bankom d.d. Sarajevo može u svojstvu sudužnika potpisati kredit kod UNION banke d.d Sarajevo.

III

Ovlašćuje se Muhamed Kozadra vršilac funkcije premijera Kantona Sarajevo da u ime Vlade Kantona Sarajevo potpiše Sporazum o međusobnim obavezama za obezbjeđenje sredstava za vraćanje kredita namijenjenog za sprečavanje obustave isporuke prirodnog gasa Kantonu Sarajevo.

IV

Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo da odobrena sredstva iz tačke I ove Odluke planira u Budžetu Kantona Sarajevo za 2015., 2016., 2017. i 2018. godinu.

V

Zadužuje se Preduzeće da Skupštini Kantona Sarajevo nakon kreditnog zaduženja kod komercijalne banke od odobrenog iznosa iz tačke I ove odluke, namijenjenog za sprečavanje obustave isporuke prirodnog gasa za Kanton Sarajevo, dostavi detaljan izvještaj o utrošku kreditnih sredstava sa kompletnom pratećom dokumentacijom.

VI

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-02-23828/14
03. septembra 2014. godine

Predsjedavajuća
Skupštine Kantona Sarajevo
Prof. dr. **Mirjana Malić**, s. r.

**Zakonodavno-pravna komisija
Skupštine Kantona Sarajevo**

Na osnovu člana 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13) i člana 181. stav 1. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13), Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo obuhvata: Zakon o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 24/03-Prečišćeni tekst) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05-22971-1/14
22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvaić, s. r.

ZAKON

O VLADI KANTONA SARAJEVO

(Novi prečišćeni tekst)

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se sastav i organizacija, kao i druga pitanja od značaja za rad Vlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada Kantona).

Član 2.

Vlada Kantona je izvršna vlast Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton), u skladu sa Ustavom.

Član 3.

Vlada Kantona vrši svoja prava i dužnosti na osnovu i u okviru Ustava i ovog zakona.

Član 4.

Sjedište Vlade Kantona je u Sarajevu.

Član 5.

Vlada Kantona donosi poslovnik o radu kojim se uređuje: organizacija i način rada, postupak i način zakazivanja sjednice; dostavljanje i forma materijala za razmatranje, utvrđivanje prijedloga zaključaka i drugih akata; postupak razmatranja materijala; način ravnopravne upotrebe jezika i pisma konstitutivnih naroda u pripremi i izradi pisanih materijala; način izvršavanja zaključaka; prenošenje ovlaštenja i druga poslovnička pitanja.

Član 6.

Vlada Kantona raspolaže imovinom u vlasništvu Kantona u okviru ovlaštenja koja joj Skupština Kantona prenese posebnim propisom.

II - SASTAV I ORGANIZACIJA VLADE KANTONA

Član 7.

Vladu Kantona čine premijer Kantona (u daljem tekstu: premijer) i 12 ministara.

Član 8.

U slučaju privremene spriječenosti premijera, funkciju premijera vrši član Vlade kojeg odredi premijer.

U slučaju privremene spriječenosti premijera duže od 30 dana, funkciju premijera vrši član Vlade kojeg odredi predsjedavajući Skupštine Kantona, u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg Skupštine Kantona.

U slučaju da mjesto premijera ostane upražnjeno, kandidat za premijera se imenuje u roku od 30 dana od dana kada je mjesto premijera ostalo upražnjeno, na način utvrđen ustavom, do kada funkciju premijera obavlja član Vlade Kantona kojeg odredi predsjedavajući Skupštine Kantona, u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg Skupštine Kantona.

S danom imenovanja kandidata za premijera smatra se da su dosadašnji članovi Vlade u ostavci, koja stupa na snagu danom potvrđivanja imenovanja Vlade u novom sazivu.

Do potvrđivanja imenovanja Vlade u novom sazivu dosadašnji članovi Vlade nastavljaju s obavljanjem funkcije članova Vlade i ministara ministarstava.

Potvrđivanje Vlade u novom sazivu obaviti će se u roku od 30 dana od dana imenovanja kandidata za premijera.

Član 9.

U slučaju privremene spriječenosti člana Vlade, kada se razmatraju materijali iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi odsutni član Vlade, sjednicama Vlade prisustvuje sekretar tog ministarstva, bez prava glasa.

U slučaju privremene spriječenosti člana Vlade duže od 30 dana, funkciju ministra ministarstva kojim rukovodi odsutni ministar vrši član Vlade kojeg odredi premijer.

U slučaju da mjesto člana Vlade ostane upražnjeno, član Vlade se imenuje u roku od 30 dana od dana kada je mjesto člana Vlade ostalo upražnjeno, na način utvrđen ustavom, do kada funkciju ministra ministarstva kojim je rukovodio dotadašnji ministar obavlja član Vlade kojeg odredi premijer.

Ministar iz st. 2. i 3. ovog člana kojeg odredi premijer, ne obavlja i funkciju člana Vlade umjesto odsutnog ministra.

Član 10.

U slučaju kad Skupština izglasa nepovjerenje Vladi, premijer i članovi Vlade podnose pismenu ostavku, najkasnije u roku od

VII - AKTA VLADE KANTONA

Član 26.

Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom donosi uredbе, odluke, rješenja i zaključke.

Član 27.

Izuzetno za vrijeme trajanja ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada može donositi i propise iz nadležnosti Skupštine Kantona.

Propisima iz stava 1. ovog člana ne mogu se staviti van snage prava i slobode utvrđene ustavom i drugim propisima.

Propise iz stava 1. ovog člana Vlada će dostaviti Skupštini na potvrdu čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Član 28.

Uredbom se uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, bliže uređuju odnosi za provođenje zakona, obrazuju stručne i druge službe Vlade Kantona i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju organa uprave Kantona.

Odlukom se uređuju pojedina pitanja ili propisuju mjere Vlade Kantona, daje saglasnost ili potvrđuju akta drugih organa ili organizacija i odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

Rješenjem se odlučuje o imenovanjima i razrješenjima, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Vlade Kantona.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike, uređuju unutrašnji odnosi u Vladi Kantona i određuju zadaci organima uprave i službama, kao i radnim tijelima Vlade Kantona. Zaključkom se odlučuje i u drugim slučajevima u kojima se ne donose druga akta.

Član 29.

Uredbe i odluke Vlade Kantona objavljuju se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a ostali akti Vlade ako je to u njima navedeno.

VIII - JAVNOST RADA VLADE KANTONA

Član 30.

Javnost rada Vlade Kantona obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se reguliše sloboda pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

IX - STRUČNE I DRUGE SLUŽBE KANTONA

Član 31.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe Skupštine Kantona, Vlade Kantona i organe uprave, Vlada Kantona može osnivati određene stručne, tehničke i druge službe, kao zajedničke ili samostalne službe, u skladu sa zakonom.

Aktom o obrazovanju službe iz prethodnog stava, utvrđuje se njen djelokrug, kao i status i odgovornost te službe i lica koje njom rukovodi.

Član 32.

Vlada Kantona vrši nadzor nad radom stručnih službi koje obrazuje.

Sekretar Vlade Kantona rukovodi radom Stručne službe koja obavlja poslove za potrebe Vlade Kantona i odgovoran je za njen rad.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

Vlada Kantona je dužna donijeti Poslovnik o svom radu u roku od 30 dana od svog konstituisanja.

Član 34.

Vlada Kantona Sarajevo dužna je uskladiti Poslovnik o radu sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 35.

Poslovnik Izvršnog odbora Grada Sarajeva i drugi propisi koji se odnose na njegovo unutrašnje organizovanje i funkcionisanje, koji su na snazi na dan stupanja na snagu Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 7/96), ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom Kantona i ovim zakonom, primjenjivaće se kao propisi Vlade, dok se ne donese Poslovnik o radu Vlade Kantona.

Član 36.

Do imenovanja premijera i članova Vlade u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 4/01), poslove iz nadležnosti Vlade vršit će Vlada u dosadašnjem sastavu.

Član 37.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Član 38.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj 38/13.

Na osnovu člana 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14) i člana 181. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13), Zakonodavno - pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama.

Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama obuhvata: Zakon o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/09), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/09), Zakon o izmjeni Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Zakon o izmjenama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/13) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05.22971-2/14
22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvaić, s. r.

ZAKON

O SUDSKIM TAKSAMAMA

(Prečišćeni tekst)

DIO PRVI. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Plaćanje sudske takse)

- (1) Ovim zakonom utvrđuje se način plaćanja sudskih taksa (u daljnjem tekstu: takse) u postupku pred Kantonalnim sudom u Sarajevu i Općinskim sudom u Sarajevu (u daljnjem tekstu: sud).
- (2) Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse za pojedine radnje, utvrđeni su u Tarifii sudskih taksi, koja je sastavni dio ovog zakona.

Član 2.

(Obveznik plaćanja takse)

- (1) Takse propisane ovim zakonom plaća lice po čijem zahtjevu ili u čijem interesu se preduzimaju radnje u postupku, za koje je ovim zakonom utvrđeno plaćanje takse (u daljnjem tekstu: takseni obveznik).
- (2) Za podneske i zapisnike koji zamjenjuju podneske taksu je dužno da plati lice koje podnosi podneske i lice na čiji zahtjev

ZAKON

O JAVNIM PODUZEĆIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

1. Predmet Zakona i definicije

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju određena pitanja upravljanja i poslovanja u javnim poduzećima.

Članak 2.

(1) Javno poduzeće, u smislu ovoga Zakona, je poduzeće (pravna osoba upisana u sudski registar kao gospodarsko društvo, odnosno javno poduzeće definirano kao takvo posebnim propisom) koje obavlja djelatnosti od javnoga društvenoga interesa (energetika, komunikacije, komunalne djelatnosti, upravljanje javnim dobrima i druge djelatnosti od javnoga društvenoga interesa) koje upošljava najmanje 50 djelatnika, kao i poduzeće u kome općina, grad, kanton ili Federacija Bosne i Hercegovine ima udio u vlasništvu u iznosu od najmanje 50% plus jedna dionica, odnosno udio neovisno o tome kojom se djelatnošću bavi.

(2) Djelatnosti od javnoga društvenoga interesa utvrđuju općina, kanton i Federacija Bosne i Hercegovine, svatko u okviru svojih nadležnosti.

Članak 3.

Javna poduzeća iz članka 2. ovoga Zakona mogu se organizirati u obliku dioničkoga društva ili društva s ograničenom odgovornošću.

Članak 4.

U ovome Zakonu primjenjuju se sljedeće definicije:

"**poslovne tajne**" uključuju sve informacije koje se odnose na poslovanje javnoga poduzeća koje mogu biti od koristi za konkurente, kako su primjerice: proizvodni proces, inženjerski i tehnički projekti i nacrti, specifikacije proizvoda, liste klijenata, poslovna strategija te informacije u svezi s financijama, prodajom i promidžbom;

"**interna kontrola**" je postupak koga provode nadzorni odbor, uprava i uposlenici s ciljem pružanja prihvatljiva jamstva glede postizanja ciljeva u sljedećim kategorijama: učinkovitost i ekonomičnost postupaka, pouzdanost financijskog izvješćivanja i postupanje sukladno zakonima i propisima koji su na snazi;

"**postupak nabavke**" je odgovarajući postupak za dodjelu ugovora dobavljaču, sukladno vrijedećim propisima o nabavci;

"**povezana osoba**" je svaki uposlenik javnoga poduzeća, uključujući i pojedince i zastupnike koje javno poduzeće imenuje za obavljanje određenih djelatnosti, svaki član nadzornoga odbora i odbora za reviziju, svako javno poduzeće ili pojedinac u čijem je posrednom ili neposrednom vlasništvu najmanje 10% od ukupnoga iznosa glasačkih prava javnoga poduzeća;

"**odgovorna osoba**" je svaka osoba kojoj se zakonom ili statutom javnoga poduzeća dodjeljuje nadležnost za konkretan posao ili zadatak, odnosno svaka osoba za koju se s razlogom može kazati da takva nadležnost potpada pod odredbe njezina ugovora o radu ili u djelokrug njezinih poslova u javnome poduzeću;

"revidiranje" je analiziranje izvješća ili situacije te u roku od 15 dana podnošenje prijedloga relevantnih pisanih korektivnih strategija upravi, radi otklanjanja mogućih i stvarnih nezakonitosti, neučinkovitosti, gubitaka i izdataka;

"nadziranje ili nadzor" je detaljno i sustavno nadgledanje izvršenja bilo kojega posla ili zadatke odgovorne osobe ili druge djelatosti javnoga poduzeća. Cilj je nadzora otkriti i nadležnim tijelima prijaviti moguću prijevaru ili drugo nezakonito djelovanje, te pokrenuti postupak za stegovnim kažnjavanjem i otpuštanjem odgovornih osoba koje su počinile prekršaj u svezi s tim zadacima i poslovima;

"nerasporedene pričuve" su račun dioničke premije, pričuva iz otkupa kapitala i svaka pričuva čija je raspodjela javnome poduzeću zabranjena iz drugih razloga, primjerice - na temelju posebnoga zakona koji se primjenjuje na društva te vrste ili uvjetima iz statuta javnoga poduzeća.

2. Upravljanje

Članak 5.

Tijela javnoga poduzeća su:

- skupština,
- nadzorni odbor,
- uprava (menadžment), kao organi upravljanja i
- odbor za reviziju.

2.1. Skupština

Članak 6.

(1) Pored odluka utvrđenih Zakonom o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02 i 29/03) skupština donosi odluke i o sljedećemu:

- a) poslovniku ili poslovnicama, na temelju prijedloga nadzornoga odbora;
- b) etičnome kodeksu, na temelju prijedloga nadzornoga odbora;
- c) planu poslovanja, odnosno revidiranom planu poslovanja prema članku 23.

(2) Skupština podnosi općinskom vijeću, skupštini kantona, odnosno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine izvješća o radu i poslovanju javnih poduzeća najmanje jednom godišnje.

2.2. Nadzorni odbor

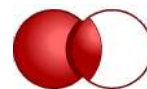
Članak 7.

Prilikom imenovanja članova nadzornoga odbora primjenjivat će se odredbe Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/03) i odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 13/02).

Članak 8.

Pored nadležnosti utvrđenih u Zakonu o gospodarskim društvima, nadzorni odbor ima i sljedeće nadležnosti:

- a) nadzire rad uprave;
- b) priprema poslovnike i predlaže ih skupštini;



IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

KANTONALNOG JAVNOG KOMUNALNOG PREDUZEĆA „VODOVOD I KANALIZACIJA“ D.O.O. SARAJEVO

2021.

Broj: 01-02-09-11-4-2723-6/21



Sarajevo, juli 2022.



SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	POSLOVI IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA.....	13
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	14
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	15
7.1	BILANS USPJEHA	15
7.1.1	Prihodi	15
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	15
7.1.1.2	Finansijski prihodi	17
7.1.1.3	Ostali prihodi i dobiti	17
7.1.2	Rashodi.....	17
7.1.2.1	Poslovni rashodi	17
7.1.2.2	Finansijski rashodi	20
7.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	20
7.1.2.4	Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina	20
7.1.3	Finansijski rezultat.....	20
7.2	BILANS STANJA.....	21
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	21
7.2.2	Tekuća sredstva.....	24
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	24
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	25
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	25
7.2.3	Kapital.....	26
7.2.4	Obaveze.....	27
7.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	29
7.2.6	Vanbilansna evidencija	30
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	30
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	30
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	31
8.	JAVNE NABAVKE	31
9.	SUDSKI SPOROVI.....	33
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	33
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	34
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine.....	35
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine.....	37
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine (Indirektna metoda).....	38
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2021. godine.....	40



I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: **Društvo**), koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, finansijski izvještaji ne prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2021. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Na datum bilansa nije izvršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva shodno odredbama MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Imovina je iskazana u iznosu od 815.408.552 KM, od čega se značajan dio od 225.716.377 KM odnosi na investicije u toku na kojima nije bilo promjena od 1992. godine. To može imati za posljedicu da je nadoknadivi iznos sredstava manji od njihove knjigovodstvene vrijednosti, odnosno da su sredstva i finansijski rezultat za 2021. godinu precijenjeni (tačka 7.2.1 Izvještaja);
2. Na poziciji investicija u toku iskazan je uređaj za prečišćavanje otpadnih voda i pripadajuća oprema u Butilama u iznosu od 47.345.984 KM koji je stavljen u funkciju, ali Društvo nije aktiviralo investiciju u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Navedeno ima za posljedicu da su rashodi i finansijski rezultat potcijenjeni jer nije obračunata amortizacija za sredstvo koje je u funkciji i od kojeg se ostvaruju ekonomske koristi (tačka 7.2.1 Izvještaja);
3. Ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost zaliha u iznosu od najmanje 1.559.513 KM jer Društvo nije vršilo vrednovanje zaliha u skladu s MRS-om 2 – Zalihe, a radi se o zalihama za koje je Društvo izvršilo analizu strukture zalihe i koje su nabavljene u ranijim periodima. Efekte usklađivanja na finansijski rezultat nismo mogli kvantificirati (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);
4. Ne možemo potvrditi strukturu i visinu iskazanog kapitala od 700.482.636 KM jer je u okviru rezervi iskazan osnovni kapital od 713.762.573 KM, iako je osnovni kapital u 100% vlasništvu Kantona Sarajevo i iznosi 10.000 KM. Iskazivanje vlasničkog kapitala na rezervama nije u skladu s Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje, a pravo na ovaj kapital nije utvrđeno (tačka 7.2.3 Izvještaja);
5. Prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja Uprava Društva nije izvršila procjenu sposobnosti subjekta da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu u skladu s tačkom 25 MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja. Društvo je u 2021. godini ostvarilo neto gubitak u iznosu od 13.289.937 KM, a kontinuirano bilježi gubitke koji su od 2012. do 2021. godine iznosili 185.518.099 KM, ima značajne gubitke vode, a cijena vode nije formirana u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo. Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim

poslovanjem, što nije objavljeno u finansijskim izvještajima u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 7.5 Izvještaja).

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za mišljenje*, utvrdili smo da nema ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje.

Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;



- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Cijena vode nije sačinjena u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo jer u nju nije uključena amortizacija, koja se sastoji iz amortizacije stalnih sredstava davaoca komunalne usluge (Društvo) i amortizacije stalnih sredstava infrastrukturnog komunalnog sistema (vodovodne i kanalizacione mreže), odnosno javnih dobara u općoj upotrebi, što za posljedicu ima da cijena nije formirana na ekonomskim pokazateljima (tačka 5. izvještaja);**
2. **Organi upravljanja nisu poduzeli odgovarajuće aktivnosti kako bi Društvo zaštitili od negativnih ekonomskih posljedica gubitaka vode, za koje smo utvrdili da iznose cca 71%, a koji ukazuju na bespravne priključke, potrebu sanacije vodovodne infrastrukture i potrebu uvođenja u sistem javnog vodosnabdijevanja svih korisnika na području Kantona Sarajevo.**

Navedeno nije u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, prema kojem su u obavezi da poslove obavljaju savjesno, s pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu Društva (tačke 5. i 7.1.1.1 Izvještaja);

3. Prilikom godišnjeg popisa imovine, kod popisa zemljišta i građevinskih objekata nije izvršena analiza vlasništva i raspolaganja nad iskazanom imovinom, nije izvršena analiza neupotrebljivih zaliha, investicije u toku su samo prepisane iz knjigovodstvenih evidencija, te nije izvršen popis vanbilansne evidencije, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 7.2.5 Izvještaja);
4. Društvo nije dostavilo trogodišnji plan poslovanja Uredu za reviziju institucija u FBiH u skladu s odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH (tačka 6. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ISSAI standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

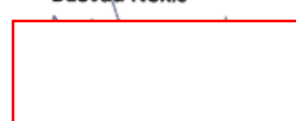
Sarajevo, 27. 7. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić





GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić



II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Uskladiti interne akte sa zakonskim propisima, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, te donijeti nedostajuće interne akte kojima će se regulisati ključni poslovni procesi u Društvu, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola.	4.
2.	Popuniti Odjel za internu reviziju u skladu sa Pravilnikom o radu i sistematizacijom radnih mjesta.	4.
3.*	Visinu cijene komunalnih usluga sačiniti na osnovu detaljne kalkulacije, u skladu sa Zakonom o komunalnim uslugama, koju će usvojiti Kanton Sarajevo kao osnivač.	5.
4.	Poduzeti aktivnosti na prioritetnim ulaganjima u postojeću vodovodnu mrežu kako bi se smanjili gubici vode.	5.
5.	Trogodišnji plan poslovanja dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH, u skladu s odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.	6.
6.	Razmotriti plan poslovanja i, u slučaju značajnijih odstupanja od planiranih vrijednosti prihoda i rashoda, revidirati ga radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima.	6.
7.	Donijeti Strateški plan investicija kojim bi se detaljno utvrdili prioritetni investicioni projekti kojima bi se smanjili gubici vode.	6.
8.*	Potrebno je poduzeti aktivnosti na identificiranju bespravniha priključaka, popravci vodovodne mreže i uvođenju u sistem javnog vodosnabdijevanja svih potrošača, kako se ne bi ostvarivali značajni gubici vode, čime bi se direktno povećali prihodi od isporučene vode i zaštitili interesi Društva, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.	7.1.1.1
9.	Evidenciju o radnom vremenu voditi u skladu s Pravilnikom o radu na način da se u nju unose podaci o početku i završetku rada.	7.1.2.1
10.	Ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati samo za poslove za koje se ne zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme.	7.1.2.1
11.*	U saradnji sa osnivačem poduzeti aktivnosti na popisivanju i procjeni vrijednosti vodovodne i kanalizacione mreže, u skladu sa Zaključkom Skupštine Kantona Sarajevo.	7.2.1
12.*	Potrebno je preispitati izvršena ulaganja koja su iskazana na investicijama u toku i na osnovu toga izvršiti odgovarajuća knjiženja.	7.2.1
13.	Uređaj za prečišćavanje otpadnih voda i pripadajuću opremu u Butilama koji su stavljeni u funkciju preknjižiti sa investicijama u toku, u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.	7.2.1
14*	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.1

15.*	Obezbijediti dokaze o vlasništvu nekretnina koje koristi Društvo i njihovoj uknjižbi kod nadležnih sudova.	7.2.1
16.*	Utvrđiti i pratiti ročnu strukturu zaliha na osnovu koje bi se izvršila procjena nadoknadive vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.	7.2.2.1
17.*	Intenzivirati aktivnosti na naplati potraživanja kako bi se obezbijedilo nesmetano poslovanje Društva.	7.2.2.3
18.	Riješiti pravni status osnovnog kapitala iskazanog u okviru rezervi radi pravilnog iskazivanja visine i strukture kapitala, u skladu sa Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.	7.2.3
19.	Ažurirati evidencije o realizaciji usluga na koje se odnose primljeni avansi, kako bi se izvršilo fakturisanje izvršenih usluga i na taj način priznali s njima povezani prihodi u periodu kada su i nastali.	7.2.4.3
20.	Potrebno je, uz saglasnost Vlade Kantona Sarajevo, izvršiti izmjene Cjenovnika usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda kako bi se PDV obračunavao i plaćao i na posebne vodne naknade za korištenje i zaštitu voda.	7.2.4.4
21.	Izvršiti popis imovine i obaveza i usaglasiti stvarno stanje utvrđeno popisom sa knjigovodstvenim stanjem, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.5
22.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.	7.5
23.	Plan nabavki donositi u skladu sa stvarnim potrebama, a u slučaju izmjena u dijelu planirane vrijednosti nabavki donijeti izmjene Plana.	8.
24.*	Postupke javnih nabavki provoditi u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u dijelu provođenja odgovarajućeg postupka.	8.
25.	Realizaciju zaključenih ugovora o nabavkama vršiti u skladu sa cjenovnim ponudama izabranih dobavljača.	8.

* nerealizovana preporuka iz prethodnog perioda (deset)



III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o privrednim društvima;
 - Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o finansijskom poslovanju;
 - Zakon o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo;
 - Zakon o porezu na dobit;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima,
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Uredba o kontroli javnih nabavki u svim institucijama čiji je osnivač Kanton Sarajevo;
 - Statut;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.



IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Kantonalno javno komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo osnovano je radi obavljanja djelatnosti od općeg interesa za Kanton Sarajevo koje se odnose na snabdijevanje pitkom vodom i odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda. Društvo je pravni sljednik ranijeg preduzeća „Vodovod i kanalizacija Sarajevo“. Osnivač Društva je Kanton Sarajevo sa 100% učešćem u kapitalu. Preduzeće je u sadašnjem obliku organizovano Odlukom o usklađivanju statusa Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo sa Zakonom o javnim preduzećima Federacije Bosne i Hercegovine, usvojenom 2005. godine na Skupštini Kantona Sarajevo („Službeni list Kantona Sarajevo“, br. 30/05), kojom je utvrđen osnovni kapital Kantona Sarajevo u Društvu u iznosu od 10.000 KM.

Glavni resurs vode za vodosnabdijevanje je izvorište Sarajevsko polje, na kome se zahvata cca 2.000 l/s. Zatim slijede planinska izvorišta (250 l/s), otvoreni tokovi (470 l/s) i kupovina vode cca 90 l/s. Vodovodni sistem ima izgrađena 63 rezervoara, a vodovodnu mrežu čini cca 1.166 km glavnih vodovodnih cijevi raznih profila i materijala. U okviru vodovodnog sistema izgrađeno je 30 pumpnih stanica i 11 hidrofleks postrojenja sa nešto više od 120 pumpi koje potiskuju vodu prema rezervoarima, te direktno u vodovodnu mrežu. Društvo ima cca 1.393 km kanalizacione mreže, 46.000 kanalizacionih šahtova i 10.313 slivnika. Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda nalazi se u Butilama. Osnivačka prava u ime osnivača državnog kapitala vrši Vlada Kantona Sarajevo putem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša. Prema izvodu iz sudskog registra od 16. 9. 2021. godine, kapital Društva iznosi 10.000 KM.

Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o radu, kojim je utvrđen način rada i rukovođenja, kao i sistematizacija radnih mjesta, sa opisom radnih mjesta. Pravilnikom su sistematizovana radna mjesta za 1.410 izvršilaca, a 31. 12. 2021. godine je bilo 865 zaposlenih. Tokom 2021. godine u Društvo je primljeno 170 zaposlenika, a istovremeno je za 110 zaposlenika prestao radni odnos.

Sjedište Društva je u Sarajevu, u Ulici Jaroslava Černija br. 8.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od novembra 2021. do maja 2022. godine s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2021. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.



Društvo nije postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o poduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Uvidom u poduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Na putnim nalogima za inostranstvo evidentira se vrijeme prelaska državne granice radi pravilnog obračuna putnih troškova;
- 2) Troškovi i obaveze priznaju se i računovodstveno evidentiraju u momentu stvaranja, u periodu na koji se odnose;
- 3) Rezervisanja za sudske sporove i zatezne kamate vrše se u skladu s MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva;
- 4) Otvaranje ponuda vrši se odmah po isteku rokova za njihov prijem;
- 5) Pregovarački postupci vođeni su uz ispunjenje uslova propisanih Zakonom o javnim nabavkama;
- 6) Za izvršene investicione radove u vlastitoj režiji vode se radni nalozi u kojima se evidentiraju stvarno nastali troškovi izgradnje;
- 7) Na osnovu primljenih IOS-a vrši se usaglašavanje za sve identificirane nastale razlike.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Vlada Kantona Sarajevo je u 2013. godini usvojila Odluku o utvrđenoj cijeni usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih vodom, kojom su povećane cijene usluga koje još uvijek nisu ekonomski opravdane, ali nije u potpunosti obezbijeđena naplata od svih korisnika;
- 2) Uvođenjem softverskog rješenja – baze GIS Službe za proizvodnju i distribuciju vode djelimično je riješeno pitanje blagovremenog reagovanja na kvarovima vodovodnih instalacija jer se svi hitni kvarovi uzimaju u rad shodno raspoloživim kapacitetima.

Nerealizovane preporuke

- 1) Radi bolje efikasnosti dopuniti i unaprijediti pojedine akte i procedure i prilagoditi ih vlastitim potrebama, a prije svega Pravilnik o računovodstvenim politikama, definisanjem politika za svaku bilansnu poziciju. Dosljedno ih i u potpunosti poštovati i u kontinuitetu pratiti njihovu realizaciju;
- 2) Dosljedno i u potpunosti poštovati općeprihvaćena računovodstvena načela i standarde, a prije svega MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine i MRS 2 – Zalihe;
- 3) Uspostaviti kontrole kojima će se kvarovi na vodovodnim instalacijama identificirati blagovremeno i poduzimati potrebne mjere u svrhu otklanjanja neracionalne potrošnje, što za krajnji cilj treba imati smanjenje gubitaka;
- 4) Preispitati sve započete investicije i investicije u toku i poduzeti aktivnosti na rješavanju njihovog statusa;
- 5) Radi pravilnog iskazivanja imovine po fer ili tržišnoj vrijednosti, u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, izvršiti procjenu vrijednosti cjelokupne imovine, a posebno investicija u toku, provesti sva potrebna vrijednosna usklađivanja shodno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, a u vezi s MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema;
- 6) Dopuniti i unaprijediti usvojene računovodstvene politike stalnih sredstava, u skladu sa zahtjevima iz standarda, vodeći računa o potrebama i specifičnostima Društva;
- 7) Nastaviti i intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu, procjeni i uknjižbi kod nadležnih sudova;
- 8) Radi realnog iskazivanja, sve zalihe vrednovati prema zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe;



- 9) Donijeti vlastite interne akte kojima će se definisati politike potraživanja usaglašene sa zahtjevima MRS-a, koje treba dosljedno primjenjivati kako bi se preduprijedilo nastajanje potraživanja po korisnicima, koja u konačnici neće biti naplaćena. Poboljšati i iskoristiti sve mehanizme i raspoloživu tehnologiju kako bi ispravke potraživanja u narednom periodu bile manje;
- 10) Internim aktima definisati procedure ispravke vrijednosti svih potraživanja usaglašene sa zahtjevima MRS-a;
- 11) Donijeti procedure kojima bi se unaprijedilo upravljanje potraživanjima, posebno u dijelu koji se odnosi na potraživanja koja neće biti utužena, kako bi se jasno utvrdila vrijednost tih potraživanja i procedure naplate;
- 12) Donijeti vlastite interne akte kojima će se definisati politike vrednovanja i iskazivanja obaveza i izvršiti analizu i procjenu iskazanih obaveza, i sve one koje su zastarjele i za koje nema osnova da se vode u poslovnim knjigama oprihodovati;
- 13) U svim slučajevima nabavki dosljedno i u potpunosti postupati u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH i njegovim provedbenim aktima te poštovati član 34. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 25 preporuka, od čega je 15 novih i deset preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2012. godinu (devet nerealizovanih i jedna djelimično realizovana).

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je sedam preporuka, od kojih je jedna djelimično implementirana do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, a za ostale nam je dostavljen Odgovor od 25. 5. 2022. godine u kojem je navedeno šta će Društvo poduzeti kako bi ih realizovalo. Preporuke koje nisu implementirane do momenta sačinjavanja finansijskih izvještaja za 2021. godinu ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,¹ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH² i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH³ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁴

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

² „Sl. novine FBiH“, broj 6/17

³ „Sl. novine FBiH“, broj 75/16

⁴ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Rukovodstvo Društva odgovorno je za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštovanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva utvrđena je Statutom koji je donijela Skupština 2009. godine, a detaljno je razrađena Pravilnikom o radu.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka. Prihvaćena su i pravila, uvedena ISO Standardima i uspostavljene su kontrolne aktivnosti za osnovne procese rada (povećanje proizvedenih količina vode, nemogućnost obračuna i izdavanja računa za vodu i odvođenje otpadnih voda, neblagovremena opravka kvarova, bespravna potrošnja vode, nepristupačnost vodomjera). Određena su lica odgovorna za odvijanje procesa koja ujedno imaju i ovlaštenja za njihovo praćenje, kontrolu i analizu efikasnosti. Međutim, konstatovali smo da Društvo nema Pravilnik o finansijskom poslovanju i Pravilnik o planiranju, koje je potrebno donijeti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju u FBiH i Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru. Isto tako, Pravilnik o računovodstvenim politikama donesen je 2015. godine i nije usklađen sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, usvojenim Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Nisu u dovoljnoj mjeri uređeni procesi poslovanja i prilagođeni specifičnostima Društva, posebno u dijelu priznavanja značajnih bilansnih pozicija što se posebno odnosi na stalna sredstva, zalihe, potraživanja, obaveze, rashode i prihode. **Ne možemo potvrditi da je u Društvu uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola, što je direktno imalo za posljedicu utvrđene nedostatke u finansijskom izvještavanju, kao i neusklađenost s važećom zakonskom regulativom, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.**

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, Društvo je odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu koji je sačinio Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu.

Preporuka:

- **uskладити интерне акте са законским прописима, Међународним računovodstvenim standardima i Међународним standardima finansijskog izvještavanja, te donijeti nedostajuće interne akte kojima će se regulisati ključni poslovni procesi u Društvu, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola.**

Organi Društva

Organi upravljanja i rukovođenja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Skupštinu Društva na osnovu Odluke Vlade Kantona Sarajevo od 4. 2. 2021. godine čini Elmir Bajrić, kada su opozvani dotadašnji punomoćnici: Azra Softić – predsjednica, Azra Muzur – članica i Mirsada Čaušević – članica. Skupština je u 2021. godini održala dvije redovne i pet vanrednih sjednica na kojima je usvojen trogodišnji Plan poslovanja, donesene odluke o pokriću gubitka za 2019. i 2020. godinu, razmatrane informacije o vodosnabdijevanju i odvodnji, te prečišćavanju voda.



Nadzorni odbor su u periodu od 16. 9. do 31. 12. 2021. godine čine: Zlatko Mijatović – predsjednik, Ahmed Mulaibrahimović – član i Nedim Pervan – član, koji su odlukom Skupštine Društva izabrani na mandatni period od četiri godine. U periodu od 15. 7. 2020. do 9. 3. 2021. godine činili su ga: Mirza Bilalagić – v. d. predsjednika, Miralem Sarija – v. d. člana i Ahmed Mulaibrahimović – v. d. člana, a od 9. 3. do 16. 9: Zlatko Mijatović – v. d. predsjednika, Nedim Pervan – v. d. člana i Želimir Bukarić – v. d. člana. Nadzorni odbor je u 2021. godine održao devet redovnih i 13 vanrednih sjednica na kojima su razmatrani i usvojeni izvještaji o poslovanju za 2020. godinu, i prvih šest mjeseci 2021. godine, izvještaji o radu Odbora za reviziju, izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki. Na sjednicama su razmatrane i odobravane saglasnosti za potpisivanje kompenzacija i cesija, saglasnosti na Plan i izmjene plana javnih nabavki, saglasnosti za zaključivanje ugovora iznad 50.000 KM. Donosile su se i odluke o imenovanju direktora i izvršnih direktora Društva, razmatrani su izvještaji odbora za reviziju, kao i izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki i izvještaji o zaključenim ugovorima o izmirenju duga za vodu pod povoljnijim uslovima (na rate).

Upravu Društva u periodu od 5. 1. do 22. 7. 2021. godine činili su: Aida Pendek – v. d. direktorice, Almir Pamuk – v. d. izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove, Adnan Šerak – v. d. izvršnog direktora za kanalizacioni sistem, Nizama Dupovac – v. d. izvršne direktorice za tehničke poslove i razvoj i Esvada Kamenica – v. d. izvršne direktorice za vodovodni sistem. U periodu od 22. 7. do 31. 12. 2021. Uprava se sastojala od četiri člana: Rusmir Salić – v. d. direktora do 30. 11. 2021. godine, nakon čega je odlukom Nadzornog odbora imenovan za direktora, Adnan Šerak – v. d. izvršnog direktora za kanalizacioni sistem, Amela Kadić – v. d. izvršne direktorice za vodovodni sistem i Amar Nović – v. d. izvršnog direktora za ekonomske i pravne, dok izvršni direktor za tehničke poslove i razvoj nije imenovan.

Odbor za reviziju sastoji se od tri člana: Ismet Ramović – predsjednik, Jusuf Zahiragić – član i Senija Buljušmić – članica, koji su imenovani Odlukom Skupštine Društva od 19. 6. 2020. godine na mandatni period od četiri godine. Odbor za reviziju u 2021. godini svaki mjesec je održavao po jednu sjednicu, na kojima je razmatrao i usvajao izvještaje Odjela za internu reviziju.

Interna revizija

Pravilnikom o radu sistematizovana su četiri radna mjesta u Odjelu za internu reviziju. Na 31. 12. 2021. godine Odjel se sastojao od dva člana: Macan Igde – direktorica, koja nije zaposlenica Društva, i jedan glavni interni revizor. Odjel za internu reviziju sačinio je Program rada i Studiju rizika za 2021. godinu, koji je usvojio Odbor za reviziju.

Odjel je u 2021. godine sačinio deset izvještaja koji su se odnosili na reviziju finansijskog upravljanja i kontrole, reviziju naplate potraživanja, reviziju popisa, reviziju zaštite imovine i ljudi, reviziju poslova sanitarnog nadzora i kontrole kvaliteta vode i revizije provedenih javnih nabavki po kvartalima i njihove usklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama. U ovim izvještajima date su ukupno 42 preporuke s ciljem poboljšanja poslovanja, od kojih su realizovane 24, za devet preporuka realizacija je u toku, jedna je djelimično realizovana, pet je nerealizovanih i tri preporuke trenutno su neprovođive. **Iako su obavljene sve planirane revizije, ukazujemo da je Odjel za internu reviziju potrebno popuniti u skladu s Pravilnikom o radu i sistematizaciji radnih mjesta, kako bi se osiguralo uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola i obavljale revizije ključnih rizičnih procesa u Društvu.**

Preporuka:

- ***popuniti Odjel za internu reviziju u skladu sa Pravilnikom o radu i sistematizacijom radnih mjesta.***



5. POSLOVI IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

Kantonalno javno komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo je privredno društvo čija je osnovna djelatnost pružanje komunalnih usluga na području Kantona Sarajevo, a prije svega usluga snabdijevanja pitkom vodom, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda. Djelatnost Društva utvrđena je Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo⁵ (u daljnjem tekstu: Zakon), kojim je definisan način obavljanja i finansiranja, te druga pitanja od značaja za uspješno obavljanje komunalnih djelatnosti na području Kantona Sarajevo. Prema Zakonu, visinu cijene i način plaćanja komunalnih usluga predlaže davalac usluge na osnovu detaljne kalkulacije, koja treba da sadrži sve troškove tekućeg održavanja i funkcionisanja komunalnog sistema, te troškove nabavke novih stalnih sredstava. U cijenu komunalne usluge uključena je i amortizacija, koja se sastoji iz amortizacije stalnih sredstava davaoca komunalne usluge (Društvo) i amortizacije stalnih sredstava infrastrukturnog komunalnog sistema (vodovodne i kanalizacione mreže), odnosno javnih dobara u općoj upotrebi. Davalac komunalne usluge amortizaciju koristi za obnavljanje stalnih sredstava, a dio amortizacije stalnih sredstava infrastrukturnog komunalnog sistema, odnosno dobara u općoj upotrebi prema programu na koji saglasnost daje Vlada Kantona. Validnost kalkulacije i konačan prijedlog visine cijene komunalnih usluga utvrđuje neovisno stručno tijelo Vlade Kantona, a stvarnu cijenu komunalnih usluga određuje i usvaja Vlada Kantona, u skladu sa nadležnostima iz ovog Zakona. Ukoliko se cijena usluge utvrdi u nižem iznosu od stvarne cijene koštanja, razliku sredstava će nadoknaditi Kanton.

Osnovni problem u poslovanju i funkcionisanju Društva je što se Zakon ne poštuje u potpunosti, a posebno u dijelu koji se odnosi na nedovoljna ulaganja u vodovodnu infrastrukturu i neekonomsku cijenu vode i odvodnje. Prema prezentiranim podacima, gubici vode u 2021. godini iznosili su 71%, a sadašnja cijena vode koja se nije povećavala od 2013. godine daleko je ispod stvarne ekonomske cijene. Prodajna cijena 1 m³ vode, sa odvodnjom, za domaćinstva određena je u rasponu od 1,17 KM do 1,95 KM, za institucije (pravna lica iz oblasti zdravstva, obrazovanja, nauke, kulture i socijalne zaštite) iznosi 1,95 KM po 1 m³, a za ostale korisnike 3,65 KM po 1 m³ vode. Pored navedene prodajne cijene, kupcima se fakturiše i fiksni dio koji za domaćinstva iznosi 2,34 KM mjesečno, za institucije 4,68 KM mjesečno, a za ostale korisnike u zavisnosti od profila vodomjera od 4,68 KM do 46,80 KM mjesečno. Potrebno je istaći da u kalkulaciju cijene vode nije uključena amortizacija, a Društvo svake godine samo po osnovu amortizacije za javna dobra na teret rashoda obračunava oko 13 miliona KM. Sadašnjom cijenom vode ne mogu se pokriti osnovni troškovi za normalno poslovanje Društva. Društvo se u više navrata obraćalo resornom ministarstvu kako bi se cijene povećale, ali do toga nije došlo. I pored činjenice da je Kanton Sarajevo u 2021. godini po osnovu subvencioniranja gubitaka na vodovodnoj mreži i izgradnji vodovodne mreže doznačio 2.702.406 KM i vraća kredit Svjetske banke, to nije dovoljno za stabilno poslovanje Društva.

Potrebno je u saradnji sa osnivačem poduzeti aktivnosti kako bi se cijena vode formirala u skladu sa Zakonom, te poduzeti aktivnosti na prioritetnim ulaganjima u postojeću vodovodnu mrežu kako bi se smanjili gubici vode. Također, radi prevazilaženja postojećih problema osnivač – Kanton Sarajevo – i organi upravljanja Društva (Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Društva) trebaju sačiniti strateški plan održivosti i unapređenja poslovanja koji bi bio provodiv u praksi.

Preporuka:

- **visinu cijene komunalnih usluga sačiniti na osnovu detaljne kalkulacije, u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, koju će usvojiti Kanton Sarajevo kao osnivač;**
- **poduzeti aktivnosti na prioritetnim ulaganjima u postojeću vodovodnu mrežu kako bi se smanjili gubici vode.**

⁵ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 14/2016, 43/2016, 10/2017, 19/2017, 20/2018 i 22/2019

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Prijedlog trogodišnjeg plana poslovanja Društva za period 2021-2023. donio je u decembru 2020. godine Nadzorni odbor, koji ga je odobrio 23. 3. 2021. godine, a Skupština ga je usvojila 28. 4. 2021. godine. Sadrži osnovne podatke o Društvu, planirane aktivnosti u 2021. godini vezane za proizvodnju i prodaju vode, održavanju vodovodnih i kanalizacionih sistema, planirane prihode i rashode, planirana kapitalna ulaganja, plan ljudskih resursa, kao i plan javnih nabavki za ovaj period. **Uprava Društva Trogodišnji plan poslovanja nije dostavila Uredu za reviziju institucija u FBiH, što je bila dužna u skladu sa članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**

Godišnji plan poslovanja za 2021. nije donesen posebno, a niti posebno usvojen, nego kao dio trogodišnjeg plana poslovanja, koji se odnosi i na 2021. godinu.

Ukupni prihodi su u 2021. godini planirani u iznosu od 53.197.186 KM, rashodi u iznosu od 64.982.700 KM i gubitak u iznosu od 11.785.514 KM. Društvo je za 2020. iskazalo negativan finansijski rezultat – gubitak u iznosu od 14.069.851 KM.

Planirani i ostvareni pokazatelji iz finansijskog plana dati su u tabeli: KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2020. god.	Plan za 2021. god.	Ostvareno u 2021. god.	Indeks (5/4)x100	Indeks (5/3)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	51.021.404	53.197.186	53.496.522	100,56	104,85
II	Rashodi	65.277.822	64.982.700	66.786.459	102,78	102,31
III	Gubitak (II-I)	14.256.418	11.785.514	13.289.937	112,77	93,22

Društvo je za 2021. godinu iskazalo negativan finansijski rezultat – gubitak u iznosu od 13.289.937KM, dok je Planom poslovanja planiran gubitak od 11.785.514 KM.

U skladu s članom 24. Zakona o javnim preduzećima Uprava Društva dužna je na godišnjem nivou razmotriti plan poslovanja te, u slučaju potrebe, u skladu s njegovim ciljevima, revidirati i usaglasiti plan poslovanja radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu. Imajući u vidu da su rashodi realizovani u značajno većem iznosu od planiranih (veći su za 1.803.759 KM), Uprava je trebala postupiti u skladu sa zahtjevom iz člana 24. Zakona o javnim preduzećima i razmotriti usvojeni plan poslovanja kako bi se on prilagodio kretanjima na komercijalnom tržištu.

S obzirom na to da Društvo ima značajne gubitke voda i da ima vodovodnu i kanalizacionu mrežu na kojoj su potreba značajna ulaganja, trebalo je donijeti poseban Strateški plan investicija kojim bi se detaljno utvrdila neophodna i prioritetna ulaganja u vodovodnu i kanalizacionu mrežu i izvori njihovog finansiranja.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, pravna lica su obavezna pripremati izvještaj o poslovanju koji treba dati objektivan prikaz poslovanja pravnog lica i njegov položaj, uključujući i opis glavnih rizika i neizvjesnosti s kojima se pravno lice suočava. Izvještaj o poslovanju obavezno sadrži sve značajne događaje nastale u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja; procjenu očekivanog budućeg razvoja pravnog lica; najvažnije aktivnosti u vezi s istraživanjem i razvojem; informacije o otkupu vlastitih dionica, odnosno udjela; informacije o poslovnim segmentima pravnog lica; korištene finansijske instrumente ako je to značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnog lica; ciljeve i politike pravnog lica u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima; zajedno sa politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita i izloženost pravnog lica tržišnom, kreditnom, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica, kao i strategiju za upravljanje ovim rizicima i ocjenu njihove efikasnosti.

Godišnji izvještaj o poslovanju za 2021. godinu Društvo je sačinilo u martu 2022. godine, ali ga do okončanja revizije nije razmatrao Nadzorni odbor, a ni Skupština Društva.



Preporuke:

- *razmotriti plan poslovanja i, u slučaju značajnijih odstupanja od planiranih vrijednosti prihoda i rashoda, revidirati ga radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima;*
- *donijeti Strateški plan investicija kojim bi se detaljno utvrdili prioritetni investicioni projekti kojima bi se smanjili gubici vode;*
- *trogodišnji plan poslovanja dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH, u skladu s odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.*

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Skupština Društva do okončanja revizije nije razmatrala finansijske i ostale izvještaje o poslovanju za 2021. godinu, niti je donijela Odluku o raspodjeli dobiti.

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	1. 1. - 31. 12. 2021.	1. 1. - 31. 12. 2020.
PRIHODI	53.496.522	51.021.404
Poslovni prihodi	48.585.181	47.390.708
Prihodi od prodaje robe	39.329.711	38.391.596
Prihodi od pruženih usluga	3.736.134	4.827.413
Ostali poslovni prihodi	5.519.336	4.171.699
Finansijski prihodi	788.192	664.500
Ostali prihodi i dobiti	4.123.149	2.966.196

Društvo ostvaruje prihode od pružanja usluga snabdijevanja vodom svih registrovanih potrošača (privreda i domaćinstva), odvođenja otpadnih voda (kanalizacija), naknada za priključenje/isključenje na vodovodnu i kanalizacionu mrežu, usluga odvodnje oborinskih i fekalnih voda, prihode od dotacija iz Budžeta KS. Cijene usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda utvrđene su Odlukom o cijenama ovih usluga koju je donijela Vlada Kantona Sarajevo 26. 11. 2013. godine. Odluka je donesena u skladu s mišljenjem o validnosti kalkulacije cijena koju je donijelo Nezavisno stručno tijelo koje je formirala Vlada Kantona Sarajevo. Cijene ostalih usluga koje pruža Društvo (priključenje, opravke kvarova na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži, postavljanje i kontrola brojila, usluge kontrole kvaliteta vode, izgradnja projekata vodovodnih i kanalizacionih sistema) utvrđene su Cjenovnikom usluga iz 2019. godine na koji je saglasnost dao Nadzorni odbor odlukom od 18. 2. 2019. godine. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je je pružena usluga, kada je vjerovatno da će ekonomske koristi priticati u Društvo i kada se koristi mogu pouzdano izmjeriti.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 48.585.181 KM i čine ih prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje u iznosu od 39.329.711 KM, prihodi od pruženih usluga od 3.736.134 KM i ostali poslovni prihodi u iznosu od 5.519.336 KM, koji se najvećim dijelom odnose na sufinansiranje od Kantona.



Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje odnose se na prihode od prodaje vode domaćinstvima i kućnim savjetima (15.477.288 KM), pravnim licima i institucijama (8.642.502 KM), prihode od otpadnih voda domaćinstvima i kućnim savjetima (6.629.797 KM), od otpadnih voda pravnim licima i institucijama (3.702.066 KM).

Vežano za prihode od isporuke vode Društvo, u skladu sa internom procedurom koja se odnosi na proizvodnju vode, na osnovu dnevnih očitavanja stanja mjernih uređaja količine zahvaćene vode sačinjava mjesečne izvještaje o količini zahvaćene vode, na kojima se evidentira početno i krajnje stanje mjerila u tom mjesecu za svako izvorište.

Također, u tehničkoj službi se svaki dan sačinjavaju pregledi primljene vode u rezervoare i isporučene vode sa rezervoara krajnjim korisnicima.

Uvidom u navedene evidencije i fakturisane usluge isporuke vode krajnjim potrošačima (domaćinstva i pravna lica) utvrđeno je da Društvo ostvaruje značajne gubitke na mreži, koji su rezultat razlike između količine zahvaćene i fakturisane vode. Na osnovu fakturiranih količina vode i ukupno zahvaćene vode revizijom je utvrđeno da su gubici u 2021. godine iznosili 71%. Najveći dio odnosi se na gubitke radi isticanja vode usljed oštećenih cjevovoda i nelegalnih priključaka. Međutim, u Društvu postoji i nefakturisana (neprihodovana) voda koja se izmjeri, ali se ne fakturiše u skladu s utvrđenim mjerilima, a to su: automatske dispozicije u objektima kolektivnog stanovanja, tj. sve preko 12 m³/stanaru se ne fakturiše, vlastita potrošnja (objekti VIK-a) i neobračunati m³ po osnovu iznosa = 0 m³ (razlika potrošnje očitane na glavnom mjerilu i u zbiru potrošnje sporednih potrošača, a odnosi se na KS i vodomjere na počecima bespravnih cjevovoda). Na osnovu uvida u izvještaje Odjela za kontrolu i nadzor nelegalnih priključaka konstatovali smo da postoji značajan broj nelegalnih priključaka za koje se sačinjavaju zapisnici koji se dostavljaju nadležnoj službi, čiji zadatak je uvođenje bespravnih korisnika u redovni sistem vodosnabdijevanja. Osim toga, uvidom u mjesečne izvještaje konstatovali smo da značajan dio vodomjera nije očitovan, gdje su navedeni razlozi neočitovanja: požutio, podrosio, puklo staklo, istopljen mehanizam vodomjera, skinut vodomjer, voda u šahtu, zatrpan šaht, fekalije, zatrpan zemljom, zaključan objekat/šaht, ne živi niko, devastiran objekat, ne radi vodomjer, vlasnik ne dozvoljava očitavanje, težak poklopac šahta, dubok šaht bez penjalica, zaglavio poklopac šahta, zavaren poklopac, asfaltiran, zaključan objekat, nepristupačan šaht i slično.

Utvrđeni gubici vode predstavljaju izgubljenju dobit Društva, što direktno utiče na visinu prihoda od osnovne djelatnosti.

Ova analiza pokazuje da Društvo nije poduzelo adekvatne aktivnosti i uspostavilo interne procedure na prevazilaženju gubitaka vode, zbog čega u narednom periodu mora poduzeti ozbiljne mjere kako bi saniralo gubitke. To se prije svega odnosi na identificiranje bespravnih priključaka, popravku vodovodne mreže i uvođenje u sistem javnog vodosnabdijevanja svih potrošača (pravnih lica i domaćinstava). Također, u saradnji sa osnivačem treba poduzeti aktivnosti na povećanju cijena vode i odvodnje onim kategorijama potrošača čija cijena nije u skladu sa kalkulacijom cijene vode u Zakonu o komunalnim djelatnostima, što je šire pojašnjeno u tački 5. Izvještaja. Zbog navedenog, ne možemo se uvjeriti da su organi upravljanja poduzeli odgovarajuće aktivnosti kako bi Društvo zaštitili od negativnih posljedica gubitaka vode s obzirom na to da su, u skladu s članom 32. stav 4. Zakona o privrednim društvima,⁶ u obavezi da poslove obavljaju savjesno, s pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu Društva.

Preporuka:

- ***potrebno je poduzeti aktivnosti na identificiranju bespravnih priključaka, popravci vodovodne mreže i uvođenju u sistem javnog vodosnabdijevanja svih potrošača, kako se ne bi ostvarivali značajni gubici vode, čime bi se direktno povećali prihodi od isporučene vode i zaštitili interesi Društva, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.***

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 81/15



Prihodi od pruženih usluga iskazani su u iznosu od 3.736.134 KM i odnose se na prihode od izrade vodovodne i kanalizacione mreže (1.128.152 KM) po sporazumima sa općinama kojim je definisano da će općine finansirati izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne i kanalizacione mreže, kao grant sredstva, a radove će izvesti Društvo, prihode od priključaka na vodu (751.202 KM) i kanalizaciju (370.267 KM), prihode od Kantona za čišćenje i održavanje slivnika (580.415 KM) po Sporazumu o izdvajanju sredstava na ime obavljanja poslova iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje, prihode od neovlaštenog korištenja vode (222.377 KM). Uvidom u sklopljene ugovore sa općinama i Kantonom Sarajevo konstatovali smo da je Društvo nakon završenih radova sačinjavalo okončane situacije o izvršenim radovima na osnovu kojih su pravdana doznačena sredstva.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 5.519.336 KM i odnose se na najvećim dijelom na prihode dobivene od Kantona po osnovu subvencioniranja troškova prečistača Butila (1.419.500 KM), smanjenja gubitaka na vodovodnoj mreži (1.282.906 KM), i po osnovu plaćanja PDV-a po kreditu EBRD-a (935.130 KM). Za navedena subvencioniranja potpisani su sporazumi sa resornim ministarstvom, kojima je definisana obaveza Društva da po okončanju poslova dostavi izvještaj o namjenskom utrošku sredstava. Društvo je redovno izvještalo o utrošku sredstava.

Na ovoj poziciji iskazani su i prihodi od donacija stalnih sredstava po osnovu obračunate amortizacije (1.472.174 KM).

7.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su u iznosu od 788.192 KM i najvećim dijelom odnose se na prihode od obračunatih kamata zbog neredovnog plaćanja (627.113 KM), prihode od troškova spora (152.584 KM)

7.1.1.3 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 4.123.149 KM i najvećim dijelom odnose se na prihode po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja iz prethodnih perioda u iznosu od 3.863.535 KM, prihode od prodaje otpada u iznosu od 134.898 KM i prihode od ukinutih rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 100.399 KM.

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi od 55.994.059 KM, kako slijedi:

	1. 1. - 31. 12. 2021.	1. 1. - 31. 12. 2020.
RASHODI	66.786.459	65.277.822
Poslovni rashodi	58.291.773	59.410.295
Materijalni troškovi	10.627.994	11.614.348
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	23.399.139	24.279.463
Troškovi proizvodnih usluga	1.753.595	1.491.219
Amortizacija	18.535.798	18.723.165
Troškovi rezervisanja	92.695	0
Nematerijalni troškovi	3.882.552	3.302.100
Finansijski rashodi	423.144	357.684
Ostali rashodi i gubici	7.873.046	5.455.983
Rashodi iz osnova promjene rač. polit. i ispr. greš. iz ranij. god.	198.496	53.860

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 30.321.080 KM, a čine ih: materijalni troškovi (8.761.740 KM), troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (17.687.537 KM), troškovi proizvodnih usluga (1.346.290 KM), i ostali nematerijalni troškovi (2.525.513 KM).



Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u visini od 10.627.994 KM, a najvećim dijelom odnose se na troškove električne energije u iznosu od 7.759.166 KM, budući da se najveći dio vodoopskrbe odvija sa izvorišta za koje je potreban rad električnih pumpi kako bi se voda dopremila do potrošača. Pored troškova električne energije, značajniji troškovi se odnose na utrošeni vodovodni materijal u iznosu od 724.795 KM, utrošeni kanalizacioni materijal u iznosu od 481.921 KM, utrošeno gorivo za službena vozila u iznosu od 296.803 KM i utrošeni materijal za hemijska sredstva u iznosu od 264.800 KM.

Utrošena energija i gorivo iskazana je u iznosu od 8.321.810 KM i odnosi se na utrošenu električnu energiju (7.759.166 KM), utrošeno gorivo (370.724 KM) i troškove grijanja (191.920 KM).

Za korištenje motornih vozila Društvo je donijelo Pravilnik o uslovima i načinu korištenja službenih vozila, kojim je definisano da pravo na odlazak na posao i dolazak na posao upotrebom motornog vozila ima Generalni direktor, kao i u službene potrebe u toku radnog vremena, dok izvršni direktori imaju pravo korištenja službenih vozila s vozačem za službene potrebe u toku radnog vremena. Pravo na korištenje imaju i ostali zaposlenici, za potrebe obavljanja poslova, uz pismenu saglasnost neposrednog rukovodioca. Također, ovim Pravilnikom je definisano da su zaposlenici odgovorni za zaduženo službeno vozilo i dužni su pridržavati se zakonskih obaveza i normativnih akata Društva koji regulišu ovu oblast. Društvo raspolaže sa ukupno 143 putnička i teretna vozila.

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih primanja iskazani su u iznosu od 23.399.139 KM, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	23.399.139
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	20.022.480
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih (topli obrok, prevoz, regres i drugo)	2.975.689
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	400.970

Obračun plaća i naknada definisan je Pravilnikom o radu, čije su posljednje izmjene i dopune bile 28. 8. 2019. godine. Osnovna plaća je proizvod vrijednosti boda, koju Uprava određuje odlukama na mjesečnom nivou, u skladu s planom poslovanja i u dogovoru sa sindikalnim odborom Društva, te odgovarajućeg koeficijenta složenosti radnog mjesta. Odlukom Uprave od 5. 2. 2020. godine utvrđen je sistem koeficijenata na osnovu složenosti poslova radnog mjesta po grupama (od I do VIII). Koeficijenti složenosti poslova svakog radnog mjesta utvrđeni su u rasponu od 1,20 do 6,50. Pored osnovne plaće, Pravilnikom o radu utvrđena su prava na povećanu plaću za prekovremeni rad, noćni rad, rad na dan sedmičnog odmora i rad u dane praznika, na osnovu kojih je i vršen obračun plaća u Društvu.

Uvidom u evidencije o radnom vremenu koje Društvo vodi za sve radnike ustanovili smo da one ne sadrže podatak o početku i završetku rada, što nije u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu (u daljem tekstu: Pravilnik o evidenciji rada).⁷ Navedeno nije u skladu ni sa Pravilnikom o radu Društva, kojim je definisano da se evidencija radnog vremena vodi u skladu s Pravilnikom o evidenciji rada.

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 2.975.689 KM i najvećim se dijelom odnose na: topli obrok u iznosu od 1.789.359 KM, prevoz zaposlenika od 593.824 KM, regres u iznosu od 382.560 KM (50% prosječne tromjesečne neto plaće isplaćene u FBiH), jednokratne pomoći u iznosu od 126.657 KM, naknade za otpremnine u iznosu od 72.051 KM i kotizacije za seminare, savjetovanja, simpozije i naknade za usavršavanje u iznosu od 10.815 KM. **Utvdili smo da je radnicima Društva isplaćena naknada za regres u visini od 50% prosječne neto plaće u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.**

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16



Isplata regresa definisana je Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Kolektivni ugovor), koji propisuje da radnici imaju pravo na regres, bez navođenja ograničenja u smislu poslovanja s dobiti u prethodnoj godini. Kolektivni ugovor zaključen je 2016. na period od 12 mjeseci i nije bio važeći u momentu isplate regresa za 2021. godinu. Budući da Društvo ima iskazan gubitak do visine kapitala, te kontinuirano ostvaruje negativan finansijski rezultat, kao i značajan iznos nenaplaćenih potraživanja, ne možemo potvrditi opravdanost iznosa regresa koji isplaćuje.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 400.970 KM i odnose se na troškove po osnovu privremenih i povremenih poslova u iznosu od 360.693 KM, troškove naknada članova Odbora za reviziju u iznosu od 16.490 KM, troškove naknada članovima Nadzornog odbora u iznosu od 14.964 KM, troškove naknada članovima Skupštine u iznosu od 5.494 KM i troškove naknada direktoru Odjela interne revizije u iznosu od 3.329 KM. Iznos naknade predsjednicima Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Skupštine, utvrđene su u iznosu od 15% od mjesečne plaće direktora Društva, dok su članovima naknade utvrđene u iznosu od 75% od naknade predsjednicima. Nadzorni odbor je u 2020. godini održao 22, Odbor za reviziju 12, a Skupština sedam sjednica.

Društvo je u toku godine zaključivalo ugovore o privremenim i povremenim poslovima sa fizičkim licima, za poslove čišćenja i uređenja vodozaštitnih zona (97 lica) i izradu tehničke dokumentacije za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje objekata i postrojenja u preduzeću (tri lica). Navedeni ugovori su u najvećem broju slučajeva zaključeni sa fizičkim licima nakon isteka njihovog ugovora o radu na određeno vrijeme u Društvu, za slične poslove. Također, u određenim slučajevima ugovori su zaključivani sa fizičkim licima na dva mjeseca prije nego što su primljeni u radni odnos na određeno vrijeme. Konstatovali smo da je Društvo u 2021. godini zaključilo ugovore o privremenim i povremenim poslovima, na period od dva mjeseca, sa 99 lica kojima je u 2021. godini prekinut radni odnos zbog isteka ugovora o radu na određeno vrijeme ili su zaposleni u toku 2021. godine. Nisu nam prezentovani izvještaji o obavljenim poslovima, zbog čega ne možemo potvrditi da su navedena lica obavljala poslove privremene prirode koji se razlikuju od poslova koji su obavljali zaključenim ugovorima u radu u 2021. godini.

Budući da se u predmetnim slučajevima radilo o zaključivanju tipskih ugovora o privremenim i povremenim poslovima, za koje nam nisu predočeni izvještaji o obavljenim poslovima, ne možemo potvrditi opravdanost njihovog zaključivanja za obavljanje poslova koji su sistematizovani Pravilnikom o radu i koji su u nadležnosti Društva. Također, budući da su navedeni ugovori zaključivani sa licima koja su već bila u radnom odnosu ili su naknadno zaključila radni odnos u Društvu, te da Društvo nije dokazalo da privremeni i povremeni poslovi za koje su ugovori zaključeni ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu, ne možemo potvrditi da je Društvo postupilo u skladu s članom 166. Zakona o radu FBiH kojim je jasno definisano u kojim je slučajevima moguće zaključiti ugovore o privremenim i povremenim poslovima.

Preporuke:

- *evidenciju o radnom vremenu voditi u skladu s Pravilnikom o radu na način da se u nju unose podaci o početku i završetku rada;*
- *ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati samo za poslove za koje se ne zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme.*

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 1.753.595 KM, a u najvećem dijelu odnose se na troškove potrošnje vode sa izvorišta Jahorina u iznosu od 541.728 KM i Peračkog vrela u iznosu od 346.048 KM. Naime, Društvo sa JP Vodovod i kanalizacija a.d. Pale ima zaključen ugovor o isporuci pitke vode sa izvorišta Jahorina za naselja u Sarajevu za koja postoje tehnički uslovi za vodosnabdijevanje sa ovog izvorišta. Također, sa firmom BAGS – Energotehnika d.d. Vogošća Društvo ima zaključen ugovor o isporuci pitke vode sa izvorišta Peračko vrelo.



Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 18.535.798 KM. Obračun se vrši putem vremenske amortizacije, linearnom metodom za svako sredstvo pojedinačno, u skladu sa Nomenklaturom stalnih sredstava sa amortizacijskim stopama i vijekom trajanja.

Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja iskazani su u iznosu od 92.695 KM i odnose se na rezervisanja troškova za sudske sporove koji se vode protiv Društva.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 3.882.552 KM, od kojih su najznačajniji: troškovi poštarine u iznosu od 1.095.192 KM, troškovi naknadno utvrđenih obaveza za PDV u iznosu od 666.339 KM, troškovi asfaltiranja ulica u iznosu od 559.884 KM i troškovi posebne vodne naknade na zahvaćenu vodu u iznosu od 556.957 KM.

7.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 423.144 KM i odnose se na rashode zatezних kamata u iznosu od 276.759 KM, rashode kamata po kreditima u iznosu od 145.053 KM i troškove provizije u iznosu od 1.332 KM.

7.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 7.873.046 KM, od kojih su najznačajniji: ispravka vrijednosti potraživanja u iznosu od 7.194.274 KM, naknade štete trećim licima u iznosu od 243.149 KM i troškovi kamate po tužbama radnika u iznosu od 238.041 KM.

7.1.2.4 Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina

Rashodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina iskazani su u iznosu od 198.496 KM i čine ih naknadno utvrđeni ostali troškovi iz ranijih godina po osnovu plaća, doprinosa i naknada u iznosu od 198.363 KM i rashod vodnih naknada po tužbama u iznosu od 133 KM.

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2021. godinu iskazalo negativan finansijski rezultat – gubitak od 13.289.937 KM, dok je prethodne godine gubitak iznosio 14.256.418 KM.

S obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo ocjenu nadoknadive vrijednosti stalnih sredstava i investicija u toku iskazanih u iznosu od 815.408.552 KM, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava (tačka 7.2.1 Izvještaja);
- nije izvršilo prenos sa investicija u toku uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i pripadajuću opremu u Butilama u iznosu od 47.345.984 KM, koji je stavljen u funkciju, zbog čega se ne vrši obračun amortizacije u skladu sa zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema (tačka 7.2.1 Izvještaja);
- zalihe sirovina materijala i rezervnih dijelova iskazanih u iznosu od 3.074.919 KM nije vrednovalo u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe (tačka 7.2.2.1 Izvještaja);

ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat (gubitak) Društva, jer da je postupilo u skladu sa navedenim tačkama iskazani gubitak bio bi još veći.



7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava na datum bilansa iskazana je u tabeli:

KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	815.587.476	823.382.055
Nematerijalna sredstva	137.623	221.710
Nekretnine, postrojenja i oprema	815.408.552	823.107.242
Ostala stalna sredstva	8.373	8.373
Dugoročni finansijski plasmani	32.928	44.730

Nematerijalna sredstva iskazana su u neto iznosu od 137.623KM, a odnose se na računarske programe – softvere i licence. Društvo primjenjuje linearnu metodu amortizacije, kroz procijenjeni vijek trajanja od pet godina.

Struktura i promjene na **nekretninama, postrojenjima i opremi** daju se u tabeli:

KM

Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i kancel. Namještaj	Transp. sredstva	Investicije u toku	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	9
1							
Nabavna vrijednost na 1. 1. 2021.	21.049.675	1.768.205.317	29.449.735	7.106.325	11.683.134	281.115.743	2.118.618.301
Direktna povećanja u 2021.			319.155	214.529	774	10.129.617	10.664.075
Prenos sa pripreme							
Otuđenje i rashodovanje			1.301.061	51.189	223.988		1.576.238
Ostalo							0
na 31. 12. 2021.	21.049.675	1.768.205.317	28.467.829	7.269.665	11.459.919	291.245.360	2.127.706.137
2							
Akumulirana amortizacija na 1. 1. 2021.	0	1.253.367.743	26.210.066	4.768.674	9.580.258	1.575.945	1.295.502.686
Amortizacija za 2021.	0	16.691.591	699.916	380.096	438.732	225.135	18.435.469
Otuđenje i rashodovanje			3.387				3.387
Ostalo							0
na 31. 12. 2021.	0	1.270.059.334	25.612.308	5.097.581	9.795.002	1.801.080	1.312.365.304
3							
Neto knjigovod. Vrijednost na 1. 1. 2021.	21.049.675	514.837.574	3.239.669	2.337.651	2.102.876	279.539.798	823.115.614
na 31. 12. 2021.	21.049.675	498.145.983	2.855.521	2.172.084	1.664.918	289.444.281	815.340.834

Građevinsko zemljište iskazano u iznosu od 21.049.675 KM odnosi se najvećim dijelom na zemljišta na kojim se nalaze vodovodna i kanalizaciona mreža, rezervoari, poslovne zgrade, ali **Društvo** u glavnoj knjizi stalnih sredstava ne posjeduje analitičke evidencije o lokaciji i kvadraturi zemljišta, niti ima pojedinačno iskazane vrijednosti zemljišta. Iako je MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, kao i Računovodstvenim politikama Društva predviđeno da zemljište ima neograničen rok upotrebe i da se zbog toga ne obračunava amortizacija na njega, nije nam prezentovano da je Društvo ikada od trenutka priznavanja zemljišta vršilo ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je njegova vrijednost umanjena. Zbog toga ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost zemljišta koja se godinama nije mijenjala.



Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 498.145.983 KM, a čine ih kanalizaciona mreža (287.850.351 KM), vodovodna mreža (112.137.399 KM), rezervoari (37.826.807 KM), pumpne stanice (25.638.420 KM), upravni i administrativni objekti (7.764.2600 KM), filteri (3.127.153 KM), filtracioni vodovodni kanali (3.325.394 KM), građevinski i objekti energetskih postrojenja (821.723 KM) i ostali objekti (19.654.476 KM). Vodovodna i kanalizaciona mrežu iskazana je u poslovnim knjigama kao vlastita imovina, na koje Društvo ima pravo raspolaganja koje im je dato od Kantona Sarajevo. Za navedenu imovinu koja predstavlja javno dobro obračunata je amortizacija u ukupnom iznosu od 13.574.807 KM na teret rashoda Društva. Potrebno je istaći da je Skupština Kantona Sarajevo još 2009. godine donijela zaključak kojim se zadužuje Vlada Kantona Sarajevo da angažuje nezavisnu instituciju koja će u saradnji sa državnim organima i javnim preduzećima popisati javna dobra sa kojima raspolažu javna komunalna preduzeća čiji je vlasnik Kanton Sarajevo, izvršiti njihovu finansijsku procjenu te predložiti uslove i način korištenja. **Potrebno je da Društvo sa osnivačem poduzme aktivnosti kako bi se ova imovina u potpunosti popisala i procijenila u skladu s očekivanim ekonomskim koristima koje ona donosi u Društvo, budući da se radi o javnom dobru koje mu je dato na upravljanje i korištenje.**

Preporuka:

- ***u saradnji sa osnivačem poduzeti aktivnosti na popisivanju i procjeni vrijednosti vodovodne i kanalizacione mreže, u skladu sa Zaključkom Skupštine Kantona Sarajevo.***

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 2.855.521 KM, a čine ih najvećim dijelom oprema za primarnu proizvodnju – pumpe (957.214 KM), informatička oprema (230.289 KM), oprema za laboratoriju, grijanje, ventilaciju, klima uređaji i uredska oprema (1.668.018 KM). Povećanje u iznosu od 319.155 KM odnosi se najvećim dijelom na nabavke laboratorijske opreme (98.740 KM) nakon provedenih konkurentskih postupaka sa dobavljačima „Mikro Polo“ d.o.o. Sarajevo i „Alphachrom“ d.o.o. Sarajevo, pumpi (87.354 KM) nakon provedenog otvorenog postupka nabavke sa dobavljačem „Hidro Termo Centar“ d.o.o. Sarajevo, računara i printera (27.405 KM), nakon provedenih konkurentskih i direktnih sporazuma sa dobavljačima „Aspo Rail“ d.o.o. Sarajevo, radnih i digitalnih ručnih stanica (29.168 KM) od dobavljača „Mibo Komunikacije“ d.o.o. Sarajevo, klima uređaja i grijalica (10.666 KM) nakon provedenih direktnih sporazuma sa dobavljačem „Imtec“ d.o.o. Sarajevo (računarska oprema i kopir aparati).

Alati, pogonski i kancelarijski namještaj iskazani su u iznosu od 2.172.084 KM i odnose se na najvećim dijelom na vodomjere (2.042.376 KM), mjerne instrumente (102.625 KM), kancelarijski namještaj (19.706 KM). Povećanje u iznosu od 214.529 KM odnosi se na najvećim dijelom na nabavku vodomjera (189.495 KM) od dobavljača „VmS Group“ d.o.o. Sarajevo nakon provedenog otvorenog postupka i sklopljenog okvirnog sporazuma iz 2019. godine.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 1.664.918 KM i odnose se na teretna i specijalna vozila (797.424 KM), građevinske mašine (457.257 KM), dostavna vozila (311.522 KM), i putnička, kombi i terenska vozila (98.716 KM),

Investicije u toku iskazane su u iznosu od 289.444.281 KM i najvećim dijelom odnose se na započete i obustavljene investicije u toku za koje ne postoji izvjesnost njihove dalje realizacije. Radi se o sljedećim investicijama: uređaj za prečišćavanje otpadnih voda Butile 200.473.575 KM, oprema, rezervni dijelovi, projektovanje i tehnička pomoć na projektu Butila 16.160.621 KM i obustavljena investicija zgrade u Pofalićima u iznosu od 9.082.181 KM koji su započeti prije 1992. godine. **S obzirom na to da su navedene investicije započete prije 1992. godine, ne možemo ih potvrditi u iznosu od najmanje 225.716.377 KM jer za navedena ulaganja nije bilo aktivnosti u prethodnim godinama, sredstva nisu aktivirana, zbog čega je potrebno preispitati vrijednost izvršenih ulaganja i način knjigovodstvenog evidentiranja, prije svega imajući u vidu značajan protok vremena.**

Također, na poziciji investicija u toku iskazana je i investicija koja se odnosi na uređaj za prečišćavanje otpadnih voda i pripadajuću opremu u Butilama u iznosu od 47.345.984 KM koji je započet u 1999. godini, a zadnje aktivnosti su bile u 2017. godini. Radi se o projektu koji je finansiran kreditnim sredstvima Svjetske banke na osnovu ugovora sa Kantom Sarajevo koji je u obavezi da vraća obaveze po ovom kreditu.



Navedeni uređaj za prečišćavanje vrši svoju funkciju od 26. 12. 2020. godine, kada je dobivena upotrebna dozvola rješenjem Federalnog ministarstva za prostorno uređenje, ali nije aktiviran kao sredstvo u skladu sa MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Društvo navodi da nije izvršilo aktivaciju ovog sredstva jer u cijenu usluga i dalje nije uključena cijena usluga prečišćavanja. **Navedeno ima za posljedicu da su rashodi potcijenjeni, a investicije u toku precijenjene jer nije obračunata amortizacija za sredstvo koje je u funkciji i od kojeg se ostvaruju ekonomske koristi, te se njegov trošak može pouzdano izmjeriti, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Društvo koristi stopu amortizacije u iznosu od 1,05% za slično sredstvo koje se nalazi u upotrebi, pa bi trošak amortizacije na godišnjem nivou, primjenjujući istu stopu i na prečištač otpadnih voda, iznosio 497.133 KM.**

Preporuke:

- **potrebno je preispitati izvršena ulaganja koja su iskazana na investicijama u toku i na osnovu toga izvršiti odgovarajuća knjiženja;**
- **uređaj za prečišćavanje otpadnih voda i pripadajuću opremu u Butinama koji su stavljen u funkciju preknjižiti sa investicija u toku, u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.**

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda. U tabeli je pregled procijenjenog vijeka upotrebe i stope otpisa karakterističnih sredstava:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna stalna sredstva	5 – 20	5 – 20
Građevinski objekti	12,5-100	1- 8
Postrojenja i oprema	5 – 10	10 – 20
Alati, pogonski i kancelarijski namještaj	8 – 10	10 – 12,5
Transportna sredstva	12,5	8
Računarska oprema	3	33

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Prema MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, na kraju svakog izvještajnog perioda subjekt treba ocijeniti postoji li bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena. Ako takav pokazatelj postoji, subjekt treba da procijeni nadoknadivi iznos za takvo sredstvo. Navedeno može imati za posljedicu da se knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava može razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima standarda. Također, u skladu s članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, subjekti od javnog interesa obavezni su, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim. Procjena vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu i/ili poslovnu vrijednost pravnih lica, odnosno imovine, obaveza i kapitala, a na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene i budućih novčanih primitaka i izdataka, u skladu sa pravilima struke. Također, u skladu sa MRS -om - 16. Nekretnine, postrojenja i oprema paragraf 51. potrebno je preispitati ostatak vrijednosti i korisni vijek upotrebe imovine barem jednom na kraju svake finansijske godine.

Vrijednost stalnih sredstava na 31. 12. 2021. godine u poslovnim knjigama Društva iskazana je u neto iznosu od 815.340.834 KM. Društvo u dosadašnjem periodu nije na datum bilansa vršilo ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Također, nije preispitalo ostatak vrijednosti i korisni vijek upotrebe imovine barem jednom, u skladu sa MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.



Navedeno ima značajnost jer Društvo raspolaže zemljištem, nekretninama, opremom i investicijama u toku značajne vrijednosti, koji su davno nabavljeni ili izgrađeni, a na kojima su potrebna redovna značajna ulaganja s ciljem održavanja korisnog vijeka upotrebe. Zbog toga smatramo da postoje indicije da je vrijednost stalnih sredstava kojima Društvo raspolaže značajno umanjena od knjigovodstvene vrijednosti. Budući da Društvo nije izvršilo procjenu vrijednosti imovine kojim raspolaže, ne možemo potvrditi da je knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 815.408.552 KM realna, te se ona može razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Zakona i Standarda, a to može imati posljedicu i da su stalna sredstva i finansijski rezultat za 2021. godinu precijenjeni. Za ovo je data preporuka u Pismu menadžmentu, ali aktivnosti nisu poduzete prije sačinjavanja finansijskih izvještaja.

Preporuka:

- *na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo za značajan dio nekretnina koje su iskazane u poslovnim knjigama ne raspolaže dokazima o vlasništvu niti ima pravo raspolaganja, kao što su nova pumpna stanica u Pofalićima, rezervoar Lukavac, pumpna stanica i rezervoar „Alipašin most“, rezervoar „Mojmilo“ i rezervoar „Vitkovac“. Također, u svojim knjigama vodi imovinu koja se nalazi na području Republike Srpske (cjevovodi Jahorina, vodovodna mreža Vlahovići i Tilava) sadašnje vrijednosti 10.262.492 KM i u Republici Hrvatskoj (Odmarašite „Jahorina“) sadašnje vrijednosti 70.443 KM za koje ne posjeduje dokumente koji potvrđuju vlasništvo. Za ovu imovinu Društvo vrši obračun amortizacije iako ne posjeduje vlasništvo niti se zna njen status, pa su svake godine precijenjeni troškovi za obračunatu amortizaciju.

Preporuka:

- *obezbjediti dokaze o vlasništvu nekretnina koje koristi Društvo i njihovoj uknjižbi kod nadležnih sudova.*

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

7.2.2 Tekuća sredstva

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
ZALIHE	3.604.587	3.701.858
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	3.074.919	2.965.666
Dati avansi	529.668	736.192

Zalihe materijala i rezervnih dijelova početno se vrednuju po trošku nabavke, a za utrošak se primjenjuje metod prosječne cijene.

U skladu s MRS-om 2 – Zalihe, zalihe se trebaju vrednovati po trošku ili po neto utrživoj vrijednosti, zavisno od toga što je niže. Također, ovaj Standard nalaže da se procjene neto utržive vrijednosti zasnivaju na najnovijim pouzdanim dokazima koji postoje u vrijeme davanja procjena iznosa zaliha za koje se očekuje da će biti realizovani. Ove procjene uzimaju u obzir promjene cijena ili troškova direktno povezane s događajima nakon kraja razdoblja u mjeri u kojoj ti događaji potvrđuju uslove koji su postojali na kraju razdoblja.



U knjigovodstvenim evidencijama iskazane su zalihe materijala, rezervnih dijelova, alata i sitnog inventara u iznosu od 3.074.919 KM. Društvo ne vodi ročnu strukturu zaliha, a uvidom u promet zaliha u toku tekuće godine konstatovali smo da je uglavnom sve što je nabavljeno i utrošeno. Osim toga, Društvo je za 2021. godinu izvršilo analizu strukture zaliha, te je utvrdilo značajan iznos zaliha od 1.559.513 KM koje se odnose na nabavljene i neutrošene zalihe iz prethodnih godina (od 1999. do 2020. godine). **Društvo nije izvršilo procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe, te u skladu s tim nije ni utvrdilo i evidentiralo efekte razlike između knjigovodstvene i neto nadoknadive vrijednosti zaliha na teret rashoda perioda.**

Preporuka:

- **utvrditi i pratiti ročnu strukturu zaliha na osnovu koje bi se izvršila procjena nadoknadive vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.**

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća: KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.363.064	2.063.185
Transakcijski računi – domaća valuta	3.358.906	2.059.206
Transakcijski računi – strana valuta	1.259	1.220
Blagajna	2.899	2.759

Društvo ima otvorene transakcijske račune kod Bosna Bank International d.d. Sarajevo (glavni račun), Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo (glavni račun), UniCredit banke d.d. Mostar, Raiffeisen banke d.d. Sarajevo, Sparkasse banke d.d. Sarajevo, Sberbanke BH d.d. Sarajevo, ASA banke d.d. Sarajevo, Ziraat banke BH d.d. Sarajevo i Vakufske banke d.d. Sarajevo.

Društvo putem blagajne naplaćuje račune za usluge svoje osnovne djelatnosti. Dnevni prihod koji ostvari od naplaćenih računa u gotovini evidentira se putem blagajne koja se nalazi u direkciji Društva i naplatnim mjestima.

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja: KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	9.623.203	12.104.416
Kratkoročna potraživanja	7.311.415	9.332.411
Potraživanja od kupaca	5.303.753	7.805.697
Druga kratkoročna potraživanja	2.007.662	1.526.714
Kratkoročni finansijski plasmani	10.050	10.302
Potraživanja za PDV	161.498	258.295
Aktivna vremenska razgraničenja-AVR	2.140.240	2.503.408

Struktura potraživanja od kupaca data je u tabeli: KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Potraživanja od kupaca	5.303.753	7.805.697
Potraživanja od kupaca u zemlji	69.259.527	68.781.660
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji)	(63.955.774)	(60.975.963)

Fakturisanje usluga i praćenje naplate potraživanja detaljno je obrađeno u Pravilniku o naplati potraživanja za vodu, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda i u Računovodstvenim politikama Društva.



Društvo vrši utuženje korisnika usluge na sljedeći način: korisnici usluge iz kategorije „domaćinstva“: svi neplaćeni računi za period od 1. 1. do 30. 6. utužuju se u decembru tekuće godine; svi neplaćeni računi za period od 1. 7. do 31. 12. tekuće godine utužuju se u junu naredne godine; svi ostali korisnici: svi neplaćeni računi izdati u periodu od 1. 1. do 31. 12. tekuće godine utužuju se u novembru naredne godine. Na sumnjiva i sporna potraživanja – utužena prenosi se iznos utuženih potraživanja koji dostavi Služba pravnih i općih poslova.

Potraživanja od kupaca iskazana su u neto iznosu od 5.303.753 KM, dok su sumnjiva i sporna i ispravka vrijednosti iskazana u istom iznosu (63.955.774 KM), jer se prilikom prenosa redovnih potraživanja na sumnjiva i sporna istovremeno vrši korekcija rezultata poslovanja, na teret rashoda.

Služba za naplatu prati ročnu struktura potraživanja od kupaca za vodu, dok se za potraživanja po drugim osnovama ne prati ročna struktura u Društvu. Ročna struktura potraživanja od kupaca za vodu na datum bilansa data je u tabeli:

Opis	KM						UKUPNO
	do 30	od 31 do 60	od 61 do 90	od 91 do 180	od 181 do 365	preko 365 dana	
Kupci – domaćinstva	1.193.785	220.798	71.842	285.620	796.942	56.167.881	58.736.868
Kupci – pravna lica	996.409	185.359	141.968	501.645	426.311	5.176.738	7.950.845
UKUPNO	2.190.194	406.157	213.810	787.265	1.223.253	61.344.619	66.165.298
PROCENAT	3,31	0,61	0,32	1,19	1,85	92,71	100

Iz prezentirane tabele vidi se da se od 66.165.298 KM potraživanja od kupaca za vodu na potraživanja preko 365 dana odnosi 92,71%, koja su ispravljena na teret rashoda. Radi se o značajnim potraživanjima Društva za koja, iako su utužena, postoji veliki rizik da su trajno izgubljena.

Društvo je u 2021. godini po osnovu utuženih potraživanja u 2021. godini naplatilo 3.863.535 KM, a na teret rashoda je izvršena ispravka potraživanja u ukupnom iznosu od 7.194.273 KM. **Ovakva struktura nenaplaćenih potraživanja direktno utiče na uspješnost poslovanja, kao i na likvidnost Društva, posebno imajući u vidu da Društvo već godinama posluje sa gubitkom.**

Preporuka:

- **intenzivirati aktivnosti na naplati potraživanja kako bi se obezbijedilo nesmetano poslovanje Društva.**

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	30. 9. 2021.	31. 12. 2020.
KAPITAL	700.482.636	713.772.573
Osnovni kapital	10.000	10.000
Statutarne i druge rezerve	713.762.573	739.234.170
Gubitak ranijih godina do visine kapitala	-	(11.215.180)
Gubitak izvještajne godine	(13.289.937)	(14.256.418)

Osnovni kapital u poslovnim knjigama Društva iskazan je u iznosu od 10.000 KM; u 100% je vlasništvu Kantona Sarajevo i istovjetan je kapitalu iskazanom u sudskom registru.

Statutarne i ostale rezerve iskazane su u iznosu od 713.762.573 KM. Struktura rezervi nam nije prezentirana niti u Društvo imaju podatak na šta se ona odnosi, a prema izjavi odgovornih lica rezultat su usaglašavanja knjigovodstvenog stanja na dan donošenja Odluke o usklađivanju statusa Društva sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH iz 2005. godine, kojom je utvrđen osnovni kapital Kantona Sarajevo u Društvu u iznosu od 10.000 KM. Smanjenje rezervi u odnosu na prošlu godinu rezultat je odluka Skupštine Društva o pokriću gubitka iz 2019. godine u iznosu od 11.215.180 KM i pokrića gubitka za 2020. godinu u iznosu od 14.256.418 KM.

Prema Konceptualnom okviru za finansijsko izvještavanje, formiranje rezervi se nekad zahtijeva zakonom ili drugim propisima da bi se subjektu i njegovim vjerovnicima pružile dodatne mjere zaštite od posljedica gubitaka. Ostale rezerve mogu se formirati ako ih porezni zakon izuzima iz porezne osnovice ili odbija od porezne obveze kada se sredstva prenose u takve rezerve. Postojanje i veličina tih zakonskih, statutarinih i poreznih rezervi je informacija koja može biti relevantna korisnicima pri donošenju odluka.

Ne možemo potvrditi strukturu i visinu iskazanog kapitala od 700.482.636 KM jer je u okviru rezervi iskazan osnovni kapital od 713.762.573 KM, iako je osnovni kapital u 100% vlasništvu Kantona Sarajevo i iznosi 10.000 KM. Iskazivanje vlasničkog kapitala na rezervama nije u skladu sa tačkama 4.20 – 4.22 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanja, koje definišu način formiranja rezervi u okviru kapitala. Budući da Društvo ne zna tačnu strukturu iskazanih rezervi, u okviru kojih je i osnovni kapital Društva, do donošenja Odluke o usklađivanju statusa Društva potrebno je poduzeti aktivnosti prema Osnivaču za rješavanje ovog pitanja i usaglašavanja osnovnog kapitala.

Preporuka:

- riješiti pravni status osnovnog kapitala iskazanog u okviru rezervi radi pravilnog iskazivanja visine i strukture kapitala, u skladu sa Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.

7.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze kako slijedi: KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	131.695.694	127.478.941
Dugoročna rezervisanja	101.518.712	103.078.251
Dugoročne obaveze	17.875.722	8.565.590
Kratkoročne obaveze	8.861.534	11.913.569
Kratkoročne finansijske obaveze	0	1.500.000
Obaveze iz poslovanja	6.117.022	7.880.543
Obaveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih	1.921.688	1.980.222
Druge obaveze	3.892	4.193
Obaveze za PDV	405.322	221.670
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	413.610	326.941
Pasivna vremenska razgraničenja	3.439.726	3.921.531

7.2.4.1 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja u finansijskim izvještajima iskazana su u iznosu od 101.518.712 KM i odnose se na odgođene prihode po osnovu donacija (99.576.462 KM) i rezervisanja po započetim sudskim sporovima (1.942.250 KM).

Strukturu odgođenih prihoda dajemo u tabeli: KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Odloženi prihodi od donacija	99.576.462	100.905.873
Odloženi prihodi rekonstrukcija – stalna sredstva	42.945.341	44.079.714
Odloženi prihod – Kanton (Svjetska banka)	8.880.522	9.065.824
Odloženi prihod – nabavljeni materijal	302.080	311.616
Odloženi prihod – Butile	581.411	581.411
Odloženi prihod – Butile Svjetska banka	46.764.573	46.764.573
Odloženi prihod – Sarajevsko polje Svjetska banka	102.534	102.534



Društvo ima iskazane značajne iznose na pozicijama odgođenih prihoda koji se odnose na donirana sredstva za rekonstrukciju vodovodne mreže. Međutim, budući da se veliki broj investicija koje se odnose na rekonstrukciju i dalje vodi kao nedovršene, nema značajnog smanjenja na ovim računima u toku perioda. Donacije za ulaganja u stalna sredstva Društvo vrši u skladu s MRS-om 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći, kojim je definisano da se državna bespovratna davanja povezana s imovinom iskazuju kao odgođeni prihod koji se sučeljava sa rashodima amortizacije u periodima kada se ona obračunava. Projekat rekonstrukcije postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda – Butile, koji je finansiran iz kreditnih sredstava Svjetske banke, završen je i posljednje aktivnosti po ovom osnovu bile su u 2017. godini. Međutim, pošto Društvo nije aktiviralo navedeno sredstvo u svojim računovodstvenim evidencijama, i dalje se na njega ne obračunava amortizacija, niti se sa njim sučeljavaju odloženi prihodi, što je detaljnije obrazloženo pod tačkom 7.2.1 Izvještaja. Zbog navedenog ne možemo potvrditi stanja iskazanih pozicija na računima dugoročnih rezervisanja.

7.2.4.2 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze u finansijskim izvještajima iskazane su u iznosu od 17.875.722 KM i odnose se na dugoročne obaveze po kreditu EBRD-a u iznosu od 17.799.624 KM i na dugoročni dio obaveze po ugovoru o najmu, knjižen u skladu sa MSFI-jem 16 – Najmovi, u iznosu od 76.098 KM.

Obaveze po kreditu EBRD-a evidentiraju se na osnovu Podugovora o zajmu za „Projekat vodovod Sarajevo“ između Kantona Sarajevo i Društva, kojim je definisano da su sredstva zajma predviđena u iznosu od 25 miliona eura koja će se povlačiti u tri tranše, na osnovu ispunjenih kriterija postavljenih od zajmodavca (Evropske banke za obnovu i razvoj). Navedeni ugovor o zajmu zaključen je 21. 7. 2017. godine na 15 godina, sa grace periodom od tri godine i kamatnom stopom u iznosu od šestomjesečnog iznosa EURIBOR stope uvećane za 1% marže. Društvo na osnovu ispostavljenih faktura dobavljača za izvršene usluge i radove tereti konto obaveze po dugoročnim kreditima, a plaćanje u ime Društva vrši Kanton Sarajevo. Dospjele obaveze po ovom kreditu Društvo vraća na osnovu pismene obavijesti Ministarstva finansija Kantona Sarajevo, a u 2021. godini primljene su dvije obavijesti po kojima je izvršeno plaćanje glavnice u ukupnom iznosu od 895.583 KM.

7.2.4.3 Kratkoročne obaveze

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 6.117.022 KM, a najznačajnije odnose se na obaveze prema dobavljačima (4.163.528 KM), koje se najvećim dijelom odnose na obaveze prema JP Elektroprivreda BiH (2.570.819 KM), JP BH Pošta (348.037 KM) i BIHEXO d.o.o. (170.175 KM), te na primljene avanse (1.704.702 KM).

Primljeni avansi iskazani su u iznosu od 1.704.702 KM i odnose se na unaprijed primljene uplate za neizvršene usluge. Društvo na osnovu izdate fakture kupcu za izvršene usluge vrši smanjenje obaveza za primljene avanse pri čemu iskazuje i sa njima povezani prihod. **Revizijom smo konstatovali da se na poziciji primljenih avansa nalazi iznos od 1.159.356 KM koji se odnosi na primljene avanse starije od godinu dana. Prema izjavi odgovornog lica, Društvo ne raspolaže odgovarajućim evidencijama kojima se prati realizacija usluga za koje su avansi primljeni, odnosno nema implementirano softversko praćenje realizacije radnog naloga na osnovu kojeg se vrši fakturisanje usluga, zbog čega se nismo uvjerali u vrijednost izvršenih, a nefakturisanih usluga, što za posledicu ima da su prihodi tekućeg i ranijih perioda potcijenjeni najmanje za 1.159.356 KM.**

Preporuka:

- *azurirati evidencije o realizaciji usluga na koje se odnose primljeni avansi, kako bi se izvršilo fakturisanje izvršenih usluga i na taj način priznali s njima povezani prihodi u periodu kada su i nastali.*



Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 1.921.688 KM. Njihova struktura je sljedeća: obaveze za neto plaće (983.576 KM), obaveze za doprinose (695.847 KM), obaveze po osnovu ostalih primanja zaposlenih (164.376 KM), obaveze za porez (67.049 KM) i obaveze za vodne i elementarne naknade (10.840 KM), a odnose se u najvećem iznosu na obračunate plaće za 12. mjesec 2020. godine koje su isplaćene u januaru 2021. godine.

7.2.4.4 Obaveze za ostale poreze i druge dažbine

Obaveze za ostale poreze i druge dažbine odnose se na obaveze za porez na promet proizvoda i usluga u iznosu 165.113 KM, obaveze za PDV po zapisniku u iznosu od 98.352 KM, obaveze za PVN za ispuštanje otpadnih voda u iznosu od 76.131 KM, obaveze za PVN za korištenje podzemnih voda u iznosu od 68.136 KM i obaveze za korištenje šuma u iznosu od 5.877 KM.

Društvo u skladu sa Zakonom o vodama FBiH⁸ obračunava i plaća posebnu vodnu naknadu na korištenje podzemnih voda koja se obračunava na osnovu količine zahvaćene vode, te posebnu vodnu naknadu za ispuštanje otpadnih voda koja se obračunava na osnovu količine zagađenja vode. Navedene naknade se fakturišu krajnjim korisnicima, putem redovnih računa za izvršene usluge. Društvo u proteklom periodu nije obračunavalo izlazni PDV na naknade koje je fakturisalo krajnjim kupcima.

Na osnovu Rješenja Uprave za indirektno oporezivanje iz 2019. godine Društvu je obračunata obaveza PDV-a na posebne vodne naknade za korištenje i zaštitu voda (u daljem tekstu PVN) u iznosu od 1.077.727 KM (glavni dug 794.681 KM, naknadni teret prinude i kamata 283.046 KM) za period od 1. 3. 2015. godine do 31. 5. 2018 godine. Društvo je navedenu obavezu izmirilo u 2020. godini na osnovu Rješenja Uprave za indirektno oporezivanje kojim je odobrena odgoda plaćanja do 20. 6. 2020. godine.

S obzirom na to da Društvo ni nakon obavljene kontrole nije vršilo obračun PDV-a na PVN, Uprava za indirektno oporezivanje je izvršila kontrolu i u 2021. godini i opet je obračunat PDV na PVN, što je za posljedicu imalo dodatne troškove za Društvo kao i zatezne kamate u iznosu od 879.006 KM (glavni dug 666.339 KM, naknadni teret prinude i kamata 212.667 KM). Prethodne kontrole poreznih organa ukazuju na to da je Društvo u obavezi obračunavati PDV na PVN, ali nije u mogućnosti fakturirati navedeni PDV jer nema nadležnost da samostalno izvrši izmjenu cjenovnika usluga, već se ona vrši na osnovu odluke Vlade Kantona Sarajevo. Društvo je više puta tražilo od Vlade Kantona Sarajevo donošenje odluke o izmjeni Cjenovnika usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda, kojim bi se u osnovicu za obračun PDV-a uključile i posebne vodne naknade za korištenje i zaštitu voda, ali do tražene izmjene nije došlo.

Kako bi izbjeglo dodatne troškove koji proizilaze iz zateznih kamata i troškova prinudne naplate na dodatno obračunatu obavezu PDV, Društvo je od januara 2022. godine započelo s obračunom PDV-a na PVN putem interne fakture, do donošenja novog Cjenovnika, kada će obračunati PDV plaćati korisnici usluga.

Preporuka:

- ***potrebno je, uz saglasnost Vlade Kantona Sarajevo, izvršiti izmjene Cjenovnika usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda kako se PDV obračunavao i plaćao i na posebne vodne naknade za korištenje i zaštitu voda.***

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

Odlukom direktora od 15. 12. 2021. godine formirane su popisne komisije za popis: stalnih sredstava po objektima, zaliha materijala, sitnog inventara u upotrebi, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te centralna popisna komisija.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 70/06



Izveštaj o izvršenom popisu imovine i obaveza Društva na 31. 12. 2021. godine sačinjen je 7. 2. 2022. godine. U prilogu Elaborata su pregledi stanja imovine, potraživanja i obaveza (popisne liste) i pregledi stavki za otpis. Nadzorni odbor je 21. 2. 2022. godine donio Odluku o usvajanju Elaborata o godišnjem popisu za 2021. godinu. Konstatovane razlike (viškovi, manjkovi i otpis) evidentirane su u poslovnim knjigama Društva za 2021. godinu.

Uvidom u Elaborat i Izveštaje popisnih komisija konstatovali smo da:

- prilikom popisa zemljišta i građevinskih objekata koji su iskazani u finansijskim izvještajima Društva, popisne komisije nisu konstatovale činjenično stanje koje se odnosi na status vlasništva ili prava raspolaganja nad njima, zbog čega nisu izvršile analizu vlasništva nad iskazanom imovinom;
- prilikom popisa zaliha materijala popisne komisije su konstatovale stanja po popisu ali nisu izvršili analizu i procjenu zastarjelih zaliha prije svega imajući u vidu da je značajan iznos zaliha davno nabavljen i ne koristi se već godinama, što je šire pojašnjeno u tački 7.2.2.1. Izveštaja;
- prilikom popisa investicija u toku popisna komisija je samo popisala projekte koji se vode na ovoj poziciji, bez konstatovanja stanja investicija, od kada ista datira i pojašnjenja statusa investicija i spremnosti za aktiviranje i upotrebu, prije svega imajući u vidu da na pojedinim investicijama nije bilo ulaganja više godina;
- nije izvršen popis imovine, potraživanja i obaveza iskazanih u vanbilansnoj evidenciji Društva.

Obavezni godišnji popis prethodi izradi godišnjih finansijski izvještaja, te ima za cilj da se utvrdi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako bi godišnji finansijski izvještaji fer prikazivali finansijski položaj društva i bili pouzdani korisnicima.

Na osnovu navedene nepravilnosti i uvidom u Elaborat popisne komisije ne možemo potvrditi da je popisom utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, te da je u poslovnim knjigama izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- *izvršiti popis imovine i obaveza i usaglasiti stvarno stanje utvrđeno popisom sa knjigovodstvenim stanjem, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

7.2.6 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je u iznosu od 67.588.164 KM, a odnosi se najvećim dijelom na:

- neupotrebjive građevine – štete: 43.175.948 KM;
- neupotrebjivu opremu – štete: 21.569.265;
- kredit Montrealske banke: 1.525.227 KM.

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izveštaju o novčanim tokovima iskazani su neto ukupni novčani primici od 12.029.297 KM i ukupne novčane isplate od 10.729.418 KM, što za rezultat ima pozitivan neto novčani tok u iznosu od 1.299.879 KM. Izveštaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izveštaju o promjenama na kapitalu za 2021. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.



7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentirane u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju(ima) o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o promjenama u kapitala i izvještaju o novčanim tokovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentiranih u tim izvještajima, i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uslove za priznavanje u tim izvještajima. Pored toga i ostali Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja kao i član 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH sadrže zahtjeve za vezano za objavama u bilješkama.

Uprava pri sastavljanju finansijskih izvještaja, nije objavila dodatne informacije, koje nisu prezentirane nigdje drugo u finansijskim izvještajima, ali su relevantne za njihovo razumijevanje. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Društvo je u 2021. godini ostvarilo neto gubitak u iznosu od 13.289.937 KM. Društvo kontinuirano bilježi gubitke koji su od 2012. do 2021. godine iznosili 185.518.099 KM i pokrivaju se iz rezervi Društva. Uzimajući u obzir i gubitke vode i cijenu vode koja nije formirana u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo **postoji značajna neizvjesnost koja može uzrokovati sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem, ali Uprava prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja nije izvršila procjenu niti objavila značajnu neizvjesnost u vezi stalnosti poslovanja Društva u Bilješkama uz finansijske izvještaje i samim tim finansijski izvještaji ne sadrže primjerenu objavu, u skladu s tačkom 35. MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja.**

Preporuka:

- ***Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.***

8. JAVNE NABAVKE

Planom poslovanja za period 2021-2023. godine, za 2021. su planirane nabavke u ukupnom iznosu od 27.943.955 KM. Planirana je nabavka roba u ukupnom iznosu od 20.002.955 KM, usluga u iznosu od 7.120.000 KM i radova u iznosu od 821.000 KM. U toku godine bilo je deset izmjena i dopuna Plana, kojima su nabavke uvećane za iznos od 859.600 KM.

Društvo je u 2021. godini provelo 216 postupka javnih nabavki ukupne vrijednosti od 11.476.241 KM, čiji pregled dajemo u tabeli:

	Iznos (u KM)	Broj postupaka
JAVNE NABAVKE	11.476.241	216
Otvoreni postupci	10.466.299	87
Pregovarački postupak	-	-
Konkurentski zahtjevi	707.045	50
Direktni sporazumi	302.897	79

Revidirani su postupci javnih nabavki u ukupnom iznosu od 6.415.664 KM, i to: 25 otvorenih postupaka u iznosu od 6.218.381 KM, sedam konkurentskih zahtjeva u iznosu od 153.907 KM i osam direktnih sporazuma u iznosu od 43.376 KM.

Konstatovali smo sljedeće propuste i nepravilnosti kod provođenja određenih javnih nabavki:

- Kod nabavke **aparata za analizu u hemiju** procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 80.000 KM, a Ugovor sa najpovoljnijim ponuđačem potpisan je u iznosu od 4.790 KM, a kao razlog dato je obrazloženje da se izvršio samo dio planirane nabavke, i to „laboratorijskog hladnjaka“, jer za ostale planirane nabavke aparata ne postoji nijedan ovlaštenu proizvođač u BiH. **S obzirom na dato obrazloženje, Društvo je trebalo poništiti postupak nabavke i pokrenuti novi otvoreni postupak s obaveznim sažetkom obavještenja o nabavci na engleskom jeziku na portalu javnih nabavki, kako bi privukao više ponuđača.**
- Kod nabavke **goriva** konstatovali smo da je planirana mnogo veća vrijednost nabavke od vrijednosti pristiglih ponuda. Naime, planirana je vrijednost od 700.000 KM, a nakon pristiglih ponuda i provedene e-aukcije najniža cijena iznosila je 370.245 KM. Iako je realizovana nabavka u znatno nižem iznosu, Društvo nije izvršilo izmjene plana nabavki. **Navedeno ukazuje na to da je Plan nabavki potrebno donositi u realnijim planiranim iznosima, a za manje realizovane nabavke Društvo je trebalo izvršiti i Izmjene Plana kojima bi reflektovalo stvarne potrebe i mogućnosti za nabavke.**
- Kod nabavke **usluga pregleda mjerne opreme** Društvo je u 2021. godini provelo tri odvojena direktna postupka na osnovu Odluke koja je donesena 8. 2. 2021. godine. Ugovori su sklopljeni isti dan sa istim dobavljačem „Alba“ d.o.o. Sarajevo u istoj vrijednosti od po 4.977 KM. **S obzirom na to da se radi o uslugama koje su po prirodi iste ili slične, ne možemo potvrditi da postupljeno u skladu s članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama koji se odnosi na izbjegavanje primjene odgovarajućeg postupka nabavki, kroz dijeljenje predmeta nabavke.**
- Vežano za nabavku **daktilnih fazonskih komada sa spojnim i zaptivnim materijalom**, Društvo je provelo otvoreni postupak nabavke procijenjene vrijednosti od 650.000 KM bez PDV-a. Na postupak su se prijavila tri ponuđača („Vodoskok“ d.o.o. Tomislavgrad: 799.943,96 KM, „Toplota“ d.o.o. Zenica: 872.613,82 KM i „Bihexo“ d.o.o. Sarajevo: 649.981,10 KM), a nakon ocjene komisije jedina zadovoljavajuća ponuda bila je od društva „Bihexo“, sa ponudom u iznosu od 649.981 KM. Ostale ponude su odbijene zbog formalnih nedostataka u sačinjavanju tenderske dokumentacije. Ponuđač „Toplota“ d.o.o. Zenica izjavio je žalbu na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, navodeći da cijena koju je ponudio izabrani ponuđač odstupa od tržišnih cijena, te da se radi o neprirodno niskoj cijeni, budući da se predmetne robe koje nabavlja Društvo nabavljaju od istih dobavljača iz inostranstva. Žalba je rješenjem Ureda za razmatranje žalbi odbačena kao neuredna. **Uvidom o realizaciju zaključenog ugovora sa društvom „Bihexo“ konstatovali smo da su na fakturama ovog dobavljača navedene stavke koje nisu sadržane u cjenovnoj ponudi na osnovu koje je sklopljen ugovor. Za najveći dio fakturisanih stavki jedinične cijene ne odgovaraju cijenama iz ponude i kataloški brojevi iz cjenovne ponude ne slažu se sa kataloškim brojevima navedenim na fakturama, zbog čega je onemogućeno adekvatno praćenje realizacije zaključenog ugovora.**

Preporuke:

- *Plan nabavki donositi u skladu sa stvarnim potrebama, a u slučaju izmjena u dijelu planirane vrijednosti nabavki donijeti izmjene Plana;*
- *postupke javnih nabavki provoditi u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u dijelu provođenja odgovarajućeg postupka;*
- *realizaciju zaključenih ugovora o nabavkama vršiti u skladu sa cjenovnim ponudama izabranih dobavljača.*



9. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima Pravne službe, protiv Društva se vode sudski sporovi u ukupnom iznosu od 5.689.317 KM i odnose se najvećim dijelom na tužbe radnika i naknadu štete. Od ovog iznosa, na sudske presude odnosi se 534.890 KM i na sve presude su uložene žalbe. Društvo je u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, na datum bilansa izvršilo procjenu sporova i priznalo rezervisanja na teret rashoda u iznosu od 92.695 KM, s ciljem istinitog prikazivanja finansijskog položaja i rezultata poslovanja. Na poziciji rezervisanja po sudskim sporovima iskazan je ukupan iznos od 1.727.794 KM. Tokom godine, iz ranije rezervisanih sredstava, isplaćene su sudske presude u iznosu od 323.023 KM.

Društvo, prema prezentiranim podacima, ima pokrenute sudske postupke u vrijednosti od 6.916.149 KM. Dva puta godišnje vrši se utuživanje neplaćenih računa za domaćinstva, a jedanput godišnje za pravna lica. Za utužena potraživanja izvršene su ispravke vrijednosti na teret rashoda.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo nije u ostavljenom roku dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu, tako da je ovo konačan Izvještaj, bez korekcija u odnosu na Nacrt.

**Koordinatorica rada u Sektoru
za finansijsku reviziju javnih preduzeća**

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Belma Mušinović – voditeljica tima

Mirza Šrndić – član tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI



Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine			
Naziv pravnog lica: KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	48.585.181	47.390.708
1	Prihodi od prodaje robe	39.329.711	38.391.596
2	Prihodi od prodaje učinaka	3.736.134	4.827.413
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	5.519.336	4.171.699
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	58.291.773	59.410.295
1	Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2	Materijalni troškovi	10.627.994	11.614.348
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	23.399.139	24.279.463
4	Troškovi proizvodnih usluga	1.753.595	1.491.219
5	Amortizacija	18.535.798	18.723.165
6	Troškovi rezervisanja	92.695	0
7	Nematerijalni troškovi	3.882.552	3.302.100
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	0	0
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	9.706.592	12.019.587
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	788.192	664.500
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	627.113	515.300
3	Pozitivne kursne razlike	0	0
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	161.079	149.200
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	423.144	357.684
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	421.813	357.684
3	Negativne kursne razlike	0	0
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	1.331	0
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	365.048	306.816
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	0	0
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	0	0
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	9.341.544	11.712.771
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	4.123.149	2.966.196
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	134.898	8.813
6	Viškovi	24.161	507
7	Naplaćena otpisana potraživanja	3.863.535	2.932.350
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	100.555	24.526
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	7.873.046	5.455.983
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	1.738	313
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	44.507	0
6	Manjkovi	0	0
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0



8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	7.194.273	5.299.074
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	632.528	156.596
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	0	0
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	3.749.897	2.489.787
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	0	0
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznajčajnih grešaka iz ranijih perioda	0	0
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznajčajnih grešaka iz ranijih perioda	198.496	53.860
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	0	0
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	13.289.937	14.256.418
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda	0	0
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	0	0
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	13.289.937	14.256.418
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	13.289.937	14.256.418
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	0	0
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	13.289.937	14.256.418
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
XXIII	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	0	0
XXIV	Ukupna neto sveobuhvatni gubitak perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	13.289.937	14.256.418
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	13.289.937	14.256.418
	a) vlasnicima matice	13.289.937	14.256.418
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	13.289.937	14.256.418
	a) vlasnicima matice	13.289.937	14.256.418
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Zarada po dionici:	0	0
	a) obična		
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:	852	912
	- na bazi sati rada		
	- na bazi stanja krajem mjeseca	843	893

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

Direktor
Rusmir Salić

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine					
Naziv pravnog lica: KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
2	3	4	5	6	
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	2.133.195.348	1.317.607.872	815.587.476	823.382.055
1	Nematerijalna sredstva	1.698.017	1.560.394	137.623	221.710
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	2.131.453.765	1.316.045.213	815.408.552	823.107.242
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	8.373	0	8.373	8.373
6	Dugoročni finansijski plasmani	35.193	2.265	32.928	44.730
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	83.102.114	66.511.260	16.590.854	17.869.459
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	6.158.946	2.554.359	3.604.587	3.701.858
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	76.943.168	63.956.901	12.986.267	14.167.601
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	2.216.297.462	1.384.119.132	832.178.330	841.251.514
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	0	0	0	67.588.164
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	2.216.297.462	1.384.119.132	832.178.330	908.839.678
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)		700.482.636		713.772.573
1	Osnovni kapital		10.000		10.000
2	Upisani neuplaćeni kapital		0		0
3	Emisiona premija		0		0
4	Rezerve		713.762.573		739.234.171
5	Revalorizacione rezerve		0		0
6	Nerealizovani dobiti		0		0
7	Nerealizovani gubici		0		0
8	Neraspoređena dobit		0		0
9	Gubitak do visine kapitala		13.289.937		25.471.598
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli		0		0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA		101.518.712		103.078.251
	C) DUGOROČNE OBAVEZE		17.875.722		8.565.590
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		0		0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)		8.861.534		11.913.569
1	Kratkoročne finansijske obaveze		0		1.500.000
2	Obaveze iz poslovanja		6.117.022		7.880.543
3	Obaveze iz specifičnih poslova		0		0
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih		1.921.688		1.980.222
5	Druge obaveze		3.892		4.193
6	Obaveze za PDV		405.322		221.670
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine		413.610		326.941
8	Obaveze za porez na dobit		0		0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		3.439.726		3.921.531
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		0		0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)		832.178.330		841.251.514
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva		0		67.588.164
	UKUPNO PASIVA (I+II)		832.178.330		908.839.678

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

Direktor
Rusmir Salić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo				
	Opis	Oznaka (+, -)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		(13.289.937)	(14.256.418)
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	100.329	110.020
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	18.435.469	18.613.145
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	0	313
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	(1.559.539)	0
9	Ukupno (od 2 do 8)		16.976.259	18.723.478
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	97.271	300.059
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	2.020.996	(619.536)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	97.049	(46.638)
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	363.168	348.600
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+ (-)	(1.509.862)	(635.450)
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+ (-)	(42.173)	312.453
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	(481.805)	(2.037.433)
17	Ukupno (od 10 do 16)		544.644	(2.377.945)
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		4.230.966	2.089.115
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)	0	0	10.020
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	0	0	10.020
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	0	0	0
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	0	0	0
23	Prilivi iz osnova kamata	0	0	0
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	0	0	0
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	0	0	0
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)	0	10.729.418	2.719.668
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	0	0	0
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	0	0	0
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	0	10.729.418	2.719.668
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	0	0	0
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		10.729.418	2.709.648
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 34 do 37)		9.298.331	1.500.000
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	9.298.331	0
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	1.500.000
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	0	0
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 39 do 44)		1.500.000	87.398
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	0	87.398
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	1.500.000	0
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	0	0
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		7.798.331	1.412.602
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		0	0
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		12.029.297	3.501.717
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		10.729.418	2.709.648
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		1.299.879	792.069
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		0	0

51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		2.063.185	1.271.116
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		3.363.064	2.063.185

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

**Direktor
Rusmir Salić**

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2021. godine
Naziv pravnog lica: KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5+7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2019. god.	10.000	0	0	739.234.171	(11.215.180)	728.028.991	0	728.028.991
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2019., odnosno 1. 1. 2020. god. (1 ± 2 ± 3)	10.000	0	0	739.234.171	(11.215.180)	728.028.991	0	728.028.991
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevod. fin. izvještaja u dr. valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	(14.256.418)	(14.256.418)	0	(14.256.418)
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i dr. oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kap. i dr. oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2020. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	10.000	0	0	739.234.171	(25.471.598)	713.772.573	0	713.772.573
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2020, odnosno 1. 1. 2021. god. (12 ± 13 ± 14)	10.000	0	0	739.234.171	(25.471.598)	713.772.573	0	713.772.573
16. Efekti reval. materijala i nemat. sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealiz. dobiti/gubici po osnovu fin. sredstava rasp. za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevod. fin. izvještaja u dr. valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	(13.289.937)	-13.289.937	0	-13.289.937
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	(25.471.598)	25.471.598	0	0	0
21. Objavljene dividende i dr. oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Emisija dioničkog kap. i dr. oblici poveć. ili smanj. osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31. 12. 2021. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	10.000	0	0	713.762.573	-13.289.937	700.482.636	0	700.482.636

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

**Direktor
Rusmir Salić**